

archiefdoos
A4

CHRONOLOGISCHE
ONTWIKKELINGEN
JOEGOSLAVIE
XII

II

Sagittarius

Van: "Ian Johnson" <i-
 Aan: <Undisclosed-Recipient:>
 Verzonden: dinsdag 25 november 2003 23:31
 Onderwerp: CDSM:Fw: London, Dec 8:

Dear All,

I forward this notification for the forthcoming lecture to be given by Ashdown in London but I just had to follow it with a section from an article by Aleksandra Priestfield which describes just what Nato and Ashdown's 'achievements' in Bosnia Herzegovina really are.

(Thanks to BF for the Priestfield article).

Ian.

> Peace stabilisation: the lessons from Bosnia and Herzegovina

Centre for the Study of Global Governance with Goodenough College Public Lecture

Peace Stabilisation: the lessons from Bosnia and Herzegovina

Date: Monday 8 December 2003

Time: 6.30pm - 8.00pm

Venue: The Great Hall, Goodenough College, Mecklenburgh Square, London, WC1N 2AB

Speaker: Lord Ashdown, The High Representative for Bosnia and Herzegovina

Chair: Professor Mary Kaldor

The lecture will address the role of the international community in building peace in post-war Bosnia and Herzegovina and assess this experience in view of the international community's wider global commitments to reconstruction of post-totalitarian and post-conflict societies.

The event is taking place at Goodenough College, a ten minute walk from LSE.

This event is free and open to all but pre-registration is required. Please click here to register for this event.

<http://www.lse.ac.uk/feedback?type=event_booking_register>

For further information please contact Ms Rita Field, Centre for the Study of Global Governance: email rfield@lse.ac.uk <<mailto:rfield@lse.ac.uk>> or phone 020 7955 6628

Weblink: Goodenough College <http://www.lgt.org.uk/frame.html> <<http://www.lgt.org.uk/frame.html>>

Whilst we are hosting this listing, LSE Events does not take responsibility for the running and administration of this event. While we take responsible measures to ensure that accurate information is given here (for instance by checking that the room has been booked) this event is ultimately the responsibility of the organisation presenting the event.

----- End of Forwarded Message

An anonymous Internet source (if anyone can claim this for their own, > please do let us know so we can attribute it properly) has penned a > "Tourist guide" for the post-Izetbegovic Bosnia. The thing is frankly > scary. It reads:

>

> Welcome.

>

> Welcome to the land of economic and power-hungry holocaust.

>

> Welcome to the land of unemployment. Poverty. To the land which still

> boasts the existence of miners [by that, please understand that the

> author means the kind of miners who crawl into the mines as little boys

> and crawl back out again aged forty or so and looking 103, to die

> shortly afterwards of lung diseases and heart diseases and of simply

> wearing out their mortal bodies well before their time...]

- >
- > Welcome to the land of religious and ethnic hatred, to the land of
- > gender, race, religious, ethnic, and a slew of other discriminations –
- > to the land of pain and suffering, to the land of medical discards and
- > the legacy of depleted uranium.
- >
- > Welcome to the land of envy, assassinations, bombs; the land of
- > chauvinism and protectionism.
- >
- > Be very welcome in the land of drugs and prostitution, in the land
- > where people can still be literally bought and sold on the market.
- >
- > Welcome to the land of full bars and nightclubs, where alcohol is
- > both cause and solution of all life's problems.
- >
- > Welcome to the land of war profiteers, of ex-"soldiers" who wander
- > the country without jobs or futures.
- >
- > Welcome to the land of shattered families, razed homes, communities^{atum}
- > cities... to the land of destroyed lives... of unmarked mine fields...
- > the land which once held the Olympic Games where sport is now dead...
- > where intellectualism is dead... where conscience is dying.
- >
- > Welcome, above all, to the land of policics, thievery, bribery and
- > corruption. To the land of crime and the local version of the Mafia. To
- > the land where police are powerless and the administration is bloated.
- >
- > Welcome to the land of the Dayton Accord. To the land of the poor and
- > the poorer.
- >
- > Welcome to the land of mountains. We are particularly proud of the
- > beauty of our mountains. It's a shame they're sown with landmines.
- >
- > Welcome to the land of Balias, Ustashe, Chetniks. The land which is
- > one country, but is really two, and in practical terms three.
- >
- > Welcome to the land in which being a pensioner means living on the
- > very edge of bare human existence.
- >
- > Welcome to the land where your purchasing power depends on whether
- > you can pay in Deutschmarks. To the land of the thoroughly modern feudal
- > monarchy. The land of serfs and vassals. And lords and masters, naturally.
- >
- > Welcome to the land of bought and paid for diplomas. The land without
- > a dream, without a vision; the land of bricked-up horizons.
- >
- > In this day and age, welcome to the land where only 27% of people
- > even know what the Internet is, and only 6% actually knows how to use it.
- >
- > Welcome to the land of lawlessness, of anything-goes. The land of
- > pirated software, pirated music, pirated videos, pirated digital TV.
- > Quite simply, to the land of pirates. Privateers. To the land of black
- > market and smuggling. Of violence against women. Festering distrust and
- > hatred.
- >
- > Welcome to the land where an extra cup of coffee is no longer set
- > aside, in case some other friend should happen by.
- >
- > Do come in. Welcome. There is no reason why you too should not
- > experience life in our 3-D horror movie...
- >
- > Welcome to Alija Izetbegovic's legacy.

>

Original URL is:

> <http://www.swans.com/library/art9/alekp028.html>
>
> SWANS, Monday, November 3, 2003
>
> It Was A Good Day To Die
>
> by Aleksandra Priestfield
>

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

datum

15-12-03

Rabobank Zeist
rekeningnr. 37.52.38.832
gironummer Rabobank: 21 71 31

rekeningnummer: 21 71 31

Sagittarius

Van: "Ruza" <despot@tiscali.nl>
 Aan: "Hans Hupkes" <hans.hupkes@planet.nl>; "Nico & Neeltje"
 <sagitar@hetnet.nl>
 Verzonden: zondag 21 december 2003 0:39
 Onderwerp: Het houdt niet op...
 Posted on Thu, Dec. 11, 2003

Former Serbian army soldier faces deportation

A former Serbian soldier -- an accused human rights violator -- is arrested in Miami shortly after telling an immigration judge that he participated in ethnic cleansing against Croats.

BY ALFONSO CHARDY
 Miami Herald

Minutes after an immigration judge rejected his asylum claim, a former Serbian army soldier who has admitted participating in ethnic cleansing killings in the former Yugoslavia was arrested by federal agents in downtown Miami.

Zivota Konstantinovic, 39, was arrested Monday by federal agents charged with hunting down accused human rights violators after immigration Judge Ronald G. Sonom denied his asylum request because he was deemed a "persecutor."

He is being held at the Krome detention center in West Miami-Dade County facing deportation proceedings.

He is the first Serbian torture suspect arrested in Florida since the federal immigration service launched its "persecutor program" in 2000. Immigration officials say a handful of other Serbian and Bosnian suspects have been detained or investigated in other parts of the country, particularly in the Northeast.

LITTLE IS KNOWN

Human rights activists who monitor the former Yugoslavia said Wednesday they had not heard of Konstantinovic.

His name also does not appear on the list of cases filed with the International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia, which is trying former Yugoslav President Slobodan Milosevic and other former senior Yugoslav military and civilian officials at the Hague for war crimes.

Ana Santiago, a spokeswoman in Miami for Immigration and Customs Enforcement, confirmed Konstantinovic's arrest, but could provide no other details.

A federal official familiar with the case said Konstantinovic had served in the Serbian army in 1991 fighting Croats, one of several bloody ethnic conflicts that tore apart Yugoslavia following the fall of the Soviet Union.

Konstantinovic, the official said, arrived in New York in 1992 and asked for political asylum because he said he would be persecuted if he was repatriated. It could not be determined why Konstantinovic believed he would be persecuted.

An immigration judge rejected his asylum claim, and Konstantinovic appealed to the Board of Immigration Appeals.

The board also rejected the claim, but Konstantinovic continued to pursue his case. Eventually the board agreed to again hear his claim, leading to Monday's hearing in Miami where the case was shifted when Konstantinovic moved here two years ago.

'ETHNIC CLEANSING'

Although it is not clear exactly when, at some point before Monday's hearing Konstantinovic told an immigration judge that he was forced to kill Croats and participate in "ethnic cleansing," according to immigration records obtained by The Herald.

In one document, Konstantinovic described his army job as collecting bodies of people killed during combat. It is not clear if he was referring to soldiers or civilians. Konstantinovic also said that he would be killed if he did not obey orders to kill Croats.

Asked by an immigration judge if he had participated in ethnic cleansing, Konstantinovic said, "Yes. I had to go and do the shooting. Your honor, I wasn't even looking. I wasn't looking where I was shooting. I had to shoot."

The records, which are summaries of the investigation by the the federal immigration enforcement service, do not indicate when the exchange between the judge and Konstantinovic took place.

There is little information about Konstantinovic's life in Florida.

Public records show an address for him in Hollywood, just west of Florida's Turnpike. The one-story house was empty Wednesday afternoon and a "For sale" sign was posted in the front yard.

A real estate broker said the Konstantinovic family had left about two months ago and given him a contact phone number in New York City.

The United Nations tribunal filed 61 charges against Milosevic for crimes allegedly committed during the wars in Croatia and Bosnia between 1991 and 1995 that killed thousands, including elderly men and women, and children. He is also charged with genocide for allegedly backing a plan to eliminate Muslims and Croats in Bosnia. Prosecutors charged Milosevic with responsibility in the deaths of thousands during the Bosnian war.

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

Sagittarius

Van: "Ruza" <despot@tiscali.nl>
Aan: "Speerpunt" <speerpunt@wxs.nl>; "Jan Beentjes" <jbeentjes@mac.com>; "Nico & Neeltje" <sagitar@hetnet.nl>
Verzonden: donderdag 8 januari 2004 2:26
Onderwerp: UN adds Bosnian charity director to al Qaeda list
Subject: UN Adds Bosnian Charity Director To Al Qaeda List

http://www.b92.net/english/news/index.php?&nav_category=&nav_id=26219&orde r=priority&style=headlines

Reuters
 December 30, 2003

UN adds Bosnian charity director to al Qaeda list

UNITED NATIONS -- Tuesday - The United Nations yesterday added the director of a Bosnian charity to its list of individuals whose assets should be frozen due to suspected ties to Osama bin Laden or his al Qaeda network.

Safet Durguti, 36, was added to the U.N. list at the request of the United States and Saudi Arabia. While he was born in Orahovac, Kosovo, his nationality is unknown, the United Nations said.

The goal of the U.N. list, which is maintained by a U.N. Security Council committee and currently has more than 300 names of businesses, individuals and organizations, is to deprive suspected extremists of the money and other resources they need to carry out attacks.

Putting groups and individuals on the list obliges the United Nations' 191 member-nations to freeze their funds and other assets and block their movements.

Durguti is the director of a charity called Vazir, based in the Bosnian city of Travnik.

The United States and Saudi Arabia have concluded that Vazir was simply another name for the Al-Haramain Islamic Foundation, a Saudi-based charity that was placed on the U.N. list in March 2002, the U.S. Treasury Department said last week.

Vazir was formed in May 2003 as an association for sports, culture and education but was based in the same business space as Al-Haramain, it said.

The United Nations also added Hochburg AG, a company

based in Vaduz, Liechtenstein, to its list.

The firm is a successor to a company called the Ba Taqwa For Commerce And Real Estate Company Ltd, whose assets were ordered frozen in 2002.

Hochburg and BA Taqwa share the same business registration number, and records in Liechtenstein show that BA Taqwa was renamed Hochburg AG early in 2002, the U.S. Treasury said.

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

Sagittarius

Van: "Ruza" <despot@tiscali.nl>
 Aan: "Nico & Neeltje" <sagitar@hetnet.nl>
 Verzonden: zondag 26 oktober 2003 2:15
 Onderwerp: [news] Ceku the Barbarian released with the UN

THE MAIL ARCHIVE

news

<-- Chronological -->

Find

<-- Thread -->

[news] "Ceku the Barbarian" released with the UN blessing

- From: Miroslav Antic
- Subject: [news] "Ceku the Barbarian" released with the UN blessing
- Date: Thu, 23 Oct 2003 14:31:18 -0700

The release of the former Croatian general Agim Ceku who now commands the Kosovo Protection Corps (a renamed Kosovo Liberation Army), a merciless terrorist, shows the kind of INjustice there is today. If you think that the war against Iraq is an outrages show of force by the Imperium -- you are wrong! Look at the Balkans and you'll realize what people with no conscience and with power can do. Boba =====

- 1) UNMIK Viceroy Holkeri Overruled Interpol To Secure Release Of His Colleague Agim Ceku; Says Release Demonstrates Serbia Has No Jurisdiction In Kosovo
- 2) Kosovo 'Parliament' Passes Decree Invalidating All Serbian Warrants
- 3) Outraged By Latest Hague Indictments, Serbian Parliamentarian Calls For 'Coups To Save Serbia'
- 4) B92: Source Within Caretaker Government Labels Police Demonstration 'Mutinous'
- 5) Returning To Pristina, Ceku Says 'Whole World Should See That Serbia Has No Authority In Kosovo'

http://www.b92.net/english/news/index.php?nav_id=25184&style=headlines

Beta/B92
 October 23, 2003

Holkeri pulls rank on Interpol

-He [Holkeri] told TV Kosovo that the release demonstrated that Serbia-Montenegro no longer had jurisdiction over the citizens of Kosovo.

LJUBLJANA, PRISTINA -- Thursday - UN diplomat Harri Holkeri has interceded with Slovenian police to secure the release of a former Kosovo Liberation Army commander arrested yesterday.

Agim Ceku now commands the Kosovo Protection Corps, the civil defence organisation seen by many as little more than a renamed Kosovo Liberation Army.

He was arrested on an Interpol warrant issued this year on suspicion of genocide.

In a conversation with the Slovenian interior minister, Holkeri, who heads the UN mission in Kosovo, claimed that his mission has sole jurisdiction over such cases and that the warrant issued by the Serbian authorities is invalid.

Thousands of Kosovo Albanians gathered in central Pristina last night to greet the news of Ceku's release.

He told TV Kosovo that the release demonstrated that Serbia-Montenegro no longer had jurisdiction over the citizens of Kosovo.

"The Kosovo institutions and the United Nations mission are responsible for us now and thanks to them I have been released and will return to Pristina at 3.00 p.m.," he added.

http://www.b92.net/english/news/index.php?&nav_category=&nav_id=25194&order=priority&style=headlines

Beta
October 23, 2003

Kosovo rejects all Serbian arrest warrants

PRISTINA -- Thursday - Parliament in Kosovo has adopted a decree declaring null and void all arrest warrants and court rulings issued by Serbian institutions against the province's citizens.

The move comes after the arrest and later release of former rebel leader Agim Ceku, who was detained in Slovenia on an arrest warrant issued in Belgrade.

The decree, which was opposed by the parliament's Serb deputies, demanded that all international institutions in Kosovo, including Interpol and Europol "refuse to recognise" warrants issued by the Serbian authorities against Kosovo citizens. Kosovo, it says, "comes under the jurisdiction of the United Nations and has its own democratic institutions".

http://www.b92.net/english/news/index.php?&nav_category=&nav_id=25188&order=priority&style=headlines

B92

October 23, 2003

Call for coup from parliament podium

BELGRADE -- Thursday - The parliamentary leader of the Serbian Unity Party has used the parliament podium to call for "a coup to save Serbia" in protest at Hague Tribunal indictments of senior army and police officers.

Dragan Markovic speaking during debate on a confidence motion in Speaker Natasa Micic, called on Serbian police to storm the state institutions tomorrow in support of the police demonstration.

"Carry out a coup, save Serbia," he added.

Deputy Speaker Gordan Comic reacted fiercely to Markovic's breach of protocol, demanding that the house Administrative Committee respond to his speech.

The chief whip of the DOS-Serbian Reform caucus, Bojan Pajtic described the use of the parliament to call for civil war as inadmissible.

Speaking to media later, Markovic downplayed his speech, saying that he had been carried away and that he had not been calling for armed revolt.

Asked to name a coup d'etat which had been carried out without arms he was lost for words.

-----http://www.b92.net/english/news/index.php?&nav_category=&nav_id=25187&oorder=priority&style=headlines

B92

October 23, 2003

Police demonstration "mutinous"

BELGRADE -- Thursday - Tomorrow's planned protest rally of Serbian police has all the hallmarks of mutiny within the police ranks, B92 was told today by a source within the Serbian government.

The same source said that the government was monitoring the lead-up to the demonstration with great concern.

Police have announced they will protest in central Belgrade against the indictment of senior army and police officers by the Hague Tribunal.

Organisers say that police support the country's international obligations, but that charges based on command responsibility are inadmissible.

<http://www.tanjug.co.yu/Elect.htm#Whole%20world%20should%20see%20that%20Serbia%20has%20no%20authority%20in%20Kosovo,%20Ceku>

Tanjug

October 23, 2003

29-10-03

Whole world should see that Serbia has no authority in Kosovo, Ceku

17:19 PRISTINA , Oct 23 (Tanjug) - Several thousand people welcomed Kosovo Protection Corps Commander Agim Ceku at Pristina Airport at about 3 p.m. (1300 GMT) on Thursday.

Ceku was released from detention in Kranj late on Wednesday, following his arrest in Ljubljana and interventions aimed at securing his release earlier in the day.

Serbian News Network - SNN

<http://www.antic.org/>

-
- [news] "Ceku the Barbarian" released with the UN blessing, *Miroslav Antic*

[<-- Chronological -->](#)

[<-- Thread -->](#)

Reply via email to

[Miroslav Antic](#)

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

Sagittarius

Van: "Ruza" <despot@tiscali.nl>
Aan: "Nico & Neeltje" <sagitar@hetnet.nl>
Verzonden: donderdag 23 oktober 2003 6:08
Onderwerp: Fw: [SERB-INFO 2187] Kosovo rejects all Serbian arrest warrants / Kosovo Serbs complain of "institutional discrimination"

— Original Message —

From: Serbian Unity Congress
To: info@serbianunity.net
Sent: Thursday, October 23, 2003 9:27 PM
Subject: [SERB-INFO 2187] Kosovo rejects all Serbian arrest warrants / Kosovo Serbs complain of "institutional discrimination"

Kosovo rejects all Serbian arrest warrants | 17:23 | [Beta](#)

PRISTINA – Thursday – Parliament in Kosovo has adopted a decree declaring null and void all arrest warrants and court rulings issued by Serbian institutions against the province's citizens.

The move comes after the arrest and later release of former rebel leader Agim Ceku, who was detained in Slovenia on an arrest warrant issued in Belgrade.

The decree, which was opposed by the parliament's Serb deputies, demanded that all international institutions in Kosovo, including Interpol and Europol "refuse to recognise" warrants issued by the Serbian authorities against Kosovo citizens. Kosovo, it says, "comes under the jurisdiction of the United Nations and has its own democratic institutions".

Kosovo Serbs complain of "institutional discrimination" | 20:31 | [Beta](#)

PRISTINA – Thursday – Serb MPs in Kosovo have accused the parliament speaker of violating standing orders when he put a declaration regarding the arrest of the former rebel leader Agim Ceku on the agenda of today's sitting.

The members of the Return coalition claimed the item was placed on the agenda without consulting the parliament's presidency. "The text of the declaration was read out with the explanation that it was backed by all MP caucuses despite that fact that not one Return coalition member participated in these consultations", the coalition said in a letter to the province's United Nations governor Harri Holkeri.

Complaining of "institutional discrimination", the coalition asked Holkeri to personally intervene.

The parliament today adopted a decree declaring null and void all arrest warrants and court rulings issued by Serbian institutions against the province's citizens.

The move came after the arrest and later release of former rebel leader Agim Ceku, who was detained in Slovenia on an arrest warrant issued in Belgrade.

The decree demanded that all international institutions in Kosovo, including Interpol and Europol "refuse to recognise" warrants issued by the Serbian authorities against Kosovo citizens. Kosovo, it says, "comes under the jurisdiction of the United Nations and has its own democratic institutions".

PUBLIC DISCLAIMER:

Unless specifically noted, the views expressed through various news items received are not necessarily the views of the Serbian Unity Congress. The same are posted under fair use provision for education and public information.

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

Sagittarius

Van: "Ruza" <despot@tiscali.nl>
Aan: "Nico & Neeltje" <sagitar@hetnet.nl>
Verzonden: zaterdag 18 oktober 2003 1:24
Onderwerp: Fw: [sim] NATO Headquarters: Serb Troops In Afghanistan, Dropping Charges

----- Original Message -----

From: Miroslav Antic <miroslav@antic.org>
To: ARCHIVE <archive@jab.org>; NSP <STOP-NSP@TOPICA.COM>; SIM <sim@antic.org>; Sorabia <sorabia@yahoogroups.com>; YUGO <Yugoland@yahoogroups.com>
Cc: News Antic <news@antic.org>
Sent: Friday, October 17, 2003 10:42 PM
Subject: [sim] NATO Headquarters: Serb Troops In Afghanistan, Dropping Charges Discussed

>
 > http://www.b92.net/english/news/index.php?nav_id=25095&style=headlines
 >
 > Beta
 > October 17, 2003
 >
 > Federal troops for Afghanistan
 >
 > -Belgrade is also required to drop its charges against NATO leaders for the
 > bombing of Yugoslavia in 1999.
 > -They also mentioned a possibility of
 > Serbia-Montenegro and Bosnia-Hercegovina being invited to join the
 > Partnership for Peace at the NATO Council of Ministers meeting in December
 > and being admitted at next year's NATO summit in Istanbul.
 >
 >
 >
 > BRUSSELS -- Thursday □ Federal Defence Minister Boris Tadic told a NATO
 > seminar in Brussels today that discussions are under way with NATO and the
 > US on deploying Serbia-Montenegro troops in Afghanistan.
 >
 > The scheme still requires political agreement and ratification by the
 > federal parliament, said Tadic.
 >
 > NATO Secretary-General George Robertson said that agreement had been
 > reached
 > in principle for the troops but that Belgrade was yet to decide whether
 > they
 > would be deployed within the UN mission in Kabul or in a US-led operation.
 >
 > He added that he personally hoped the decision on Serbia-Montenegro's
 > integration into the Partnership for Peace could happen this year, but
 > this
 > depended on Bosnian Serb military leader Ratko Mladic being delivered to
 > the
 > Hague.

Meanwhile, in Bosnia, NATO occupation troops accused the Bosnian Serbs of hoarding weapons, and raided the Muslim-Croat police and intelligence HQ, refusing to explain why. Ethnic quotas were imposed on the Serb Republic's Supreme Court. According to BBC, everyone just loves the impending merger of Serb, Muslim and Croat armies. Humbug! According to local press, the Muslim-Croat armed forces can't even pay electricity bills (Oslobodjenje, 12 October 2003) in their

headquarters. BBC doesn't mention that, naturally.

This is life as usual in Lord Ashdown's fiefdom. That is, until someone threatened to topple the entire house of cards by speculating about withdrawing Imperial troops badly needed in, say, Babylon.

Even as the EU announced readiness to take over the Bosnia mission from NATO, Ashdown led the howls of protest. American presence is necessary, he said, because "[Bosnians] regard Europeans as the people who sat there and did nothing for four years while they were slaughtered... The Americans are the people who came in and saved them," the viceroy is quoted as saying.

Of course, he wasn't speaking about "Bosnians," but about Bosnian Muslims, and though those might be one and the same to him, the distinction is important. Besides, Europe sent peacekeepers, food and negotiators to try and stop the war. It is hardly their fault that the Muslim leader Izetbegovic was only interested in provoking American military intervention by any means necessary, including holding his own people hostage.

Ashdown's protests were immediately echoed by the International Crisis Group ("it is vital to have an American commitment"), and Izetbegovic's SDA party ("categorically against an American pullout"). And remember, just last week Richard Holbrooke and Bernard Kouchner paraded around the Balkans advocating continued US presence.

Sounds as if someone is afraid for their authority and influence if Americans leave, making one wonder where that power and influence (and let's not forget, money) came from to begin with.

The Vienna Setup

15 Oct 2003

"Bosnians" are not the only ones fussing. There was a meeting in Vienna on Tuesday, between a delegation of "Kosovo" (i.e. separatist Albanians) and Serbian government officials, and Imperial legates, ostensibly to talk about license plates and other such nonsense. Since the KLA leaders refused to attend, the Albanian cause was represented by "president" Rugova, dubbed by new viceroy Harri Holkeri as "a symbol of multi-ethnic unity of Kosovo."

Someone should have searched Holkeri's bags for drug paraphernalia. The only unity Rugova symbolizes is the Albanian desire for an ethnically pure, independent Kosovo.

Or maybe Holkeri means exactly what he said. On October 8, his spokesman chose to argue his case for Albanian attendance in Vienna (through IWPR, no less!), explaining in rather thinly veiled terms that this whole dog-and-pony show was concocted for their benefit.

Dialogue "should happen as an expression of the maturity of Kosovo's provisional institutions," wrote Whitney Mason. The "burden is on Kosovo Albanians to show they are serious leaders prepared to face tough issues... prepared to act like governments everywhere." Translation: this could legitimize your claim to independence by showing you can behave like a government.

And just in case they don't get it, here it is again, verbatim :

"If... Kosovo leaders are sincere in wanting to resolve Kosovo's status, they have to prove that they have the maturity to conduct themselves as a government."

Hints are already dropping that the Empire seems inclined towards independence. The media are already preparing the public for certain conclusions. Serb concerns are dismissed. Yet the Albanians protest, boycott and stonewall, vowing to achieve independence by any means necessary. Sounds a bit like the 1999 Rambouillet setup, doesn't it?

Fight to the Finish

Those who have come into positions of power and prestige through violence and lies have never allowed truth or reason to stand in the way of their ill-gotten gains; it is unlikely they should start now. Thus the Hague Inquisition continues to fabricate lies in its quest for a false Balkans history; Bosnia's rulers – both foreign and domestic – continue to pursue their pipe dreams, and the Conquerors of Kosovo don't intend to begin paying attention to international law just because Dossie quislings asked them nicely. There is too much blood on the ground, too many skeletons in the closet, too much debauchery still ahead, to stop now. They mean to keep this up, till the very end.

All the more reason to bring it about.

Sacirbey: Mabel en ik waren 'close associates'

Muhamed Sacirbey maakt van zijn relatie met Mabel Wisse Smit geen geheim. Ze was een politieke en een persoonlijke vriendin, zei hij gisteren in New York tijdens de rechtszaak over zijn uitlevering. Maar ze stond niet op zijn loonlijst.

Door onze correspondent
VIKTOR FRÖLKE

NEW YORK, 21 OKT. Muhamed Sacirbey wordt door twee veiligheidsdiensten de rechtbank binnengeleid in zijn vuile, lichtblauwe gevangenskloffie, met twee dikke pakken papieren onder zijn arm. Met een knie begroet deze charmante, gespierde oud-pleitbezorger van de Bosnische zaak en omstreden ex-minnaar van Mabel Wisse Smit, zijn juridische assistent en daarna zijn vrouw Susan die, gekleed in een mantelpakje met een enorme broche, als een van de weinige toeschouwers in de bankjes zit.

Sacirbey (Amerikanen spreken de naam uit als sjakkerbie) wordt door de regering van Bosnië-Herzegovina gezocht wegens verduistering van overheidsmiddelen van enkele miljoenen dollars – hoeveel precies is niet duidelijk – in de jaren dat hij de Bosnische ambassadeur was bij de Verenigde Naties en minister van Buitenlandse Zaken van dat land. In diezelfde periode had hij een relatie met Mabel

Wisse Smit, die in 1993 bij de VN in New York stage liep.

Sacirbey, die zichzelf op eloquente wijze verdedigt in de zaak, omdat de pro Deo advocaat die hem was toegewezen hem niet beviel, beweert dat hij het slachtoffer is van sabotage door politieke tegenstanders in het voormalige Joegoslavië en van anti-islamitische tendenzen in de Verenigde Staten. Eerst heeft hij geprobeerd rechter Frank Maas ervan te overtuigen dat de beschuldigingen tegen hem op niets zijn gebaseerd, en, als ze dat wel zouden zijn, dat hij dan op zijn minst op borgtocht zou moeten worden vrijgelaten, en beslist niet uitgeleverd aan Bosnië, zoals de Amerikaanse autoriteiten overwegen. Maar de Amerikanen nemen de aanklacht uit Sarajevo hoogst serieus.

De zitting gisterochtend diende louter om de agenda te bepalen voor de komende maanden, waarin Sacirbey enkele getuige-deskundigen wil laten verschijnen, die licht moeten werpen op de aard van het uitleveringsverdrag tussen de Verenigde Staten en Bosnië en de vraag of Bosnië wel over een deugdelijk rechtstelsel beschikt.

Ruim een halfjaar zit de 46-jarige moslim, die zowel de Amerikaanse als de Bosnische nationaliteit heeft, nu vast in het Metropolitan Correction Center, een gevangenis op een steenworp afstand van het federale gerechtshuis, het Daniel Patrick Moynihan Courthouse. Drie uur per week mag hij bezoek ontvangen van zijn vrouw, een opgewekte en onver-

moeibare Amerikaanse, die voorheen werkzaam was in de reclame, en zich nu vanuit hun huis in Staten Island dag en nacht inspant voor de vrijlating van haar man.

„Mabel en ik waren close associates”, zegt Sacirbey met een glimlach als de rechter de zitting heeft onderbroken en Sacirbey toestemming krijgt om kort met een journalist te praten. „Ik leerde haar kennen toen ze me uitnodigde om

een speech te geven bij de VN. Ik vond haar veel te jong. Ze was 25, maar ze zag er nog veel jonger uit.”

Niet veel later werd Wisse Smit veelvuldig gesignaleerd aan Sacirbey's zijde in New York, maar ook elders, in Europa – tot aan het Internationaal Gerechtshof in Den Haag toe. De relatie was volledig bekend bij zijn echtgenote, een situatie die menigeen heeft verbaasd. Sacirbey ontwijkt het onderwerp van zijn 'open huwelijk' allermint. Maar: „Ik ging ervan uit dat er in Europa wat meer discretie bestond op dit vlak.”

Sacirbey ontkent dat de Bosnische verdenking van fraude tegen hem samenhangt met de kosten die hij destijds maakte met Mabel Wisse Smit. „Mabel stond niet op mijn loonlijst. Ik kon helemaal geen hoge onkosten maken. Het enige voordeeltje dat ik haar kon bieden, was dat ze met VN-vliegtuigen meemocht naar Bosnië.” In de nogal rammelende aanklacht van de Bosniërs tegen Sacirbey wordt melding gemaakt van onverantwoorde betalingen aan 'lobbyisten', maar Sacirbey wil Wisse Smit niet als zodanig omschrijven. „Mabel was een politieke vriendin en een persoonlijke vriendin.”

Het idee dat Sacirbey, al dan niet met Wisse Smit aan zijn arm, in New York geld over de balk smeet, klinkt sommige van zijn vrienden absurd in de oren. „Het was omgekeerd”, aldus Sam Kirschenbaum, een New Yorkse zakenman en goede vriend van Mo, zoals Sacirbey door vrienden en supporters wordt genoemd. „De Bosnische ambassa-

de, die hij nota bene zelf van de grond heeft getild, had geen cent, en Mo moest vaak uit eigen zak geld bijleggen om zijn activiteiten te bekostigen.”

Zelf geeft Sacirbey toe dat de financiën van de ambassade en die van hemzelf door elkaar liepen, maar volgens hem is dat „niet ongebruikelijk bij kleine landen”. Hoe het ook zij, hij was zeer zuinig. „Ik vloog bijna altijd economyclass”, zegt hij.

„Mo's privé-leven is een mysterie voor mij”, zegt Ian Williams, een Britse journalist c.q. activist bij de Verenigde Naties, die Sacirbey al meer dan tien jaar kent. „Hij wekte de indruk altijd aan het werk te zijn. Als hij veel feestte, dan heb ik er niets van gemerkt.”

Niettemin had Sacirbey bij sommige anderen de reputatie van een playboy. Het is volgens hen niet ondenkbaar dat de Bosnische diplomaat destijds met vriendinnen, onder wie eventueel Mabel Wisse Smit, restaurants en hotels indook die hij later declareerde bij de ambassade. Maar zoiets valt onmogelijk te bewijzen. Hoe dan ook is zo'n vergrijp niet ernstig genoeg voor uitlevering aan Bosnië.

„Luister, de aanklacht zelf is niet eens bekend”, zegt Williams. „Dit zijn kafaeske toestanden.”

Sacirbey's echtgenoot geeft ondertussen allesbehalve blijk van rancune over de episode. „Ik heb medelijden met Mabel”, zegt ze. „Ik ken haar persoonlijk vanaf het begin. Ze heeft zich altijd ingezet voor de goede zaak. Ik bewonder haar sterke karakter.”

Ingezonden mededeling

HP/DE TIJD

Tijd voor de republiek

Waarom onze monarchie niet werkt

Jonge moslims: 'Alle Hollanders zijn joden'

Schandknipen: hoe ver kan een topambtenaar gaan?

Nikko Norte, de enige Nederlandse stierenvechter

10 nummers voor €12
Bel gratis 0800-022 42 22

Servier: Ik smeek u, pleeg een coup

BELGRADO, 24 OKT. Servie heeft gisteren een parlementslied de politie opgeroepen een staatsgreep te plegen. Dat zou vandaag moeten gebeuren, als de politie wil demonstreren tegen de aanklacht van het Joegoslavië-tribunaal tegen generaal Sreten Lukić, onderminister verantwoordelijk voor de openbare orde.

Dragan Marković-Palma, van de ultra-nationalistische Partij voor Servische Eenheid (SSJ), zei in het parlement: „Ik stel voor dat de politie een staatsgreep pleegt. Ze moet alle instituten binnengaan, want het is de verantwoordelijkheid van de regering dat op de lijst van Den Haag zo'n groot aantal generaals staan. Politiciemannen, ik smeek u, ga morgen alle instellingen binnen, pleeg een staatsgreep, roep het leger op zich bij u aan te sluiten en red Servië.”

Marković werd door de plaatsvervangende voorzitter van het parlement onmiddellijk bestraft met een verbod, de komende 90 dagen bij zittingen van het parlement aanwezig te zijn. Hij zei later „door emoties overmand te zijn” en niet werkelijk een staatsgreep te willen. „Ik wil alleen dat de regering vreedzaam vertrekt, want ze is al gevallen”, zo voegde hij daaraan toe, doelend op de motie van wantrouwen die in het parlement wordt besproken. De partij die hij vertegenwoordigt, de SSJ, is opgericht door de inmiddels vermoorde beroeps crimineel en militieleider Zeljko Raznatović, alias Arkan.

Premier Zoran Živković zei gisteren niet bang te zijn voor geweld bij de demonstratie van de politie, mede omdat hijzelf die betoging heeft toegestaan en verder omdat hij de boosheid van de politie over de „onrechtvaardige” aanklacht tegen Sreten Lukić deelt. Het Haagse tribunaal wil Lukić en drie andere topmilitairen – ex-onderminister Vlastimir Djordjević, ex-stafchef Nebojša Pavković en ex-ondercommandant van de landstrijdkrachten Vladimir Lazarević, vervolgen wegens oorlogsmisdaden in Kosovo. Het heeft een Servisch verzoek om de generaals in Servië te berechten van de hand gewezen.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken van Servië sprak gisteren berichten tegen dat zij de betoging van de politie organiseert. Die berichten beruften op het feit dat het ministerie per fax de media heeft uitgenodigd de betoging bij te wonen. De onderminister van Politie zei niet te weten wie de uitnodiging heeft verstuurd; hij onderstreepte dat de politie niet in staking is en gewoon haar werk doet. (VIP)

Mabelgate

Sacirbey was geen politieke crimineel

17 nov 2003

Er zijn zaken die meteen de aandacht op zich vestigen. Maar er zijn er ook die in eerste instantie onopgemerkt blijven om vervolgens via een curieuze omweg als nog in de schijnwerpers te belanden.

Toen Muhamed Sacirbey op 25 maart in New York werd gearresteerd, toonden de internationale media nauwelijks belangstelling. In het kielzog van 'Mabelgate' werden het afgelopen weekeinde in diverse Europese nieuwsuitzendingen archiefbeelden van Sacirbey vertoond, begeleid door nogal ommeuise commentaren. De voormalige VN-ambassadeur en minister van Buitenlandse Zaken van Bosnië was daarin nog net geen warlord. Wel werd hij afgeschilderd als een van die corrupte, louche 'Balkanzen' die niets anders te doen hebben dan geld achteroverdrukken.

Dit is onfaire beeldvorming. Zonder stelling te nemen in het slepende en ingewikkelde conflict tussen Sacirbey en het ministerie van Buitenlandse Zaken in Sarajevo dat uitmondde in zijn arrestatie, moet toch worden geconstateerd dat het huidige Bosnië veel meer aan hem te danken heeft dan dat hij het schade berokkende.

Welbeschouwd is Sacirbey geen Bosniër, maar een Amerikaan. Zijn ouders waren Bosnische Moslims die zich reeds in 1967 – hij was toen 11 – in de VS vestigden. Sacirbey was een succesvol zakenbankier in Manhattan toen de desintegratie van Joegoslavië begon. Het Servische en Kroatische nationalisme in Bosnië riep in 1991 een Moslim-nationalistische vorm van verzet op, geleid door de Partij van de Democratische Actie (SDA) van Alija Izetbegovic. Na dat de SDA in maart 1992 een referendum

over onafhankelijkheid had uitgeschreven dat door de Bosnische Serviërs werd geboycot, kwam het tot oorlog. Moslims werden in de zomer van 1992 massaal slachtoffer van Servische en Kroatische zuiveringen.

Sacirbey's ouders verkeerden reeds vanaf het begin van de jaren zestig op goede voet met de latere SDA-elite. Toen de oorlog uitbrak, gaf Sacirbey zijn carrière als bankier eraan om Izetbegovic' eerste ambassadeur te worden. Vertrouwd met westerse media-technieken en in staat emoties zonder pathetiek te verwoorden, wist hij het drama van de Moslimbevolking in de periode 1992-1993 wereldwijd onder de aandacht te brengen. Het lukte hem niet in een vroeg stadium NAVO-bombardementen op stellingen van Bosnische-Serviërs te bewerkstelligen. Maar hij kweekte wel heel veel goodwill voor het Izetbegovic-regime, meer dan de kopstukken ervan verdienden.

Na de oorlog beloofde Izetbegovic Sacirbey met het ministerschap van Buitenlandse Zaken (1996-1998). In de periode 1998-2000 was hij opnieuw VN-ambassadeur. In deze na-oorlogse jaren kreeg de SDA onder de Moslimbevolking de reputatie van een corrupte, alles omklemmende inktvis. De rivaliserende, minder nationalistische Moslimpartij SDP won daarop de verkiezingen. De nieuwe SDP-minister van Buitenlandse Zaken, Lagumdzija, maakte herfst 2000 bekend dat Sacirbey meer dan 600 duizend dollar uit de kas van het ministerie had onttrokken. Via Interpol vaardigde de Bosnische regering een arrestatiebevel uit. Sacirbey's uitlevering werd bemoeilijkt door het feit dat hij naast de Bosnische ook de Amerikaanse nationaliteit heeft.

Het dossier-Sacirbey is ingewikkeld en vol tegenstrijdigheden. Sacirbey eigende zich zonder toestemming fondsen toe, gebruikte die voor persoonlijke doeleinden en verantwoordde zich nooit voor de besteding van het geld, luidt onelegant samengevat de positie van Sarajevo. Gezien de chaos van de jaren direct na de oorlog en de inefficiëntie van het nog goeddeels communistische apparaat van Buitenlandse Zaken, is het inderdaad wel eens gebeurd dat fondsen zonder autorisatie werden verstrekt, luidt in het kort het verweer van Sacirbey. 'Maar nooit profiteerde ik persoonlijk.'

Wie in de kakofonie van wederzijdse beschuldigingen het juiste midden tracht te vinden, moet concluderen dat het onwaarschijnlijk is dat Sacirbey – de bankier die ruim voor zijn Bosnische jaren al financieel binnen was – om een schamele 600 duizend dollar de kas van het ministerie plunderde. Wel is het waarschijnlijk dat het respect van deze snelle, efficiënte *all American boy* voor de ambtenaren in Sarajevo niet al te groot was en dat hij zich derhalve van regels en procedures nooit veel aantrok.

Haat binnen het ministerie ging vervolgens medio 2000 een fusie aan met haat van de SDP tegen de SDA. De affaire-Sacirbey lijkt in die zin nog het meest op de affaire-Peper in Nederland. Een dynamische bestuurder trekt zich wel heel weinig aan van allerlei controlerende 'mindere goden' in zijn omgeving en zet daarmee zijn eigen val. Dat maakt Sacirbey nog geen politieke crimineel. Dát is Radovan Karadzic, die in tegenstelling tot Sacirbey nog steeds vrij rondloopt.

Olaf Tempelman

Kosovo-overleg nog zonder resultaat

Reuters, AP
WENEN

De eerste bijeenkomst tussen Serviërs en Kosovo-Albanen sinds de oorlog in 1999 is dinsdag in Wenen buitengewoon moeizaam verlopen. De leden van de beide delegaties weigerden elkaar een hand te geven.

Ze zijn tot op het bot verdeeld over de toekomst van Kosovo: de Albanen willen onafhankelijkheid. De Serviërs beschouwen de provincie als een onvervreemdbaar deel van hun land.

Juist dat onderwerp is bewust buiten de agenda gehouden. De partijen zijn onder druk van de Europese Unie rond de tafel gaan zitten om eerst een aantal praktische problemen te bespreken. Dat

15 okt 2003
reft onder andere Servische stroomleveranties aan Kosovo. Ook moet worden gepraat over de 3700 vermiste Kosovo-Albanen en de terugkeer van Servische vluchtelingen naar Kosovo.

Na afloop van de drie uur durende eerste ronde gaven beide partijen aparte persconferenties waar de status van Kosovo nadrukkelijk wel een onderwerp was. 'Kosovo is deel van de Unie van Servië en Montenegro en besprekingen over de toekomst zijn voorbarig', vond de Servische vice-premier Nebojsa Covic.

Maar president Ibrahim Rugova van Kosovo zei dat de provincie de facto onafhankelijk is. EU-functionarissen zeiden dat het een vooruitgang op zich is dat beide partijen praten. In november wordt verder overlegd.

Kosovo: geen zin in dialoog Servië

PRISTINA, 10 OKT. Het eerste rechtstreekse overleg tussen Servië en Kosovo, op 14 oktober, is in gevaar gekomen als gevolg van de weigering van het parlement van Kosovo over de zaak te praten.

Op initiatief van de VN-bestuurder in Kosovo moeten dinsdag in Wenen de leiders van Servië, Kosovo en de unie Servië-Montenegro, samen met leiders van de internationale gemeenschap, bijeenkomen voor besprekingen. Hoewel de onderwerpen van gesprek van technische aard zijn, wordt het overleg als belangrijk beschouwd, al is het dan maar voor de symboliek, omdat het de eerste keer sinds de Kosovo-oorlog van 1999 zal zijn dat Servische en Kosovaarse leiders aan één tafel zitten.

De Kosovaarse afvaardiging heeft haar gang naar Wenen afhangend gemaakt van de instemming van het parlement in Pristina. Gisteren evenwel weigerde dat voor de tweede keer het overleg in Wenen op de agenda te zetten. Slechts 26 van de 96 aanwezige parlementariërs steunden een verzoek om het overleg in Wenen op de agenda te zetten. Een van de klachten van de Kosovaren is dat ze te weinig zelfbestuur hebben. Sommige partijen

in het Kosovaarse parlement hebben gezegd dat ze pas voor een dialoog met Belgrado voelen als het zelfbestuur wordt uitgebreid.

VN-bestuurder Harri Holkeri leek op die wens te reageren toen hij gisteren zei dat de Kosovaren wellicht meer zeggenschap krijgen in de energiesector en op het gebied van de internationale samenwerking. Dat zou begin volgend jaar moeten worden verwezenlijkt. Maar hij hield de Kosovaren ook voor dat ze naar Wenen moeten gaan: 'Ik heb de hulp van de Albanen van Kosovo nodig om hier overbodig te raken. De besprekingen van Wenen zijn een belangrijke etappe op die weg.'

Ongenoemde vertegenwoordigers van de Europese Unie hebben volgens Servische media de Kosovaren gewaarschuwd dat hun eventuele wegblijven 'ernstige consequenties' zal hebben voor het proces van toetreding van Kosovo tot de Europese familie.

De gang van de Servische delegatie naar Wenen wordt bemoeilijkt door de motie van wantrouwen die de Servische oppositie tegen de regering heeft ingediend; die motie wordt ook op 14 oktober behandeld. (Reuters, VIP)

Celstraffen voor moord op Servische moslims

2003
BELGRADO - Een rechtbank in Belgrado heeft maandag vier Servische mannen veroordeeld tot celstraffen van vijftien tot twintig jaar wegens de moord in 1992 op zestien Servische moslims. De vier waren lid van een Servische paramilitaire milite. Twee van de verdachten werden bij verstek veroordeeld. De moslims werden ontvoerd in het grensgebied met Bosnië en daarna gemarteld en vermoord nabij Visegrad. (AFP)

Speurders vinden graf met 629 lijken in Bosnië

2003
SARAJEVO - Forensische onderzoekers hebben in het oosten van Bosnië een massagraf met de lijken van 629 moslims gevonden. De woordvoerder van de Bosnische commissie voor vermiste personen noemde het 'verreweg het grootste graf' dat tot nu toe is gevonden. Er zijn veel dode vrouwen en kinderen aangetroffen in het graf bij Crni Vrh bij de stad Zvornik. (Reuters)

Belgrado: uitstel stemming

2003
BELGRADO, 15 OKT. De in Servië regerende coalitie DOS is er gisteren in geslaagd een stemming in het parlement over een motie van wantrouwen tegen de regering voor 48 uur uit te stellen. Negen uur lang werd gisteren achter de schermen over de motie onderhandeld door de diverse fracties van de DOS. Vervolgens werd de stemming uitgesteld tot morgenochtend. De oppositie verwelkomde de bekendmaking met boegeroep. De oppositie concludeerde dat de DOS niet zeker is van een meerderheid. De afgelopen week hebben diverse parlementariërs van partijen binnen DOS laten weten met de oppositie mee te zullen stemmen;

anderen hebben hun tegenstem verbonden met voorwaarden. Onafhankelijke media spreken vandaag over een farce en - zoals het nieuwsbulletin VIP - van 'een groeiende tendens bij de Servische autoriteiten om staatsinstellingen in diskrediet te brengen en democratische procedures te negeren'. Het blad Blic bestempelde de gang van zaken als 'een markt' en het blad Kurir repte van 'een circus' en 'Glas Javnosti' kopte 'chaos in het parlement'. De 48 uur tijdswinst moet dienen om rebellerende parlementariërs weer achter de regering te krijgen, zo werd geconcludeerd. Dat geldt met name voor de tien afgevaardigden van de sociaal-

democratische SDP, die heeft laten weten voor de motie van wantrouwen te zullen stemmen tenzij de regering wordt gewijzigd. Los daarvan had de SDP laten weten een tweede motie van wantrouwen - tegen parlementsvoorzitter Nataša Mičić - te zullen steunen. Die stellingname leverde een nieuw probleem op voor de DOS, omdat een andere partner binnen de coalitie, de Burgeralliantie van Servië GSS, had aangekondigd voor de motie van wantrouwen te zullen stemmen als haar lid Mičić haar baan zou verliezen. Mičić bood gisteren aan zelf ontslag te nemen, maar dat vond de DOS geen goed idee. (VIP, AP)

ZAGREB, 29 SEPT. Acht jaar lang heeft de Kroatische justitie jacht gemaakt op een in 1995 bij verstek veroordeelde Servische oorlogsmisdadiger. Vorige week werd de man gepikt. Maar gisteren moest de Kroatische justitie erkennen inderdaad de verdachte te hebben veroordeeld en dus ook al die tijd de verdachte te hebben gezocht.

2003
Nile Novaković, luitenant-lieutenant, werd donderdag door de Macedonische autoriteiten opgepakt toen hij vanuit Servië naar Macedonië wilde reizen. Novaković stond op een Kroatische opsporingslijst; hij heeft in 1991 tijdens de Kroatische oorlog als

plafersjager jagen jarenlang op de verdachte Servier. Een dag na de aanhouding in Macedonië liet de Kroatische regering verhoor weten een uitleveringsverzoek voor te bereiden. Maar zaterdag verzocht de minister van Buitenlandse Zaken van de unie Servië-Montenegro, Goran Svilanović, de Macedoniers de identiteit van de aangehouden Novaković nog eens te controleren. Volgens mijn informatie gaat het om een andere Nile Novaković.

2003
Novaković, aldus Svilanović. Gisteren kreeg hij vanuit Zagreb gelijke de Nile Novaković, luitenant-kolonel in het leger van de unie Servië-Montenegro die in Macedonië was opgepakt, was niet de Nile Novaković - luitenant-generaal in het leger van de Kroatische Serviërs - die Sibonik bombardeerde. De Kroatische minister van Justitie: 'Dit kan gebeuren, vooral als een rechtbank niet oog in oog staat met een verdachte.' Of de echte oorlogsmisdadiger nu een geheel nieuw proces moet krijgen voor de bombardementen bij Sibonik is onduidelijk. (AP, Reuters)

NRC HANDELSBLAD 5
2003

Premier Kosovo blijft weg van dialoog Wenen

PRISTINA, 13 OKT. De premier van Kosovo gaat niet naar het overleg met de Servische regering in Wenen, morgen. Ook zijn ministers blijven weg. Het overleg verliest daarmee veel van zijn symbolische belang: de dialoog is het eerste rechtstreekse contact tussen de Serviërs en de Kosovaren op het hoogste niveau sinds de oorlog van 1999. Premier Bajram Rexhepi zei dat het 'te vroeg voor een gesprek' is. Hij beriep zich ook op de herhaalde weigering van het Kosovaarse parlement een debat te wijden aan het Weense overleg. Het parlement eist dat het zelfbestuur van de Kosovo-Albanen in de door de VN bestuurde regio wordt uitgebreid voor ze bereid zijn met de Servische regering om de tafel te gaan zitten. President Ibrahim Rugova en de voorzitter van het Kosovaarse parlement gaan wel naar Wenen. (AFP)

EU-lidmaatschap Kroatië naderbij

Van onze correspondent
BRUSSEL

100 m 2003
Kroatië is een stap dichterbij lidmaatschap van de Europese Unie gekomen. De Kroatische premier Ivica Račan kreeg gisteren van de Europese Commissie te horen dat zijn land volgend voorjaar onderhandelingen kan beginnen over toetreding.

Voorzitter Prodi van de Europese Commissie maakte echter duidelijk dat Kroatië wel aan een aantal voorwaarden moet voldoen, wil het zover komen. Belangrijkste voorwaarde is dat het land volledig meewerkt met het Joegoslavië-tribunaal in Den Haag. Ook moet Kroatië een oplossing vinden voor het conflict met Slovenië over de status van de wateren voor de Adriatische kust.

Het tribunaal heeft de uitlevering gevraagd van de Kroatische generaal Ante Gotovina, die ervan wordt beschuldigd dat hij verantwoordelijk is voor het afslachten van 150 Serviërs in

1995. Premier Račan verzekerde dat zijn regering bereid is om mee te werken aan de uitlevering van Gotovina. Het probleem is echter dat die, nadat hij door het tribunaal werd aangeklaagd, is ondergedoken. 'We hadden verwacht dat we niet zouden worden bekritiseerd voor zaken waaraan we geen schuld dragen', klaagde de Kroatische premier.

Hij beloofde ook dat zijn land onderhandelingen met Slovenië zal voeren om te proberen een oplossing te vinden voor het geschil over de Adriatische kust. Het Kroatische parlement kondigde vorige week een speciale zone af voor bescherming van het maritieme milieu.

Aankankelijk was Kroatië van plan een 'exclusieve economische zone' uit te roepen, maar Zagreb liet dat plan varen na protesten van Slovenië dat daardoor afhankelijk zou worden van Kroatië voor toegang tot zijn enige havenstad, Koper. Ook tegen de ecologische zone heeft Slovenië bezwaar.

Kosovo-gesprek is geen dialoog

2003
WENEN, 15 OKT. In Wenen hebben gisteren de eerste rechtstreekse besprekingen tussen vertegenwoordigers van Kosovo en Servië sinds de oorlog van 1999 plaatsgevonden. Het overleg werd afgebroken na een herhaling van de bekende standpunten over de toekomst van de regio, dit ondanks de afspraak dat daarover niet zou worden gesproken. De ondertoon was zuur; de Serviërs en de Albanen vermeden het elkaar een hand te geven.

Het VN-bestuur in Kosovo, dat het initiatief had genomen tot het overleg, had de hoogste leiders van Servië en Kosovo ontboden, en ook hoge functionarissen van de NAVO, de EU en de OVSE uitgenodigd. Het overleg moest gaan over technische zaken. Over de toekomstige status van Kosovo - als onafhankelijk land of als regio van Servië - zou niet worden gesproken.

Het overleg verliep al voor het begon veel van zijn symbolische waarde toen de Kosovaarse premier, Bajram Rexhepi, weigerde naar Wenen te gaan en ook twee ministers uit de delegatie terugtrok. De ministers vertegenwoordigen in de regering van Kosovo de Servische en de Turkse minderheid. Hun wegblijven betekende een verzwakking van de pretentie dat de delegatie de hele Kosovaarse bevolking vertegenwoordigt. De twee delegaties hielden zich

bovendien niet aan de afspraak, de toekomst van Kosovo buiten beschouwing te laten. Zespraken ook niet rechtstreeks met elkaar maar legden afzonderlijke verklaringen af. Voor de Servische premier Zoran Djindjic was dat reden om na afloop te zeggen dat 'het enige wat is bereikt is dat de leiders van de Serviërs en de Kosovo-Albanen, aan dezelfde conferentietafel hebben gezeten'.

De Serviërs - premier Djindjic en vice-premier Nebojsa Covic - hekelden de internationale gemeenschap wegens de te langzame terugkeer van Servische vluchtelingen en de discriminatie van de Serviërs in Kosovo en stelden dat Kosovo onderdeel is en blijft van Servië. De internationale gemeenschap, zeiden ze, moet zorgen dat vluchtelingen naar huis kunnen.

De Kosovaarse president Ibrahim Rugova van zijn kant hamerde op de noodzaak, Kosovo onafhankelijk te maken. Hij zei geen verschil te zien tussen het vroegere Servische bewind van Slobodan Milošević en het huidige bewind van Zoran Djindjic, omdat Belgrado nog altijd 'de nieuwe realiteit in Kosovo niet begrijpt'. Die realiteit is dat 'Kosovo in feite onafhankelijk is' en dat alleen 'een officiële verklaring' nog ontbreekt. 'Die echter zal spoedig komen.' (Reuters, VIP)

westerse multinationals. De nieuwe leiders innig verbonden in een vriendschap met de NAVO maken bijna allemaal deel uit van de Servische maffia. Onder leiding van premier Zivkovic doet de Servische regering er alles aan om bij het Westen te horen: publieke diensten privé maken, massa's arbeiders ontslaan als het IMF dat wil, zich gereed maken voor toetreding tot de EU. Hoewel de huidige machthebbers ook in andere ex-Joegoslavische republieken hierover in dubio staan: kiezen voor de EU of de VS. Als een afgerichte hand heeft ze

de bezettingsmacht in Irak. Het Joegoslavië van verzet is een Servie-Montenegro van collaboratie met de nieuwe wereldorde geworden. 'De Verdoemden van Kosovo' brengt licht in de duisternis van verdraaide informatie. Waarom dat hardnekkige zwijgen over Kosovo nu onder NAVO-bezetting etnische zuiveringen plaatsvinden? Waarom doet de vredesbeweging in Nederland niets voor Joegoslavië? Is een Irakees of een Afghaan meer waard dan een Serviër of Roma? Een hoeveelheid van informatie

De Verdoemden van Kosovo 015 2003

Een onthullende film van Michel Collon en Vanessa Stojilkovic

Kosovo: van multiculturele provincie in de Federale Republiek Joegoslavië naar etnisch gezuiverd gebied met de grootste militaire basis ter wereld. KFOR kwam, zag en overwon in juni 1999 na vier maanden bommenregen van de NAVO op Joegoslavië. Deze 'humanitaire interventie' had tot doel de Balkan te redden van slechterik Milosevic en de Albanen in Kosovo te hulp schieten. Joegoslavië bestaat in naam niet meer. Het Servie-Montenegro van nu staat aan de zijde van de NAVO en heeft indirect deelgenomen aan de oorlog tegen Irak. Sinds het land een bondgenoot is hullen de westerse media zich plots in stilzwijgen over Kosovo. Ook de Nederlandse vredesbeweging lijkt de Balkan te zijn vergeten. Journalist en auteur van Blufpoker, Michel Collon en cineaste Vanessa Stojilkovic doorbreken de oorverdovende stilte met hun schokkende reportage 'De Verdoemden van Kosovo'.

Hongaren Servië eisen dubbele nationaliteit

Hongaarse minderheden in buurlanden zijn bang voor nieuw 'Ijzeren Gordijn'

De Hongaren in Hongarije's buurlanden willen collectief het dubbele staatsburgerschap, uit vrees na de toetreding van Hongarije tot de EU achter een nieuw soort Ijzeren Gordijn te belanden.

Door JAAP SCHOLTEN

BOEDAPEST, 1 OKT. Regeringsauto's en bussen met delegaties van Hongaarse minderheden rijden af en aan tussen Boedapest en de omliggende landen. Per 1 november, een half jaar voor Hongarije's EU-toetreding, gaan nieuwe grensregelingen in. Dit heeft grote consequenties voor de Hongaren in de buurlanden, met name in Servië (met 260.000 Hongaren) en Oekraïne (200.000 Hongaren).

Inwoners van de buurlanden die niet als Hongarije de EU-toetreding in het vooruitzicht hebben - Servië en Oekraïne - moeten vanaf die datum een visum aanschaffen om Hongarije te kunnen bezoeken. De eerstkomende jaren, zolang Hongarije nog niet deelneemt aan het Schengen-akkoord, kan de pijn voor de Hongaarse minderheden over de grens verzacht worden door het verstrekken van lang geldende, gratis, of bijna gratis, visa. Dergelijke visa-overeenkomsten zijn tussen Hongarije en Servië-Montenegro en Oekraïne zo goed als getekend.

Maar dat is de Hongaren in de Vojvodina (Servië) niet voldoende. De Hongaarse minderheid aldaar vreest op een later tijdstip, zodra het Schengen-akkoord in werking gaat en Hongarije de oostgrens van de EU moet bewaken, alsnog aan de verkeerde kant van een nieuw Ijzeren

Gordijn te eindigen. Zij eisen van Boedapest het dubbele staatsburgerschap verlenen. De Oekraïense grondwet kent de mogelijkheid van dubbel staatsburgerschap niet - dit ach-

terdeurtje naar de EU is daarom niet bruikbaar voor de Hongaren in Oekraïne. József Kasza, vice-premier van Servië en leider van de Hongaren in Servië, was even in Boedapest voor overleg met de Hongaarse regering en oppositiepartijen. „Wij willen in Servië leven maar met dezelfde rechten als de Hongaren in Hongarije. Servië is nog een jonge democratie. Onder Milošević was het onmogelijk over zoiets als dubbel staatsburgerschap te spreken. Hij had dan gezegd: gaan jullie maar snel weg, opdoenderen. Sinds Trianon worden de Hongaren in Servië gediscrimineerd.”

Trianon is behalve een uit roze marmer opgetrokken paleisje in het park van Versailles vooral de naam van het vredesverdrag dat daar op 4 juni 1920, ter afsluiting van de Eerste Wereldoorlog, door de overwinnaars aan de verliezers werd opgelegd. Hongarije kreeg straf alsof het de oorlog bedacht had; het werd de toegang tot zee ontnomen en tweederde van zijn grondgebied met de belangrijkste hulpbronnen afgenomen. Eenderde van de Hongaren woonde van het ene op het andere moment in het buitenland.

„In de socialistische tijd werd niet over Trianon gesproken. Minderheden bestonden eenvoudigweg niet,” zegt Zoltán Kántor, socioloog en onderzoeker bij het Teleki Instituut in Boedapest. „Maar in 1990 is in de Hongaarse constitutie opgenomen dat wij verantwoordelijkheid dragen voor het welzijn van de Hongaren in het buitenland.” Vanaf dat moment heeft de regering de minderheden actief gesteund, instituten opgericht, studenten, kunstenaars en onderzoekers gesubsidieerd, monumenten opgeknapt en - publiek geheim - de Hongaarse minderheidspartijen gefinancierd.

Door de vorige regering is in 2001 de statuswet gecreëerd die aan de 3,5 miljoen Hongaren in de omliggende landen een speciale status gaf: de mogelijkheid te studeren, drie maanden in Hongarije te werken, toegang tot gezondheidszorg en nog enkele voordelen. De positieve discriminatie van de Hongaren, en dus de achterstelling van het overige deel van de bevolking, wekte de wrevel van Roemenië, Slowakije en de Europese Unie. In sterk afgeslankte vorm - de voordelen zijn min of meer voor iedereen toegankelijk - is de statuswet nu in werking.

„Politiek gezien is het onmogelijk om het dubbele staatsburgerschap alleen aan de Hongaren te geven. Net als wanneer we het alleen aanbieden aan iedereen met blauwe ogen. De Europese Unie zal dat niet waarderen,” aldus Zoltán Kántor. „Het kan niet anders of de mogelijkheid zal aan alle inwoners van Servië-Montenegro moeten worden aangeboden.”

Mihály Ballah, parlementair van de oppositionele, centrum-rechtse Fidesz: „Het dubbele staatsburgerschap is een nationale aangelegenheid. De Europese Unie heeft Hongarije's besluit gewoon te aanvaarden.”

„Collectief dubbel staatsburgerschap is niet in het belang van Europa. Het goede van de statuswet was dat die de mensen stimuleerde te blijven waar ze waren,” vindt György Granasztói, voormalig ambassadeur bij de NAVO en de Europese Unie. „Langzaam maar zeker begint men te beseffen welke enorme cultuuroldoof er bestaat tussen de Hongaren binnen Hongarije en de Hongaren erbuiten.”

Individueel dubbel staatsburgerschap bestaat al. Iedereen kan Hongaars staatsburger worden, door geboorte, afstam-

ming of naturalisatie. Voor dit laatste moet men een vaste woonplek in Hongarije hebben, kunnen aantonen zelf in het onderhoud te voorzien, een gezondheidstest ondergaan en bereid zijn de nodige formulieren in te vullen. Als men aantoonbare Hongaarse banden heeft, kan de procedure in anderhalf jaar doorlopen worden. „Een Chinees moet acht of tien jaar wachten,” weet Zoltán Kántor, zelf afkomstig uit Transsylvanië. „Ik denk zelf nog altijd met de hersens van een Hongaar van over de grens. Zij zullen hoop krijgen dat het dubbele staatsburgerschap er echt komt. Maar niemand gelooft erin. Er is geen politicus die er in gelooft. Helemaal niemand. Daar ben ik ontzet over.”

László Kovács, de Hongaarse minister van Buitenlandse Zaken: „Na de toetreding willen wij natuurlijk geen Ijzeren Gordijn tussen Hongarije en de Hongaren die nog niet zijn toetgetreden. Daarom gaan we nu eerst met de vijf verschillende partijen overleggen [d.w.z. de vijf Hongaarse partijen in Servië], dan willen we weten wat de opvatting van de Servische regering is en de opvatting van Europa en dan kunnen we er in het parlement over discussiëren, stemmen en eventueel de grondwet wijzigen.”

József Kasza is burgemeester geweest van Subotica, dat de Hongaren Szabadka noemen, een van de twee grote steden van de Vojvodina. „Ik wil leven op de plek waar ik geboren ben, niet in Subotica, maar in Szabadka.” Zijn ogen gaan gloeien als kooltjes bij de vraag of hij nog in het dubbele staatsburgerschap gelooft. „Gelooft! Gelooft! Het is geen godsdienst! Ik blijf er voor vechten! We willen zoveel mogelijk. We zullen zien wat mogelijk is.”

Premier Zoran Živković over motie van wantrouwen tegen zijn regering:

‘Servische oppositie koopt parlementariërs’

BELGRADO, 9 OKT. Premier Zoran Živković van Servië heeft gisteren de oppositie beschuldigd van het „kopen van stemmen in het parlement” om zijn regering met een motie van wantrouwen ten val te brengen.

Živković gaf gisteren toe dat zijn regerende coalitie DOS wellicht geen meerderheid meer heeft in het Servische parlement. Er is „een reële kans” dat de regering bij de behandeling van de motie van wantrouwen, op 14 oktober, ten val wordt gebracht, zo zei hij. Dat ligt dan, zo ging hij verder, aan het „vreemde” gedrag van DOS-parlementariërs die naar de oppositie overlopen.

De partij die volgens hem stemmen koopt is G17 Plus, de voorma-

lige dektank van radicale hervormers die zich in december vorig jaar tot een politieke partij vormde. Živković uitte zich bitter over die praktijk: „Als deze handel succes heeft, zie ik geen zin meer - en heb ik geen plezier meer - in het leiden van een regering waarvan de afgevaardigden voor geld worden gekocht.”

De oppositie diende onlangs twee moties van wantrouwen in, een tegen de voorzitter van het parlement, die tevens interim-president van Servië is, en een tegen de regering. De oppositie kan beschikken over 122 van de 250 zetels in het parlement. Maar eerder deze week liep één afgevaardigde van de regerende coalitie DOS over naar G17 Plus, die daarmee voor

het eerst is vertegenwoordigd in het parlement. G17 Plus is verder naar eigen zeggen in overhandeling met drie andere DOS-parlementariërs die om uiteenlopende redenen ontevreden zijn over het beleid van DOS en de regering. Als die drie zich bij de oppositie aansluiten, heeft de DOS geen meerderheid meer in het parlement en wordt Živković ten val gebracht. G17 Plus heeft ontkend DOS-parlementariërs om te kopen. De overgelopen parlementariërs, afkomstig uit de Vojvodina, heeft gezegd naar de oppositie te zijn overgestapt omdat de regering geen werk heeft gemaakt van haar belofte, de autonomie van de Vojvodina te herstellen.

Servië's oppositie verwijt de re-

gering een reeks corruptieschandalen en nalatigheid bij het verbeteren van de levensstandaard van de bevolking.

De fractieleider van de DOS in het parlement zei gisteren er nog steeds van uit te gaan een meerderheid te hebben; niettemin wil hij alsnog verhinderen dat de twee moties van wantrouwen volgende week in het parlement in stemming worden gebracht. Hij wees op het feit dat er binnenkort ook presidentsverkiezingen worden gehouden; de reglementen van het parlement zouden tegen die achtergrond een debat over de prestaties van de regering verbieden.

De Servische oppositie neemt het parlamentsvoorzitter Nataša

Mičić - die lid is van de belangrijkste partij binnen DOS - kwalijk dat ze maandenlang heeft geweigerd presidentsverkiezingen uit te schrijven, en ze uitschreef toen niemand ze meer wilde. Die verkiezingen worden op 16 november gehouden; de president die dan wordt gekozen blijft aan tot februari volgend jaar. De oppositie vindt het onzinnig dure verkiezingen te houden als het staats-hoofd maar zo kort aanblijft. G17 Plus en een aantal andere partijen willen daarom de verkiezingen boycotten. Als de motie van wantrouwen tegen Mičić succes heeft wordt ze overigens als waarnemend president opgevolgd door een socialist - een lid van de partij van Slobodan Milošević. (AP)

Moorden in Bosnië in Servië bestraft

BELGRADO, 30 SEPT. In Servië zijn gisteren vier Serviërs - van wie twee bij verstek - veroordeeld tot langdurige gevangenisstraffen wegens oorlogsmisdaden, gepleegd tijdens de oorlog in Bosnië.

Het was het eerste vonnis van deze aard sinds in Servië in juli een speciale openbare aanklager voor oorlogsmisdaden werd geïnstalleerd.

In oktober 1992 hielden Servische paramilitairen een bus aan die vanuit Servië op weg was naar Bosnië. Ze bevalen zestien moslims - vijftien mannen en een vrouw - uit de bus te stappen. Zij werden naar een motel gebracht, uitgekleden en gemarteld. Later diezelfde dag werden ze vanuit het motel naar de nabijgelegen Bosnische stad Višegrad gebracht en met messen en vuurwapens vermoord. De lijken werden in de Drina gegooit. Ze zijn nooit gevonden.

De daders maakten deel uit van een militie die zich De Wrekers noemde. Deze militie, die in en rond Višegrad opereerde, is tijdens de Bosnische oorlog berucht geworden door haar extreme wreedheid tegen niet-Serviërs. De zestien moslims die in oktober 1992 uit de bus werden gehaald kwamen overigens zelf niet uit Bosnië, maar uit het Servische dorp Sjeverin; ze werkten wel in Bosnië.

De daders werden in het Joegoslavië van president Slobodan Milošević nooit vervolgd, ook al was hun identiteit bekend: de massamoord vond plaats in het bijzijn van veel getuigen. Pas na Milošević's val in oktober 2000 nam de Servische justitie de eerste maatregelen. In januari van dit jaar begon het proces tegen de vier. Twee van de beklaagden, Milan Lukić - die overigens ook door het Joegoslavië-tribunaal in Den Haag wordt gezocht wegens een reeks oorlogsmisdaden - en Oliver Kršmanović, doken onder en zijn nog altijd voortvluchtig. Zij werden gisteren bij verstek tot twintig jaar gevangenisstraf veroordeeld.

De twee anderen, Djordje Sević en Dragutin Dragičević, die wel in de rechtszaal verschenen, kregen gisteren straffen van respectievelijk vijftien en twintig jaar gevangenisstraf. Zij ontkenden overigens elke schuld. Beiden werden vorig jaar gearresteerd. Ze kunnen nog in hoger beroep gaan, maar of ze dat doen is onduidelijk.

Lukić wordt verdacht betrokken te zijn geweest bij een soortgelijke massamoord in een ander dorp op de Servisch-Bosnische grens, in oktober 1993. Daarbij werden twintig Servische moslims ontvoerd en vermoord.

Nataša Kandić, hoofd van een prominente mensenrechtenorganisatie, zei gisteren dat het vonnis „geen recht doet” omdat „er geen aandacht was voor de commandoverantwoordelijkheid”. „Hier wordt verhelderd dat de staat zelf in wezen verantwoordelijk was”, zo zei ze. (AP)

Bij bezoek leider Kroatië Historische excuses in Belgrado

BELGRADO, 11 SEPT. De presidenten van de unie Servië-Montenegro en Kroatië hebben gisteren elkaar en elkaars burgers publiekelijk excuses aangeboden wegens het leed dat door hun eigen burgers in de oorlog van 1991 tot 1995 is aangericht.

Tijdens een bezoek van de Kroatische president Stipe Mesić aan Belgrado – het eerste van een Kroatische president aan Belgrado sinds in 1991 Kroatië zich onafhankelijk verklaarde en de oorlog uitbrak – opende Svetozar Marović de historische uitwisseling van verontschuldigen. „Ik wil deze gelegenheid gebruiken om excuses aan te bieden voor alle wandaden die burgers van Servië en Montenegro ook wie dan ook in Kroatië hebben aangedaan”, zo zei de president van de unie SeM tijdens een gezamenlijke persconferentie. De Kroatische president Mesić reageerde onmiddellijk: „Ik wil de symbolische excuses aanvaarden en zelf verontschuldigen aanbieden voor alle leed en schade die wie dan ook door burgers van Kroatië is toegebracht.”

Kroatië en Servië-Montenegro – tot begin dit jaar: Joegoslavië – onderhouden sinds 1996, het jaar na het eind van de Kroatische onafhankelijkheidsoorlog, weer diplomatieke relaties. Van excuses over en weer is tot nu toe geen sprake geweest en nog steeds staan veel kwesties een echte verzoening in de weg – het punt van de oorlogsvermisten bijvoorbeeld, en de kwestie van de niet erg vlot verlopende terugkeer van Serviërs die tussen 1991 en 1995 uit Kroatië zijn gevlucht of verdreven. Toenadering is er wel, op veel gebieden.

Sinds deze week is er bijvoorbeeld weer een commerciële directe vliegverbinding tussen Belgrado en Zagreb.

In het recente verleden heeft de regering van Montenegro de Kroaten excuus aangeboden wegens het aandeel van Montenegrijnen in de beschieting van de Kroatische havenstad Dubrovnik. Overigens is Svetozar Marović, de president van de unie Servië-Montenegro die gisteren Mesić ontving, zelf geen Serviër maar een Montenegrijn. Ironisch genoeg was de huidige Kroatische president Stipe Mesić in 1991 (de laatste) president van het oude Joegoslavië toen dat uiteenviel door de onafhankelijkheidsverklaringen van Slovenië en Kroatië en het begin van de oorlog. Hij maakte zijn ambtstermijn van één jaar niet af.

Waarnemers in beide landen hebben de wederzijdse excuses begroet. „Dit is het eind van de oorlog”, zei een Servische analist. Een Kroatische collega zei dat de weg open ligt voor een volledige normalisering van de relaties in de hele regio.

Mesić sprak gisteren in Belgrado met Marović en met Servische leiders als premier Žoran Živković en waarnemend president Nataša Mičić over bilaterale kwesties als de terugkeer van Servische vluchtelingen naar Kroatië. (Reuters, AFP, BBC, VIP)

Plotselinge dooi tussen Kroatië en Servië

11 sept 2003
Achtergrond | Presidenten bieden wederzijds excuses aan voor oorlogsmisdaden

Het woord 'historisch' viel al snel. De wederzijdse excuses van de Kroatische en Servisch-Montenegrijnse president voor het oorlogsleed zijn symbolisch, maar vormen niettemin de opmaat tot een schoorvoetende toenadering.

Van onze buitenlandredacteur
Eric Outhoorn
AMSTERDAM

President Svetozar Marović van Servië en Montenegro beet het spits af: „Ik wil me verontschuldigen voor alle kwaad dat Servische en Montenegrijnse burgers hebben aangericht in Kroatië.”

Zijn Kroatische collega Stipe

Mesić bleef niet achter: „Op mijn beurt bied ik mijn verontschuldigen aan voor alle Kroaten die pijn of schade hebben veroorzaakt.”

De verontschuldigen werden woensdag in Belgrado gemaakt tijdens het eerste officiële bezoek dat Mesić bracht aan Servië.

Het leed dat beide partijen in het uiteenvallende Joegoslavië elkaar tussen 1991 en 1995 hebben aangedaan, is groot. De Servische minderheid in Kroatië greep in 1991 naar de wapens om zich te verzetten tegen de afscheiding van Joegoslavië.

Aanvankelijk hadden zij de overhand en wisten zij flinke delen van Kroatië te bezetten, mede door de financiële en militaire steun van de toenmalige Servische president Slobodan Milošević. Maar later keerden de krijgskansen: in 1995 zetten de Kroaten een

tegenoffensief in en heroverden het verloren gebied. Zo'n 300 duizend Kroatische Serviërs vluchtten of werden verdreven (zoals uit Krajina, waar de Kroaten de mensenrechten op

Onwilligheid maakt
kansen toetreding
EU er niet beter op

grote schaal schonden). De meesten kwamen in Servië terecht. Er vielen twintigduizend doden in de oorlog. De stad Vukovar werd het symbool van de verwoestingen door de Serviërs.

Kroatië (onder Franjo Tudjman) en Servië-Montenegro (onder Milošević) erkenden elkaar in 1996,

maar tot de dood van de eerste in 1999 en de val van de laatste in 2000 was er geen sprake van toenadering of zelfs maar voorzichtige contacten. Nu hebben beide landen een nieuw bewind.

Het bezoek van Mesić aan Belgrado is daarom van belang. Mesić werd niet voor niets met alle eerbetoon ontvangen in de Servische hoofdstad.

Voor het eerst werd gesproken over het omvangrijke aantal vluchtelingen, over verloren gegane bezittingen en enkele grensschillen.

Kroatië heeft bij het Internationale Hof van Justitie in Den Haag een miljoenenclaim ingediend tegen Servië vanwege het aanstichten van de Kroatisch-Servische opstand in 1991. President Marović meent dat Kroatië als gebaar van goede wil die claim zou moeten intrekken, maar Mesić rea-

geerde niet. Wel kwam van beide kanten een lawine van goede intenties: betere economische samenwerking, gezamenlijk herstel van de verwoeste infrastructuur als spoorwegen, oliepijpleidingen en wegen.

Beide landen zien de noodzaak van samenwerking: onwilligheid maakt hun kansen op den duur lid te worden van de Europese Unie er niet groter op.

Op de Europese top in Thessaloniki in mei dit jaar zegden de EU-leiders toe dat de Balkanlanden politieke en financiële steun zullen krijgen voor de wederopbouw.

Volgens de EU kan dat leiden tot de toetreding van die landen tot de Unie. Die toezegging hebben Mesić en Marović goed in hun oren geknoopt, gezien de plotselinge dooi tussen Kroatië en Servië-Montenegro.

4 NRC HANDELSBLAD

BUITENLAND

DINSL

Servië-Kosovo: dialoog vol gevoeligheden

2003
Eerste directe overleg sinds Kosovo-oorlog van 1999

Midden oktober moet in Wenen een dialoog tussen Servië en Kosovo beginnen, de eerste sinds de Kosovo-oorlog van 1999. Er worden veel kopstukken opgetrommeld voor een bijeenkomst vol gevoeligheden.

Door onze redacteur
PETER MICHELESEN

ROTTERDAM, 30 SEPT. Als Harri Holkeri, VN-bestuurder van Kosovo, zijn zin krijgt en het parlement van Kosovo donderdag niet moeilijk doet, komen op 14 oktober in Wenen heel veel prominenten bijeen voor het officiële begin van een dialoog tussen Kosovo en Servië. De president van de unie Servië en Montenegro, de premier van Servië, de president, de premier en de partijleiders van Kosovo, de leiders van de Servische minderheid in

Kosovo – ze moeten er allemaal bij zijn. Harri Holkeri zelf is er natuurlijk bij, maar als hij zijn zin krijgt komen ook Javier Solana, buitenland- en veiligheidsscoördinator van de EU, en eurocommissaris Chris Patten, en George Robertson, de vertrekkende baas van de NAVO, en liefst ook nog Jaap de Hoop Scheffer, de komende baas van de NAVO. En Benita Ferrero-Waldner, natuurlijk, gastvrouw, minister van Buitenlandse Zaken van Oostenrijk.

Grote namen, veel kopstukken. Die pomp and circumstance staat haaks op de onderwerpen van gesprek, want dat zal gaan over zogenoemde technische kwesties, op het gebied van energie, veiligheid, verkeer en communicatie en vermiste personen. Het gaat over nummerborden en kadastrale gegevens. Die eerste zitting, op 14 oktober, duurt ook maar heel kort, zo meldde Harri Holkeri, er worden alleen maar wat standpunten uitgewisseld. Hij bedoelde (al zei hij het

niet): het wordt eigenlijk slechts een bijeenkomst voor de fotografen.

Een beetje historisch wordt de dialoog over Kosovo natuurlijk wel: voor het eerst sinds de Kosovo-oorlog van 1999 – toen de Serviërs van Slobodan Milošević Kosovo moesten ontruimen en er een VN-bewind werd gevestigd dat de Kosovaren in staat heeft gesteld een eigen parlement te kiezen en een eigen regering te vormen – praat dat Kosovaarse gezag direct met de Servische regering.

Het kostte moeite. Want de Kosovaren zitten niet verlegen om de dialoog met de Serviërs. Voor hen is de zaak uiterst simpel: ze willen niets meer met de Serviërs te maken hebben. Die zijn er in 1999 uitgegooid en ze mogen nooit meer terugkomen. Kosovo moet onafhankelijk worden, basta.

Voor de Serviërs ligt de zaak ook niet ingewikkeld: Kosovo is Servisch grondgebied. Resolutie 1244 van de Veiligheidsraad, de resolutie die in 1999 de af-

tocht van de Serviërs uit Kosovo, de intocht van de vredesmacht KFOR en de oprichting van het VN-gezag regelde, erkent dat expliciet. Niemand kan aan de Servische soevereiniteit tornen. Onafhankelijkheid? Geen sprake van. Autonomie, dat kunnen de Kosovaren krijgen, als het Servische gezag eenmaal wordt hersteld.

De internationale gemeenschap is ook na vier jaar nog niet bereid die knoop door te hakken. En dus mag vanaf 14 oktober in Wenen in die eerste dialoog over alles worden gepraat, over nummerborden en de wederzijdse erkenning van diploma's, over kadastrale gegevens en vluchtelingen – maar niet over het probleem dat beide partijen voor alles bezighoudt, de toekomstige status van Kosovo. Daarover, zo vindt de internationale gemeenschap, hebben de Servische en de Kosovaarse autoriteiten geen zeggenschap: daarover beslist alleen de Veiligheidsraad van de VN, te zijner tijd.

Ondanks die heldere afspraak verloopt de aanloop tot de dialoog van Wenen stroef – een afspiegeling van het gebrek aan animo. Zo meldden diverse Servische media deze week dat het parlement van Kosovo, dat donderdag moet instemmen met de dialoog in Wenen, die wil torpederen tenzij UNMIK, het VN-gezag, extra bevoegdheden overdraagt aan de Kosovaarse regering. Eigen ministeries van Justitie, Defensie, Binnen- en Buitenlandse Zaken willen de Kosovaren hebben, als 'prijs' voor hun deelname aan de dialoog, plus de zeggenschap over de enclaves waar de Servische minderheid in Kosovo woont. De Kosovaren willen ook dat niet dat de Servische vice-premier Nebojša Čović – die in Belgrado het Kosovo-dossier beheert – de Servische delegatie in Wenen gaat leiden.

Er zitten aan de dialoog natuurlijk ook andere haken en ogen. De regering van Kosovo moet vrezen voor interne problemen, want in de ogen van de gewone Ko-

sovaar komt praten met de Serviërs neer op een – volstrekt ongepast en onnodig – zwichten voor de wensen van de internationale gemeenschap. Geen wonder dat de politieke leiders zich op de valreep nog even verschuilen achter het parlement in Priština.

Ook de regering van Servië moet letten op de achterban: praten met de Kosovaren is praten met de afgevaardigden van een separatistische provincie. Zijn akkoorden, zelfs over luttele zaken als nummerborden, geen impliciete erkenning van de gelijkwaardige status van Kosovo? En moeten trouwens de hoogste leiders van Servië op voet van gelijkheid rond de tafel zitten met de leiders van die weggelopen regio (inclusief Hashim Thaçi, ex-leider van het rebellenleger UÇK)? Wordt Ibrahim Rugova, president van Kosovo, niet opeens gelijkwaardig als hij straks in Wenen een hand krijgt van president Svetozar Marović van de unie Servië-Montenegro?

Begrip is een plant die in Kosovo maar slecht gedijt

1304 2003

In Wenen beginnen morgen de eerste besprekingen tussen Belgrado en Pristina sinds het einde van de Kosovo-oorlog. Over de toekomstige status van Kosovo mag niet worden gesproken. De Kosovo-Albanese geven slechts onder zware internationale druk acte de présence. De realiteit op de grond vormt voor een normale dialoog vooralsnog een ernstige belemmering.

Van onze correspondent
Olaf Tempelman
KOSOVSKA MITROVICA/PRISTINA

De brug is naargeestig. Oversteken geeft een akelig gevoel. Misschien komt dat door de wetenschap dat oversteken te voet tot voor kort levensgevaarlijk was. Tot medio 2002 verplaatsten alleen gepantserde KFOR-, OVSE- en Unmik-voertuigen zich van de Albanese naar de Servische helft van Kosovska Mitrovica. Misschien komt het ook door de voortdurende massieve aanwezigheid van Franse KFOR-soldaten op de brug, het feit dat er geen andere voetgangers met je mee naar de overkant lopen en het idee dat aan die andere oever een wereld begint die niet wordt erkend door de oever die je achterlaat.

Ooit was de Ibar een weinig imponerend berggrivertje dat een opvallend, stoffig Joegoslavisch provinciestadje vol desolate Titoïstische nieuwbouwflats doorsneed. Thans markeert de Ibar de verdedigingslinie van een enclave waarin de Serviërs zich na de intocht van de troepenmacht KFOR hebben teruggetrokken.

De Ibar is geen staats-, maar wel een cultuurgrens. In Mitrovica-Zuid zijn de orthodoxe koepelkerken verdwenen. Albanese wonen hier in huizen van gevluchte Serviërs. De euro is het enig geldige betaalmiddel. Kranten en levensmiddelen komen uit de Kosovaarse hoofdstad Pristina. Overal klinkt Albanese folklore. Auto's hebben nummerplaten die zijn verstrekt door het VN-bestuur in Kosovo, Unmik.

In Mitrovica-Noord zijn de moskeeën verdwenen. Serviërs wonen hier in huizen van gevluchte Albanese. De Servische dinar is hier nog steeds geldig als betaalmiddel. Kranten en voedsel komen uit Belgrado. De muziek is Servisch. De auto's hebben Servische kentekenplaten of helemaal geen nummerborden. In de periode 1999-2002 werd de Unmik-politie op de Servische oever met stenen onthaald. Mitrovica-Noord was toen een vrijplaats voor gestolen goederen.

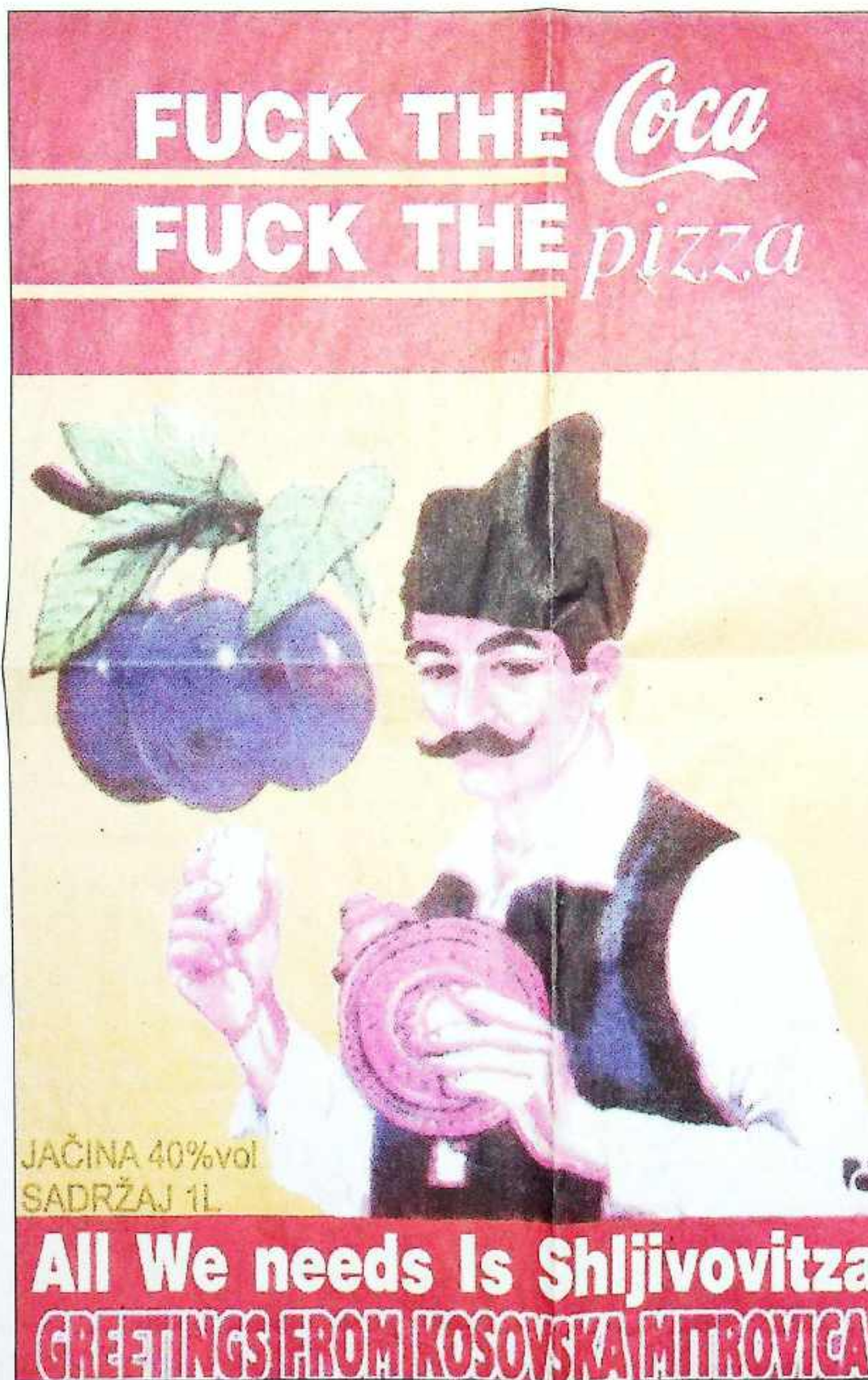
'Paradoxaal ligt de Servische begraafplaats in het zuiden en de Albanese in het noorden', zegt de Albanese Mexhmedin Spahiu, directeur van radio Mitrovicë (Mitrovica in het Albanese), met een bitter sarcastische grijns. Hij is een wat gezette man van middelbare leeftijd die zich op een groen

vouwfietje langs de Franse KFOR-soldaten op de zuidoever verplaatst. Zijn verleden ligt op de noordoever, waar hij sinds 1999 niet meer geweest is.

'De soldaten zijn niet erg vriendelijk', zegt hij. 'Ze zijn niet erg in de omgeving geïnteresseerd.' Het krantje *Bonjour* dat de Fransen uitgeven, opent veelzeggend met de kop *La langue Française au Kosovo*. Op een grauwe ansichtkaart van een KFOR-pantserwagen die te koop is in een bar genaamd *Boss* heten de Fransen in sierletters *Les gardiens du pont*.

'Mitrovica is de meest gefrustreerde stad van Kosovo', zegt Spahiu. 'Zowel de noord- als zuidoever is zomer '99 gevolgen niet mensen die daar vroeger niet woonden. Ze hebben geen contact met elkaar. Maar ze hebben als overeenkomst dat ze niets te doen hebben. De werkloosheid is 87 procent. De dag uitzitten in het koffiehuis, dat is wat zowel de Albanese als de Serviërs doen.'

Fuck the coca, fuck the pizza, all we needs (!) is shljivovitzza, staat triomfantelijk op een ansichtkaart die meteen over de brug op de Servische helft te koop is bij een pizzeria die *Mr. Bean* heet. De Servische Cucic weet wel beter: Mitrovica-Noord is verschrikkelijk. Het is een enclave, een gevangenis. Zij woont hier ook niet uit vrije keuze. Haar verleden ligt in de Kosovaarse hoofdstad Pristina. Na de intocht van de KFOR-troepen verloor zij drie vrienden door wraakacties van Albanese. Desondanks besloot zij te blijven. 'Door te gaan werken voor het enige multi-etnische radiostation van de stad dacht ik te kunnen bijdragen aan de verzoening. Zo lang je zelf niets overkomt denk je dat je veilig bent.' In juni 2000, zij was toen 22, werd zij op straat getroffen door drie kogels in de maag en een in het been. Na 48 uur was zijn buiten levensgevaar. Zij durfde toen niet meer naar Pristina terug. In een troosteloze Tito-flat in Mitrovica werkt Cucic thans voor de multi-etnisch georiënteerde Radio Contact Plus, dat ondersteund wordt door het Amsterdamse *Press Now* en als enige van de Servische media contacten onderhoudt met een Albanese, namelijk met Radio Mitrovicë van Mexhmedin Spahiu. In het kader van de samenwerking gaat Cucic eens per week naar de zuidoever. Als zij de brug overloopt wacht Spahiu haar aan de andere kant op. Alleen door Mitrovica-Zuid lopen is nog steeds te gevaarlijk.

Ansichtkaart uit het Servische deel van Kosovska Mitrovica.

Naar Pristina kan Cucic alleen in de auto van Albanese vrienden. 'In de bus zou ik onmiddellijk herkend worden als Servisch.' De lichte verbetering in haar bestaan zit hem in het feit dat ze anno 2003 in ieder geval alleen de brug over kan.

'Vrede kan nooit gehandhaafd worden met geweld. Zij moet bereikt worden met begrip', zegt Einstein op een poster aan de

muur van de als een studentenflat ogende radiostation van Cucic. Maar begrip is een plant die in Kosovo nog niet goed wil groeien. Meer dan vier jaar na het einde van de NAVO-bombardementen en de intocht van KFOR, is het contact tussen Spahiu en Cucic nog steeds een unicum. Te stellen dat de meeste Albanese en Serviërs nog bepaald geen vrienden zijn, is te mild uitgedrukt. Vrijwel

iedere maand komt het nog tot dodelijke incidenten. Morgen zit een deel van het Kosovo-Albanese leiderschap uit Pristina voor het eerst sinds het einde van de oorlog om de tafel met vertegenwoordigers van de Servische regering. In Wenen, op 'neutraal' terrein. Op instigatie van de internationale gemeenschap gaan ze praten over 'praktische problemen'. Het is niet dat die niet in ruime mate

De Franse strijdmacht figureert ook op een kaart.

voorhanden zijn. Kosovo kampt door de breuk met Belgrado met een enorm elektriciteitsstekort. Van de honderdduizend in 1999 gevluchte Serviërs zijn er slechts vierduizend teruggekeerd. Auto's met Servische nummerborden zijn buiten de Servische enclave schietschijven. Auto's met Unmik-nummerborden mogen Servië niet in. Kosovo-Albanese met Unmik-paspoorten kunnen niet vanuit Belgrado vliegen. Enzovoort. Het probleem is dat het agendapunt waaraan wat betreft Pristina al de andere onderhevig zijn - onafhankelijkheid - niet besproken mag worden.

'De besprekingen zijn door de internationale gemeenschap bekostigd', zegt Jeta Xharra van het *Institute for War and Peace Reporting* in Pristina. 'Als het aan de Kosovo-Albanese had gelegen, zou er in dit stadium helemaal niet met Belgrado worden gepraat. Concessies zijn voor de delegatieleden politieke zelfmoord. Premier Bayram Rexhepi gaf dan ook zondag te kennen niet naar Wenen af te reizen.'

In feite gaat Pristina volledig onvoorbereid de besprekingen in. Ze zullen alleen iets opleveren als Unmik reeds vooraf met Belgrado heeft onderhandeld.'

De facto vloeken de besprekingen net zo met de realiteit als de VN-affiches met de lachende gezichten die overal in Kosovo oproepen tot tolerantie en multi-etnisch samenleven. 'Het kan wel', zegt Casey Cooper, Amerikaans documentairemaker met baard en honkbalpet en woonachtig in Kosovo. 'Het kost alleen een enorme inspanning. Onlangs lukte het me eindelijk voor een tv-discussie wat Albanese en Servische jongeren bij elkaar te zetten. Bijna al de Albanese hadden in de oorlog

familieleden verloren. En ze zeiden: we willen best met jullie verder, maar we kunnen niet doen alsof er niets gebeurd is. De Serviërs toonden daar veel begrip voor.'

Het probleem is dat zo'n met moeite totstand gebrachte toenadering zo makkelijk weer ongedaan kan worden gemaakt. Enkele weken na de tv-discussie werden op een paar honderd meter van Coopers huis twee Servische kinderen die in de rivier zwommen gedood. 'Alleen al door dat incident werd een jaar van vooruitgang ongedaan gemaakt.'

Cooper had het erover met zijn Kosovo-Albanese echtgenote,

'Zolang je zelf niets overkomt, denk je dat je veilig bent'

wier moeder en zuster in de oorlog werden geëxecuteerd. 'Ik vroeg: "Waarom veroordelen jullie de huidige aanslagen op Serviërs niet onomwonden?" Ze zegt: "Jij begrijpt niet wat wij met de Serviërs hebben doorgeemaakt." De perceptie van het overgrote deel van de Albanese is dat de Serviërs nu gewoon hun straf uitzitten. Dat die maar een fractie is van wat de Albanese onder Milosevic doormaakten.'

Het feit dat het overgrote deel van de achtergebleven Serviërs zich geheel van het nieuwe Kosovo afsluit, bevordert toenaderingspogingen niet. 'Ze houden vast aan een fantasie', zegt Cooper. 'Ze zeggen: okay we zitten in enclaves gevangen in een internationaal protectoraat vol Albanese. Maar

eens zal het moment komen dat Belgrado ons bevrijdt. En Belgrado moedigt dat aan: mijdt het VN-bestuur, mijdt alles wat met Pristina te maken heeft.'

Het gevolg is een blijvend wantrouwen bij de Kosovo-Albanese. 'In de ogen van de gewone Albanese houden de Serviërs hun enclaves Kosovo gelieerd met Belgrado', zegt Astrit Salih, hoogleraar politieke filosofie en directeur van de Kosovo Staa Televisie RTK in een rokerig koffiehuis in Pristina. 'In hun optiek verhinderen zij wat alle Albanese willen: onafhankelijkheid. Sommige Westerse waarnemers zeggen dat als Kosovo onafhankelijk wordt het geweld tegen de Serviërs zal toenemen. Ik denk dat het tegenovergestelde zal gebeuren: er zal ontspanning optreden omdat de Serviërs niet meer aan een bedreiging zullen worden gezien.'

Het probleem is dat je onafhankelijkheid niet de hele tijd kun opvoeren als voorwaarde voor het respecteren van de mensenrechten, zegt Casey Cooper: als u eenmaal onafhankelijkheid zijn gaan we ons netjes gedragen. 'Vegete niet dat de meeste aanslagen het werk zijn van criminele circuits. Die zijn niet zozeer geïnteresseerd in onafhankelijkheid als wel in instabiliteit.'

Cooper wuift voor de zoveelste keer een minderjarig kind weg door het terras in Pristina voor een spotprijsje sigaretten aanbied. 'De maffia's aan beide zijden weten dat zij een gemeenschappelijk belang hebben: het veiligstellen van hun handel. Of er nu sigaretten, wapens, drugs of vrouwen worden gesmokkeld, hun business gedijt het beste in een cultuur van angst. Alles wat een dialoog oplevert werkt in hun nadeel.'

60 v82003

Naam: Predrag Lecic

Leeftijd: 28

Nationaliteit: Servische

Beroep: voorman

studentenbeweging Otpor

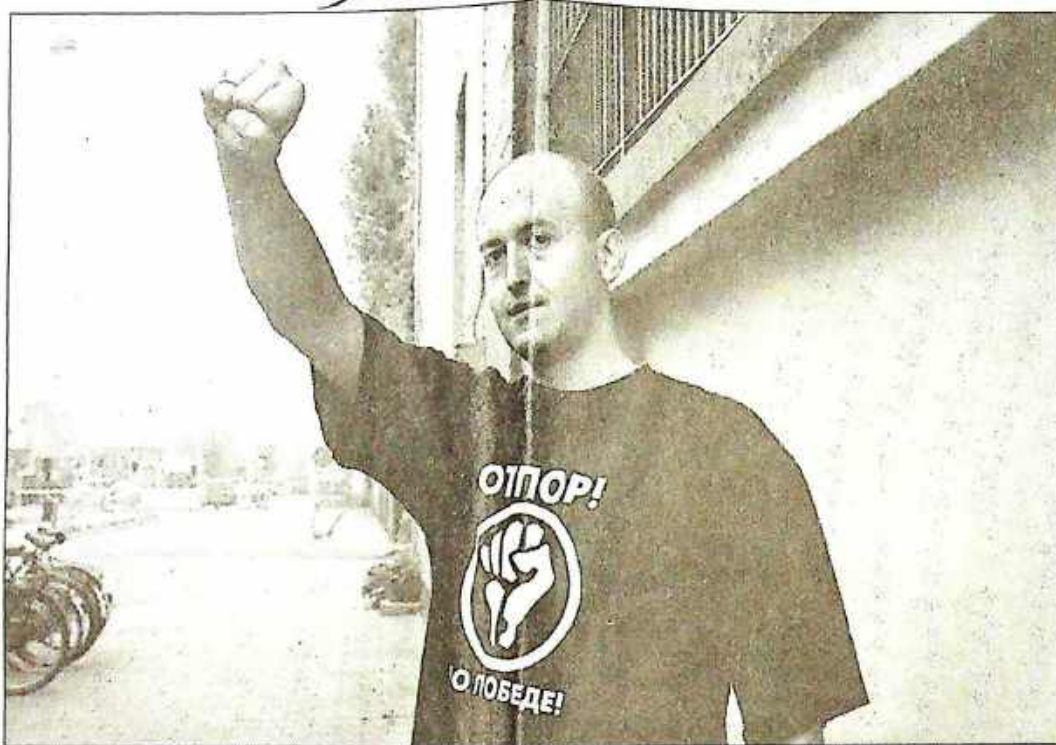
Vindt: Milosevic is weg, maar het gaat nog steeds niet goed met Servië

Oktober in Amsterdam is anders dan oktober in Belgrado, en dus heeft Predrag Lecic een trui en een leren jasje over het T-shirt dat het handelsmerk is geworden van de beweging Otpor: een gebalde witte vuist op een zwarte achtergrond. In andere landen zou een dergelijk symbool onmiddellijk associaties oproepen met *White Power*, maar het aardige van Otpor (het Servische woord voor Verzet) is nou juist de geweldloosheid die de beweging steeds heeft gekenmerkt.

Otpor ontstond als een vrijgevochten studentenbeweging die zich met ludieke acties verzette tegen de Servische president Slobodan Milosevic. De beweging won zo aan kracht dat zij aan de basis stond van diens gedwongen vertrek op 5 oktober 2000.

'Ik weet echt niet meer hoe we aan de naam Otpor komen, zegt Predrag Lecic, 'we zaten met een stel mensen bij elkaar en opens rolde die naam over tafel. Het klonk lekker: verzet. Er zat alles in waar we voor stonden. Verzet tegen Milosevic en verzet tegen de verloederding waarin Servië door zijn toedoen was terechtgekomen.'

Lecic herinnert zich nog wel wie verantwoordelijk was voor de gebalde vuist: 'Dat was Duda Petrovic, een student van de kunstacademie in Belgrado. Hij tekende

Predrag Lecic

FOTO BERT VERHOEFF

die vuist op een papieren servetje en iedereen was er direct mee ingenomen. Hij staat voor twee betekenissen. Het is een symbool van macht en van eenheid.'

Het was gisteren precies drie jaar geleden dat Milosevic ten val kwam en dat is de reden dat Lecic even in Amsterdam is. Hij is te gast bij het Verzetmuseum in Amsterdam, dat sinds afgelopen donderdag onderdak biedt aan de tentoonstelling *He's Finished*, dat gaat over de nederlaag van Milosevic en de bijzondere rol die Otpor daarbij heeft gespeeld.

'De beweging is eind 1998 opgericht door een groep van elf studenten. We kwamen altijd bijeen in het Srpska Kafana, een koffiehuis dat al honderden jaren be-

staat. We waren diep teleurgesteld in de oppositie tegen Slobodan Milosevic. Ze was ernstig verdeeld, dus moesten wij wel actie ondernemen', vertelt Lecic.

'Er waren wel een paar mensen bij die lid waren van een politieke partij. Een paar zaten bij de club van Djindjic en een enkeling zelfs bij de partij van Vuk Draskovic, maar de meesten waren partijloos', zegt Lecic. 'We wilden niet alleen dat Milosevic zou oprotten, we wilden ook een beter Servië.'

Het ging goed met Otpor. De beweging won snel aan invloed aan de universiteiten en via die weg werd het gedachtegoed steeds verder verspreid. Lecic: 'In februari 2000 werd Otpor steeds breder en groeide uit tot een ware volks-

verzetsbeweging. Er deden middelbare scholieren en huisvrouwen mee. We waren sterk in vier grote steden, Belgrado, Novi Sad, Nis en Kragujevac.'

In juni 2000 had Otpor een dikke 85 duizend leden, zegt Lecic niet zonder trots. 'We zaten verspreid over 136 steden en de overgrote meerderheid van de bevolking steunde ons.' Aanvankelijk zagen de autoriteiten Otpor niet als een serieuze bedreiging voor hun machtspositie, maar dat werd later wel anders.

Toch zegt Lecic betrekkelijk weinig last te hebben gehad van zware repressie, omdat Otpor daar zijn maatregelen tegen had genomen. 'We hadden geen uitgesproken leiders, we zetten ge-

woon een lief meisje voor de camera's. Als dat zou worden gemalteerd, hadden we gelijk haar ouders aan onze kant. Overigens zorgden we er altijd voor dat zoiets werd voorkomen, we bleven altijd dicht in de buurt.'

Geweldloosheid lag volgens Lecic aan de basis van het succes van Otpor. 'We hadden allemaal het boek van Gene Sharp over Gandhi gelezen en geloofden dat de weg van Gandhi de enige weg was.' De Bostonse hoogleraar Sharp, ook bekend als de 'Clausewitz van de geweldloze oorlogvoering', heeft een reeks boeken over geweldloos verzet op zijn naam staan.

Lecic beseft pas na een bezoek aan de Verenigde Staten hoezeer Otpor een internationaal bekend fenomeen was geworden. 'Op de universiteiten werden nota bene colleges gegeven over het succes van Otpor.'

Maar nu? Milosevic zit in een Haagse cel en Servië is op weg om een fatsoenlijke staat te worden. Heeft Otpor zichzelf overleefd en kunnen de leden zich weer aan hun eigen leven wijden?

Niets is minder waar, vindt Lecic. 'Toen we met Otpor begonnen, wilden we twee dingen. Milosevic moest weg en we wilden een beter Servië. Een stabiel land met enige welvaart, een land waar de mensenrechten zouden worden gerespecteerd.'

Maar het duurde veel te lang voordat de regering Milosevic uitleverde, oordeelt Lecic. 'Wat er nu zit is beter dan de oude Slobodan, maar goed is het niet. Dus is actie geboden. We zijn Otpor dan ook aan het ombouwen van een nongouvernementele organisatie tot een politieke partij. We hebben natuurlijk geen 85 duizend leden meer, maar we moeten nog steeds vechten voor een beter Servië.'

Eric Outshoorn

1.

Kritisches Tagebuch 10.9.2003
(„march“ Kosovo-Krieg). Wladimir Constantinowitsch

Moderatorin: Auch in einer globalisierten Welt mit einem globalisierten Nachrichten-Netz, kann man ganz gut verstecken-spielen. Die West-L.B., die viel geprügelte Westdeutsche Landes Bank, zuletzt kritisiert für ihr umstrittenen Engagement beim Öl-Pipeline-Bau in Ecuador, hat vor einigen Jahren gemeinsam mit anderen Banken, ein bisschen Geld in ein Serbisches Stahlwerk gesteckt: 200 Millionen Euro. Vermutlich nicht allein aus altruistischer Balkan-Liebe. Das Stahlwerk heißt Sarhid (?) und es taucht öfter in Artikeln der amerikanischen Fachzeitschrift „Pittsburg Steel News“ auf. In Nordrhein-Westfälischen Zeitungen dagegen so gut wie nie. Hören Sie Wlodo Constantinowitsch?

„In einem Krieg gehört die Beute den Siegern. Im Falle eines Sieges der NATO über Serbien, wird die Beute möglicherweise aus dem bestehen, was von der Stahl-Industrie in der Region übrig bleibt. Die US-Steel-gruppe der USS-Corporation Pittsburg, könnte die US-Firma mit der besten Start-Position für die Zeit nach der Bombardierung sein. US-Steel will seine Präsenz auf dem Balkan ausweiten. Wenn US-Steel der Deal gelänge und das Unternehmen die serbische Stahl-Produktion kaufen könnte, gäbe es zumindest eine geografische Möglichkeit, Stahl in die kriegs-versehrte Region zu liefern.“ — Das war Ende April 1999, knapp einen Monat nach Beginn der NATO-Luftangriffe auf Serbien in dem Fachblatt des - - - the - - - (?) Pittsburg zu lesen. Während dieser Angriffe, 2 Wochen nach Erscheinen des Artikels, wurde das staatliche Stahlwerk Sarhid(?), 60 km östlich von Belgrad, bombardiert, und zwar per art chirurgisch präzise, daß die Produktions-Anlagen unversehrt bleiben. Nur die Trafo(?) - Stationen wurden zerstört. Schlimm genug, denn Sarhid konnte nicht weiter produzieren.

Umsatz-Ausfall wurde von britischen Stahl-
-experten auf 350 Millionen Dollar geschätzt und
sein Markt-Wert sank ins Bodenlose.

Kopferbrechen bereitete dies vor allem einem
europäischen Investitions-Konsortium, angeführt
von deutschen Banken und Stahlkonzernen, u.a.,
der Hypo-Vereinsbank der Westdeutschen Landes-
Bank (West-L.B.) und Thyssen-Krupp. Vor dem
NATO-Krieg hatten sie keinen Konkurrenten im
Welt-Bewerb um den serbischen Stahl-Giganten,
und gewährten ihm Kredite von 200 Millionen Euro.
Diese Kredite waren mit einer Kauf-Option ver-
bunden. Von Übernahme-Plänen amerikanischer
Konkurrenten schienen sie damals nichts gewußt
zu haben, doch sofort als Milosević stürzte, war
US-Steel in Serbien zur Stelle. Ohne öffentliches
Aufsehen knüpfte das Unternehmen Kontakte zur
neuen privatisierungs-Willigen Regierung Serbiens.
Das europäische Konsortium wartete während-
dessen auf eine öffentliche Ausschreibung für
Sartid und verließ sich auf Zusicherungen des ser-
bischen Premier-Ministers Djindjić (spelling?). Die
Vor-Investitionen von 200 Millionen Euro sei die
beste Garantie, schrieb er nach Deutschland. Dann
aber wurde aus heiterem Himmel ein Konkurs-Ver-
fahren für Sartid eingeleitet - der Konzern sei auch
bei der Staatlichen Eisenbahn und den Elektrizitäts-
werken mit 1,5 Milliarden Euro in der Kreide, erklärte
der Serbische Staat. Als Eigentümer sowohl der Gläu-
biger-Firmen als auch des Schuldners, sehe man
sich gezwungen, rasch zu handeln. Das europäische
Konsortium bot dagegen ein Umschuldungs-Konzept
an, um eigene Positionen zu retten. Doch der Konkurs-
Verwalter, ein serbisches Bezirks-Gericht, lehnte den
Vorschlag ab. Statt dessen trat US-Steel erstmal
öffentlich mit einem Sanierungsplan für das zahlungs-
unfähige Hüttenwerk auf. An eine Finanz-Spritze

Werte von nur 17 Millionen Dollar und einem US-Management sollte der serbische Stahl-Riese genesen. Premier Djindjić bejubelte die - - - um des maroden Konzerns, obwohl Serbien dadurch einige Hundert Millionen Euro verlor. Das europäische Konsortium sah sich in einer verärgert-amerikanischen Zwickmühle. An einen Kauf war man nicht mehr zu denken, da der Sanierungsvertrag der US-Konzern-Verwaltung die Entscheidungsgewalt über Sartinid gab. Also appellierten die deutschen Investoren wiederholt an die serbische Regierung. Selbst der deutsche Wirtschafts-Minister erinnerte Djindjić persönlich an seine Versprechen, und das Belgrader Blatt, - - - Telegraph, veröffentlichte seinen Brief. Hier eine Rückübersetzung aus dem Serbischen:

"Ich bitte Sie höflichst, Herr Premier-Minister, das Interesse der deutschen Firmen und Finanzinstitute adäquat zu berücksichtigen und zu prüfen, ob die Sanierungs-Partnerschaft, die die deutschen Firmen angeboten haben, im Vergleich zum Konkurs nicht eine bessere Lösung wäre. Jedenfalls sollte den deutschen Unternehmen für einen Einstieg bei Sartinid mindestens die gleichen Chancen eingeräumt werden, die ihre Regierung dem amerikanischen Investor angeboten hat. Mit freundlichen Grüßen - Ihr Wolfgang Clement."

Dem WDR wollte weder das Ministerium, Clement, noch die WestLB, noch die Hypo-Vereinsbank und auch nicht Thyssen-Krupp ein Interview in dieser Sache geben. Drei Wochen nach der Ermordung Djindjić, kaufte US-Steel den Sartinid-Konzern, samt 6 (sechs) Tochter-Firmen, für 21 Millionen Dollar, ohne jedoch die Schulden von 1,7 Milliarden zu übernehmen. Am europäischen Konsortium bleibt nun der Verlust von 200 Millionen Euro hängen - darüber hinaus ein verpasster Riesen-Deal, sowie das ramponierte Image. In Deutschland spricht man nicht gerne darüber. Die Sache ist peinlich, insbesondere für die Skandal-geplagte West-LB. und Wirtschafts-

Kr. Tag, 10.9.2003 - nach Kos.-Krieg

41.

und Wirtschaftsminister Clement, aber in der serbischen Presse wettern die deutschen Manager um so heftiger gegen diese ungesetzlichen Trans-Aktionen. Karla Jakobi von der WestLB, Christoph Reusing und Angeloni Sutti von der Hypo-Vereinsbank, und sogar der deutsche Botschafter in Belgrad, Kurt Leonberger, drohen offen vor dem internationalen Schiedsgericht in Wien zu klagen. — Für US-Steel ist eine langfristige Strategie im Euro-atlantischen Stahlkrieg aufgegangen. Die US-Steel-Filiale im slowakischen Kosch --- (?) wickelte den Kauf der serbischen Hüttenwerke ab. Und sie darf demnächst Stahl in die EU absetzen. So umgehen die Amerikaner die europäischen Handels-Barrieren für Importe von Billig-Stahl aus den USA. Offen bleibt aber die ketzerische Frage, ob die NATO-Planer im Krieg gegen Serbien nicht auch ein wenig die Interessen von US-Steel im Auge gehabt hätten.

tekst uitgewerkt van
opname cass.-bandje BP

de namen - o.a. Sarfid en Kosch --- (?) -
waren moedelijk te verstaans, evenals
tekst gedeelten.

Sagittarius

Van: "Ian Johnson" <i-johnson@lineone.net>

Aan: <Undisclosed-Recipient:>

Verzonden: dinsdag 9 september 2003 1:55

Onderwerp: CDSM:Fw: Milosevic Supporters Return to

This is bad news for the quisling authorities in Belgrade so ignore the cynical and biased way this report is written. They are getting nervous.

Ian.

>

> -----

> Today: September 08, 2003 at 1:18:59 PDT

>

>

> Milosevic Supporters Return to Power

> By DUSAN STOJANOVIC

> ASSOCIATED PRESS

>

>

> POZAREVAC, Serbia-Montenegro (AP) -

>

> Slobodan Milosevic is in a jail cell, and his wife and son have fled to

> Russia. But their political allies are back in power in their hometown -

> once dubbed "the Forbidden City" by the victims of their autocratic rule.

>

> The return last week of Milosevic's Socialist Party and its leftist allies

> to power in the central Serbian town of Pozarevac - the first comeback by

> his party after the former Yugoslav president's ouster in 2000 - has

> triggered alarm bells among the pro-democracy leaders who toppled him.

>

> Milosevic himself, who faces life in prison if convicted by The

Hague-based

> U.N. war crimes tribunal of genocide or crimes against humanity, is

unlikely

> ever to return.

>

> But his loyalists' return to power in local elections in Pozarevac serves

as

> a dramatic warning to the squabbling pro-Western parties in

> Serbia-Montenegro, the successor state to Yugoslavia, that Milosevic

> supporters could regain national influence as well.

>

> "Pozarevac was a key symbol of Milosevic's dictatorship and repression,"

> said Momcilo Veljkovic, a local leader of Otpor, or Resistance - a youth

> group that played a key role in toppling the former president in a popular

> revolt.

>

> "When people see Milosevic's allies again on top in Pozarevac, it sends a

> dangerous signal that the past is coming back," Veljkovic said.

>

> After a repeat election for four seats in the 68-seat city assembly, the

> Socialists and their allies secured 37 seats, a victory Veljkovic

attributes

> to squabbling among the pro-Western bloc that defeated Milosevic in 2000

- > elections.
- >
- > Since taking over in Serbia, the unity of the 18-party Democratic Opposition
- > of Serbia coalition has steadily unraveled and now has only the slightest
- > majority over Socialists and other nationalist parties in the 250-seat
- > Serbian parliament.
- >
- > Milosevic's allies and nationalists are demanding new elections, something
- > the pro-democrats are barely managing to resist.
- >
- > The worst blow for the pro-Western government came in March, when Serbia's
- > first democratic prime minister, Zoran Djindjic, was assassinated in
- > downtown Belgrade.
- >
- > But the leadership has also suffered a loss of credibility because of a
- > series of corruption and political scandals and its inability to
- > dramatically improve living standards in an economy ruined by Milosevic's
- > mismanagement in the 1990s.
- >
- > "Instead of taking care of the economy and reforms, the ruling coalition
- is
- > busy with internal bickering," said Zoran Milovanovic, another Otpor
- > activist in Pozarevac.
- >
- > Milovanovic was one of several victims of repression by Milosevic's family
- > when they ruled Pozarevac. The family's opponents dubbed the town Serbia's
- > "Forbidden City," a reference to China's Imperial Palace in Beijing.
- >
- > Milosevic's son, Marko, was charged in 2001 with threatening Milovanovic
- > with a power saw and demanding that he reveal who was financing the Otpor
- > movement and divulge its members.
- >
- > The incident was part of intense violence against Milosevic's opponents in
- > the months before his ouster and subsequent extradition to the U.N.
- > tribunal, where he is standing trial for alleged crimes committed during
- the
- > Balkan wars of the 1990s.
- >
- > Marko Milosevic fled to Russia shortly after his father lost power. He has
- > failed to appear at several court hearings to answer charges that he and
- six
- > friends allegedly abducted and threatened to kill Milovanovic.
- >
- > According to a court indictment, Marko Milosevic and his friends
- "threatened
- > to cut Milovanovic into pieces" if he refused to reveal the names of other
- > members of Otpor in Pozarevac.
- >
- > "I became a mascot of the resistance against Milosevic and his family,"
- said
- > Milovanovic, 20, who remains visibly shaken by his ordeal.
- >
- > "But instead of paying me back, the new authorities could not even offer
- me

> a job," he said. "What happened to me epitomizes the feeling of
> hopelessness
> in the rest of Serbia. What did we fight for?"
>
> Marko Milosevic, known as "The Commander" by his supporters, ran several
> businesses in the town during Milosevic's rule. They included Bambyland -
> a
> local version of Disneyland - and Madonna, the largest discotheque in the
> Balkans.
>
> Mirjana Markovic, Milosevic's influential, neo-communist wife and the
> power
> behind the scenes during his rule, fled to Russia shortly before
> Djindjic's
> assassination in March. She is wanted by authorities who suspect she may
> have been behind the murders of other political opponents.
>
> Pozarevac's new Socialist mayor, Dusko Vujcic, said Milosevic has not
> contributed much to the party's return to power "because he has other more
> important things on his mind in The Hague."
>
> But Vujcic says the party remains loyal to Milosevic.
>
> "For the Socialists, Milosevic remains our leader," he said.
>
> Milosevic's mansion in downtown Pozarevac, surrounded by high walls and a
> watchtower manned by private security guards, stands in stark contrast to
> the drab, communist-era apartment blocs nearby.
>
> The compound, engulfed by a rich green park, appears ready to welcome its
> old tenants back at any time.
>
> "The way things are going in this country, it would be no surprise that at
> least some of the Milosevics return here - in style and with a vengeance,"
> Veljkovic, the Otpor leader, said with a bitter grin.
>
> --
>
>

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

Door een onzer redacteurs
ROTTERDAM, 29 AUG. In Macedonië is een massale politie-actie op touw gezet om de ontvoerder van twee Macedoniërs, onder wie een politiemann, te vangen. De ontvoerder is een vermeende leider van het schimmige Albanese Nationale Leger (AKSh), Avdil Jakupi, alias Commandant Çakalla. Alleen, het AKSh wil echter niets met hem te maken hebben.

Jakupi ontvoerde de Macedoniërs woensdag. In ruil voor hun vrijlating eiste hij een gevangene AKSh-activist op. Maar de politie slaagde er al gisteren in de ontvoerder te bevrijden. Jakupi vluchtte. Gisteren omsingelde de politie het door Albanen bewoonde dorp Aracinovo, bij Skopje, in de hoop Jakupi te pakken.

Het AKSh heeft zich inmiddels van Jakupi gedistancieerd en ook in Skopje wordt vermoed dat hij zich alleen maar achter de organisatie verschuilt om zich te legiti-

Skopje: er zijn drie AKSh's

meren in de ogen van de Albanese minderheid in Macedonië.

Het AKSh bestaat uit Albanen uit Macedonië, Kosovo en Zuid-Servië; het zegt te strijden voor een Groot-Albanië. Het nam de fakkel van de 'Albanese bevrijdingsstrijd' over toen twee jaar geleden het Nationale Bevrijdingsleger UÇK, dat vocht voor de emancipatie van de Albanese minderheid, zich op grond van het akkoord van Ohrid ontbond.

Het AKSh heeft inmiddels een groot aantal terreuracties op zijn naam staan. Toch is de organisatie

altijd erg mysterieus gebleven. Algemeen meent men dat het 'leger' van rond honderd man bestaat uit criminelen en oud-guerrillastrijders uit Macedonië en Kosovo die in de burgermaatschappij hun draai niet kunnen vinden. De AKSh-strijders verschuilen zich achter politieke slogans. Belgrado noemde het AKSh onlangs „een website-organisatie”.

Inmiddels zeggen de Macedonische autoriteiten dat er drie verschillende AKSh's zijn. Het vermoeden wordt onder meer in de hand gewerkt door een verklaring van AKSh-woordvoerder Ilir Duraku, die gisteren op internet liet weten dat Commandant Çakalla geen AKSh-lid is. De ontvoering van de twee Macedoniërs was volgens hem een provocatie van de Macedonische autoriteiten en „een paar mislukte Albanese politici”. „Çakalla is geen AKSh-lid wegens zijn zwakke karakter”, zo werd gezegd.

Doden bij strijd in Macedonië

SKOPJE, 8 SEPT. In het noorden van Macedonië zijn ordoeroepen gisteren slaags geraakt met rebellen van het ondergrondse Albanese Nationale Leger (AKSh). Volgens de regering zijn er „diverse” doden gevallen; het AKSh maakte melding van de dood van twee strijders en een burger.

De gevechten van gisteren hebben de spanning in het gebied weer opgedreven. In de regio werden onlangs twee Macedoniërs ontvoerd; ze werden al snel bevrijd, maar de ontvoerders ontkwamen. Daarop trok de politie een grote strijdmacht in het gebied samen, hetgeen bij de plaatselijke bewoners – leden van de Albanese minderheid – de vrees wekte voor een heropleving van de etnische oorlog tussen de Macedoniërs en Albanese rebellen van het vroegere UÇK (Nationaal Bevrijdingsleger) van twee jaar geleden. Met het oog op die vrees trok de Macedonische politie zich eind vorige week terug; twee omsingelde dorpen werden vrijgegeven. Na de gevechten van gisteren is de spanning echter opnieuw toegenomen.

De regering in Skopje gaat er van uit dat de daders van de ontvoering, die zich leden noemen van het Albanese Nationale Leger AKSh, ten dele een afsplitsing van het vroegere UÇK, zich schuilhouden in of bij het dorp Brest, twintig kilometer ten noorden van Skopje. Daar kwam het gisteren tot gevechten. Volgens Skopje is de groep ontvoerders onschadelijk gemaakt. Het AKSh – dat zich overigens eerder van de ontvoering distancieerde en meldde dat de leider van de groep ontvoerders niets met het AKSh te maken had – liet weten dat twee van haar leden en een burger zijn gedood en dat er vijf gewonden vielen.

Het AKSh wordt zowel door de autoriteiten in Skopje als door de internationale gemeenschap beschouwd als een terroristische organisatie die deels bestaat uit gewone criminelen en deels uit oudstrijders van het UÇK. Het zegt te vechten voor een Groot-Albanië. In de regio opereert echter ook een aantal benden die zich in het grensgebied met Kosovo en Servië met smokkel bezighouden. De grenzen tussen het AKSh en die benden zijn onduidelijk.

De spanning in de regio is voor velen een reden geweest er zelf te trekken. Een van hen, die leider van de Organisatie voor Europese Samenwerking in de Balkan met name dat het doel van de organisatie is „het afbreken van de opstand brak brand uit. (AP)

In Kosovo wordt nog steeds vermoord

Achtergrond | Niet de Albanen, maar de Serviërs zijn nu slachtoffer van 'de brutoeste vorm van fascisme'

Het geweld in de Servische provincie Kosovo neemt toe. Alleen zijn de rollen omgedraaid: de Serviërs worden mishandeld of vermoord.

Vari onze buitenlandredacteur
Eric Arends
AMSTERDAM

Zoran Doncic liet dinsdag zijn vee grazen in het Kosovaarse dorp Bica toen hij door onbekenden in zijn buik werd geschoten. Doncic had geluk: hij overleefde de aanslag. Elders in Kosovo kwam twee weken geleden een stel jongeren onder vuur te liggen nadat zij een duik hadden genomen in de Bistrica-rivier. Twee jongens, 13 en 19 jaar, vonden de dood; vier anderen raakten gewond.

De aanvallen zijn de laatste in een snel groeiende reeks geweldadige incidenten die de overwegend Albanese provincie sinds begin dit jaar teistert. Over de daders is officieel zelden iets bekend.

Over de slachtoffers des te meer: ze zijn in de meeste gevallen Serviërs.

„Wat in Gorazdevac is gebeurd is de brutoeste vorm van fascisme”, briesde de Servische vice-premier Nebojsa Covic na de moord op de zwemmende tieners. „Geloof me, veroordelingen, protesten en schriftelijke verklaringen zijn niet genoeg. Wat we ook doen, er is niets veranderd, ze vermoorden en vermoorden mensen, er is een etnische zuivering gaande.”

Daarmee kaatste de Servische bewindsman de bal terug naar de voormalige Albanese vijand in Kosovo. Vier jaar geleden waren het nog de Servische leger- en politie-eenheden van Milosevic die hardhandig tekeer gingen tegen de Albanese bevolking. De internationale gemeenschap beschuldigde de Joegoslavische oud-president van genocide op de Albanen, waarna de NAVO in 1999 met grootschalige bombardementen een einde maakte aan de Servische militaire aanwezigheid in Kosovo.

Nu zijn de rollen omgedraaid, wilde Covic maar zeggen. Sinds de provincie vergaande autono-

mie heeft en het gezag feitelijk in handen ligt van de Verenigde Naties, zijn de Serviërs in Kosovo hun leven niet zeker. Hoewel het huidige geweld onvergelykbaar is met dat van de Servische troepen eind jaren negentig, lopen Serviërs inderdaad groot risico te worden geslagen, gestoken, ont-

Snelle, vreedzame oplossing is nog altijd ver weg

voerd, beschoten of bestookt met handgranaten, stelde Amnesty International in april. Nog steeds verblijven tweehonderdduizend Servische vluchtelingen in Servië en kwijnen de tachtigduizend acht miljoen worden bewaakt door de internationale vredestroepen van KFOR.

Maar er spelen meer zaken, die politiek gezien tot grotere problemen kunnen leiden. Naast burgers zijn namelijk ook politieposten

langs de grenzen met Servië en Macedonië doelwit van aanslagen. Die worden stevast opgeëist door het Albanese Nationale Leger (AKSh), een schimmige groepering die openlijk streeft naar de aanhechting van Albanese gebieden in Kosovo, Macedonië en Zuid-Servië.

„De enige manier om het Albanese probleem op te lossen is oorlog”, stelde ene Vigan Gradica eerder dit jaar op de website van het AKSh. Eerder zei de organisatie het vredesakkoord tussen etnische Albanen en Macedoniërs in Macedonië niet te erkennen.

Met zijn geweldadige acties kan het AKSh – dat door de VN op de lijst met terroristische organisaties is geplaatst – de onvrede in het zuidwesten van de Balkan gemakkelijk misbruiken voor zijn riskante politieke doelen. Vrijwel alle Albanen in Kosovo zijn gefrustreerd door het uitblijven van volledige onafhankelijkheid. De provincie heeft weliswaar een eigen regering en parlement maar het gebied is op papier nog steeds onderdeel van het gehate Servië.

Tot afgrijzen van de Albanen laten de VN de definitieve status

van het gebied liefst zo lang mogelijk onbesproken. Een van de redenen is de belabberde veiligheidssituatie voor de Servische minderheid. Maar belangrijker is de angst dat een onafhankelijk Kosovo voor andere bevolkingsgroepen aanleiding kan zijn zich eveneens af te scheiden (zoals Albanen in Macedonië en Servië, Serviërs en Kroaten in Bosnië, Hongaren in Vojvodina). Dat laatste zal de gemiddelde Albanen in Kosovo een zorg zijn, en het AKSh weet dat sentiment handig uit te buiten.

Intussen heeft het Servische parlement alvast het zekere voor het onzekere genomen door Kosovo woensdag opnieuw te bestempelen als integraal onderdeel van de staat Servië en Montenegro. De verklaring ontlokte een reactie van de Albanese Kosovaarse parlementariër Bajram Kosumi die weinig illusies laat over een spoedige vreedzame oplossing van de kwestie: „Ik denk dat wij de onafhankelijkheid moeten uitroepen en Servië moeten vertellen dat wij nergens anders meer over hoeven praten dan over een onafhankelijk Kosovo.”

Politie Skopje zaait 2003 paniek

SKOPJE, 3 SEPT. In het noorden van Macedonië loopt de spanning op als gevolg van de massale kloppacht van de Macedonische politie op de Albanen die vorige week twee Macedoniërs ontvoerden.

De politie slaagde er al snel in de twee te bevrijden. Ze jaagt nu op de daders. De leider van de ontvoerders, Avdil Jakupi, is een Albanese militant die zegt een van de commandanten te zijn van het Albanese Nationale Leger (AKSh). Die guerrilla-organisatie zegt te vechten voor een Groot-Albanië.

De Macedoniërs pakken de jacht op Jakupi en de zijnen dermate voortvarend aan dat de Albanese bevolking in het noorden van Macedonië in paniek raakt: met 1.200 man en ondersteund door helikopters omsingelde de politie de afge-

lopen dagen het door Albanen bewoonde dorp Vaksince, twintig kilometer ten noordoosten van Skopje. Wegen werden met vrachtwagens afgesloten. Inmiddels is dertig procent van de bevolking van Vaksince gevlucht. Veel lokale Albanen zijn bang voor het optreden van het etnisch geweld van twee jaar geleden, toen het uit Albanen bestaande Nationale Bevrijdingsleger UÇK een half jaar lang een kleine oorlog uitvocht tegen het Macedonische leger en de politie om meer rechten voor de Albanese minderheid af te dwingen. Het UÇK werd na het akkoord van Ohrid in augustus 2001 – dat een eind maakte aan de strijd – ontmand: de leider van het UÇK vormde een eigen politieke partij, die toetrad tot de huidige, door de sociaal-democraten geleide regeringscoalitie. Waarnemers gaan er van uit dat het AKSh niet meer is dan een groepje criminelen en ex-UÇK'ers die hun draai in de burgermaatschappij niet hebben kunnen vinden.

De dorpelingen vermoeden ook dat het de Macedoniërs niet zozeer te doen is om Avdil Jakupi, maar dat de politie zich probeert toegang te verschaffen tot het 'niemandslaan' waartoe ze de afgelopen jaren geen toegang had. „Dertigduizend mensen worden belegerd om een paar mensen op te pakken”, zo zei gisteren een plaatselijke woordvoerder in Vaksince.

Jakupi stelde gisteren de autoriteiten in Skopje een ultimatum. Hij eiste de afrocht van de politie uit het noorden van Macedonië. Als die niet binnen een bepaalde termijn zou zijn voltooid, zou het AKSh de gewapende strijd hervatten. Na bemiddeling van afgevaardigden van de politieke partijen van de Albanese minderheid in Macedonië trok hij dat ultimatum in, maar hij handhaafde – zonder er een tijdslimiet aan te verbinden – enkele eisen, waaronder het vertrek van de politie uit de regio, een amnestie voor ex-rebellen en de vrijlating van mensen die het AKSh beschouwt als politieke gevangenen. Waar de Albanese politici Jakupi of zijn afgevaardigden hebben ontmoet, is onduidelijk. (AFP, AP)

Skopje: beleg dorpen verzacht

SKOPJE, 4 SEPT. De Macedonische politie zal een eind maken aan de belegering van twee dorpen in het noorden van het land om etnische spanningen te verminderen. De jacht op de Albanen die van de recente ontvoering van twee Macedoniërs zal echter doorgaan.

Dat is gisteren in de hoofdskopje meegedeeld naar aanleiding van de paniek onder de Albanese bewoners van het gebied. Inwoners zijn de afgelopen dagen gevlucht uit vrees voor een gevecht uit vrees voor een gevecht. De confrontatie tussen de Macedonische politie en guerrillastrijders van het Albanese Nationale Leger (AKSh) en een oplaan van het etnische geweld in de regio.

De politie omsingelde de afgelopen dagen de dorpen Vaksince en Lojane. Ze sloot de uitvalsweg met vrachtwagens af en zocht voet en met helikopters vanuit de lucht naar Avdil Jakupi, een commandant van het AKSh, en zijn medestrijders. Die ontvoerden vorige week twee Macedoniërs, die snel door de politie werden bevrijd. De daders van de ontvoering onvlechten echter. Ze houden zich in of bij de twee dorpen schuil. Ooggetuigen uit Vaksince melden inderdaad dat zich af en toe zwarte uniformen gestoken le van het AKSh – dat zegt te vechten voor een Groot-Albanië – in dorpen vertoonden.

De belegering van de dorpen door de politie wordt vandaag zacht. Een politie-woordvoerder meldde dat de meeste wegversperingen worden opgeruimd en de burgers weer volledige bewegingsvrijheid krijgen. Avdil Jakupi van zijn kant gaf in een telefoonsprek met een journalist toe zijn strijd voor een Groot-Albanië weerklinkt vind bij de Albanen in de regio, maar hij voelde daaraan toe zijn strijd voortzetten en niet te denken aan overgave. Een woordvoerder van de Amerikaanse ambassade in Skopje schreef het AKSh gisteren – zoaarnemers al eerder deden – als „een criminele groep die niet doot de lokale bevolking wordt gesteund”.

In het naburige Zuid-Servië is de afgelopen weken de spanning opgelopen door een reeks aanslagen die ook op het conto van het AKSh worden geschreven. Net als Macedonië is het woongebied van de 70.000 in Zuid-Servië wonende Albanen in 2001 langdurig het tooneel geweest van geweld. Die strijd werd dankzij internationale bemiddeling beëindigd, en het lokale Albanese guerrillaleger werd ontbonden. Sindsdien hebben de Albanen in de steden Bujanovac, Presevo en Medvedja zelfbestuur.

Van veel verbetering in de levensstandaard is echter sinds 2001 geen sprake. De werkloosheid is extreem hoog. In een stad als Presevo hebben maar 2300 van de 48.000 inwoners werk. Het AKSh profiteert volgens waarnemers van die situatie. Veel Albanen voelen de in 2001 bevochten vrijheden als „halve vrijheden” en zijn gedisillustioneerd.

„Onafhankelijk Kosovo is een gevaarlijke droom”

BELGRADO, 5 SEPT. De onafhankelijkheid van Kosovo is een „niet te realiseren, gevaarlijke droom van Albanese extremisten.” Dat zei gisteren de Servische premier, Zoran Djindjic, tijdens een zitting van het parlement van de unie Servië-Montenegro dat een zitting aan het probleem-Kosovo wijdde. „Niemand in Servië heeft de autoriteit om Kosovo op te geven”, aldus de premier.

Bij een opstand in de gevangenis van Dubrava, in Kosovo, zijn vannacht vijf doden gevallen; tijdens de opstand brak brand uit. (AP)

Ruzie tussen Belgrado en Tirana over Kosovo

Door een onzer redacteurs
ROTTERDAM, 4 SEPT. Tussen Albanië en de unie Servië en Montenegro (SeM) is een woordenstrijd ontbrand naar aanleiding van de recente Servische principe-verklaring over Kosovo.

De ambassadeur van Albanië in Belgrado werd gisteren een officieel Servisch protest overhandigd tegen de „grove inmenging [van Albanië] in de binnenlandse aangelegenheden van een soevereine staat”. Die inmenging zou Albanië hebben gepleegd door te protesteren tegen de aanvaarding, door het Servische parlement, van de principe-verklaring over Kosovo.

Die principeverklaring werd op 12 augustus in Belgrado gepubliceerd. In de verklaring gaat Servië

er onverminderd van uit dat Kosovo Servisch gebied is en dat pas na de terugkeer van Servische vluchtelingen over de toekomst van Kosovo kan worden gepraat.

Premier Fatos Nano van Albanië zei dat die verklaring de wil van de bevolking van Kosovo negeert. „De Serviërs moeten terugkeren naar Kosovo, maar Kosovo moet niet terugkeren naar Servië.” Daarop noemde de Servische vice-premier Nebojsa Covic het „ondenkbaar dat Serviërs moeten leven in een onafhankelijk Kosovo”. Het Albanese parlement stelde in een verklaring dat „hele Balkan wordt bedreigd” als Servië terugkeert naar „een mislukt nationalistisch beleid”. Die verklaring leidde tot het protest van gisteren.

Spanning loopt op in noorden Macedonië

Reuters, AP
SKOPJE

De spanningen tussen de politie en de Macedonische Albanen zijn de afgelopen dagen opgelopen. De politie maakt jacht op leden van het Albanese Nationale Leger (ANA) en zijn leider Avdil Jakupi.

Volgens Albanese media dreigde het ANA dinsdagmiddag met een nieuwe burgeroorlog als de politie zich niet voor dinsdagavond zou terugtrekken. Maar na bemiddeling door etnische Albanen uit het Macedonische parlement heeft de groep er voorlopig van afgezien het ultimatum te stellen, meldden bronnen rond de rebellen.

Kosovo-verklaring Servisch parlement

BELGRADO, 28 AUG. Het Servische parlement heeft gisteren unaniem de principeverklaring van de regering over Kosovo aanvaard. In die verklaring, die nu officieel Kosovo-beleid is, wordt gesteld dat Kosovo deel uitmaakt van Servië en dat het beleid van het VN-bestuur in Kosovo ten aanzien van de terugkeer van gevluchte Serviërs „een complete mislukking” is. De premier van Kosovo reageerde kwaad: de Kosovo-verklaring zal de spanningen in Kosovo „alleen maar verhogen”. (AP, VIP)

KFOR forbids transfer of injured Serb to Kosovska Mitrovica hospital

Tanjug - August 27, 2003

18:18 KOSOVSKA MITROVICA - A group of doctors from northern part of Kosovska Mitrovica that visited on Wednesday morning in the Spanish hospital in Istok Zoran Doncic, injured in a gun attack by Albanian extremists on Tuesday evening, were forbidden any further contact with the injured Serb and his transfer to a hospital in the northern part of Kosovska Mitrovica.

"The KFOR chief commander Italian General Fabio Mini prohibited further contact and transfer of Doncic to the Kosovska Mitrovica hospital," Deputy Director of the Kosovska Mitrovica hospital Dr. Milan Ivanovic told Tanjug.

Copyright 2003 Tanjug News Agency
Posted For Fair Use Only

datum

Sagittarius

Van: "Ian Johnson" <i-johnson@lineone.net>
 Aan: <Undisclosed-Recipient:;>
 Verzonden: zondag 17 augustus 2003 18:02
 Onderwerp: CDSM:Fw: Kosovo Serbs Demand Return Of Serbian Security Forces AmidRenewed

It never ceases to amaze me when people state that the continued attacks in Kosovo are proof of Nato and UN failure and happen despite their presence. This assumes that Nato and the UN are there to create some form of a democratic and just society. Nothing could be further from their actual intentions.

The attacks happen because they are meant to, are allowed to, and even encouraged. They happen because of the Nato and UN presence, not despite it. Ian.

----- Original Message -----

From: Branka Josilo-perry <johnaperry@wanadoo.fr>
 To: Marbles <johnaperry@wanadoo.fr>
 Sent: Sunday, January 04, 1970 4:34 PM
 Subject: Kosovo Serbs Demand Return Of Serbian Security Forces AmidRenewed Attacks

As a mark of respect Covic is wearing some kind of dark tie while the Prime Minister Zivkovic is wearing RED!

http://www.realitymacedonia.org.mk/web/news_page.asp?nid=2731

Kosovo Serbs Demand Return Of Serbian Security Forces Amid Renewed Attacks

1. Kosovo Serb Leaders Demand Return Of Serbian Security Forces As Thousands Protest Children's Killings
2. Serbian Officials Condemn Failure Of NATO, UNMIK, Say 'Fascism Has Arrived' In Kosovo
3. Heavy Gunfire In Kosovo Serb Village, Hundreds Barricade Themselves In Their Homes....KFOR On Its Way
4. Serbian Cemetery Set On Fire After Recent Rash Of Desecrations
5. Shtpce: 1,000 Protest Killings, Demand NATO-UNMIK Honor UN Resolution 1244 And Protect Serbs, Secure Return Of Displaced

The Funeral of the murdered boy: Serbian Orthodox Church Metropolitan Amfilohije praying over little Panta Dakic (photo source:Kosovo.com)

[Note: The US government-run Radio Free Europe/Radio Liberty chooses to spell Kosovo as Kosova.]

Radio Free Europe/Radio Liberty
 August 15, 2003

Local Serbs and Albanians Protest

-Local Serb leader Milan Ivanovic called for the capture of what he called

"Albanian criminals" and their extradition to the Hague-based war crimes tribunal. He demanded the return of Serbian security forces to Kosova, as did another local Serb leader, Marko Jaksic, adding, "Everyone can now see with what monsters the Serbs of Kosovo...have to live with."

Funeral procession with schoolchildren from Gorazdevac. Many of them are survivors of the massacre at the riverbank. (photo source: Kosovo.com)

A crowd of Serbs blocked an important road in western Kosova on 14 August to protest the killings, international and regional media reported. Meanwhile, in Serbian-controlled northern Mitrovica, unidentified individuals threw a grenade into the home of an ethnic Albanian. About 3,000 Serbs demonstrated in that town, carrying signs reading "Serbia, wake up!" and "Europe, open your eyes!" Local Serb leader Milan Ivanovic called for the capture of what he called "Albanian criminals" and their extradition to the Hague-based war crimes tribunal. He demanded the return of Serbian security forces to Kosova, as did another local Serb leader, Marko Jaksic, adding, "Everyone can now see with what monsters the Serbs of Kosovo...have to live with." UN officials previously ruled out the return of Serbian forces, fearing that they would serve as a magnet for attacks by ethnic Albanian extremists.

In Prishtina, all leading Kosovar Albanian political leaders and daily newspapers condemned the killings, which "Koha Ditore" called "simply a terrorist act." Hajredin Kuci, who is a member of the Kosova parliament, told RFE/RL that Serbian Prime Minister Zoran Zivkovic and other Serbian politicians should not exploit the incident for political purposes. In Tirana, the Albanian Foreign Ministry condemned the shootings as a "serious crime." PM

Serbian Politicians Speak Out

-Foreign Minister Goran Svilanovic argued that the killings are a "tragic confirmation of the failure" of NATO and the UN in the province. Serbian Deputy Prime Minister Nebojsa Covic said that "fascism has arrived" in Kosova.

Premier Zivkovic and Vice Premier Covic at the funeral of the massacred boys. (photo source: Kosovo.com)

The Serbian government declared 15 August a day of national mourning for the two slain Serbian youths, international and regional media reported. Serbian Prime Minister Zoran Zivkovic called the killings "an act of terrorism...[with the message that] Serbs should be driven out of Kosovo." Serbia and Montenegro's President Svetozar Marovic said the killings are "something more than a crime, something the entire world is horrified at." Speaking after a meeting of the Supreme Defense Council, he stressed, "We are not here to make war cries but to try to influence the United Nations and the European Union to make concrete decisions." He did not elaborate. Defense Minister Boris Tadic made similar remarks. Foreign Minister Goran Svilanovic argued that the killings are a "tragic confirmation of the failure" of NATO and the UN in the province.

Serbian Deputy Prime Minister Nebojsa Covic said that "fascism has arrived" in Kosova. General elections are widely expected in Serbia within the next 12 months, and many politicians have been seeking to woo nationalist voters recently with tough talk about Kosova. PM

[Does RFE/RL attempt to imply that apart from the discourse of the Serbian politicians, everything is just fine in Kosovo?]

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

Irak-aanbod Servië wekt verbazing

BELGRADO, 6 AUG. De Servische premier, Zoran Živković, heeft tijdens zijn recente bezoek aan de Verenigde Staten duizend militairen aangeboden voor de vredesmacht in Irak. Het aanbod heeft in Servië onmiddellijk vragen opgeworpen. De unie Servië en Montenegro (SeM) heeft ook militairen voor een vredesmacht in Liberia aangeboden.

Volgens de Servische televisie besprak Živković eind vorige maand de mogelijke inzet, in Irak, van duizend soldaten uit Servië en Montenegro met de veiligheidsadviseur van president Bush, Condoleezza Rice. Ze zouden in Irak kunnen worden gelegerd waar het het Amerikaanse opperbevel het het beste uitkomt. The Washington Post maakte maandag al melding van het aanbod van de Servische premier.

In Servië heeft het aanbod vraagtekens gewekt. Het belangrijkste bezwaar geldt het gegeven dat Živković als premier van één van de twee deelrepublieken van de unie

niets te zeggen heeft over het leger, omdat dat valt onder de competentie van de unie. De premier van Servië is zelfs geen lid van de Opperste Defensieraad, het collectieve opperbevel van de uniestrijdkrachten.

Een tweede punt is de vraag onder welk mandaat eventueel Servische en Montenegrijnse militairen naar Irak gaan. De missie in Irak heeft geen VN-mandaat, en volgens de wet vormt zo'n VN-mandaat de enige juridische basis waarop de unie troepen kan uitsenden.

Volgens Servische media valt uitzending van Servische en Montenegrijnse troepen naar Irak ook slecht bij de publieke opinie, „vooral in Servië, maar waarschijnlijk ook in Montenegro”, zoals het nieuwsbulletin VIP vandaag schreef. Die publieke opinie is nog geenszins vergeten dat het de Amerikanen waren die nog maar vier jaar geleden in NAVO-verband vanuit de lucht oorlog voerden tegen het toenmalige Jo-

goslavië en de steden van Servië en Montenegro bombardeerden. De Kosovo-oorlog van 1999 leidde tot een „drastische toename” van de anti-Amerikaanse sentimenten in Servië – sentimenten die de regering-Živković niet deelt.

De minister van Buitenlandse Zaken van de unie SeM, Goran Svilanović, zei gisteren dat met de Amerikanen is gesproken over de uitzending van SeM-militairen voor een vredesmacht in Liberia. Volgens de minister is de unie „in principe” geïnteresseerd in het leveren van een bijdrage aan een troepenmacht in het West-Afrikaanse land. Over Liberia hebben Živković en Svilanović in New York gesproken met Jacques Klein, die in Liberia een VN-missie leidt. Klein is een goede bekende: de Amerikaanse generaal leidde eerder de VN-missie in Bosnië.

Het leger van de unie SeM levert op dit moment manschappen – vooral artsen – voor twee andere VN-missies, in Oost-Timor en in Congo. (VIP)

Massagrav moslims blootgelegd nabij Zvornik in Bosnië

ZVORNIK, 27 AUG. Forensische experts hebben nabij Zvornik in het oosten van Bosnië-Herzegovina een massagrav blootgelegd. Ze zeiden tot gisteren al 227 stoffelijke overschotten te hebben geborgen. Ze voegden eraan toe waarschijnlijk nog meer dan honderd lijken aan te zullen treffen.

De slachtoffers zijn moslims die door Bosnisch-Servische troepen en het voormalige Joegoslavische leger zijn vermoord tijdens de Bosnische oorlog, die plaatsvond tussen 1992 en eind 1995 en waarin naar schatting ongeveer 200.000 mensen om het leven kwamen. In het massagrav zouden vooral de lichamen zijn aangetroffen van moslims die bij etnische zuiveringen werden opgepakt in Bratunac, Vlasenica en Zvornik.

Het massagrav bij Zvornik meet vier meter bij vijftig meter. Het is een van de grootste in Bosnië-Herzegovina. (Foto Reuters)

Herbouw Oude Brug verenigt Mostar nog niet

Door een onzer redacteurs

ROTTERDAM, 23 AUG. In Mostar is gisteren de herbouw van de wereldberoemde Stari Most, de Oude Brug, voltooid: bijna tien jaar nadat een Kroatische vandaal de Turkse brug in puin schoot, werd gisteren de laatste van de 456 steenblokken op zijn plaats gezet. Als volgend jaar ook het voetpad is hersteld kan de brug weer de verbinding vormen tussen het moslim- en het Kroatische deel van Mostar.

De Stari Most is lang het symbool van Bosnië geweest. De twintig meter hoge brug over de Neretva, die voorkwam op de lijst van beschermd erfgoed van de Unesco, werd – zonder cement – in 1566 gebouwd door de Turkse bouwheer Mimar Hajrudin, leerling van de beroemde Sinan, de vader van de klassieke Ottomaanse architectuur. In november 1993, op het hoogtepunt van de oorlog van de Bosnische Kroaten tegen de moslims – een „oorlog binnen de

oorlog” van de Serviërs tegen moslims en Kroaten – schoot een Kroatische artillerist de brug kapot.

De afgelopen jaren zijn zo veel mogelijk van de oorspronkelijke steenblokken uit de Neretva gevestigd en weer op hun plek gezet, aangevuld met nieuwe blokken. Betaald werd de wederopbouw met vijftien miljoen dollar uit de VS, Turkije, Italië, Kroatië en Nederland, dat bijna een kwart van het totaal betaalde.

Er klonken gisteren bij de plaat-

sing van het veel mooie woorden over eenheid en verzoening tussen Mostars twee gemeenschappen. „De Oude Brug is weer het symbool van de verzoening en inter-ethnische tolerantie”, zei oud-burgemeester Safet Oručević.

De werkelijkheid is vooral nog anders: de pogingen van Bosnië-bestuurder Paddy Ashdown om de stad acht jaar na het eind van de Bosnische oorlog te verenigen, zijn in een diepe crisis beland.

De oorlog verdeelde Mostar in

een moslim- en een Kroatisch deel, gescheiden door de Neretva. Na de oorlog kreeg de stad een interim-status, een tijdelijk statuut. Mostar werd verdeeld in drie Kroatische en drie moslim-sectoren. In april vormde Ashdown een commissie die tot taak had die zes sectoren in één gemeente te verenigen. Eind juli moesten de plannen klaar zijn. Maar de negen leden tellende commissie, drie moslims, drie Kroaten en drie Serviërs, werd het niet eens. Integen-

deel: over geen enkel van de acht doelen waarover werd gepraat, werd overeenstemming bereikt en inmiddels zijn vier van de negen leden van de commissie kwaad weggelopen. Met name de moslims zijn bang voor een dominerende coalitie van Kroaten en Serviërs.

Algemeen wordt verwacht dat Ashdown de stad in september eenzijdig, zonder de commissie, zal herenigen. Zijn plaatsvervanger probeert nog te bemiddelen.

Veiligheidsraad bijeen na moorden in Kosovo

PRISTINA, BELGRADO, 15 AUG. De Veiligheidsraad van de VN bespreekt maandag de situatie in Kosovo, na de moord op twee Servische jongeren in Kosovo, woensdag. De Servische regering heeft voor vandaag een dag van rouw afgekondigd.

Het ministerie van Buitenlandse Zaken van de unie Servië en Montenegro deed gisteren een dringend beroep op de Veiligheidsraad om „urgente en efficiënte maatregelen” te nemen om „de golf van geweld van de etnisch-Albanese extremisten tot staan te brengen”. President Svetozar Marović van de unie Servië en Montenegro zei dat de dubbele moord in Kosovo „niet zomaar een misdaad” was, maar „dat de hele wereld hiervan verstijft is”. „De VN en de Europese Unie moeten concrete besluiten nemen.”

De aanslag van woensdag werd gepleegd bij het door ongeveer duizend Kosovo-Serviërs bewoonde dorp Gorazdevac in het westen van Kosovo. Een of meer schutters openden met kalasjnikovs het vuur op een groep van vijftig kinderen die zwommen in de rivier de Bistrica. Twee Servische jongeren,

van elf en twintig jaar oud (niet veertien en achttien, zoals eerder was gemeld) kwamen om het leven, vier anderen werden gewond, twee van hen zwaar. De aanslag werd later woensdag en gisteren gevolgd door een reeks andere incidenten: woensdag werd een Serviër die de gewonde kinderen naar het ziekenhuis wilde brengen, aangevallen door Albanese dorpeelingen en vielen Servische dorpeelingen een Albanese meisje aan. Gisteren wierpen onbekenden een handgranaat naar het huis van een Albanese in Mitrovica in het noorden van Kosovo; in Prizren, in het zuiden, explodeerde een granaat bij een bureau van de VN-politie. In het westen van Kosovo begon de VN-politie een massale speurtocht naar de daders van de aanslag. In alle steden en dorpen werden huiszond doorzocht.

In Mitrovica en in Gračanica gingen Serviërs in protestbetogenen de straat op. Ook in een aantal steden in Serviërs werd gedemonstreerd. Terwijl de Servische regering de VN-politie en de vredesmacht KFOR verantwoordelijk stelt voor de onveiligheid waarin de Kosovo-Serviërs leven, leggen

de Servische oppositiepartijen de verantwoordelijkheid voor die onveiligheid bij de regering van Servië. Een leider van de Servische Radicale Partij eiste dat Servië „zijn militaire macht” moet tonen en militaire manoeuvres moet houden langs de grens tussen Servië en Kosovo.

De aanslag op de kinderen van Gorazdevac is alom veroordeeld. De Russische regering sprak van „een monsterlijke misdaad”. „Door hun aanval op jongeren en hun potentieel om een beter Kosovo op te bouwen vallen [de extremisten] de toekomst van Kosovo zelf aan”, zo zei een woordvoerder van de Amerikaanse regering. Een Britse zagsman bestempelde de aanslag als „verraad aan het volk van Kosovo. De voorzitter van de Europese Commissie, Romano Prodi, gaf uiting aan zijn „consternatie” over „de verschrikkelijke tragedie” en beloofde alles te doen „om, samen met de inwoners van Kosovo, de erfenis van een tragisch verleden definitief af te sluiten”. Ook in Kosovo zelf werd de aanslag door de regering en de politieke partijen veroordeeld. (Reuters, AFP, AP)

Servische jongens in Kosovo doodgeschoten

Reuters, AP, AFP
PRISTINA

De Servische autoriteiten hebben woensdag etnische Albanen ervan beschuldigd met aanslagen op het leger het grensgebied tussen Servië en Kosovo te willen destabiliseren. Ook in Kosovo neemt het geweld tegen Serviërs de afgelopen tijd toe. Zo werden gisteren twee Servische jongens doodgeschoten. De status van Kosovo is onderwerp van oplopende politieke spanningen.

Belgrado presenteerde dinsdag een document waarin de regering zegt het bestuur van het gebied – formeel een Servische provincie maar sinds 1999 bestuurd door de Verenigde Naties – weer op zich te willen nemen. Kosovo zou wel „substantiële autonomie” krijgen. Dit zou echter pas gebeuren als de rechtsorde en etnische tolerantie in Kosovo zouden zijn hersteld. Iets wat de VN niet is gelukt, aldus Belgrado.

De etnische Albanen eisen echter volledige onafhankelijkheid van Kosovo. De VN-missie in Kosovo zegt dat het besluit over de politieke status van de Servi-

sche provincie niet aan Belgrado of de etnische Albanen is, maar dat daarover moet worden besloten door de VN-Veilighedsraad. Bij een schietpartij nabij de plaats Gorazdevac in west-Kosovo kwamen woensdag twee jongens om, en raakten vier andere Servische jongeren gewond. Ze waren aan het zwemmen geweest in een rivier. Dit heeft de VN gemeld. Een groep boze Serviërs gooide daarna stenen naar een jonge Albanese vrouw.

In het grensgebied tussen Servië en Kosovo zijn de afgelopen week twee aanvallen uitgevoerd op het Servische leger. Maandag werden mortiergranaten afgevuurd op Servische militairen. Dinsdag schoten vijftien etnische Albanen op een legerpatrouille in het grensgebied. „Dit zijn op elkaar afgestemde activiteiten van etnische Albanese extremisten”, zei de Servische minister van Defensie, Boris Tadić, woensdag.

Belgrado verloor het gezag over Kosovo in 1999, toen de NAVO een 78 dagen durende luchtaanval uitvoerde op de Servische troepen, die in Kosovo een harde campagne voerden tegen de etnische Albanen.

Twee zwemmende Servische kinderen vermoord in Kosovo

PRISTINA, 14 AUG. Onbekende schutters hebben gisteren in een Servische enclave in het westen van Kosovo twee Kosovo-Servische jongeren vermoord, vier jongeren werden gewond, onder wie een Kosovo-Albanese meisje.

De daders sloegen toe toen een groep jongeren uit het dorp Gorazdevac aan het zwemmen was in de Bistrica. Ze schoten van een afstand van vijftig meter met kalasjnikovs op de zwemmende kinderen. Twee jongens van veertien en achttien werden gedood. Woeden- de Serviërs vielen later in Gorazdevac een Albanese meisje aan; ze werd licht gewond door stenen die in haar richting werden geworpen. In een naburige dorp vielen Albanen de Serviërs aan die gewonde kinderen naar het ziekenhuis wilden brengen. Van de vier gewonden zijn er twee ernstig aan toe.

Gorazdevac, tachtig kilometer ten westen van de hoofdstad Priština, is de enige plaats in het westen van Kosovo vanwaar de ongeveer duizend Servische inwoners na de Kosovo-oorlog van 1999 niet zijn weggevlucht. Net als de andere

Servische enclaves in Kosovo wordt ook Gorazdevac bewaakt door de vredesmacht KFOR.

De aanslag heeft veel consternatie gewekt. „Dit was de daad van een krankzinnige”, zo zei de woordvoerder van de VN-politie in Kosovo. Een leider van de Kosovo-Serviërs zei gisteren dat de aanslag de ernstigste is sinds de moord, in juni, op een gezin van drie personen in Obilić. De Servische regering vroeg gisteren naar aanleiding van de aanslag om een speciale zitting van de Veiligheidsraad van de VN. Vice-premier Nebojša Čović van Servië zei dat „Kosovo afzakt naar een catastrofe”. „Deze daad is een voortzetting van de etnische zuivering van de Serviërs in Kosovo.”

Ner gisteren kwam de nieuwe chef van het VN-bestuur in Kosovo, de Fin Harri Holkeri, in Priština aan. Hij zei „diep getroffen” te zijn door de aanslag. „Het is een tragedie voor Kosovo dat vier jaar na het eind van de conflicten dit soort incidenten nog steeds het leven eisen van onschuldige mensen”. In Montenegro hebben woord-

voerders van de regerende partijen boos gereageerd op de dinsdag door de Servische regering uitgegeven principe-verklaring over Kosovo. In die verklaring wordt gesteld dat Kosovo Servisch gebied is, onder Servisch gezag moet worden teruggebracht en binnen Servië substantiële autonomie krijgt.

In Montenegro, met Servië verenigd in een unie Servië en Montenegro, is die verklaring verkeerd gevallen, omdat de Montenegrijnen niet betrokken willen worden bij het probleem-Kosovo. De vicevoorzitter van de sociaal-democratische partij (een van de regerende partijen) noemde de Servische verklaring „een poging Montenegro het drijfzand van de slechte Servisch-Albanese betrekkingen in te slepen”. „Het is heel vreemd te zien hoe de Servische regering met haar verklaring de parlementen van Montenegro en de unie [Servië en Montenegro] verplicht bij te dragen aan de oplossing van de Kosovo-crisis. Montenegro heeft noch het vermogen, noch de mogelijkheid dat probleem op te lossen.” (Reuters, VIP)

Belgrado stuurt generaals weg

BELGRADO, 8 AUG. De Opperste Defensieraad, het opperbevel van de strijdkrachten van Servië en Montenegro, heeft gisteren zestien generaals de laan uitgestuurd. Onder hen bevinden zich de plaatsvervangende stafchef en de chef van de militaire inlichtingendienst. Het gaat om de grootste zuivering bij de strijdkrachten sinds de val van Slobodan Milošević, drie jaar geleden. Vijftien van de generaals stonden bekend om hun loyaliteit aan Milošević. (VIP)

'Servië moet afzien van soevereiniteit Kosovo'

BELGRADO, 21 AUG. Voor het eerst is gisteren in Servië gepleit voor opgave van de Servische aanspraken op Kosovo.

Dusan Pavlović, werkzaam bij van het onderzoeksinstituut van de hervormingsgezinde oppositiepartij G17 Plus, zei tegen de zender Radio B92 dat Servië in plaats daarvan resolutie 1244 van de Veiligheidsraad moet proberen te veranderen. In die resolutie, aangenomen na de Kosovo-oorlog van 1999, wordt het huidige VN-bestuur en de legering van een vredesmacht, KFOR, in Kosovo geregeld; de resolutie erkent uitdrukkelijk dat Kosovo onderdeel vormt van Servië.

Volgens Pavlović zijn de Serviërs in Kosovo die regelmatig het doelwit van geweld van de Albanese meerderheid vormen, niet gediend

met het vasthouden aan de Servische soevereiniteit. Hij stelde dat Servië twee opties heeft: het kan aansturen op een territoriale verdeling van Kosovo en het kan aansturen op territoriale autonomie voor de Servische minderheid.

„De eerste oplossing houdt een verdeling in van Kosovo in een deel dat van ons is en een deel waarover de Albanese de soevereiniteit krijgen. Het Albanese deel zou dan een soort afspraak kunnen maken over de Servische kerken in Kosovo”, aldus Pavlović, refererend aan de wens het Servische cultuurgood in Kosovo te beschermen.

De tweede optie zou neerkomen op een federalisering van Kosovo, waarbij de Serviërs in het noorden zelfbestuur zouden moeten krijgen in hun woongebied. (VIP)

Scherpe kritiek op VN-bestuur

Servië houdt vast aan recht op Kosovo

BELGRADO, 13 AUG. Kosovo is onderdeel van Servië; Servië maakt er onveranderd aanspraak op en eist de controle over Kosovo, maar de provincie zal wel „substantiële autonomie” krijgen. Het VN-bestuur dat sinds 1999 Kosovo bestuurt blijft ten aanzien van de vorming van een „democratische en multi-etnische samenleving” in Kosovo ernstig in gebreke.

Dat is de kern van een gisteren in Belgrado gepubliceerd principe-document, waarin de Servische regering – voor het eerst sinds de val van president Slobodan Milošević, drie jaar geleden – haar Kosovo-beleid formuleert. Het document moet in de herfst door het parlement worden aangenomen. De regering zei gisteren te verwachten dat dat unaniem zal gebeuren.

Kosovo stond onder Servisch gezag tot juni 1999, toen de regio na de NAVO-oorlog tegen het Joegoslavië van Slobodan Milošević onder VN-gezag kwam te staan. Sindsdien heeft Belgrado er niets meer te zeggen, al blijft volgens VN-resolutie 1244, waarmee het VN-bestuur UNMIK werd ingesteld, Kosovo formeel wel deel uitmaken van Servië. UNMIK heeft de Kosovo-Albanen inmiddels beperkt zelfbestuur gegeven, tot woede van Belgrado. Er is een eigen Kosovo-aarse president, een Kosovo-aarse regering en een Kosovo-aars parlement. De Albanen vinden dat overigens onvoldoende: zij eisen volledige onafhankelijkheid en willen onder geen beding terug onder het gezag van Belgrado.

Volgens de Servische regering kan over de toekomst van Kosovo geen twiifel bestaan: Kosovo is „een integraal onderdeel van Servië, ongeacht het internationale overgangsbestuur”. Over de toekomstige status van Kosovo kan volgens Belgrado niet worden onderhandeld voordat „alle bepalingen

van resolutie 1244 zijn vervuld en de daarin geformuleerde standaard van multi-etnisch samenleven is bereikt”. Dat laatste slaat op de eis dat de rond 240.000 Serviërs, Roma en leden van andere minderheden die Kosovo in 1999 zijn ontvlucht, moeten terugkeren.

Dat laatste is nog geenszins het geval en het leven in Kosovo wordt, volgens het principe-document, nog steeds gekarakteriseerd door „etnische discriminatie”. „De vorming van een democratische en multi-etnische samenleving in Kosovo is tot dusverre onhoudbaar en onbevredigend”, zo wordt gesteld.

Het Servische document, waarvan de belangrijkste principes al eerder waren bekendgemaakt, heeft de betrekkingen met Albanië – dat de aanspraken van de Kosovo-Albanen op onafhankelijkheid steunt – al danig verzuurd. De Albanese minister van Defensie, Pandeli Majko, weigerde onlangs naar een regionale bijeenkomst van defensie-functionarissen te komen omdat zijn collega van de unie Servië en Montenegro daar aanwezig zou zijn. Gisteren zei de premier van Kosovo, Bajram Rexhepi, dat binnenkort te beginnen overleg met Belgrado geen zin heeft als de Servische regering vasthoudt aan haar voornemen, de Servische rechten op Kosovo in de nieuwe Servische grondwet op te nemen.

Kosovo en de grensgebieden met Servië zijn nog regelmatig het toneel van geweld. Zondag werden in Zuid-Servië drie granaten afgevuurd op een Servische legerbasis. Maandagavond werd een Serviër in een dorp in Kosovo door twee onbekenden in het gezicht geschoten – volgens de man zelf waren de daders Albanen uit een buurdorp – en gisteren werd in een ander dorp de Kosovo-aarse politie onder vuur genomen. (Reuters, AFP, AP)

BELGRADO, 19 AUG. De nazaten van Joegoslavië's laatste koning, Peter II Karageorgević, ruziën over onroerend goed dat onder Tito is genationaliseerd maar dat de familie nu is teruggegeven.

„De betrekkingen tussen de leden van de familie Karageorgević zijn behoorlijk miserabel”, zei gisteren prins Vladimir, een neef van de laatste koning. „Ik ben bang dat dit zal leiden tot weer een teleurstelling. Het Servische volk zal verbitterd raken over onze ruzies.”

Peter II, geboren in 1923, werd koning nadat zijn vader Alexander in 1934 werd vermoord. Prins Paul regeerde in zijn naam als regent tot hij meerderjarig werd. Maar al in 1941 moest Peter zijn land ontvluchten nadat nazi-Duitsland Joegoslavië had aangevallen. In 1945 werd de monarchie afgeschaft. De laatste koning van Joegoslavië stierf in 1970 in ballingschap. De huidige kroonprins, Alexander, werd in 1945 geboren in een Londense hotelsuite die voor de gelegenheid tot Joegoslavisch grondgebied was verklaard.

Dat voorstel leidde tot woede bij andere familieleden. „We lijken Tito wel”, zegt prinses Elizabeth, dochter van prins Paul, wijlen de regent. „Alexander probeert iets

In Belgrado ruziën de prinsen

Na de val van Slobodan Milošević kreeg de familie Karageorgević met hun staatsburgerschap ook de paleizen, huizen en landerijen terug die onder Tito waren genationaliseerd. Kroonprins Alexander en zijn Griekse vrouw namen hun intrek op het vroegere koninklijke landgoed in de Belgradose wijk Dedinje, in een paleis dat in voorgaande decennia was gebruikt om staatsgasten te ontvangen. Onlangs stelde Alexander voor het landgoed – het Oude Paleis, het Witte Paleis, parken en een bos – ter beschikking van de staat te stellen en het open te stellen voor het publiek.

Dat voorstel leidde tot woede bij andere familieleden. „We lijken Tito wel”, zegt prinses Elizabeth, dochter van prins Paul, wijlen de regent. „Alexander probeert iets

weg te geven dat hem niet toebehoort. Hij is geen heer.”

Alexander stelt voor dat zijn gezin het Oude Paleis betreft en dat de regering de beschikking krijgt over het nabijgelegen Witte Paleis, dat zich goed leent voor ontvangsten en recepties. Zijn plan, zegt hij, voorkomt dat het hele landgoed in onderdelen uiteenvalt die vervolgens moeten worden verkocht. Inmiddels hebben al 25.000 mensen het opengesteld landgoed bezocht. Hij vindt dat hij als hoofd van de familie mag beslissen wie waar mag wonen.

De familieleden klagen dat Alexander hen niet heeft geraadpleegd. Wie nu precies waarvan eigenaar is, is onduidelijk en Servië heeft nog steeds geen wet die de teruggave van genaast bezit regelt. Prinses Elisabeth: „Waarom heeft Alexander zo'n haast?”

Alexander, tot zijn terugkeer naar Servië een in Engeland wonende zakenman, hoopt nog steeds koning van Servië te worden, maar maakt volgens waarnemers geen kans: de Serviërs lopen niet warm voor de monarchie. (Reuters)

Servië hekelt in Veiligheidsraad 'Albanese terrorisme' in Kosovo

NEW YORK, 19 AUG. De unie Servië en Montenegro eist een uitbreiding van de aanwezigheid van de Internationale Gemeenschap in Kosovo. Die uitbreiding zou een eind moeten maken aan het geweld tegen Kosovo-Serviërs.

De Veiligheidsraad van de VN wilde gisteren een debat aan de kwestie-Kosovo, naar aanleiding van de moordaanslag, vorige week, op een groep zwemmende kinderen in het westen van Kosovo; een sluipschutter schoot toen twee jongeren dood en verwondde vier anderen. Volgens vice-premier Nebojša Čović, die in Belgrado is belast met het Kosovo-dossier en die vannacht in New York het woord voerde, maakte de aanslag deel uit van een systematische campagne van geweld van Albanese extremisten tegen Kosovo-Serviërs; die campagne heeft volgens hem ten doel de Serviërs voor altijd uit Kosovo te verdrijven. Čović zei dat sinds de intocht van de vredes-

macht KFOR in juni 1999 6013 aanvallen op Kosovo-Serviërs zijn gepleegd, die 1021 van hen het leven heeft gekost. Gisteravond stierf overigens een Serviër die vorige week in midden-Kosovo door onbekenden in het hoofd was geschoten terwijl hij zat te vissen.

De internationale vredesmacht, zo betoogde Čović in de Veiligheidsraad, is „gijzelaar van het Albanese extremisme en terrorisme”. Hij waarschuwde dat de internationale gemeenschap „tegenover de geschiedenis verantwoordelijk is voor een wederopleving van het fascisme in een deel van Europa en voor de schepping van een monsterlijke mono-etnische Albanese parastaat in wat juridisch is erkend als onderdeel van Servië”. De „afzichtelijke moord” op de twee Servische jongens maakt deel uit van „een escalatie van intimidatie en vervolging van de in Kosovo achtergebleven Serviërs.”

De vice-premier beschuldigde

het VN-bestuur in Kosovo, de 17.000 soldaten tellende vredesmacht KFOR en de 4000 agenten tellende VN-politie in Kosovo te weinig te doen. Hij eiste dat het Kosovo Beschermingskorps TMK – een civiele organisatie die is voortgekomen uit het vroegere Kosovo Bevrijdingsleger UÇK – „wordt onderzocht voordat het wordt opgeheven”, omdat het betrokken zou zijn bij de terreuraanvallen op de Serviërs.

De premier van Kosovo, Bajram Rexhepi, wendde zich vóór het debat van gisteravond tot de secretaris-generaal van de VN, Kofi Annan, met een brief waarin hij zich beklagde over de houding van Belgrado. Hij zei dat Servië de afgelopen dagen „een nieuwe golf van diplomatieke aanvallen” op Kosovo heeft gelanceerd en hij schreef te hopen dat de Veiligheidsraad niet zwicht voor „de pogingen van Belgrado om haar te misbruiken”. (AP, VIP)

Belgrado: geen zin in debat unie

Door een onzer redacteurs

ROTTERDAM, 26 AUG. Het parlement van de unie van Servië en Montenegro (SeM) heeft zich gisteren niet kunnen buigen over een van de belangrijkste nieuwe wetten in de unie: het 'Actieplan' voor de harmonisering van de economieën van beide deelrepublieken. Er kwamen te weinig parlementariërs opdagen.

Het Actieplan bevat een reeks maatregelen waarmee de van elkaar sterk afwijkende economieën van Servië en Montenegro met elkaar in overeenstemming moeten worden gebracht. Als het wordt uitgevoerd, regelt het de vrije uitwisseling van goederen, mensen, diensten en kapitaal binnen de unie.

Maar de parlementariërs konden niet genoeg belangstelling opbrengen. Van de fractie van de in Servië regerende partijcoalitie DOS kwamen bijvoorbeeld slechts 44 parlementariërs voor het debat opdagen, maar bleven er 46 weg, onder wie een vice-premier en de Servische minister van Justitie.

Het unieparlement telt 126 leden, 91 Serviërs en 35 Montenegrijnen. Een wet behoeft de goedkeuring van een meerderheid van beide groepen. Gisteren zag het parlement zich echter gedwongen direct na samenkomst weer uiteen-

gaan: er was geen quorum. De voorzitter van het unieparlement, Dragoljub Mićunović, noemde het gebrek aan belangstelling „een aanzienlijke politieke klap voor het parlement en voor het hele land”. De integratie van de unie in Europa is, zo zei hij, een thema waarvoor de parlementariërs gewoonlijk belangstelling hebben, „maar als het op stemmen aankomt laten ze het afweten, zelfs bij DOS, om over de oppositie nog maar te zwijgen”. Dat, aldus Mićunović, is een gevolg van „excessieve partijbelangen, soms van heel pietluttige partijbelangen”. De parlementariërs tonen volgens hem aan maar weinig belangstelling te hebben voor „het algemene belang van de samenleving”.

Waarnemers gaan ervan uit dat het vooral de unie-Servië-Montenegro is die weinig belangstelling trekt. Die is de Serviërs en Montenegrijnen opgelegd door de Europese Unie, als een middel om de Montenegrijnse onafhankelijkheid te voorkomen of althans uit te stellen; in beide landen zijn politieke partijen die pleiten voor beëindiging van de unie en onafhankelijkheid voor de eigen deelrepubliek, zeer sterk. In Montenegro is dat de regerende Democratische Partij van Socialisten, in Servië de oppositionele partij G17 Plus.

'Ruim duizend doden in Kosovo door rebellen'

BELGRADO, 25 AUG. De Servische politie heeft dinsdag verklaard dat bijna duizend Serviërs en Montenegrijnen in de voorbije vier jaar zijn gedood door Albanese extremisten in Kosovo. De Verenigde Naties bestrijden die lezing. Volgens het Servische politierapport hebben Albanese rebellen sinds juni 1999 6535 aanslagen gepleegd in Kosovo, waarbij 1173 burgers zijn gedood. Van behoorden er 991 tot de Servische en Montenegrijnse minderheid. (AP)

'TMK is terreurgroep' Servië eist actie van VN in Kosovo

Door een onzer redacteurs

ROTTERDAM, 18 AUG. Servië eist van de internationale gemeenschap dat ze het Kosovo Beschermingskorps TMK aanpakt, omdat deze civiele opvolger van het ontbonden Kosovo Bevrijdingsleger UÇK achter veel terreurdaden in Kosovo en Zuid-Servië zou zitten.

Dat zei de Servische vice-premier Nebojša Čović gisteren bij zijn vertrek naar New York, waar later vandaag de Veiligheidsraad van de VN een debat wijdt aan Kosovo.

In Belgrado werd gisteren gesuggereerd dat Servië de Veiligheidsraad zou vragen het TMK op de lijst van internationale terreurorganisaties te plaatsen, maar premier Zoran Živković van Servië zei het „veel belangrijker” te vinden dat de internationale gemeenschap haar houding jegens het TMK wijzigt.

Veel aanslagen in Kosovo en Zuid-Servië worden opgeëist door het Albanese Nationale Leger (AKSh), een schimmige organisatie die strijdt voor een Groot-Albanië en die op als terreurorganisatie wordt gezien. Volgens de Serviërs bestaat dit AKSh niet: het zou slechts een front zijn van het TMK. „Het AKSh is een computermisleiding, het een spel met internetsites. Het echte AKSh is het TMK”, zo zei Čović tegen het persbureau Tanjug. Hij zal vandaag de Veiligheidsraad vragen alle leden van het TMK door te lichten.

Het Kosovo Beschermingskorps werd in 1999 gesticht na de Kosovo-oorlog. De vredesmacht SFOR was Kosovo binnengetrokken en

het Servische gezag maakte plaats voor een VN-bestuur. Voor het Kosovo Bevrijdingsleger UÇK, dat jarenlang tegen het Servische gezag had gevochten, was geen plaats meer. Het werd ontwapend en omgezet in het TMK, dat, hoewel nog lichtbewapend, een taak kreeg op het gebied van ordehandhaving en hulp bij calamiteiten. Het telde vijfduizend leden, van wie tweeduizend reservisten, en mocht nog maar over 750 wapens beschikken, voor trainingsdoeleinden, plus 1800 voor de persoonlijke verdediging. Servië heeft het TMK om die reden altijd als een paramilitaire organisatie beschouwd.

Het AKSh heeft in mei van dit jaar toegegeven dat sommige van zijn strijders afkomstig zijn uit het TMK, „al recruterende we daar niet bewust”, zoals een in België levend kopstuk van het geheime leger toen zei. Hij gaf toe dat de dader van een aanslag in april „overdag voor het TMK en 's nachts voor het AKSh werkte”. In diezelfde maand mei ontsloeg de chef van het TMK, Agim Çeku, drie lokale commandanten omdat ze betrokken waren bij het AKSh. De vredesmacht KFOR verweet Çeku toen te weinig te doen om extremisten buiten zijn organisatie te houden.

Westen sprong erg onvoorzichtig om met Djindjic

12-4-2003

De Servische premier Zoran Djindjic werd vermoord aan de vooravond van de oorlog tegen Irak. Je zou kunnen zeggen dat hier sprake was van een 'ongeluk bij een ongeluk'. Servië verloor - hoe veel kanttekeningen ook bij Djindjic - weinig scrupuleuze persoonlijkheid geplaatst konden worden - een dynamisch en pro-westers voorman, die een aantal ontwikkelingen in een stroomversnelling had gezet. Het feit dat de moord zes dagen voor het verstrijken van het ultimatum tegen Saddam werd gepleegd, verhinderde internationale reflectie over de dood van Djindjic.

Zoran Djindjic trad in januari 2001 aan als premier van een zwaar verpauperde republiek die door de NAVO was gebombardeerd, was getroffen door VN-sancties en waar de onderwereld het economische leven beheerste. Een half miljoen Servische vluchtelingen uit Kroatië, Bosnië en Kosovo, betwiste staatsgrenzen, nationalistische tegenstanders en algemeen publiek onbegrip voor de Servische schuld aan de oorlogen, vergemakkelijkt de omstandigheden van Djindjic' premierschap niet.

Vanaf zijn aantreden stond Djindjic onder hoge druk (in de eerste plaats uitgeoefend door de VS) om over te gaan tot de uitlevering van verdachten aan het Joegoslavië-Tribunaal, op straffe van onthouding van economische hulp. Met de uitlevering van Slobodan Milosevic op 28 juni 2001 zette Djindjic een hevige politieke strijd met zijn aartsrivaal Kostunica in gang en riskeerde hij de wraak van allerhande aan Milosevic gelieerde circuits. Op 29 juni 2001 zegden internationale donateurs hem in Brussel

evenwel een bedrag toe van bijna anderhalf miljard euro, de beloning voor het politieke risico.

Maar internationale financiële verbintenissen met zielige, verpauperde landen zijn vaak net zo broos en kortstondig van aard als de mediabelangstelling voor zulke gebieden. Het geld kwam er niet, althans niet in de concrete vorm waarin het leek te zijn toegezegd. In plaats daarvan werd ondermeer een deel van de Servische schulden kwijtinggescholden. Op papier is het best indrukwekkend wat de internationale gemeenschap allemaal in Servië doet. Maar in het dagelijks leven is er bar weinig dat wijst op enige positieve invloed daarvan.

Djindjic was zelf een voornaam uitdrager van het idee dat 'het Westen' nu eenmaal op grond van egoïstische en niet op grond van altruïstische motieven opereert. Nooit gehinderd door veel gewetensbezwaren toleerde hij nogal eens de lokale *powers that be* - de topmafiosi uit de Milosevic-tijd - en ging zo nu en dan 'pragmatische' samenwerkingen met hen aan.

Nieuwe deadlines van het Tribunaal volgen op straffe van nieuwe onthoudingen van economische hulp. Maar tot dit jaar behoorden de verdachten (à la Milosevic) Kosovo-man Sainovic (diens immer behulpzame stroman Milutinovic) niet tot de topkrachten in de mafi. Naar het zich laat aanzien behoorden en aantal nieuwe namen op uitgeleide verdachtenlijsten daar wel toe.

'De zwaarste oorlogsmisdaden zijn veelal gepleegd door de zwaarste onderwereldfiguren', zo verwoordde een westerse diplomaat het. Je hoeft niet over veel fantasie te

beschikken om tot de hypothese te komen dat dit wel eens gevolgen zou kunnen hebben gehad voor Djindjic, die tevens onder westerse druk ten langen leste begonnen was met het ontmantelen van criminele economische imperia.

Uiteraard: het ontmantelen van de mafia-economie behoorde domweg tot de voorname taken van Milosevic' opvolgers; ze hadden het maar te doen. En de Servische autoriteiten hadden simpelweg de plicht oorlogsmisdadigers uit te leveren. (Kostunica's demonisering van Djindjic op grond van diens samenwerking met het Tribunaal toonde diens grote politieke onverantwoordelijkheid.) Maar de geschiedenis leert dat je bij het uitoefenen van druk van buitenaf om allerhande zaken gedaan te krijgen, toch rekening moet houden met de lokale omstandigheden. Servië kan nog zo veel mafiosi en oorlogsmisdadigers herbergen, als de legale autoriteiten zwak staan werkt druk averechts. Je moet óf geen wonderen verwachten, óf zodanig veel steun bieden dat ze min of meer verricht kunnen worden.

De Servische opvatting dat het land wordt behandeld als Duitsland in 1919 in Versailles, doet misschien wat potsierlijk aan, maar geheel onzinnig is de vergelijking niet.

Djindjic is in dat opzicht een soort Stresemann - bondskanselier en minister van Buitenlandse Zaken tijdens de Weimar Republiek. Beiden probeerden aan internationale eisen te voldoen, maar ontbeerden intern politieke steun. Met beiden sprong de internationale gemeenschap niet zuinig genoeg om.

Olaf Tempelman

'Bedrijf Papadopoulos hielp Milosevic'

Van onze buitenlandredactie
AMSTERDAM 12-4-2003

De Grieks-Cypriotische president Tassos Papadopoulos is opnieuw in opspraak gekomen vanwege veronderstelde banden van zijn advocatenkantoor met het regime van de voormalige Joegoslavische president Slobodan Milosevic. Zijn firma wordt ervan beschuldigd te hebben meegewerkt aan het ontduiken van de internationale sancties tegen Belgrado.

Twee voormalige bankiers van de Joegoslavische staatsbank, de eogradska Banka, zeggen in de *Financial Times* dat de firma van Papadopoulos in hun naam twee

brievenbusmaatschappijen heeft opgericht. Het betreft Ljiljana Radenkovic en Radmila Budisin. De bank zou nauwe banden hebben gehad met Milosevic.

Deze maatschappijen, Anextol Trade en Browncourt Enterprises, worden door het Joegoslavië-Tribunaal in Den Haag verdacht van illegale wapenhandel en van brandstof- en grondstofaankopen ten behoeve van Milosevic. Hiermee werden de sancties van de VN tegen Belgrado ondoken. Het Tribunaal zegt dat zes andere brievenbusmaatschappijen - alle geregistreerd bij het advocatenkantoor Tassos Papadopoulos en Co - van dezelfde praktijken worden verdacht.

Radenkovic en Budisin zeggen

in de Britse zakenkrant dat zij niets wisten van de oprichting of het werk van Anextol en Browncourt. Ze hebben verklaard dat ze nooit documenten hebben getekend en dat er dus andere handtekeningen onder de papieren moeten staan. Volgens de *Financial Times* kan de firma van Papadopoulos worden vervolgd wegens fraude indien zij de documenten niet kan overleggen.

De claim van de twee Joegoslavische bankiers wordt ondersteund door Carla del Ponte, de aanklaagster van het Joegoslavië-Tribunaal. Deze schreef twee jaar geleden aan de Grieks-Cypriotische autoriteiten te geloven dat bestudering van Papadopoulos' dossiers informatie zou opleveren

over hoe Milosevic zijn oorlog financieerde.

Maar de regering van de toenmalige president Glafkos Klerides weigerde haar kopieën van die documenten te geven, aldus de krant. De Joegoslavische bankiers Radenkovic en Budisin kregen eveneens nul op het rekest toen zij via een Cypriotische advocaat kopieën van de documenten bij Papadopoulos opvroegen.

Cyprus speelde in de jaren negentig via banken en brievenbusmaatschappijen een belangrijke rol als intermediair tussen het regime van Milosevic en de rest van de wereld. Die bedrijven werden met contant geld gefinancierd dat vanuit Belgrado werd overgevoerd.

Volgens de *Financial Times* kwam het meeste geld terecht op rekeningen van de Popular Bank, waar Papadopoulos tot hij enkele weken geleden president werd, adviseur was. Servische bronnen zeggen dat in de jaren negentig tussen de vier en twaalf miljard dollar naar Cyprus is doorgesluisd.

In die jaren kwam Papadopoulos op een Amerikaanse zwarte lijst, omdat beide bedrijven betrokken waren bij het ontduiken van de sancties tegen Milosevic. Daardoor was het hem verboden de VS te bezoeken of zaken te doen met Amerikaanse bedrijven. Nadat de VN-sancties in 1995 werden opgeheven, werd Papadopoulos van de lijst geschrapt.

Kosovo: sluipschutters

doden politieagent VN

PRISTINA - Sluipschutters hebben zondag in Kosovo een Indiase politieagent van de Verenigde Naties gedood. Dit heeft de VN maandag gezegd. De man is de eerste VN-officier die tijdens zijn werk in Kosovo is ongekomen, sinds de Verenigde Naties in 1999 het bestuur over het gebied overnamen. In de afgelopen weken hebben meer gewelddadige incidenten plaatsgevonden in het gebied. (Reuters)

BUITENLAND

MAA

Lakmoesproef voor Servische premier

Premier Zoran Živković van Servië staat voor een dilemma: laat hij corrupte adviseurs vervolgen of niet. Het antwoord is bepalend voor de vraag of in Servië hervormers aan de macht zijn of niet.

Door onze redacteur PETER MICHIELSEN ROTTERDAM, 18 AUG. De Servische premier Zoran Živković staat voor de belangrijkste test sinds hij op 12 maart de vermoorde Zoran Djindjic opvolgde: laat hij twee wegens het witwassen van geld in opspraak geraakte adviseurs vervolgen, of doet hij dat niet. Met andere woorden: sluit hij, net als zijn voorganger, een compromis met de corrupte maar machtige klik van zakenlieden annex mafiosi die sinds het regime van Slobodan Milošević op financieel-economisch gebied de dienst uitmaakt of neemt hij afstand van die klik?

De Servische regering slaagde er onlangs na maanden van vergeefse pogingen in de gouverneur van de Nationale Bank van Servië, Mladjan Dinkić, te dumpen. Dinkić, lid van de oppositionele partij G17 Plus - de partij van de hervormers - en internationaal hoog aangeschreven als bankdirecteur, nam op de valreep wraak: hij produceerde documenten van de Hongaarse douane waarin twee van Živković' adviseurs werden genoemd in verband met het witwassen van 1,02 miljoen euro via een bedrijf op de Seychellen. De Servische autoriteiten werd in die Hongaarse documenten gevraagd om een onderzoek naar de twee, Zoran Janjusević, veiligheidsadviseur van Živković, en Nemanja Kolesar, directeur van een bankinstelling van de regering. Met het Hongaarse document was echter niets gebeurd.

De twee betuigden luidkeels hun onschuld. Na Dinkić' onthulling begon de politie een onderzoek, waarvan het resultaat bestemd is voor de openbare aanklager. De vraag is echter vooral of het

tot een vervolging van de twee komt. De kwestie heeft al geleid tot heftige conflicten binnen de Servische regering: bij een recente stormachtige kabinetszitting pleitten drie van de zes vice-premiers voor het ontslag van de twee, maar formeel blijft Živković hun de hand boven het hoofd houden. Analisten als Zeljko Cvijanović van het Balkan Crisis Report (een uitgave van het Institute for War and Peace Reporting), gaan er van uit dat Živković binnen enkele dagen moet besluiten of hij de twee laat vervolgen of niet. Het wordt een lakmoesproef, zo schreef Zeljko Cvijanović: als hij ze laat vervolgen, betekent dat dat hij de corrupte, veiligheidsadviseur van Živković, en Nemanja Kolesar, directeur van een bankinstelling van de regering, met het Hongaarse document was echter niets gebeurd.

Janjusević (in 1992 en 1993 werkzaam voor de geheime dienst van

de Bosnische Serviërs) en Kolesar (groot geworden bij een van de huisbanken van Milošević) maken beiden deel uit van die elite. Djindjic' compromis met die elite hield in dat Milošević' steunpilaren hun gestolen geld konden houden, net als hun invloedrijke en lucratieve banen; niemand hoefde zich waar dan ook voor te verantwoorden. Sterker: ze mochten geld op Zwitserse bankrekeningen waarop na de val van Milošević beslag was gelegd, houden en naar Servië terughalen - ze gebruikten het prompt om hun bescherming (door de ook al niet van mafiosi gezuiverde politie en geheime diensten) te financieren en om regeringsfunctionarissen om te kopen. In ruil moesten deze „transigieren" (zoals Dinkić ze vorige week noemde) het nieuwe bewind van Djindjic steunen.

Als Živković besluit de twee niet te vervolgen, komt dat neer op zijn definitieve ontmaskering als hervormer. Die reputatie is sowieso al sterk aangetast door de manier waarop hij, op politiek-persoonlij-

ke eerder dan zakelijke gronden, Dinkić uit zijn functie heeft verdreven.

Een van Živković' problemen is dat hij niet zonder de financieel-economische elite kan. Hij heeft, anders dan Djindjic, geen eigen machtsbasis. Het opbouwen van een machtsbasis vergt tijd, maar tijd is precies wat hij niet heeft: hij moet beslissen over het lot van zijn adviseurs.

Zijn probleem wordt nog verergerd door het gestaag teruglopen van de populariteit van zijn partij-coalitie DOS. Volgens de jongste peilingen staat DOS op de derde plaats (na G17 Plus en de partij van ex-president Kostunica) en op de lijst van populaire politici is Živković in geen velden of wegen te ontdekken (de lijst wordt aangevoerd door de leiders van G17 Plus). Bij een peiling in juli bleek ook nog eens 45 procent van de Serviërs te vinden dat het land de verkeerde kant op gaat (39 procent vond de richting juist). Na de moord op Djindjic vond nog maar 16 procent de richting verkeerd.

Montenegro en Servië: hoe gaan we uiteen?

De unie Servië en Montenegro, geesteskind van Javier Solana, werkt niet. Nu al wordt in Belgrado en Podgorica hardop gedacht aan de manier waarop tien jaar geleden de Tsjechen en Slowaken uiteen gingen.

Door onze redacteur PETER MICHIELSEN

ROTTERDAM, 5 AUG. De unie Servië en Montenegro bestaat nauwelijks een half jaar, maar leidende politici uit beide republieken komen nu al openlijk tot de conclusie dat de door de Europese Unie opgelegde constructie niet werkt en dat een vreedzame scheiding een beter uitzicht op Europese integratie biedt dan een voortzetting van de afgedwongen unie.

Gisteren bespraken in de Montenegrijnse hoofdstad Podgorica de voorzitter van het Montenegrijnse parlement, Ranko Krivokapić, tevens leider van de Montenegrijnse sociaal-democraten, en de leider van de hervormingsgezinde Servische partij G17 Plus, Miroslav Labus, de stand van zaken in de unie, die in februari van dit jaar het oude Joegoslavië verving. Hun gezamenlijke conclusie: de unie is niet de beste oplossing voor wat beide

valuta. Er is geen gemeenschappelijke begroting, geen gemeenschappelijke markt, geen gezamenlijk Hooggerechtshof. Er is één leger, maar de Servische en Montenegrijnse militairen dienen in hun eigen republiek. Het gemeenschappelijke dak bestaat voornamelijk uit gaten boven twee republieken die als vanouds hun cisen separate gang gaan en dat ook het liefst willen blijven doen. Wat is een unie waarin de ene partner wat het aantal inwoners betreft zestien keer zo groot is als de andere en waarin beide partners al vele jaren alleen maar verder uit elkaar groeien?

Eerder dit jaar oordeelde de 'denktank' International Crisis Group al dat de unie Servië en Montenegro (SeM) legitimiteit ontbeert en in de praktijk niet zal werken. De unie is, aldus de ICG, het resultaat van de „onnodige obsessie" van de Europese Unie om Servië en Montenegro als één staat te redden. „De internationale gemeenschap moet bereid zijn zich neer te leggen bij wat de republieken zelf willen." De vroegere Joe-

'Van snelle naar langzame trein richting EU'

Djindjic' dood geneest Servië niet van zijn volksziekte

Achtergrond | Land blijft in de greep van botsende ego's in de politiek, waardoor aanpak van de georganiseerde criminaliteit uitblijft

De moord op premier Djindjic heeft in Servië wel geleid tot massa-arrestaties, maar niet tot de decriminalisering van het staatsapparaat. Criminelen spinnen garen bij nieuwe politieke conflicten.

Van onze correspondent
Olaf Tempelman
BELGRADO

Arm Servië, rust en normaliteit zijn het niet vergund. De inwoners waren amper bekomen van de verwarring, het rumoer en de ego-botsingen waarmee na 5 oktober 2000 het post-Milosevic-tijdperk gestalte kreeg. Pas dit jaar leek de verstevigde machtspositie van de pro-westerse premier Zoran Djindjic – die een samenwerking aanknoopte met het Joegoslavië Tribunaal – het gekrakeel enigszins te doen verstommen. Op 12 maart maakte een reeks van lange afstand afgevuurde kogels een einde aan het leven van de premier. Sinds die datum zit Servië in het post-Djindjic-tijdperk. Kenmer-

ken: ego-botsingen, verwarring en rumoer.

In de uren na de aanslag werd in Servië de noodtoestand van kracht. Van 12 maart tot 22 april werden vele duizenden mensen voor korte of langere tijd opgepakt. Tegen negenhonderd van hen zijn strafzaken aangespannen. In september beginnen in Belgrado processen tegen topfiguren uit de onderwereld. Aldus lijkt in het post-Djindjic-tijdperk eindelijk de afrekening begonnen met de belangrijkste erfenis van het Milosevic-tijdperk: de criminalisering van de samenleving, waar politiek, zaken en onderwereld een hechte driehoek waren gaan vormen.

Heeft de moord op Djindjic een langdurige inertie doorbroken? De meningen daarover in Belgrado zijn verdeeld. 'Ik geloof dat ze het criminele establishment na 12 maart een serieuze slag hebben toegebracht', zegt filosoof en commentator Dusan Djordjevic. 'Uiteraard had dit veel eerder moeten gebeuren. Maar Milosevic' opvolgers waren bang, raakten verweven in onderlinge conflicten en cultiveerden hun eigen banden met criminele elementen.'

'De moord op Djindjic heeft als een schok gewerkt', zegt Ljubica Markovic, directrice van het nieuwsagentschap Beta. 'Tot dan toe was de macht van de onderwereld voor veel mensen iets vaags. De aanslag maakte het allemaal heel concreet. Djindjic' dood heeft ingrepen in het militaire- en het politieapparaat zeker vergemakkelijkt. Veel is nu in handen van de openbare aanklager en het gerechtshof. Helaas: het juridische apparaat is niet hervormd.'

'Ik betwijfel sterk of de noodtoestand tot een breuk met het verleden heeft geleid', zegt rechtsdeskundige Ljubisa Rajic. 'De criminele staat van Milosevic had vele lagen. Je had onderwereldgroeperingen zoals de Zemun-maffia, die de moord op Djindjic waarschijnlijk heeft uitgevoerd. Maar daarboven zaten criminele segmenten van politie en staatsveiligheidsdiensten en weer daarboven de politici die het allemaal mogelijk maakten. Ga je kijken naar de mensen die na 12 maart zijn opgepakt, dan zie je dat die merendeels afkomstig zijn uit laag één en slechts incidenteel uit laag twee. Laag drie is ongemoeid gebleven. De maffiosi uit laag één waren

meestal niet meer dan soldaten, uitvoerders, voetvolk van een crimineel apparaat.'

Volgens de lezing die in de dagen na de moord opgang maakte was deze uitgevoerd op bevel van 'commandant' Legija van de Zemun-maffia. Deze had Djindjic

'Meeste schandalen uit Milosevic-tijd nog niet opgelost'

geholpen tijdens de val van Milosevic en zou zich door een mogelijke uitlevering aan het Joegoslavië Tribunaal in Den Haag verraden hebben gevoeld. Maar in het geruchtcircuit is de nog steeds voortvluchtige Legija nog maar een radertje in de machine. 'Niemand gelooft nog dat de Zemun-clan de aanslag alleen heeft georganiseerd', zegt Rajic. 'Er moeten machtiger mensen achter zitten.'

'De meest gehoorde speculatie is dat de aanslag is voorbereid door een grote anti-Tribunaal-lobby, onder wie veel mensen van de

Zemun- en Surcinmaffia', zegt Dusan Djordjevic. 'Toen Djindjic begon met uitleveringen aan het Joegoslavië Tribunaal voelden meer en meer van hen zich bedreigd. Zij zouden hebben geprobeerd door Djindjic uit de weg te ruimen zelf de macht te krijgen. Opvallend is dat de extremistische leider Vojislav Seselj dertien dagen voor de aanslag werd uitgeleverd aan Den Haag. Een dag later vertrok Milosevic' echtgenote Mira Markovic ineens naar Rusland en is niet meer teruggekeerd.'

Als de aanslag een poging tot een staatsgreep was van maffiosi, oorlogsmisdadigers en elementen uit de staatsveiligheidsdienst, dan is het effect in ieder geval averechts geweest. 'De mentaliteit van de criminele circuits is dat geweld het enige is dat werkt en dat als je de leider vermoordt, de rest van het apparaat vanzelf ineen stort', zegt Rajic. 'We moeten ze vooral niet van een grote intelligentie verdenken.'

Vier dagen na de moord werd Djindjic als premier opgevolgd door zijn vertrouweling Zoran Zivkovic. Deze stond bekend als onopvallend, een welhaast archetypische tweede man. Tot veler

verrassing wist Zivkovic zich in de weken na de aanslag op te werpen als een krachtige figuur.

'Tijdens de noodtoestand wakte Zivkovic even een krachtdadige indruk', zegt Milovan Jaukovic, commentator van het dagblad *Danas*. 'Het probleem is dat er sinds de opheffing van de noodtoestand op 22 april niets meer is gebeurd. Het leeuwendeel van de moorden en schandalen uit de Milosevic-tijd is nog steeds onopgelost.'

Het is onwaarschijnlijk dat Zivkovic zelf tot allerlei doofpotacties heeft bevolen, zegt Jaukovic. 'Er zitten overal te veel mensen die er geen belang bij hebben dat onderzoeken tot het einde toe worden uitgevoerd. Wat is het beste dat zij kunnen doen? Niets doen, wachten tot de hele zaak uit zichzelf stopt. Dat lukt hier altijd. Veroorzaak geen golven, luidt een bekend Servisch spreekwoord.'

De segmenten van het staatsapparaat die geen belang hebben bij een decriminalisering, worden sinds enkele weken flink geholpen door nieuwe hoogopgelopen politieke conflicten. Vorige week verwijderde de regering-Zivkovic de gouverneur van de Nationale Bank, Mladen Dinkic, prominent

lid van de economenpartij G-17, de belangrijkste concurrent van de Democratische Partij van Zivkovic en wijlen Djindjic. Dinkic had twee Zivkovic-getrouwen beschuldigd van witwaspraktijken en banden met de onderwereld.

'De G-17 zit vol ambitieuze mensen', zegt Markovic. 'Na de moord op Djindjic dachten zij in het machtsvacuüm te kunnen springen. De verwachting was dat Zoran Zivkovic zwak zou zijn en zich makkelijk zou laten verwijderen. Ze hebben zich in diens taaiheid vergist en vooral in de mate waarin Djindjic' postume populariteit op hem afstraalt. Djindjic werd tijdens zijn leven door velen gezien als een duivel. Sinds de moord is hij een engel. Djindjic' dood is Zivkovic' populariteit.'

Inmiddels is het conflict tussen Zivkovic en de G-17 zo hoog opgelopen dat de parallel met de politieke oorlog tussen wijlen Djindjic en zijn nationalistische tegenstander Kostunica zich opdringt. Servië lijkt terug bij af.

'Vol zijn van jezelf, je ego niet in toom kunnen houden, geen ander naast je dulden, *napolitice nacebe*, dat is hier een volksziekte', zegt Dusan Djordjevic.

Servië berecht eigen oorlogsmisdadigers het lief

Achtergrond | Servische minister hoopt dat aanklager Vukcevic 'competenter' zal zijn dan de Haagse aanklagster Carla del Ponte

Met de benoeming van een speciaal openbaar aanklager wil Servië zelf oorlogsmisdaden gaan berechten. Welke rol zal het nieuwe tribunaal spelen?

Van onze correspondent
Olaf Tempelman
BELGRADO

Een stalletje met kledingstukken met afbeeldingen van Karadzic en Mladic in het centrum van Belgrado is omringd door vijf jonge Amerikaanse toeristen. 'Rétko Mlaadies, dat was die gevaarlijke generaal hè?' Maar drie liefst zwarte Mladic T-shirts weet de verkoper te slijten. 'Bijna al mijn klanten zijn westerlingen.'

De autochtone bevolking vertoont zich bij een middagtemperatuur van 40 graden niet bij het stalletje. Maar behalve aan de bloedhitte, zou je het midden van de oorlogsparafernalia door de Serviërs zelf wellicht ook kunnen verklaren door een mentaliteitsverandering. Op 1 juli nam het

Servische parlement wetgeving aan voor het berechten van oorlogsmisdadigers in eigen land. Op 21 juli werd Vladimir Vukcevic benoemd tot speciaal openbaar aanklager voor oorlogsmisdaden. Hij treedt in september aan als het Servische equivalent van de Haagse aanklagster Carla del Ponte. 'Servië heeft nu een betrouwbaar rechtssysteem zodat het kan afrekenen met het verleden', aldus minister van Justitie Batic.

De meeste binnenlandse reacties op het initiatief zijn positief. 'Dit is een grote stap voorwaarts die laat zien dat de politieke wil bestaat om oorlogsmisdadigers te berechten', aldus Ivan Jankovic van het Actiecentrum tegen Oorlog.

'Het is een goed initiatief, omdat mensen eerder geneigd zullen zijn de eigen jurisdictie te geloven dan die in Den Haag', zegt Milovan Jaukovic van het onafhankelijke dagblad *Danas*. 'Het Joegoslavië Tribunaal wordt algemeen gezien als een politiek instituut. Carla del Ponte is niet neutraal, maar een partij in het conflict.'

De overgrote meerderheid van de inwoners ziet Del Ponte als

anti-Servisch. En dat is precies waar de schoen wringt. Toen minister van Justitie Batic besloot Vukcevic voor de nieuwe post van speciaal openbaar aanklager voor te dragen, zei hij er meteen bij dat Vukcevic waarschijnlijk 'competenter' zou zijn dan Del Ponte. Is het Servische tribunaal bedoeld als alternatief of als aanvulling voor het VN-Tribunaal?

'Het Joegoslavië Tribunaal is opgezet juist omdat de lokale justitie faalde de oorlogsmisdadigers te berechten', zegt Matias Hellman, woordvoerder van het VN-Tribunaal in Belgrado. 'De Servische rechtbanken en aanklagers hebben in principe altijd de mogelijkheid gehad oorlogsmisdaden te onderzoeken. Daar was deze nieuwe wetgeving helemaal niet voor nodig.'

De Servische rechtsdeskundige Ljubisa Rajic plaatst vraagtekens bij deze argumentatie. 'Je hebt snelle processen, zoals de bereiding van fastfood bij McDonald's, en langzame processen, zoals het veranderen van een mentaliteit en de confrontatie aangaan met een verleden. De basisfout van het Westen is dat het dingen die alleen langzaam kunnen gaan op

een snelle manier wil regelen. Historische veranderingen kunnen niet worden afgedwongen.'

'Het doel van het VN-Tribunaal is altijd geweest zich te beperken tot de hoofdverantwoordelijken van de oorlogen', zegt Tribunaalwoordvoerder Hellman. 'De totale omvang van de groep die uiteindelijk in Den Haag berecht zal

VN-Tribunaal geeft geen zaken terug aan Belgrado

worden is dus relatief gering. Dat laat de Servische justitie alle ruimte. Al die mensen die op een lager niveau orders gaven tot moorden of verkrachten, of zich daar zelf schuldig aan maakten, kunnen thuis worden berecht. Als deze nieuwe wetgeving daarbij helpt, dan is het een goede stap. Maar het gaat om complementariteit. Er is geen sprake van dat wij onze zaken gaan terugsturen. Ik zou tegen de Servische justitie zeggen: zorg ervoor dat je rechters

onafhankelijk zijn. Ontwikkel technische faciliteiten voor een goed verloop van de processen. Maar ga niet zitten wachten tot het VN-Tribunaal zaken gaat overhandigen.'

En dat is waar, in Belgrado wel op wordt gezinspeeld. 'Ik hoop dat Den Haag ons een bepaald aantal zaken overdraagt', zei minister van Justitie Batic op 17 juli. 'Ik denk dat het Tribunaal ons zaken zal geven die niet zo'n hoog profiel hebben, zaken zonder betrokkenheid van voormalige regeerders.'

Van teruggeven kan geen sprake zijn, zegt Hellman, maar wel van eventuele hulp bij de voorbereiding van eigen zaken en van het overhandigen van bewijsmateriaal. In mei stelde Carla del Ponte het lage en middenkader bij de val van Vukovar ter beschikking aan de Servische justitie.

Het VN-Tribunaal is geen Waarheid en Verzoeningscommissie, zegt Hellman. Een eigen tribunaal zou zo'n rol wel kunnen vervullen. 'Recentelijk werden hier bekendnissen gepubliceerd van Servische betrokkenen bij het bloedbad van Srebrenica. Dat lok-

te hier geen enkele discussie uit. In die zin is er veel werk te verrichten.'

Een eigen Servisch oorlogstribunaal zal niet kunnen fungeren als Verzoeningscommissie, zegt rechtsdeskundige Ljubisa Rajic. 'Voor een Waarheid en Verzoeningscommissie is het een essentiële vereiste dat daders en slachtoffers in hetzelfde land, in één maatschappij leven. In Zuid-Afrika was dat het geval, in het voormalig Joegoslavië niet. Etnische zuiveringen hebben hun werk gedaan. De Kroatische slachtoffers van Servisch geweld wonen in Kroatië, de Servische slachtoffers van Kroatisch geweld in Servië. In Bosnië leven de groepen in hun eigen maatschappij.'

'Servië herbergt bijna een miljoen vluchtelingen uit Kroatië, Bosnië en Kosovo', zegt Milovan Jaukovic. 'Zij zijn de directe slachtoffers van Kroatisch of Albanees geweld. Zij zullen het dus vreemd vinden als hier Serviërs berecht gaan worden. Voorzover dergelijke rechtszaken hen überhaupt bezig zullen houden: bijna alle vluchtelingen leven onder de armoedegrens en hebben andere prioriteiten.'

als ze voet op Pakistaanse bodem zet.

Bhutto heeft tot dusver altijd beweerd dat zij en haar echtgenoot onschuldig zijn en dat 'politieke motieven' tot de veroordelingen hebben geleid.

De zaak gaat terug tot een aanklacht in 1998 waarin Bhutto ervan werd beschuldigd toegang te hebben gehad tot geld van twee Zwitserse bedrijven die contracten hadden gesloten met de Pakistaanse overheid. Na een onderzoek werden er zeven Zwitserse bankrekeningen geïdentificeerd waar in totaal 13 miljoen dollar op staat. Bhutto ontkent stellig toegang te hebben tot deze bankrekeningen.

Een woordvoerder van het Britse ministerie van Binnenlandse Zaken zei in een reactie op het vonnis tegen de BBC dat 'iemand de toegang tot Groot-Brittannië ontzegd kan worden als de omstandigheden waaronder een visum is aangevraagd, zijn veranderd'.

Benazir Bhutto is twee keer premier van Pakistan geweest, van 1988 tot 1990 en van 1993 tot 1996. In beide gevallen heeft ze haar positie moeten verlaten wegens aantijgingen van corruptie. Haar echtgenoot Asif Zardari wordt ervan beschuldigd miljoenen dollars uit de staatskas geraaid te hebben.

Bosnië's schat op de mijnen

De schattingen lopen uiteen, maar over pakweg vijftientwintig à 350 jaar kan Bosnië-Herzegovina mijnenvrij zijn. Enkele miljoenen stuks explosieven liggen nog in de bodem. Nederlandse SFOR-militairen brengen de mijnenvelden in kaart en leiden lokale mijnenruimers op in een gebied zo groot als de provincie Noord-Brabant. Een zware klus. Of, zoals een SFOR-verslaan op zijn site meldt: „Mijnen zijn onpartijdig, ze slapen nooit en houden zich niet aan het Dayton Peace Agreement.“

door John Maas

SARAJEVO/BUGOJNO — Enes Alihodžić is mijnenruimer. Het gelaat van de Bosnische moslim ziet er beduidend ouder uit dan de 33 jaar die hij zegt te zijn. Moslim, Kroaat of Servier, zoals de meeste weerbare mannen in de burgeroorlog vocht hij hoogstwaarschijnlijk mee. „Dit had ik tien jaar geleden niet kunnen denken. Niet dat er oorlog zou zijn, niet dat ik hier mijnen zou ruimen.“ Moslim Alihodžić ruimt mijnen rond 'Servische' huizen. Het gelucht ligt op een voormalige frontlinie tussen Serviërs en Bosnische moslims. Kogelgaten en mortierinslagen in muren zijn de stille getuigen van de felle huis-aan-huisgevechten die hier werden geleefd. Voelt Alihodžić geen haat meer? „Deze baan betaalt veel beter dan andere.“

Hardop en plechtstatig leest Alihodžić enkele droge gegevens voor over veld 'ID 11007'. „Op 17 maart 2003 moest er nog 42.063 m² geruimd worden. Daarvan was op 23 juli 28.910 m² geruimd.“ Zo makkelijk als het cijfermateriaal wordt opgelezen, zo intensief is het werk zelf. Mijnenruimen op een vlakke ondergrond is nog relatief makkelijk en weinig risicovol. Machines met vlegels slaan de mijnen uit de grond. Daarna geven speurhonden aan of er nog TNT-springsstof in de bodem ligt. Maar in het beuvelachtige en met rotsen bezaaide terrein van Bosnië werken machines niet altijd, en moet de bodem centimeter voor centimeter worden afgestoken met lange stalen pinnen. Monnikenwerk, dat uiterste concentratie vergt. Gras wordt met de hand geknipt; met grassprietjes wordt getast naar struikeldraden.

Gekrabbel

Sinds 1996 worden de mijnenvelden geruimd door soldaten uit het federale leger van Bosnië-Herzegovina; één Kroatisch team en twee teams Bosnjaks; Bosnische moslims. Genie en Explosieven Opruimings Dienst (EOD) verzorgen het technische gedeelte. Genisten brengen op basis van aangeleverde informatie mijnenvelden in kaart. Militairen van de EOD zorgen met hun specialistische kennis voor ondersteuning van de genie en ruimen

De Bosnische mijnenruimer Enes Alihodžić.

incidenteel zelf mijnen.

Reële schattingen wanneer dit land mijnenvrij is, zijn niet te geven“, zegt sergeant Van Zandbeek, hoofd van de mijnceel op de Nederlandse SFOR-basis in Bugojno. Van de 60 procent van de mijnenvelden die bekend zijn, is 75 procent in kaart gebracht. Van Zandbeek laait een vel papier zien met daarop een tekening van wat huizen en boomjes en in de kanten gekrabbel in het Servo-Kroatisch. Het lijkt een kleutertekening, maar het is biter ernst. De huizen zijn omsingeld door mijnen. Het is onder meer deze, maar ook mondelinge informatie die de mijnceel verzamelt en in kaart brengt. Nederlandse soldaten lopen per dag veertig patrouilles. De informatie die burgers dan aan de militairen doorgeven, wordt ook verwerkt. Van Zandbeek wijst naar een landkaart op de muur van zijn krappe kantoorruimte, veilig weggestopt in een bunker. Rode stipjes op de kaart betekenen mijnenvelden. Het zijn er duizenden.

„Het probleem is dat de frontlinie steeds is verschoven. Je weet niet wat er is bijgelegd“, schetst adjudant Henk van der Slik, hoofd van het EOD-team op de basis in Bugojno, de problematiek. Daarbij komt dat veel strijders die mijnen hebben gelegd zijn geneveld of gevlucht. Bij aanhoudende regen kunnen mijnen ook nog eens wegsprengen. Rust bewaren en overzicht houden is voor de EOD'er dan ook van levensbelang wanneer hij bij een mijneveld arriveert. De mijnspecialist, eerder anderhalf jaar in Cambodja actief, neemt dan eerst de situatie in zich op. „Aan de hand van de loopgraven weet je waar de vijand van dan kwam en waar de mijnen liggen. Je moet het hele slagveld voor je zien.“ En dat slagveld zag hij, want Van der Slik heeft in Bosnië naar eigen zeggen 2000 kilometer geleerd, tussen de strijdende partijen door.

Ondanks de goede voorbereiding en de expertise kon de EOD'er Henk van der Slik niet bij het leven. Tijdens een operatie liep hij een zwaar verwond op, die uiteindelijk resulteerde in zijn dood. De EOD'er was alleen geboortetrapped door een andere, niet-zichtbare antipersonelmijn, begraven tussen enkele atomen. Zijn miniatuurstap op de antipersonelmijn, „Ik zag een lichtflits en het werd donker. Toen ik bijkwam was ik vijf meter ver weggeslingerd.“ De mijn bevatte 100 gram explosieven, zeven gram is genoeg om een been te verliezen. Van der Slik's partner raakte zwaar gewond, hijzelf kreeg 47 scherven in zijn linkerarm. Hij besloot zijn missie niet af te breken, en de confrontatie met de mijnen meten weer aan te gaan. Het risico van traumatisering en nooit meer kunnen werken was anders te groot, stelt hij.

Magisch

Eind juli moesten Nederlandse patrouillerende soldaten vakantievierende landgenoten uit een met rood lint afgebakend mijneveld plukken, die daar 'onwetend' rondliepen. „Rood lint? O sorry, hadden we niet gezien.“ Mijnen hebben een magische aantrekkingskracht. Op kinderen, zelfs op beroepsmilitairen. Nieuwsgierige soldaten zoeken naar mijnen, ondanks dat het uitdrukkelijk is verboden. De ongelukken die daarmee gepaard gaan, hebben in het verleden duidelijk gemaakt dat alleen explosievenexperts van genie en EOD gevoelige informatie is toevertrouwd. Kaarten met aanduidingen van mijnenvelden zijn nu geclassificeerd.

Als militairen de verleidingen van het schatzoeken al niet kunnen weerstaan, hoe groot zijn de verleidingen voor kinderen dan niet? Patrouillerende Nederlanders zagen meer dan eens kinderen met mijnen spelen. Eldin (8), Sebastian (12) en Nicola (14) wonen alle drie in het SOS-kinderdorp in de Bosnische hoofdstad Sarajevo. Ze zijn wees, over-

gevoel niet vanwege de oorlog. Pal naast het terrein ligt een mijnenveld. „Mijnen op bosjes zijn gevaarlijk“, weet Eldin. Sebastian reept dat als hij een voetbal de straat in schopt, hij er echt niet zo maar achteraan rent. „Alle drie hebben ze op school mijnenvoortvinding gehad. De leraar hield afbeeldingen van doodshoofden en dummies van zijnen omhoog. Totaal verkeerd, vindt Jens Matthes van het Unicef-kantoor in Sarajevo. „Dan gaan ze juist op zoek naar mijnen.“ Matthes jurcht het initiatief van de lokale ngo Genieve toe, die met buitenschoolse activiteiten als poppenspel kinderen voorlicht.

Onder naanen van middelbare leeftijd vallen overigens de meeste slachtoffers – niet onder kinderen. De economische malaise in het land zorgt ervoor dat mannen meer gaan jagen, vissen, paddestoelen plukken en hout opbreken. En vluchtelingen die terugkeren naar hun huizen slaan meteen aan het tuinieren – met alle gevolgen van dien.

Het feit dat de versnipperde Federatie Bosnië-Herzegovina bestaat uit tien kantons, elk met zijn eigen ministerie van Onderwijs, maakt de organisatie van de voorlichting er al niet eenvoudiger op. Matthes heeft het over „de naoorlogse defragmentatie van de maatschappij. Het is niet meer de staat of de communistische partij die voor alles zorgt. Palen met waarschuwingsborden worden gestolen, en niemand die zich daar om bekommert.“

Basketbal

Matthes denkt niet dat het mijnenprobleem in de nabije toekomst kan worden opgelost. Volgens hem zijn er ongeveer 15.000 mijnenvelden. Het gevaar schuilt in de kleine, slecht afgebakende velden, waar slechts enkele tientallen mijnen liggen. Dan is het zoeken naar een speld in een hooiberg. „En is het erg verleidelijk om er niet over na te denken.“

Eldin, Sebastian en Nicola zijn in ieder geval zeer te spreken over de aanwezigheid van SFOR. „Ze zijn hier om ons te beschermen en om vrede te geven. Soms komen ze langs met een doos snoep en speelgoed, en spelen basketbal met ons.“ Op de valreep van het gesprek in het SOS-kinderdorp komt een legerje met Duitse SFOR-militairen aanrijden. Oberfeldwebel Hollstein heeft een minder prettige mededeling: een uitje met de kinderen wordt een maand uitgesteld door een ingelaste militaire oefening. „Als ik had kunnen beslissen, had het feestje voorrang gekregen“, zegt de jonge sergeant-majoor. Waarom steken de soldaten zoveel energie in de kinderen? „Voor ons is het belangrijk een band met hen op te bouwen. We blijven nog wel een tijdje in Bosnië-Herzegovina, dat is wel nodig. Er is nog minstens tien à twintig jaar nodig voor de oorlog in het denken, om te accepteren dat er religieus met anderen konden zijn.“

Mijnen staan altijd op scherp, EOD'ers moeten dat dus ook zijn. Volgens Van der Slik gebeuren de meeste ongelukken tussen de vijf en zeven maanden na uitlanding. „Het kostte me drie jaar om de uitlandtijd naar drie maanden terug te brengen.“ Hij kan bij een civiel bedrijf een hoger salaris krijgen, maar verkiest een dienstverband bij Defensie. „De mensen zijn blij als je komt. Ik doe dit werk niet voor het geld en niet voor de kick. Als je munitiegeil bent, moet je een andere baan zoeken. Ik ben anti-wapen en anti-explosief. Weg ermee, die wereld uit.“

Mijnen onder de grond, wapens boven de grond

BUGOJNO/BUTMIR — Naast de mijnen onder de grond, liggen er boven de grond nog minstens evenveel wapens, explosieven en munitie opgeslagen. Begraven in de tuin, of bewaard in de schuur. In samenwerking met de politie en lokale autoriteiten biedt SFOR burgers de gelegenheid op vrijwillige basis het wapentuig bij depots op van tevoren aangekondigde dagen in te leveren, desgewenst anonim. De oogst van Operation Harvest, week 26, in het kanton Novi Travnik (onder meer) 25 handvuurwapens, 313 handgranaten, 1 antitank- en 15 antipersonelmijnen, 245 kilo munitie en 1 antitankraket.

Een 'oogstoperatie' wordt door SFOR groots aangekondigd, met samlekingslijsten en persconferenties op tv en radio. Er wordt nadrukkelijk gemeld dat dat zonder sancties kan. Met megafoons trekken de VN-soldaten nog eens de wijken in, zodat de boodschap niemand kan ontgaan.

Toch zijn er meerdere Operations Harvest per regio nodig, vertelt luitenant-kolonel Michiel van der Laan, bataljonscommandant van de basis in Bugojno. „Sommigen maken nu de balans pas op dat er geen oorlog meer komt.“ EOD'er Henk van der Slik: „Mensen zijn ook bang om voor het oog van hun buren wapens en explosieven in te leveren. Vooral vluchtelingen die terugkomen, zijn onzeker. Die moet je de tijd geven. Je kunt niet bij mensen de deur openknappen en hun wapens gaan zoeken.“ Ook bij explosieven anders dan mijnen, komt zijn kennis van pas. De adjudant laat het megafoon van een kalasjnikov zien. Wanneer de laatste patroon zou worden verwijderd, wordt door een springveer de veiligheid geactiveerd. De EOD'er let ook op opscherp gestelde handgranaten, waarvan de ontstekers is verwijderd. De vindingsrijke van strijders in een burgeroorlog kent geen grenzen.

Explosievenexpert Henk van der Slik: „Mensen zijn bang om voor het oog van hun buren wapens en explosieven in te leveren.“ FOTO'S: J.M.

Sagittarius

Van: "Ruza" <despot@tiscali.nl>
Aan: "Nico & Neeltje" <sagitar@hetnet.nl>
Verzonden: maandag 4 augustus 2003 23:47
Onderwerp: Fw: [SERB-INFO 2163] Serbian Prime Minister Zoran Zivkovic Holds Press Conference, 07/28/03

— Original Message —

From: Serbian Unity Congress

To: info@serbianunity.net

Sent: Monday, August 04, 2003 9:37 AM

Subject: [SERB-INFO 2163] Serbian Prime Minister Zoran Zivkovic Holds Press Conference, 07/28/03

**Serbian Prime Minister Zoran Zivkovic Holds Press Conference
 at the National Press Club, Washington, DC**

WASHINGTON, DC – (SUC) Following nearly a week of meetings with Secretary of State Colin Powell, National Security Advisor Condoleeza Rice, US Agency for International Development (USAID) Administrator Andrew Natsios, Members of Congress and various other officials, Serbian Prime Minister Zoran Zivkovic accompanied by Foreign Minister of Serbia and Montenegro, Goran Svilanovic appeared before a full audience for a press conference at the National Press Club on July 28, 2003.

In his remarks, Zivkovic expressed concern over the lack of commitment given to Kosovo by the UN, citing that although the situation has improved in the past four years the disastrous day-to-day conditions facing the Serbian and other minority populations persists, and that in discussing the future status of Kosovo the international community must include Belgrade and Pristina.

When asked about the refugee situation and the status of internationally displaced persons (IDP's) Zivkovic provided figures on how in the past four years, roughly 2000 Serbs out of some 170,000 that were expelled have been allowed to return, whereas in the eight days following the end of the bombing campaign some 700,000 Albanian refugees returned to Kosovo, a number nearly 200,000 higher than the original 500,000 that fled. In addition, Zivkovic added that, "Those who wish to return to their homes in Kosovo and Metohija should be permitted to do so", and that "within UN Resolution 1244, provisions should be created for all refugees to return."

Responding to questions on Serbia with respect to terrorism, Zivkovic shared the following, "Serbia too has been the victim of terrorism though referred to as 'liberation'. After four years in Kosovo and Metohija, the international presence there has witnessed this terrorism firsthand." When asked about the origins of terrorism as seen in the Balkans, Zivkovic stated that, "there is no difference in terrorisms. It is the greatest scourge of the 21st century, regardless of where it comes from."

Following widespread accusations about corruption within the Serbian government and a recent and highly critical report on Serbia issued by the International Crisis Group (ICG), the Prime Minister responded to questions of corruption indicating that the ICG did not report accurately and that even the US Department of State opposed their last report. When asked if corruption does exist, Zivkovic responded, "Yes. Is it a major work within the government? No. Rule of Law is a top priority of the government and it will be proven. The top criminals are already behind bars and those at-large are in fear."

Following this press conference, Prime Minister Zivkovic and Foreign Minister Svilanovic concluded their visit to Washington, DC and departed to New York for meetings with UN Secretary General Kofi Anan before returning to Serbia and Montenegro.

Chef nationale bank: 'Medewerkers premier Servië zijn corrupt'

BELGRADO, 18 JULI. In de slepende ruzie tussen de gouverneur van de Servische Nationale Bank (NBS), Mladjan Dinkić, en de Servische regering heeft Dinkić gisteren zijn dreigement, documenten over corruptie in de regering te overleggen, uitgevoerd.

Dinkić presenteerde gisteren documenten waaruit volgens hem blijkt dat twee medewerkers van premier Zoran Živković zich schuldig hebben gemaakt aan het witwassen van iets meer dan een miljoen euro. De documenten bevatten verzoeken van de Hongaarse politie aan de Servische collega's om een onderzoek in te stellen naar het financiële doen en laten van Zoran Janjusević, veiligheidsadviseur van Živković, en Nemanja Kolesar, oud-kabinetschef van de premier en sinds kort chef van het staatsagentschap voor bankprivatisering. Uit de Hongaarse documenten zou blijken dat forse geldbedragen door Janjusević zijn overgemaakt naar bankrekeningen van een bedrijf op de Seychellen, vanwaar ze weer terugvloeden naar bankrekeningen van Janjusević en Kolesar in Belgrado.

Dinkić eiste gisteren het aftreden van de twee betrokkenen, premier Živković en minister van Binnenlandse Zaken Dušan Mihajlović, die de Hongaarse documenten al sinds juni in zijn bezit heeft maar er niets mee gedaan heeft. Volgens Dinkić wil hij de witwaszaak in de doofpot stoppen. De twee adviseurs van Živković hebben direct ontkend zich aan onregelmatigheden schuldig te hebben gemaakt. Janjusević zei eigenaar van twee bedrijven te zijn die door zijn broer worden beheerd. Het geld was afkomstig van die bedrijven; aan wie hij geld van die bedrijven overmaakt is geheel en al zijn eigen zaak, zo maakte Janjusević duidelijk. Minister Mihajlović verdedigde zich met het argument dat de documenten geen beschuldigingen bevatten. Achtergrond van de slepende ruzie is de poging van de regering Dinkić als chef van de nationale bank te ontslaan, vooral omdat hij te strak vasthoudt aan de stabiliteit van de dinar en te weinig tegemoet komt aan de wens van de regering, meer geld te pompen in de Servische economie. Dinkić zei vorige week dat zijn aanstaande val het resultaat is van een samenzwering tussen minister Mihajlović en twee andere kopstukken in de regering enerzijds en 'big business' anderzijds. Met 'big business' bedoelt hij Bogoljub Karić, een oligarch die fortuin maakte tijdens (en dankzij) het bewind van Slobodan Milošević, eigenaar van onder andere een bank die wegens onregelmatigheden door Dinkić is gesloten. (VIP)

Bomaanslag op uitgever in Servië

BELGRADO, 8 JULI. Een bom heeft zondagavond de auto verwoest van Radisav Rodić, een vooraanstaande uitgever in Servië. Niemand raakte gewond. Rodić zat in een restaurant vlakbij de plek waar hij zijn auto had geparkeerd. Rodić zei dat hij „de afgelopen tien dagen verschillende keren bedreigd“ was. Hij bracht de bedreigingen in verband met „publicaties“ in dagblad Glas Novosti en tabloid Kurir, twee uitgaven van zijn bedrijf ABC Glas, zonder in details te treden. Op de vraag wie er achter de bedreigingen zou zitten, antwoordde Rodić: „Autoriteiten“. (AP)

Massagraven in Bosnië gevonden

SARAJEVO, 8 JULI. Forensische experts hebben de afgelopen weken in totaal honderd lichamen opgegraven uit zes grote graven vlakbij een begraafplaats bij de stad Zvornik in Bosnië-Herzegovina. Het zou gaan om de stoffelijke resten van moslims die tussen april en juni 1992 zijn omgebracht door Bosnisch-Servische soldaten. De lijken waren verpakt in zakken van het vroegere Joegoslavische leger dat streed aan de zijde van de Bosnische Serviërs. Tijdens de oorlog (1992-1995) kwamen een kwart miljoen mensen om het leven. Bijna 20.000 mensen worden nog steeds vermist. Tot dusver zijn uit massagraven verspreid over het hele land 16.500 lichamen geborgen. (AP)

Hele top Servische centrale bank weg

Van onze buitenlandredactie
AMSTERDAM

Een politiek geschil tussen pro-westerse hervormers in Servië heeft geleid tot beschuldigingen van corruptie en het vertrek van de top van de Servische Nationale Bank. Een commissie van het parlement heeft maandag minister van Energie en Mijnen Kori Udovicki voorgedragen als nieuwe gouverneur van de bank.

Directe aanleiding voor de ruzie is een nieuwe financiële wet die met zoveel woorden zegt dat bankgouverneur Mladjan Dinkić moet opstappen. Dinkić is de afgelopen tijd geprezen voor het inperken van de inflatie en het vergroten van de buitenlandse valutareserves. Maar de regering van premier Živković vindt Dinkić' monetaire beleid te streng en schadelijk voor Servië's economie. Afgelopen donderdag, een dag voordat de wet werd aangenomen, beschuldigde Dinkić hoge regeringsfunctionarissen ineen van witwaspraktijken en corruptie. Twee adviseurs van de premier zouden betrokken zijn geweest bij de illegale overboeking van een miljoen dollar tussen bedrijven op Cyprus en de Seychellen.

Dinkić zei documenten van de Hongaarse politie te hebben die zijn beschuldiging staven. De regering zou op de hoogte zijn, maar

minister van Binnenlandse Zaken Mihajlović weigerde er volgens Dinkić iets aan te doen. G17, de politieke partij die Dinkić steunt, heeft een onderzoek geëist naar de financiële handel en wandel van de twee adviseurs.

Uit protest tegen de 'coup' van de regering tegen Dinkić verklaarden de vice-gouverneur en een andere hoge functionaris van de Nationale Bank zondag op te stappen. Volgens hen maakt de nieuwe wet een einde aan de onafhankelijkheid van de bank en wil de regering zo snel mogelijk geld bijdrukken, hetgeen zou leiden tot meer inflatie.

Servië kampt bijna drie jaar na het vertrek van oud-president Milošević nog steeds met grote economische problemen. Ongeveer een miljoen mensen, 10 procent van de totale bevolking, zitten zonder werk. Het gemiddelde salaris ligt op 168 euro per maand, waar het vorig jaar nog 185 euro bedroeg. Eind juni trokken duizenden arbeiders door de straten van Belgrado om te protesteren tegen 'de puinhopen' van de Servische economie.

De nieuwe kandidaat voor het gouverneurschap van de Nationale Bank, de 41-jarige Udovicki, werkte eerder voor het Internationaal Monetair Fonds. In 2001 sloot ze zich aan bij de hervormingsgezinde regering van Zoran Djindjić, die in maart in Belgrado werd doodgeschoten.

Top van Servische nationale bank ontslagen of opgestapt

Door een onzer redacteuren

ROTTERDAM, 21 JULI. In Belgrado is het afgelopen week de gouverneur van de Servische Nationale Bank NSB de baan uitgestuurd; daarop zijn twee vice-gouverneurs en vijf afdelingsdirecteuren de NBS afgetreden uit protest tegen het ontslag en tegen de vrijdag door het parlement van Servië aangenomen nieuwe wet op de NBS. Deze wet maakt een eind aan de onafhankelijkheid van de nationale bank.

De nieuwe wet maakte vrijdag automatisch een eind aan het gouverneurschap van Mladjan Dinkić, de gouverneur van de NBS. Uit protest stapten gisteren zijn plaatsvervangers en de afdelingsleiders op. Het parlement praat vandaag over Dinkić' opvolging.

Dinkić, die in 2000 na de val van

president Slobodan Milošević de Nationale Bank van Joegoslavië ging leiden – die werd automatisch Nationale Bank van Servië toen Joegoslavië een unie Servië-Montenegro werd –, heeft vele maanden lang overhoop gelegen met de Servische regering. Dinkić ijverde voor een sterke dinar en voor een zo laag mogelijke inflatie. Hij verzette zich tegen de pogingen van de regering meer geld bij te drukken ter financiering van de plannen om de industriële productie aan te zwengelen. Ook weigerde Dinkić de dinar te devalueren om de export te stimuleren. Volgens Dinkić was sprake van politieke inmenging in het NBS-beleid.

Maandenlang heeft de regering vergeefs geprobeerd zich van Dinkić te ontdoen, een streven dat nog sterker werd naarmate Dinkić zich

profileerde als kopstuk van de oppositiepartij G17 Plus. De vorming van de unie Servië-Montenegro gaf de regering eindelijk haar kans: zij vond dat de stichting van de NBS een nieuwe wet nodig maakte. Die nieuwe wet voorzorg in de verwijdering van Dinkić.

Dinkić vindt dat de wet de facto een eind maakt aan de onafhankelijkheid van de NBS. Die komt onder controle van de regering te staan. Bovendien wordt de gouverneur van de NBS benoemd door het parlement, hetgeen hem volgens Dinkić tot een vertegenwoordiger van de regerende coalitie maakt. Volgens Dinkić zal de wet de valutamarkt ontregelen, de zwarte markt bevorderen, de valutareserves verlagen en de samenwerking met IMF en Wereldbank bemoeilijken.

UÇK-leider in Kosovo krijgt 17 jaar cel

PRISTINA – Een rechtbank in Kosovo heeft woensdag een voormalige leider van de etnisch-Albanese rebellenbeweging UÇK tot zeventien jaar cel veroordeeld voor misdaden tijdens de oorlog in 1998-99. Drie medestrijders van Rustem Mustafa, alias Remi, kregen tussen de vijf en tien jaar. Het was het eerste proces tegen leden van het Kosovo Bevrijdingsleger. (Reuters)

Belgrado stelt principes op voor overleg over toekomst Kosovo 'Kosovo losse week van Servië'

Belgrado twintig richtlijnen en principes waarop Servië's standpunt in het Kosovo-debat moet zijn gebaseerd. In de Servische grondwet moet een verbod op de namen; Belgrado moet hameren op de implementatie van VN-resolutie 1244 (die na de Kosovo-oorlog van 1999 voorzorg in een VN-bestuur in Kosovo, maar die ook stelt dat de regio deel uitmaakt van Servië). Servië moet verder vasthouden aan het principe van onafhankelijkheid van grenzen en aan het standpunt dat Servië alleen lid wordt van de Raad van Europa, de EU, de NAVO, de Wereldhandelsorganisatie WTO en Partnerschap voor Vrede met de huidige internationaal erkende grenzen.

Het recht op zelfbeschikking – al dus Cović – is „discriminatorisch“ want als het geldt voor de Albanen van Kosovo moet het ook gelden voor de Serviërs in Bosnië.

Binnen enkele maanden beginnen de eerste directe besprekingen tussen de Servische regering en vertegenwoordigers van de Kosovo-Albanen, al is nog onduidelijk wie daar, afgezien van het VN-bestuur, verder bij zal zijn en wanneer het overleg precies begint. De Kosovaren staan op Amerikaanse bemiddeling. De internationale gemeenschap wil dat het overleg gaat over praktische zaken, en niet over de toekomstige status van Kosovo; de Kosovaren vrezen dat de statuskwestie wel op de agenda zal verschijnen. (VIP)

'Alleen V-raad bepaalt status Kosovo'

PRISTINA / BELGRADO, 25 JULI. Noch de regering van Servië, noch die van Kosovo bepaalt de toekomstige politieke status van Kosovo; een besluit over die status is uitsluitend voorbehouden aan de Veiligheidsraad van de VN.

Dat zei gisteren de waarnemende chef van het VN-bestuur in Kosovo, Charles Brashaw, in een poging het oplaaiende debat over de toekomst van Kosovo te beëindigen. Brashaw zei dat resolutie 1244 van de Veiligheidsraad in 1999 de status van Kosovo open hield en dat de kwestie pas wordt beslist als de raad zich er opnieuw over buigt. De voorlichter van het VN-bestuur in Kosovo zei gisteren dat de uiteindelijke status van Kosovo het resultaat van een compromis zal worden. Daarmee werd

voor het eerst gesuggereerd dat noch de Kosovaren, noch de Serviërs volledig hun zin krijgen.

Het debat over de toekomstige status van Kosovo laaide begin dit jaar op toen de toenmalige Servische premier Zoran Djindjić eiste dat nog dit jaar over de kwestie wordt beslist. Ook nadat hij in maart werd vermoord bleef de vraag spelen. Het debat werd nog intensiever toen plannen voor de eerste directe besprekingen tussen afgevaardigden van Servië en Kosovo vaste vorm aannamen. Het debat mag weliswaar niet gaan over de statuskwestie, maar moet zich beperken tot praktische onderwerpen als de erkenning van rijbewijzen en nummerborden en dergelijke, maar voor beide partijen speelt de statuskwestie op de

achtergrond mee.

De Servische regering presenteerde gisteren een reeks principes en richtlijnen voor haar beleid inzake Kosovo. Servië zal „voor geen enkele prijs“ afstand doen van Kosovo. In de nieuwe Servische grondwet moet zelfs specifiek worden verboden Kosovo ooit op te geven, zo maakte gisteren vice-premier Nebojša Cović duidelijk bij de presentatie van de richtlijnen. „Ons project over de status van Kosovo is gebaseerd op de soevereiniteit van Servië en is niet bespreekbaar.“ De Albanen moeten het denkbeeld van de onafhankelijkheid van Kosovo opgeven als „onrealistisch en gevaarlijk voor de stabiliteit van de regio“, zo zei hij. In Mitrovica, in het noorden van Kosovo, zijn gisteren twee hand-

granaten gegooid naar een bureau van de VN-politie. Daarbij vielen een dode en vier gewonden. Het was de derde aanval op een politiebureau in een week. Het geweld wordt in verband gebracht met de recente veroordeling van enkele oud-leden van het Kosovo Bevrijdingsleger UÇK tot gevangenisstraffen tot zeventien jaar wegens oorlogsmisdaden. In de Kosovo-Albanese gemeenschap worden de veroordeelden als helden vereerd; de bitterheid over de vonnissen wordt nog vergroot door het feit dat de oud-UÇK'ers veel zwaardere straffen kregen dan een Kosovo-Serviër die zich eveneens aan oorlogsmisdaden schuldig had gemaakt; hij kreeg onlangs 'slechts' zeven jaar gevangenisstraf. (AP, VIP)

VN benoemen Fin tot gezant Kosovo

NEW YORK, 26 JULI. De vroegere Finse premier Harri Holkeri is gisteren benoemd tot hoofd van het VN-bestuur (UNMIK) in Kosovo. In die functie treedt hij op als de speciale gezant van secretaris-generaal Kofi Annan in deze Servische provincie. Holkeri volgt de Duitse diplomaat Michael Steiner op, die bij de VN in Genève. In zijn laatste rapportage aan de Veiligheidsraad schrijft Steiner dat vooruitgang wordt geboekt, maar dat „nog heel veel werk nodig is om van Kosovo een echte multi-etnische samenleving te maken“. De VN voert het bestuur over Kosovo sinds eind 1999. (AP)

Fin Harri Holkeri nieuwe VN-gouverneur Kosovo

NEW YORK, 26 JULI. De voormalige Finse premier Harri Holkeri is vrijdag benoemd tot de nieuwe VN-gouverneur van Kosovo. Holkeri is de opvolger van de Duitser Michael Steiner, die op 8 juli zijn ontslag nam als hoofd van de UNMIK. Holkeri zou een acceptabele kandidaat zijn voor zowel de Verenigde Staten als de Europese Unie, de twee belangrijkste financiers van de operatie, die ruzie hadden gekregen over Steiners opvolging. (Reuters)

A black and white photograph of a large, multi-story stone building, possibly a castle or fortress, situated on a hill. The building has several windows and a prominent tower. A large, leafy tree stands to the right of the building. The sky is bright and overcast.

A dark, atmospheric photograph of a large, arched stone structure, possibly a bridge or tunnel entrance. A bright light source is visible through the arch, creating a strong contrast with the dark surroundings. The image has a grainy, high-contrast quality.

Slav Most de zestiende-eeuwse stenen brug over de Neretva in Mostar, voor 1993.

23-7-2007

Brug onder stroom

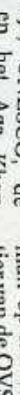
FOTOGRAFIE CINO RACI

opdracht begonnen met steun van zich laten inpakken door de We

'Mag je Kroatische stenen gebruiken voor een

moslim-brug,
dat is de vraag'

Mostar

De kaart toont de regio van de Mosel in de Duitse deelstaat Saarland. Het gebied is grotendeels in de Franse taalzone, met uitzondering van de gemeente Mettlach, die Duits is. De kaart is getiteld 'Mosel' en toont de rivier de Mosel die stroomt door het gebied. De Duitse deelstaat Saarland is aangegeven met 'Saarland' en de Franse regio met 'Moselle'. De kaart is afkomstig van de Duitse topografische dienst Bundesamt für Kartographie und Landvermessung.

Stari Most: de zestiende-

FOIOSCHILCINDRAE

De internationale gemeenschap heeft het zo ver laten komen dat nu goedkopere werklui uit Turkije de bouw afmaken. Bestuurder T homir Rozic van het projectbureau PCU in Mostar kwalificeert zijn handelden als 'zeer gebruikte

Roziq: 'PCU heeft de leiding, en iemand als Pequaux is zoals vele anderen gewoon een expert dit huurd. Er is uiteindelijk maar één we tussen het proces hebben ingegane architect van de Staat Moskou en dat is de zesentwintigste eeuw bouwnaastler Harindin'.

De reactie van PCU verbaast Pequaux niet. 'PCU wordt benaamde door politici uit Moskou, en dit

proben er allemaal zoveel mogelijk geld uit te slaan. Toen ik destijds de opdracht kreeg, liet de burgemeester van Moslar door schemeren dat hij mij niet nodig had voor de reconstructie, maar meer als tussenpersoon die geleut internationale poljes kan praten. Maar ik ben een ingenieur. En, zo weten ze nu in Moslar, iemand die eerlijk zegt 'wat hi vindt.'

Bi de opening van de tentoonstelling in Wenen mocht de 18-jarige Naida Jelonitskaja van het vrouwenorkest van de Moscovitische Kise uit Mosharsk met het helpen van de mensen in Mosharsk, zegt Naida, 'ledereen probeert zijn deel van de winst te pakken, maar zo gaat het toch overal'.

In de catalogus noemt de Nederlandse OSVE-vertegenwoordiger de Vosskitcher de Slart Most een kring symbool, maar ook een symbool van mijn onwetendheid en mijn slechte geweten'.

Daarvan heeft Jan Pronk weinig last. Na de helides van Mostarske Kise hield de speciale VN-gezant van Vlaamende speech over Europa, identiteit, en de noodzaak om bruggen te blijven bouwen, Pronk: 'Een brug betekent: er is

Maar in Mostar dreigt 'De Ouve', de Start Most, opnieuw te bezwijken. Ditmaal onder tegen-
sinnige belangen en een over-
haad aan gewichtigdoenerij:

De brug van Mostar, in de Thesaurus-tiempel van het Kunsthistorisches Museum, Volks-garten, Wenen. Tot 31 augustus.

van *verzoeking* gedrukt, 'want
je het proces omging forceert'.
Meiningsverschillen over geld en
prestige hebben de bouw verlamd.
Van Pequeux' ideaal – laa, de in-
woners van Mostar eigenhandig
de brug opbouwen – is niets te-
recht gekomen. 'Natuurlijk duurt
de bouw op mijn manier langer,
maar de datum van de inauguratie
doet er toch niet toe'. De Fran-
man vervult het voorval de Wereld-
bank, die geen geld uit zou hebben.
'Voor de Wereldbank is dit slechts
een prestigeproject, dus werken ze
niet aan de deadline. Maar heeft
niet een andere over, maar heeft
op www.stamnost.ba

Pront: 'Een brug betekent er is
geen apartheid. Een brug is de
verdediger van vrijheid, gelijkheid
en solidariteit'.
Maar in Mostar dreigt 'De
Ouve', de Star Most, opnieuw te
breezigen. Dimaal onder tegen-
strijdige belangen en een over-
daad aan gewichtigtoerenij.

De brug van Mostar. In de Thesens-tempel
van het Kunsthistorisches Museum, Volks-
garten, Wenen. Tot 31 augustus
de wederopbouw van de brug is te volgen
op www.stamnost.ba

Sagittarius

Van: "Ian Johnson" <i-johnson@lineone.net>
 Aan: <Undisclosed-Recipient:>
 Verzonden: dinsdag 22 juli 2003 20:56
 Onderwerp: CDSM:Fw: Canadian officers say they are frustrated by inaction over a 1995 ethnic cleansing operation by Croats against Serbs

Sent: Tuesday, July 22, 2003 5:17 AM

Subject: Canadian officers say they are frustrated by inaction over a 1995 ethnic cleansing operation by Croats against Serbs

http://www.cbc.ca/stories/2003/07/21/croatia_030721

Croatian atrocities being forgotten: Cdn. officers

Last Updated Mon, 21 Jul 2003 18:22:09

OTTAWA - Canadian officers say they are frustrated by inaction over a 1995 ethnic cleansing operation by Croats against Serbs – one in which the Croats may have had western help.

They documented numerous atrocities during Operation Storm, which was a four-day campaign by the Croats to recover land held in central and southern Croatia for four years by Serbian militias.

However, not one person has been arrested and brought before the International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia.

More than 200,000 Serbs were expelled, and thousands were killed.

"Just amazing. You can see the holes in the back of the head," said Capt. Gerry Carron, showing pictures he took to document the killings.

"We found people in wells," he said. "There was an old lady we found head-first in a well. Why did they do that?"

Some top military officers said the expertise required to plan and execute Operation Storm meant it couldn't have been done by the Croats alone.

Croatia's American consultant

Fingers have been pointed at Military Professional Resources Inc. (MPRI), a U.S. consulting company

Mr. N.M.P. Steijnen
 Advocaat en Prokureur
 Couwenhoven 52-05
 3703 LP Zeist

22-7-03

based in Alexandria, Va. The company's Web site points to an article in which the Croatian government praised the job MPRI has done for it – although MPRI has denied involvement in Operation Storm.

"I don't think it was the Croats themselves that did that," said Maj.-Gen. Alain Fourand, who commanded UN forces in the area of Operation Storm, adding he suspected it was MPRI.

Maj.-Gen. Andrew Leslie, who will be going to Afghanistan to command Canadian troops, also said he doubts the Croats themselves pulled off Operation Storm.

"That was done by people who really knew what they were doing," he said, adding he didn't think the Croats had the expertise.

Croatia was getting assistance in other ways. Argentina supplied artillery used in Operation Storm – despite a UN ban and even though its own soldiers were working there as peacekeepers.

Looking back, Capt. Carron said peacekeepers may have made things worse by disarming the Serbs while the Croats re-armed.

Canadian officers say the involvement of the West could explain the foot-dragging on prosecution, although the tribunal said the case is largely circumstantial.

The Canadians also believe the Croatian commander of Operation Storm is being protected by supporters in Croatia's government, and that not enough diplomatic pressure is being exerted.

Written by CBC News Online staff

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

Mr. N.M.P. Steijnen
Advocaat en Prokureur
Ceuwenhoven 52-05
3703 ER Zeist
tel. 03404 - 5 68 67

22-7-03

Sagittarius

Van: "Ian Johnson" <i-johnson@lineone.net>
Aan: <Undisclosed-Recipient:>
Verzonden: maandag 7 juli 2003 20:54
Onderwerp: CDSM:Fw: James Bissett // VIDOVDAN SPEECH NIAGARA FALLS 29 JUNE
 Mr Bissett's comments regarding the 'faults' of President Milosevic should be taken as typical 'diplomat-speak' (he doesn't name any), but otherwise it is worth a read. Ian.

— Original Message —

From: [minja m.](#)
Sent: Sunday, July 06, 2003 4:54 AM
Subject: James Bissett // VIDOVDAN SPEECH NIAGARA FALLS 29 JUNE 2003

VIDOVDAN SPEECH NIAGARA FALLS 29 JUNE 2003

Honored guests ladies and gentlemen:

I want at the outset to thank Bora Dragasevich for inviting me to speak to you this afternoon. It is a privilege and a sincere honor for me to be with you and to share your Vidovdan celebrations.

I recall that it was thirteen summers ago that I set off to Belgrade to take up my post as the Canadian Ambassador to Yugoslavia. Yugoslavia was then a strong and united country- more prosperous than most of the Eastern Bloc countries. Yet there were emerging signs of trouble. Urged on by the former Central Powers - Germany, Austria and Hungary - Slovenia and Croatia were already planning to separate from the Yugoslav Federation.

I became an eyewitness to the subsequent violence and break up of the country. I also was a witness to the "historical amnesia" suffered by the political leaders of France, Britain, the United States and my own country, Canada. These countries were Serbia's old traditional allies in two world wars yet they shamefully stood by and joined in the betrayal of Yugoslavia.

The break up of Yugoslavia was a disaster for the Serbian people. Thousands killed and many more thousands forced to flee their ancestral homelands. Serbs have been humiliated and many have lost their self-respect. Yet the greatest tragedy of all is that the Serbs have been blamed for everything that has happened since the breakup. They have been blamed for the breakup itself. They have been blamed for starting the violence. They have been blamed for the ethnic cleansing that occurred. They have been blamed for the massacres. They have been blamed for genocide. Finally they have been blamed for the NATO bombing of their own country!

These are lies! Lies! Lies! Hitler's propaganda Minister Joseph Goebbels said if you tell a monstrous lie people will believe you because they cannot imagine anyone making up such an outrageous falsehood. Then if evidence is shown to contradict the lie, you dismiss it as irrelevant or misguided. Finally when the truth finally is disclosed it is too late. Nobody cares or

22-7-03

wants to know. So it has been with the dreadful lies told about the Serbs.

President Clinton and Tony Blair talked about genocide taking place in Kosovo. The US Secretary of Defense, William Cohen, said there were over a hundred thousand young Albanian men missing in Kosovo. Robin Cook the British Foreign Minister and Clare Short his cabinet colleague both made outrageous charges against the Serbs about non-existent rape camps. Later it was reported by the UNHCR and even the anti-Serb, Soro's NGO, Human Rights Watch, that these stories had no foundation. Can you believe that these two hypocritical British Cabinet Ministers actually resigned over the war against Iraq!

However, there is a striking difference between Kosovo and Iraq. Despite all of Milosevic's faults he didn't compare with Saadam Hussein. Milosevic, after all, obeyed all of the UN Resolutions - including allowing troops from the Organization for European Cooperation and Development [OECD] into Kosovo. He was no threat to his neighbors. He did not aspire to, nor did he possess, weapons of mass destruction. Although not a democrat he was not a psychopathic killer like Saadam nor was Serbia under his regime a totalitarian state, as was Iraq. In reality he was trying to suppress an armed rebellion in his own territory - a rebellion led by a Muslim terrorist organization - and for this the NATO countries bombed his country.

I believe now that it is generally accepted by most of the informed public in the West [with the exception of the main stream media in Canada and the United States] that the bombing of Yugoslavia was deliberately contrived. It served as a means of providing NATO with a reason for existence and President Clinton with a distraction from his sexual embarrassments. The truth is gradually emerging from a variety of reliable sources. One of the most revealing has been the admission by the former British Defense Minister, Lord Gilbert, who told the British House of Commons in July 2000 that the terms forced upon Milosevic at Rambouillet were deliberately designed to provoke war.

So the truth is slowly coming out. Regretfully it is too late in itself to restore to many Serbs their sense of pride and self-respect. This is left to you as a people. However, knowing you as I do - and mindful of your historic courage and heroism - I am confident you will overcome this historic setback as you have done before. The main thing is to ensure that your young people remain proud of their heritage and do not accept the simplistic and biased accounts of the North American media's account of the Yugoslav breakup.

I want to end my speech today on a positive note. There are, believe it or not, some encouraging signs of reconciliation and hope in the former Yugoslavia. A recent agreement signed in Lake Ohrid by representatives of five Balkan countries: Serbia/Montenegro, Croatia, Macedonia, Bosnia-Herzegovina and Albania will translate, if all goes well, into a free trade agreement to become effective in 2007. Moreover, Croatia and Serbia/Montenegro have agreed to declare both countries "visa free" so that citizens of each country can travel back and forth without visas. There is even some hope that under EU pressure property rights might be restored to those who have been displaced by the wars.

The driving force behind these positive developments is of course the

European Union. The incentive for these countries to forget their ancient hatreds and to conform to so-called Western values of free markets and democratization is the carrot to becoming members of the EU Club. In the final analysis geography and economics may well conquer Balkan politics. The circle will become closed - and once again in a different form - the former Yugoslavia will emerge.

I will conclude on this upbeat note but not before adding a personal warning. The history of Serbia has recorded heroic victories and terrible defeats. The victories have come when Serbs have relied on their own resources and inner strengths. The defeats have come when their allies have betrayed them or let them down. There is a lesson here that you must not forget. Do not put all of your trust or faith in others, especially in multilateral organizations or in politicians. And remember history does sometimes repeat itself. You ought never to forget this. Who could have imagined that the horrors that took place in the spring and summer of 1941 in Croatia and Bosnia would repeat themselves in the 1990's?

**James Bissett [former Canadian Ambassador
to Yugoslavia 1990-1992.]**

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

'Consensus over Kosovo nodig'

BELGRADO, 4 JULI. Alle Servische politieke partijen moeten even hun meningsverschillen opzijzetten en nadenken over een gemeenschappelijke strategie ten aanzien van de toekomst van Kosovo. Dat zei gisteren de Servische premier, Zoran Živković, naar aanleiding van directe besprekingen met de Kosovo-Albanezen, onder auspiciën van de Europese Unie. Eerdere pogingen om de partijen rond de tafel te krijgen mislukten door verzet van de Kosovaren, maar waarschijnlijk kan het Kosovo-overleg later deze maand toch van start gaan. Kosovo is formeel Servisch gebied, maar wordt sinds de oorlog van 1999 door de VN bestuurd. De Kosovo-Albanezen willen onder geen beding weer onder Servisch gezag komen. Het overleg zal zich voornamelijk concentreren op zaken als de terugkeer van vluchtelingen, energie- en transportproblemen en het probleem van vermiste personen. Živković zei dat „onze kansen op succes” toenemen als alle partijen in Servië het eerst onderling eens worden. (AP)

Servië berecht oorlogsmisdaden

Reuters, AP
BELGRADO

Het Servische parlement heeft besloten in Belgrado een rechtbank voor het berechten van oorlogsmisdadigers op te richten. De volksvertegenwoordiging heeft dinsdag met nieuwe wetten plaatsgemaakt in het justitieel systeem voor een speciale openbaar aanklager voor oorlogsmisdaden.

Ook is voorzien in een politiedienst voor de opsporing van personen die worden verdacht van oorlogsmisdaden tijdens de Balkanoorlogen in de jaren negentig. 'Servië heeft nu een betrouwbaar rechtssysteem zodat het kan afrekenen met het verleden', zei de minister van Justitie, Vladan Batic, tijdens de parlementsvergadering, waar 153 van de 250 leden voor de wetten stemden.

De regering hoopt dat het Joegoslavië-Tribunaal in Den Haag Servië toestaat enkele zaken zelf verder af te handelen. Het zou op die manier makkelijker zijn voor het land om het verleden te verwerken. Het is nog niet duidelijk wan-

neer de eerste zaken worden behandeld.

Het Tribunaal heeft steeds grote druk uitgeoefend op Belgrado om niet terughoudend te zijn met het uitleveren van verdachten van oorlogsmisdaden. Maar afgelopen week zei een woordvoerder van het VN-hof dat het belangrijk is als lokale aanklagers ook oorlogsmisdadigers vervolgen, zodat het Tribunaal zich kan richten op 'de hoogst verantwoordelijken'.

Na de moord op de hervormingsgezinde premier Zoran Djindjic, in maart, heeft Servië weer drie verdachten aan het Tribunaal in Den Haag overgedragen. Vaak stuiten arrestaties in Servië op verzet van de bevolking. Onlangs braken nog rellen uit tussen politie en aanhangers van Vespelin Slijivancanin, nadat de ex-officier van het Joegoslavische leger was ingerekend.

Ivan Jankovic van de Servische non-gouvernementele organisatie Actiecentrum tegen Oorlog heeft de nieuwe wetten toegejuicht. 'Dit is een grote stap voorwaarts die laat zien dat de politieke wil bestaat om oorlogsmisdadigers te berechten.'

Positie Dinkić ter discussie Ruzies in top van Servië laaien hoog op

Door een onzer redacteurs

ROTTERDAM, 15 JULI. In Belgrado zijn de ruzies rond de gouverneur van de Servische Nationale Bank, Mladjan Dinkić, weer hoog opgelopen. Wellicht vandaag valt een beslissing over zijn toekomst.

Dinkić werd gisteren verweten „zijn functie te misbruiken” door beschuldigingen die hij een dag eerder had geuit aan het adres van ongenoemde leden van de Servische regering. Hij zei zondag over „onweerlegbare bewijzen” te beschikken dat sommige ministers zich schuldig hebben gemaakt aan corruptie en dreigde de documenten te publiceren als de regering niet nog dit jaar vervroegde verkiezingen zou uitschrijven. Hij noemde de bewijzen „zodanig dat ze de regering in elke normale staat ten val zouden brengen”.

Dinkić kreeg gisteren in een regeringsverklaring te horen dat zijn beschuldigingen „zinloos en totaal ongefundeerd” zijn en dat hij de plicht heeft, bewijzen van corruptie, als hij ze heeft, aan de politie te overhandigen. In de verklaring werd Dinkić opgeroepen „eindelijk te beginnen de wetten van het land te gehoorzamen en op te houden met het manipuleren van het publiek en het misbruiken van zijn staatsfunctie voor goedkope politieke [zelf]promotie”.

Dinkić antwoordde de zelfde dag met de opmerking dat de politie het bewijsmateriaal al in bezit heeft, omdat het bestaat uit kopieën van politiedossiers. „Het probleem is dat de politieleiding niets onderneemt. Het is duidelijk dat [minister van Binnenlandse Zaken] Dušan Mihajlović de hele zaak in de doofpot stopt”, aldus Dinkić, geciteerd door het nieuwsbulletin VIP.

Mihajlović op zijn beurt reageerde door Dinkić te vergelijken met

de uiterst onbehouwen ultra-nationalist Vojislav Šešelj – die in Den Haag voor het Joegoslavië-tribunaal terecht staat wegens oorlogsmisdaden: „Šešeljs politieke geest en zijn persoonlijke strijd leven nog op het politieke toneel van Servië, niet in zijn partij, maar in [de oppositiepartij] G17 Plus”, aldus de minister volgens VIP.

De regerende coalitie DOS probeert al meer dan een half jaar zich te ontdoen van Dinkić, die behalve gouverneur van de nationale bank ook lid van G17 Plus is, een think tank die zich tot politieke partij heeft omgevormd.

De DOS-regering van Servië neemt het Dinkić, die internationaal over een goede reputatie beschikt, vooral kwalijk dat hij zich te onafhankelijk opstelt en weigert – bevestigd om een oplopende inflatie – geld bij te drukken om de hervormingen van de regering te financieren en de industriële productie te stimuleren. In juni mislukte een poging Dinkić te wippen. Nu probeert de regering het opnieuw. Vandaag bespreekt het Servische parlement een nieuwe wet op de Servische nationale bank NBS, waarbij de positie van Dinkić opnieuw op het spel staat.

De leider van G17 Plus, Miroslav Labus, oud-kandidaat voor het Servische presidentschap, dreigde gisteren zijn staatsfuncties op te geven als Dinkić wordt afgezet: „Het is onmogelijk samen te werken met mensen die de onafhankelijkheid van de centrale bank vernietigen”, zei hij gisteren in een vraaggesprek tegen een Servische krant.

Sagittarius

Van: "RD" <despot@tiscali.nl>
Aan: "obj" <stichtingobj@home.nl>; "Nico & Neeltje" <sagitar@hetnet.nl>; "Hans Hupkes" <hans.hupkes@planet.nl>; "Herman Tollenaere, de" <hde_tollenaere@zonnet.nl>; "Jan Beentjes" <jbeentjes@mac.com>; "Dolf Loth" <loh@hesasd.nl>
Verzonden: woensdag 2 juli 2003 22:01
Onderwerp: Fw: Neuer Text an ARTEL GEOPOLITIKA: Abschied auf Raten

— Original Message —

From: Artel

To: Undisclosed-Recipient:

Sent: Wednesday, July 02, 2003 3:09 PM

Subject: Neuer Text an ARTEL GEOPOLITIKA: Abschied auf Raten

Geopolitika by ARTEL

datum

www.artel.co.yu office@artel.co.yu

Date: 02 Juli 2003

Hinweis: Im Falle, dass Sie durch das Versehen diese Meldung erhalten haben oder wenn Sie keine neue Informationen und Texte von ARTEL GEOPOLITIKA erhalten moechten, druecken Sie dann office@artel.co.yu und in der Spalte „subjekt“ schreiben Sie „unsubscribe“ ein.

Abschied auf Raten

http://www.artel.co.yu/de/izbor/jugoslavija/2003-07-02_1.html

Berlin, juni 2003

Vier Jahre nach dem NATO-Krieg: Die serbische Provinz Kosovo auf ihrem Weg in die Unabhängigkeit.

Von **Rüdiger Göbel**

Vier Jahre nach dem Ende des NATO-Krieges gegen Jugoslawien ist das Kosovo auf dem besten Weg in die staatliche Unabhängigkeit. Aller Widerrede zum Trotz, nach der Auflösung Jugoslawiens wird nun Serbien weiter zerlegt. Im Mai verabschiedeten die albanischen Abgeordneten im Provinzparlament eine Resolution zur Anerkennung des "Befreiungskrieges für Freiheit und Unabhängigkeit". Überschwenglich würdigten sie den "gerechten Kampf" der albanischen Terrorbande UCK und die internationale Unterstützung zur Befreiung der südserbischen, seit 1999 von der UNO verwalteten Provinz.

Der deutsche Diplomat und Chef der UN-Verwaltung des Kosovo (UNMIK), Michael Steiner, verurteilte die secessionistische Entschließung. Seine harschen Worte waren fürs Protokoll. Die Kritik galt offensichtlich dem Zeitpunkt der Resolution, nicht ihrem Inhalt. Obwohl er die Befugnis dazu hätte, vermied es Provinzgouverneur Steiner, das insgesamt sechs Punkte umfassende Papier zu annullieren. Im Gegenteil: Der mächtigste Deutsche im Kosovo ließ es sich nehmen, tags darauf mit der Privatisierung der über 400 staatlichen Firmen zu beginnen. Entgegen der Resolution 1244, die im Juni 1999 vom UN-Sicherheitsrat verabschiedet wurde, wird damit das serbische Staats- und Volkseigentum geraubt und ausverkauft, wie selbst die prowestliche Regierung in Belgrad unter Protest feststellte. Doch die serbische Zentrale ist fern und hat weder die Macht noch den Willen, an den Zuständen im Kosovo etwas zu ändern. Statt die deutsche Außenpolitik ob ihrer antiserbischen Grundhaltung zu kritisieren lamentiert man in Belgrad lieber über die offen bekundete Liaison Steiners mit einer jungen Albanerin.

Die westliche Gemeinschaft hält derweil hartnäckig an der Illusion fest, der Angriffskrieg 1999 habe größeres menschliches Elend im Kosovo verhindert und der Stabilisierung der Balkanregion gedient. Dabei setzte die wahre

Katastrophe mit und nach den Bomben ein. Der temporären Flucht der Kosovo-Albaner während der NATO-Aggression folgte der UCK-Terror gegen Serben, Roma, Muslime, Juden und alle anderen ethnischen Minderheiten in der Provinz. Unter Aufsicht der NATO-geführten Kosovo-Truppe (KFOR) wurden in den Monaten nach Ende des Krieges über 300.000 Menschen aus der Provinz vertrieben, systematisch und effizient - ohne Aussicht auf Wiederkehr. Nur ein Drittel der Serben ist geblieben, lebt überwiegend in drei isolierten Regionen des Kosovo sowie in kleinen Ghettos gesperrt. Pristina ist NATO sei dank bis heute judenfrei.

23.000 Soldaten der multinationalen KFOR-Truppe sind in der Provinz zur Zeit im Einsatz, ab Oktober wieder unter deutschem Befehl. Unter ihren Augen wachsen und gedeihen Illegalität und Kriminalität, wie kürzlich selbst NATO-Generalsekretär George Robertson beklagte. UN-Kosovo ist der Staat der Menschenhändler und Drogenbarone, subventioniert mit Hunderten Millionen Dollar und Euro "Wiederaufbauhilfe".

In der internationalen Gemeinschaft spielt das Kosovo kaum noch eine Rolle. Anhaltender Vertreibungsterror und eine neuerliche Massenflucht der Serben sind allenfalls eine Randnotiz wert. Immerhin, die Menschenrechtsorganisation Amnesty International zog kürzlich für das von der UNO verwaltete Kosovo eine düstere Bilanz. Angehörige der Minderheiten, Serben vor allem, oder Roma, seien seit vier Jahren "Gefangene im eigenen Heim". Ihnen werden grundlegende Rechte wie medizinische Versorgung und Bildungschancen verweigert, heißt es in der im April veröffentlichten, aber weitgehend ignorierten 60 Seiten umfassenden Studie "Prisoners in our own homes".

Vier Jahre nach dem Ende des NATO-Krieges gegen Jugoslawien sind Angehörige ethnischer Minderheiten noch immer Opfer von Entführung, Vergewaltigung und Mord. Mitte Mai wurde im Dorf Vrbovac bei Vitina ein serbischer Lehrer erschossen. Für Schlagzeilen sorgte Anfang Juni der antiserbische Überfall in der Ortschaft Obilic unweit von Pristina. Die dreiköpfige serbische Familie Stolic wurde nächtens brutal erschlagen. Grund für die Tat war laut UNMIK "ethnischer Hass". Die Mörder haben ihr Ziel erreicht. Statt der geplanten Rückkehr von 23 serbischen Familien wollen aus Furcht vor weiteren Angriffen nun 400 Serben den Ort verlassen. Sie unterrichteten bereits die serbische Regierung in Belgrad über den bevorstehende Massensexodus und baten darum, man möge ihnen in Serbien eine Zeltstadt errichten!

Vrbovac und Obilic, zwei Beispiele nur im täglichen ethnischen Wahn des befreiten Kosovo. Auch wenn das Ausmaß gewalttätiger Angriffe auf Nicht-Albaner im Vergleich zur unmittelbaren Nachkriegszeit im Sommer 1999 deutlich zurückgegangen ist, der Terror gehört weiter zum Alltag - der Rückgang ethnisch motivierter Gewalt schließlich lässt sich vor allem wohl damit erklären, dass der Großteil der potentiellen Opfer schlicht nicht mehr im Kosovo weilt. Von den mehr als 300.000 Serben, Roma und Muslimen, die seit 1999 aus dem Kosovo fliehen mussten, sind nur 5800 wieder zurückgekehrt.

Der albanische Terror hat kaum rechtliche Konsequenzen. Amnesty moniert, dass das Gros der Täter im Kosovo weiterhin straffrei ausgeht und Opfer vergeblich auf Entschädigung warten. Die Strafflosigkeit führe dazu, dass viele Serben, Bosnier, Roma und andere Angehörige ethnischer Minderheiten sich nicht frei bewegen können, so ai. Sie seien auf teilweise ständigen persönlichen Schutz durch die KFOR-Truppen angewiesen und hätten kaum oder keinen Zugang zu medizinischer Versorgung und Schulbildung. Sie fänden keine Arbeit. Schätzungen zufolge seien 90 Prozent der Serben und Roma im Kosovo arbeitslos. "Mit Strafflosigkeit für früheren und andauernden Missbrauch werden Minderheiten im Kosovo die grundlegenden Rechte vorenthalten, die heimisches Gesetz und die auf das Kosovo anzuwendenden internationalen Standards garantieren", so Amnesty. Außerdem werden die Täter ermutigt, mit ihrem Terror munter fortzufahren.

Der internationalen Übergangsregierung und -verwaltung (UNMIK) stellt Amnesty ein miserables Zeugnis aus. Statt wie vom UN-Sicherheitsrat in Resolution 1244 gefordert Menschenrechtsverletzungen ernsthaft zu bekämpfen und Minderheiten effektiven Schutz zu geben und ihre sozialen Grundrechte zu garantieren, herrsche im Kosovo heute Straflosigkeit. UNMIK habe nur wenig getan, Verantwortliche zur Rechenschaft zu ziehen. Vor allem aber hat die Steiner unterstehende UN-Verwaltung versagt, den Vertriebenen eine Rückkehr in Sicherheit und Würde zu ermöglichen.

Vor diesem Hintergrund mutet es einigermaßen absurd an, dass der ehemalige UCK-Chef Hashim Thaci weiter von den NATO-Mächten hofiert wird. Am 11. Juni referierte der zum Parlamentarier mutierte albanische Terrorpate a.D. im honorigen Royal Institute of International Affairs in London über den "Wiederaufbau der Zivilgesellschaft nach einem Konflikt: Lehren aus dem Experiment Kosovo".

Trotz eigener PKW-Kennzeichen und Ausweispapieren gehört die südserbische Provinz formal zu Belgrad. Noch, doch die Salamiaktik verfährt. Der ^{datum} Internationale Tischtennisverband ITTF nahm im Mai das Kosovo bereits als eigenständigen nationalen Mitgliedsverband auf. Auf dem EU-Gipfel in Thessaloniki spielte man schon mit größeren Bällen. Das Kosovo wurde dort offiziell von UN-Gouverneur Steiner sowie "lokalen Repräsentanten" vertreten - die kosovo-albanischen Sezessionspolitikern wurden für das internationale Parkett vom deutschen Statthalter persönlich handverlesen.

ARTEL GEOPOLITIKA ist der private, unabhängige und nicht erwerbsbringende web site, der auf Grund der Volontär-Arbeit einige Enthusiasten unterhalten wird. Im Falle, dass Ihnen die von der Seite ARTEL GEOPOLITIKA veröffentlichten Informationen gefallen werden, würden wir Ihnen dankbar sein, wenn Sie uns mit irgendwelchem finanziellen Beitrag oder durch die Werbung an unserem web site unterstützen können. Ihre Hilfe wird für die Selektion der Informationen, die noch höher Qualität seien, dann für ihre schnellere Aufstellung an den site, und was unserer Meinung das wichtigste ist, für das Übersetzen der besseren Texte in andere Sprachen, benutzt werden.

Für Dinar-Rade Drobac- Postanska stedionica-Einzahlungen: Konto Nr. 908-20001-18-8888-47712653
Für Einzahlungen in Devisen: Rade Drobac- Nacionalna stedionica- Devisenpartie Nr. 00-305-0002922.2.

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

Vice-premier Jovanović erkent:

Contacten leiders Servië met maffiosi

Door een onzer redacteurs

ROTTERDAM, 24 JUNI. In Belgrado heeft gisteren voor het eerst een Servische leider toegegeven contacten te hebben gehad met maffiabazen. Vice-premier Cedomir Jovanović deed dat tijdens een parlementair onderzoek.

Jovanović zei gisteren dat hij, de toenmalige premier Djindjić en andere kopstukken van de regering contact hebben gehad met maffiosi. Maar, zei hij, die contacten waren toevallig of kwamen tot stand met medeweten van de regering, zo meldt vandaag het nieuwsbulletin VIP.

Jovanović moest zich voor een parlementaire onderzoekscommissie verantwoorden na beschuldigingen als zou hij twee jaar geleden, toen hij fractieleider van de coalitie DOS in het parlement was, leiders van de zogenoemde bende van Zemun – die op 12 maart Djindjić vermoordde – in de gevangenis en in hun 'hoofdkwartier' in de Belgradose voorstad Zemun hebben bezocht.

De beschuldigingen, die al maanden circuleren, werden vorige week gepreciseerd toen de oppositionele Democratische Partij van Servië (DSS) van ex-president Koštunica een cipier van de centrale gevangenis van Belgrado optroumde. Hij zei dat Jovanović bij herhaling in de gevangenis twee leiders van de Zemun-bende – Dušan Spasojević en Milo Luković – had bezocht. De twee zaten toen, in 2001, gevangen op verdenking van ontvoering van een zakenman. De cipier had Jovanović –

en premier Djindjić – ook gezien in het luxe onderkomen van de Zemun-bende dat na de moord op Djindjić is opgeblazen. De gevangenisbezoeken zouden zijn geregeld door onderminister van Justitie Dragan Vulić, die als dank voor zijn diensten van de Zemun-bende een flat zou hebben gekregen.

De beschuldiging was het begin van een woedende wederzijdse verwijten in de top van de Servische politiek. De Democratische Partij (van wijlen Zoran Djindjić) verweet de DSS „leugens, laster en haat“, en de cipier werd uitgemakkt voor „een veroordeelde zakenroller“ die zelf contact had met de Zemun-bende. Jovanović ontkende alles en Spasojević en Luković konden niet meer reageren: beiden werden na de moord op Djindjić doodgeschoten toen ze zich tegen hun aanhouding verzetten.

De politieke pakte vorige week de cipier op en legde hem tot drie keer toe aan een leugendetector, maar liet hem vervolgens vrij. Een dag later presenteerde de DSS een tweede cipier, die het verhaal van de eerste bevestigde.

Naar aanleiding van de beschuldigingen stelden de parlementscommissies voor veiligheid en justitie een onderzoek in. Jovanović kreeg toestemming bij een ver-

hoor eventuele staatsgeheimen te verklappen.

Tijdens dit verhoor gaf Jovanović vannacht toe dat hij Spasojević heeft gesproken, zij het niet in de gevangenis. Een keer kwam hij Spasojević „toevallig“ tegen. „Het gesprek was kort, niet vriendelijk en niet plezierig“, zo citeerde VIP de vice-premier. Andere keren waren de contacten met Spasojević „indirect“. Daarbij ging het om bemiddeling in de zaak van de ontvoerde zakenman, die uiteindelijk werd vrijgelaten tegen betaling van een losgeld van zeven miljoen dollar, een bedrag dat volgens Jovanović door de ontvoerders werd besteed aan de kosten van de bescherming van Radovan Karadžić, de voortvluchtige oud-leider van de Bosnische Serviërs.

Jovanović onderstreepte dat alle contacten van hemzelf en Djindjić met de latere moordenaars van de premier „met medeweten van staatsorganen en uit politieke noodzaak“ plaatsvonden. VIP meldde vandaag dat de parlementscommissies voor veiligheid en justitie in de nachtelijke zitting uiteindelijk tot de conclusie kwamen dat Jovanović niets kan worden verweten en dat hij niets met de georganiseerde misdaad te maken had.

EU brengt Kosovaren en Serviërs tot overleg

Van onze correspondent
Geert-Jan Bogaerts
PORTO KARRAS

Voor het eerst sinds het einde van de Kosovo-oorlog in 1999 zullen volgende maand afgevaardigden van Servië en Kosovaarse Albanezen rechtstreeks met elkaar overleggen. Op de agenda staat onder meer de terugkeer van Servische vluchtelingen naar Kosovo. Ook wil Belgrado duidelijkheid over het lot van tweeduizend Serviërs die sinds het begin van de Kosovaarse autonomie worden vermist.

Dat zijn leiders uit Servië en Kosovo zaterdag overengekomen in het Griekse Porto Karras. Daar ontmoetten ze elkaar op de derde dag van een Europese top, die in het teken stond van verzoening op de Balkan. 'Belgrado en Pristina hebben duidelijk de wens te kennen gegeven een dialoog te starten, die eind juli zal beginnen', zei Javier Solana, secretaris-generaal van de Europese Unie.

Kosovo wordt sinds 1999 feitelijk als een autonome provincie van Servië bestuurd door de Verenigde Naties. De Albanese Kosovaren streven volledige onafhan-

kelijkheid van Servië na. De Serviërs zijn daartegen, omdat ze de vorming van een grote Albanese staat aan hun zuidgrens vrezen.

Belgrado houdt vol dat Kosovo niet meer kan zijn dan een Servische provincie met een vergaande autonomie. Ook de Europese Unie en de Verenigde Staten zijn tegen de onafhankelijkheid van Kosovo. De internationale gemeenschap vindt dat de Balkan niet verder mag versplinteren.

De Kosovaarse president Rugova herhaalde nog eens dat 'de beste oplossing van het Kosovaarse probleem is dat de internationale gemeenschap de onafhankelijkheid van Kosovo erkent'. De president van Servië-Montenegro, Svetozar Marović, hoopt te kunnen bewijzen 'dat we de kracht, het geduld en de energie opbrengen om de vele problemen uit het verleden op te lossen'.

De EU zegde de landen van het voormalige Joegoslavië en van Albanië zaterdag 212 miljoen euro extra steun toe. Eerder had Europa al 5,1 miljard euro beschikbaar gesteld voor de periode tot 2007. Ook kregen deze landen opnieuw de verzekering dat ze bij goed gedrag op den duur lid kunnen worden van de Unie.

NRC HANDELSBLAD 5

Belgrado zet eerste stap op weg naar de NAVO

BELGRADO, 20 JUNI. Vier jaar geleden voerden de NAVO en Joegoslavië oorlog – gisteren heeft de unie Servië en Montenegro (SeM), zoals Joegoslavië nu heet, de eerste stap gezet naar het NAVO-lidmaatschap: het diende een formeel verzoek in om toe te treden tot het Partnerschap voor Vrede, het programma waarin landen zich op het lidmaatschap voorbereiden. Het programma zal volgens minister van Buitenlandse Zaken Svilanović bijdragen tot „consolidatie van vrede en stabiliteit in de regio“.

(AP)

Donau vrij van puin na NAVO-aanval

BOEDAPEST – Deskundigen zijn klaar met het opruimen van puin dat de rivier de Donau blokkeerde sinds de luchtaanvallen van de NAVO op het toenmalige Joegoslavië. De scheepvaart op de Europese waterweg blijft echter beperkt. Dat heeft de Donau Commissie gisteren op een persconferentie meegedeeld.

De scheepvaart werd stilgelegd in 1999 toen gevechtsvliegtuigen van de NAVO drie bruggen in de Noord-Servische plaats Novi Sad bombardeerden. Het zogeheten Donau Schoonmaak Project heeft ongeveer € 26 miljoen gekost en is betaald door de Europese Unie en elf andere Europese landen en Canada. Het project be-

Bloedbad Kroaten in 1942 Paus vraagt Serviërs om vergeving

BANJA LUKA, 23 JUNI. Tijdens een bezoek van enkele uren aan Banja Luka, de hoofdstad van de Servische Republiek in Bosnië, heeft de paus gisteren vergeving gevraagd voor een bloedbad, in 1942 door katholieke Kroaten aangericht onder Serviërs, en gepleit voor etnische verzoening.

De paus, die zijn 101ste buitenlandse reis maakte en voor de tweede keer in Bosnië was, zei tijdens een openluchtmissie die werd bijgewoond door 50.000 mensen: „In deze stad, die in de loop van de geschiedenis zo veel leed en bloedvergieten heeft gezien, vraag ik de almachtige God om genade voor de zonden die zijn gepleegd tegen de mensheid, de menselijke waardigheid en de vrijheid, ook door de kinderen van de Katholieke Kerk, en om in allen het verlangen naar wederzijdse vergeving aan te wakkeren.“ Volgens de paus kan „alleen in een klimaat van werkelijke verzoening“ de herinnering aan „zo veel onschuldige slachtoffers niet vergeefs zijn“.

De paus was in Banja Luka om Ivan Merz zalig te verklaren, een in die stad geboren Kroat die in 1928 stierf. Zijn opmerking over de zonden, begaan door „kinderen van de Katholieke Kerk“ sloeg vooral op in een 1942 door (katholieke) Kroaten aangerichte massamoord op tweeduizend Serviërs. De paus sprak bij het klooster van Petricevac. Daar woonde in de Tweede Wereldoorlog (toen Kroatië een met Duitsland verbonden fascistische staat was) de franciscaner monnik Tomislav Filipović Majstorović, die in de Servische gemeenschap bekend staat als Fra Sotona, ofwel Broeder Satan. Hij nam in een leidende rol deel aan de massaslachting van Servische dorpeelingen en sneed een kind de keel door met de woorden: „Zo doop ik deze bastaards in de naam van God.“ De bloedorstige pater werd in 1943 uit de katholieke kerk gezet. Hij werd vervolgens commandant van het beruchte Kroatische concentratie- en uitroeiingskamp

Jasenovac, waar hij persoonlijk aan moordpartijen op Serviërs, joden en Roma deelnam. De franciscaners speelden een prominente rol in de Holocaust in Kroatië.

Tijdens de Bosnische oorlog werd het onder de Serviërs beruchte klooster van Petricevac door de Serviërs verwoest. De 70.000 Kroaten in en rond Banja Luka werden, evenals de moslims, vervolgd en verdreven. De terugkeer van verdreven Kroaten verloopt uiterst langzaam: meer dan tweeduizend vluchtelingen zijn er op dit moment niet in Banja Luka.

Terwijl de paus bij het klooster het woord voerde, hielden familieleden van de slachtoffers van Broeder Satan een herdenkingsbijeenkomst in een dorp vlakbij Banja Luka.

De paus koppelde zijn verzoek om vergeving aan een uiterst vriendelijke boodschap aan het adres van de patriarch van de Servisch-orthodoxe kerk, patriarch Pavle.

Beide elementen in zijn toespraak kregen veel aandacht in het televisiejournaal van het naburige Servië. De Servisch-orthodoxe kerk neemt het de paus kwalijk dat hij nooit naar het voormalige vernietigingskamp Jasenovac, in het huidige Kroatië, is geweest om de slachtoffers van het fascistische regime in de Tweede Wereldoorlog te herdenken. De paus sloeg Jasenovac ook over tijdens zijn laatste reis naar Kroatië, eerder dit jaar. De orthodoxe kerk heeft nog niet gereageerd op de boodschap van de paus aan patriarch Pavle. Ook de autoriteiten in Belgrado of die van de Servische Republiek in Bosnië Banja Luka hebben dat niet gedaan. (AFP, Reuters, AP)

INTER-ETHNIC PROJECT KUMANOVO (IPK) VAN START

Nadat het IKV en IPG (Inter-Ethnic Project Gostivar) ruim twee jaar met veel succes hebben gewerkt in de stad Gostivar, in Macedonië, hebben beide organisaties in de stad Kumanovo (35 kilometer van de hoofdstad Skopje) IPK in het leven geroepen. Het doel blijft hetzelfde: het verbeteren van de verhoudingen tussen verschillende etnische groepen zoals Macedoniërs, Serviërs en Albanezen, die de grootste bevolkingsgroepen in de regio vormen.

Kumanovo is één van de hot spots van Macedonië. De oorlog tussen Albanese rebellen en Macedonische troepen die in 2001 pal buiten de stad werd uitgevochten, heeft de interetnische verhoudingen grondig verstoord. De verschillende bevolkingsgroepen leven momenteel volledig gescheiden van elkaar. Om die reden is besloten het interetnische project in Kumanovo te starten met als doel de verschillende etnische groeperingen nader tot elkaar te brengen. Dit jaar zal onder andere prioriteit worden gegeven aan de grote problemen die bestaan tussen middelbare scholieren van verschillende etnische afkomst. De multi-etnische staf en de internationaal adviseur van IPK werken, gesteund door IPG, inmiddels reeds enkele maanden aan multi-etnische samenwerking en

vrede in Kumanovo. Volgens internationaal adviseur Vincent Dontot is het project een grote uitdaging, maar uitgaande van de ervaringen in de stad Gostivar is hij er van overtuigd dat multi-etniciteit in het publieke leven van Kumanovo niet langer een droom hoeft te blijven. Door vertrouwen op te bouwen tussen verschillende gemeenschappen, hoopt de IPK-staf burgers en leiders ervan te overtuigen vreedzaam samen te leven. Directeur Marija Stojanovska (25 jaar en etnisch Macedonisch) heeft een zeer persoonlijke motivatie om voor IPK te werken. "Uit eigen ervaring weet ik dat de verschillende etnische groepen een gescheiden leven leiden. Voor de oorlog hing spanning tussen de etnische groepen in de lucht en door de oorlog is de spanning ontploft. Nu moeten we leven met de gevolgen. Het is ook voor mij erg belangrijk dat de verschillende bevolkingsgroepen leren samen te leven in deze stad. Kumanovo is mijn stad en ik wil hier blijven wonen. Ik wil ook dat op een dag mijn kinderen in een stad zonder oorlog zullen leven".

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het IKV, Albert van Hal, E-mail: avannah@ikv.nl of tel.: 070-3384321.

"OUR FUTURE - EUROPEAN INTEGRATION"

Eind april brachten vijf Nederlandse, vijf Servische en vijf Kosovaarse jongeren een intensieve week met elkaar door in het kader van het project "Our Future - European Integration". Doelstelling van het werkbezoek was om actieve jongeren uit Kosovo, Servië en Nederland met elkaar in contact te brengen (wat voor Kosovaarse en Servische jongeren geen normaliteit is!) en meer te leren over Europese integratie. Bezoeken werden gebracht aan het Europees Parlement, de NAVO en het Joegoslavië-tribunaal in Den Haag. De discussies waren af en toe stevig, mede omdat moeilijke onderwerpen niet vermeden werden. De deelnemende Servische, Kosovaarse en Nederlandse jongeren gaven aan een beter inzicht en misschien wel iets meer begrip gekregen te hebben voor de standpunten en ideeën van de ander.

Momenteel zijn de jongeren bezig een activiteit te ondernemen in de eigen regio, om zo hetgeen zij hebben meegemaakt en geleerd tijdens het werkbezoek

over te dragen aan hun leeftijdsgenoten. Tevens wordt geprobeerd om samen met de jongeren vervolgprojecten op te zetten om de contacten tussen Servische en Kosovaarse jongeren te continueren en te bevorderen. De eerste stap daartoe is inmiddels gezet; de jongeren uit Servië en hopelijk ook uit Nederland bezoeken in juli hun nieuwe vrienden in Kosovo.

Voor meer informatie zie www.ikv.nl of neem contact op met het IKV, Miriam Struyk; E-mail: mstruyk@ikv.nl of tel.: 070-3384913.

Colofon

Aan deze Nieuwsbrief werkten mee:

Jan Pronk, Albert van Hal, Erika ten Broeke, Marjo Hess, Mient Jan Faber, Marijke van Grafhorst, Dion van den Berg, Jannie Kulk, Mariwan Kanie en Hoesseln Al Khateeb, Loes van Rosso, Noortje van Gorp.

Eindredactie: Noortje van Gorp en Juul Muller

Correctie: Dion van den Berg

Foto's: Jan Jaap van Oosterzee, Juul Muller, Albert van Hal, Erika ten Broeke

Basisontwerp: Olé grafisch ontwerpen, Den Haag

Layout en druk: Drukkerij Moretus bv, Den Haag

bus 85993, 2508 CN Den Haag
070 350 71 00 Fax: 070 354 26 11
il: ikv@ikv.nl
site: www.ikv.nl
bank 610063
Stichting Beheer IKV,
Haag
V: 1387-3563

TARGET

Nr. 15 Z-Nr. GZ 02Z032941 M
Juni 2003

Jugoslawisch-Österreichische
Solidaritätsbewegung

Nieder mit der NATO-Mafia Regierung in Belgrad!

Innnerhalb von drei Jahren gelang es Djindjic und seiner sogenannten Demokratischen Opposition (DOS) die letzten Überreste Jugoslawiens zu zerstören und dieses in eine Oligarchie nach lateinamerikanischer Spielart zu transformieren. Djindjic war der einzige gemeinsame Nenner, der die heterogene Clique der Habermaschen zivilgesellschaftlichen Intellektuellen, ultraliberalen Söldnern des IWF, Kriegsgewinnlern, Prätorianer und einfache Kriminelle zusammenhielt, während sein Regime immer mehr an Boden verlor:

Obwohl die neoliberale "Schocktherapie" sich bereits in der Vergangenheit in ganz Osteuropa sowie auch in Argentinien als völliger Fehlschlag bestätigt hatte, wurde sie einmal mehr in Jugoslawien angewendet. Die radikale Politik des offenen Marktes und der Privatisierung des Finanz-, und Industriesektors zerstörte die Überreste der nationalen Wirtschaft nachhaltig. Preise stiegen an und Löhne sanken, wodurch die Mehrheit in die Armut gestürzt wurde, während eine kleine Schicht enorme Gewinne verzeichnen konnte. Während die Arbeitslosigkeit zum Himmel schießt wird das soziale System zerlegt.

All die Versprechen der nationalistischen Feigenblätter, die Integrität Serbiens gegen die Fragmentierung, die von der imperialistischen Aggression gewollt wurde und die in die Schuhe der Regierung von Milosevic geschoben wurde, zu erhalten, entpuppten sich als billige Lügen. Jugoslawien hat aufgehört zu existieren mit dem Wegbruch von Montenegro. Kosovo bleibt unter NATO-Besatzung und wird erfolgreich albanisiert, die serbische Krajina ist ethnisch völlig gesäubert und die bosnischen Serben leben weiterhin unter der diktatorischen Herrschaft des Protektorats der EU und der NATO. In Südserbien kämpft die albanische nationalistische Guerilla weiterhin für die Sezession und die Vereinigung in ein Großalbanien ohne dafür

von der NATO an die Kandare genommen zu werden. Den Plan selbst Serbien zu zersplittern, indem man weitere Autonomie zum Sandschak Gebiet und der Vojvodina gibt, wird vorangetrieben.

Das Haager Tribunal wurde, die Rolle die UNO verletzend, eingesetzt um die NATO-Aggression zu legitimieren. Der antiimperialistische Widerstand der jugoslawischen und serbischen Bevölkerung sollte verurteilt und gedemütigt werden. Wie in den mittelalterlichen Hexenjagden sollten die Angeklagten sich selbst freiwillig beschuldigen und so dem Aggressor die Absolution erteilen. Aber in seiner mutigen Verteidigung fährt Milosevic fort das feine Netz des Tribunals zu zerstören, indem sowohl der Ankläger als auch der Richter NATO-Marionetten sind und das Urteil bereits gefällt ist.

Während das Regime von Djindjic, um mit seinen fremden Herren zu kooperieren, die Verfassung verletzte, indem jugoslawische Staatsbürger nach Haag ausgeliefert wurden, stellt das Volk sich in der Mehrheit gegen den Versuch des Tribunals den jahrzehntelangen Widerstand zu kriminalisieren.

Als Djindjic seine mächtigen Mafiafreunde, die ihn an die Macht gebracht hatten mittels eines Coup d'etat, loswerden wollte und sie drohte nach Haag ausliefern zu lassen, ermordeten sie ihn.

Am Rande des Zusammenbruchs ging die Djindjic-Clique in die Offensive indem der Notstand ausgerufen wurde. Elementare demokratische Rechte wurden auf Eis gelegt, strenge Zensur eingeführt, die Niederlassungen der oppositionellen Medien geschlossen, 10.000 Menschen verhaftet und verhört, von denen 2.000 noch immer nicht freigelassen wurden. Während die Zerschlagung der „organisierten Kriminalität“ (die tatsächlich sie selbst repräsentieren) propagiert wird, werden bereits die linken Reste innerhalb des Staatsapparats zur Zielscheibe. Es ist kein Zufall, dass jene, welche die Verteidigung von Slobodan Milosevic organisieren ebenfalls unter Beschuss kamen. Dies ist der zweite Teil des proimperialistischen Coup d'etat.

Der Notstand musste nach einem Monat wieder aufgehoben werden. Aber mehrere diktatorische Maßnahmen blieben aufrecht. Die Medien sind komplett in westlicher Hand. Es gibt keine Meinungsfreiheit mehr. So ist die Demokratie westlicher Marke, für die das amerikanische Imperium Kriege auf der ganzen Welt führt. Aber sie werden nicht durchkommen. Der Volkswiderstand wird weitergehen sei es in Serbien, im Irak oder in Kolumbien.

**Demonstration zum
Vidovdan
(serbischer Nationalfeiertag)**

**Den Haag, 28. Juni, 14 Uhr
Churchillplain 10**

**Freiheit für Slobodan Milosevic!
Für die Auflösung des Haager Inquisitionstribunals!
Für die Wiederherstellung der demokratischen Rechte
in Serbien!
NATO raus aus dem Balkan!**

Erste europäische Schadenersatzklage wegen NATO-Kriegsverbrechen in Jugoslawien

Der Angriff auf die Brücke von Varvarin am 30. Mai 1999 war ein sogenannter unterschiedsloser Angriff, weil nicht zwischen militärischem Ziel und Zivilbevölkerung unterschieden wurde, und er erfolgte ohne Warnung der Zivilbevölkerung. In zwei Angriffswellen flogen die Kampffjets. Beim ersten Angriff auf die belebte Brücke erlitten einige Zivilisten lebensgefährliche Verletzungen. Im zweiten Angriff auf die bereits total zerstörte Brücke wurden die zu Hilfe eilenden getroffen. Ergebnis: 10 getötete Zivilisten, 30 Verletzte; 17 davon bleiben für ihr weiteres Leben schwerbehindert.

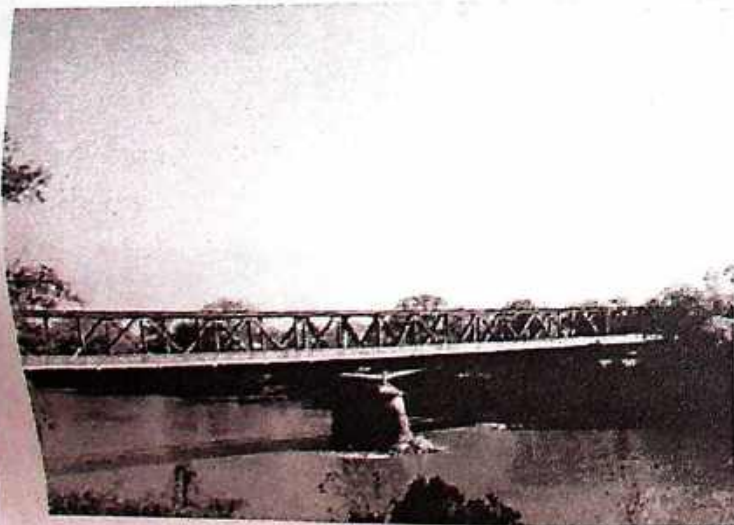
Das Massaker von Varvarin wurde vom Projektrat „NATO-Kriegsopfer klagen auf Schadenersatz“ als Kriegsverbrechen für einen Musterprozess einer Zivilklage von 35 Opfern gegen den deutschen Staat ausgewählt.

Die deutsche Regierung, die jegliche Verantwortung für den Luftangriff bestreitet, muss sich nun vor einem Bonner Gericht verantworten. Die Prozessöffnung soll noch in diesem Jahr erfolgen.

Dem Prozess der Opfer von Varvarin kommt besondere Bedeutung zu, da Deutschland seine Armee gegenwärtig auf weltweite Kriegseinsätze vorbereitet. Der deutsche Verteidigungsminister hat kürzlich bekräftigt, die Bundeswehr solle in Zukunft „kurzfristig in entfernten Winkeln der Welt operieren“ können¹⁾; der Generalinspekteur der Bundeswehr hat angekündigt, die für dieses Jahr geplante Revision der „Verteidigungspolitischen Richtlinien“ werde sich auch mit möglichen „Präventiv“-Kriegen beschäftigen²⁾. Sollten die Opfer von Varvarin mit ihrer Klage Erfolg haben, könnte der Prozess zum Präzedenzfall für künftige Opfer von Deutschland geführter Kriege werden.

1), 2) www.german-foreign-policy.com März 13. 2003

Weitere Informationen
www.nato-tribunal.de/varvarin/

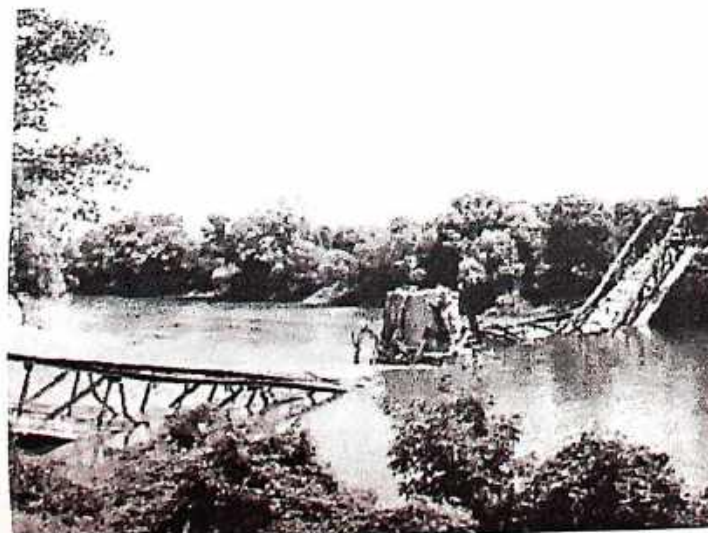
Serbien: Kampf gegen die Mafia oder Ausschaltung der Demokratie?

Lazar Bilanovic *Jugoslawisch-Österreichische Solidaritätsbewegung*
Stevan Munjas *Humanitas*
Helmut Kramer *Wiener Friedensbewegung*
Willi Langthaler *Antimperialistische Koordination*
Peter Schieder *SPÖ (angefragt)*

Vertreter der
Botschaft Serbiens
und Montenegros *(angefragt)*

Sonntag, 15. Juni, 18 Uhr 30
Vorstadtzentrum XV
15., Meiselstraße 46/4

Nach der Ermordung von Premier Djindjic setzte die prowestliche Regierung in Belgrad alle Bürgerrechte aus und verhängte den Ausnahmezustand. 10.000 Menschen wurden in Gewahrsam genommen, 2.000 bleiben in Haft. Über die Medien wurde strenge Zensur verhängt, so dass heute keine regimiekritische Stimme mehr existiert. Die neuen Machthaber behaupten, die Repression richte sich gegen die organisierte Kriminalität und verweisen indirekt auf das Erbe Milosevic. Die Opposition hingegen meint, dass sich die zunehmend im Volk unbeliebte DOS einerseits jener Kriminellen entledigen will, mit deren Hilfe sie an die Macht gekommen war, und andererseits die Opposition unterdrücken will. Im Hintergrund steht weiterhin das Haager Tribunal, das den Nato-Krieg erfolglos zu rechtfertigen sucht. Während die Djindjic-Vertrauten in flagranter Verletzung eines Beschlusses des Verfassungsgerichts weiter Staatsbürger ausliefert, bleibt das Volk gegenüber Carla del Ponte und Co ablehnend eingestellt.

Der Ausnahmezustand als Schritt in die Diktatur

Ermordung des Premiers

Der Offizier der Spezialtruppe „Rote Barette“, Zvezdan Jovanovic, gab angeblich zu, den serbischen Premier Zoran Djindjic aus patriotischen Beweggründen ermordet zu haben. Gleichzeitig bringen die serbischen Behörden den Mord sehr willkürlich mit einer Gruppe Krimineller, dem so genannten „Zemun-Clan“, in Verbindung. Zwei Anführer des Clans, Mile Lukovic Kum und Dusan Spasojevic, wurden bei der Festnahme getötet, weil sie Widerstand geleistet haben sollen. Die Richtigkeit dieser Behauptung der serbischen Behörden kann aus gutem Grund angezweifelt werden. Wahrscheinlicher ist, dass Lukovic und Spasojevic liquidiert wurden, um nicht aussagen zu können, denn das hätte so einige im neuen Regime in Bedrängnis bringen können.

Serben haben aufgehört Serben zu sein

Der Ausnahmezustand wurde nicht wegen der Ermordung Djindjic verhängt, sondern der Tod des Ministerpräsidenten wurde zu dessen Verhängung benutzt. Wegen des Attentats hätten eigentlich der serbische Polizeiminister und der Bundespolizeiminister den Rücktritt einreichen müssen – zumindest wenn man die Letztverantwortung in der Befehlshierarchie in Rechnung stellt, die dem Haager Tribunal und den Behörden in Serbien angeblich so am Herzen liegen. Statt dessen wurde der Bundespolizeiminister Zoran Zivkovic zum neuen Premier ernannt. Der serbische Polizeiminister Dusan Mihajlovic, im Volk Dule CIA genannt, erklärte, während des Ausnahmezustands hätten man mit den verbliebenen Anhängern Slobodan Milosevics abgerechnet. Hinter dieser Erklärung verbirgt sich einer der wichtigsten Gründe zur Verhängung des Ausnahmezustands.

Mit dem Beschluss den Ausnahmezustand zu verhängen, hat die amtierende Präsidentin Natasa Micic gegen die Verfassung Serbiens, Artikel 83, Punkt 8 verstoßen. Die westlichen Mentoren der gegenwärtigen Behörden haben allem Anschein nach ihre gehorsamen Leute aufgefordert, die patriotischen und sozialistischen Kräfte zu vernichten, und die Streitkräfte Serbiens und Montenegros vollkommen zu marginalisieren. Der Chef des Abwehrrdienstes der Armee, General Aco Tomic wurde verhaftet, und die Spionageabwehr unter Kontrolle der DOS-Behörden bzw. der Amerikaner gestellt. Verhaftet wurde auch der Berater Vojislav Kostunicas, Rade Bulatovic, weil er angeblich Kontakte zwischen dem „Zemun-Clan“ und den Streitkräften Jugoslawiens ermöglicht haben soll. Richtig ist vielmehr, dass sich Djindjic und seine Mitarbeiter viel öfter mit den Mitgliedern des Zemun- oder Surcin-Clans getroffen haben und mit ihnen enger verbunden war als Rade Bulatovic. Der neue Verteidigungsminister, der Schulpsychologe Boris Tadic, wies die Angehörigen der Streitkräfte an, ihre vom Haager Tribunal gesuchten Kollegen zu überstellen – eine Aufforderung Denunzianten und Verräter zu sein.

Diktatur

Während der verfassungswidrigen Verhängung des Ausnahmezustands haben die Behörden laut eigenen Angaben 10.000 Bürger und Bürgerinnen verhaftet, wovon noch ca. 3.000 in Haft sind, darunter auch die Sängerin Ceca Raznatovic.

Unter ihnen befinden sich auch einige Journalisten. Die meisten wurden freigelassen, aber die Arbeit der Redaktionen der einzigen zwei nicht vollständig unter Kontrolle der Behörden stehenden Blätter wurde verboten. Dass der Ausnahmezustand verhängt wurde, damit die immer weniger beliebte DOS-Regierung in Serbien mit politischen Nichtgleichgesinnten abrechnen kann, beweist auch die Festnahme zahlreicher hochrangiger Oppositioneller. Der Vorsitzende der Vereinigung „Sloboda“ und der Vorsitzende des politischen Organisationsausschusses Slobodan Milosevics, Bogoljub Bjelica, ferner das Mitglied dieser Vereinigung und verantwortlicher Chefredakteur der Zeitschrift „Smisao“, Uros Suvakovic, der Funktionär der Linkspartei JUL, Goran Matic, wurden ohne irgendeinen Grund festgenommen. Verhaftet wurden der Funktionär der Serbischen Radikalen Partei, Tomislav Nikolic, und der Funktionär der Vereinigung „Sloboda“, Vladimir Krsljanin, und viele andere mehr. Alle diese Verhaftungen sind nicht nur verfassungs- sondern auch gesetzwidrig.

Auftraggeber Haag

Der illegale Gerichtshof in Den Haag kann die Schuld Milosevics in keiner Hinsicht beweisen. Gegen ihn wurden alle Mittel des politischen, medialen, psychologischen und physischen Drucks ein. Um dem Tribunal die Arbeit zu erleichtern, haben die Behörden unter dem Vorwand des Ausnahmezustands die Mitarbeiter Milosevics im Land verhaftet und die Hetze gegen seine Familie verstärkt. Das ist eine koordinierte Aktion von Den Haag und dem DOS-Regime zur Obstruktion seiner Verteidigung, um die Wahrheit über den NATO-Angriff auf Jugoslawien und das serbische Volk zu verbergen.

Die ungekürzte Fassung dieses Artikels finden Sie auf der Webseite von ARTEL GEOPOLITIKA
<http://www.artel.co.yu>

Der Präsident des kosovarischen Parlaments von Gnaden der Nato, Nexhat Daci, untersagt den serbischen Abgeordneten während einer Session die Benutzung der offiziellen Bezeichnung „Kosovo und Methohien“. Der Kolonialprotektor Michael Steiner sieht keinen Anlass zum Eingreifen.

Quelle: Le Monde Diplomatique Februar 2003

Yankee go home! Weg mit der Besatzung des Irak!

**Protestkundgebung vor
McDonald's
~~7., Mariahilfer Straße 22-24~~
Fr, 20. Juni, 17 Uhr**

In eigener Sache

Der leichten Verwaltung wegen haben wir ab dem Jahr 2003 keine Mitgliedsbeiträge mehr ein, sondern bitten alle, die uns unterstützen wollen, um unverbindliche freie Spenden auf folgendes Konto: JÖSB, Bank Austria BLZ 20151, Kto-Nr. 50380305200

Schneckenplatz

Erscheinungsort Wien, Verlagspostamt 1100 Wien, P.b.b.
Z-Nr. GZ 02Z032941 M

Kontakt

Jugoslawisch-Österreichische
Solidaritätsbewegung

PF 217
A-1040 Wien

Tel&Fax: +43 1 92 02 083
e-mail: joesb@vorstadtzentrum.org
www.vorstadtzentrum.org/joesb

Journaldienst:
Sonntags im Vorstadtzentrum XV
Meiselstraße 46/4, 1150 Wien ab 17⁰⁰

bruchlinien

Zeitschrift für eine neue revolutionäre Orientierung

Ausgabe Nr. 7 Mai&Juni 2003

Über den Krieg
Kein Vietnam zwischen
Euphrat und Tigris

Nach dem Krieg
Befreier und
Befreite

1968
Revolutionäre Option oder
Reformbewegung?

Kritik
Postmoderne und
Antideutschtum

uvm.

Probe-Exemplar gratis
Abo 5 Ausgaben: Europa 15 EUR, Österreich 10 EUR

bruchlinien
Meiselstraße 46/4, A-1150 Wien
www.bruchlinien.at

Onafhankelijkheid Kosovo voorzichtig bepleit in VS

Achtergrond | Leiders Kosovo-Albanen weten zich in hun streven gesteund door Amerikaans rapport

De internationale gemeenschap schuift een beslissing over de status van Kosovo voor zich uit. Tot woede van de Kosovo-Albanen. Van zelfstandigheid wilde in het Westen steeds niemand weten. Maar daar lijkt verandering in te komen.

Van onze correspondent
Olaf Tempelman
BOEKAREST

'De tijd is op de Balkan zeker niet bezig alle wonden te helen.' Aldus luidt de eerste conclusie van een omvangrijke studie die het Amerikaanse Hoove-instituut met het internationale centrum Woodrow Wilson uitvoerde.

18-6-2003 formulering is die van een waarschuwing. Overbodig was die niet. Het rapport was net uit toen eerder deze maand in het Kosovo dorpje Obelie drie Serviërs door gewapende Albanen met bijlen werden vermoord. Het incident was het zoveelste in een doorgaande geweldsspiraal.

Kosovo-Albanen leiders laten in steeds explicietere termen weten genoeg te hebben van het feit dat de internationale gemeenschap een beslissing over de status van Kosovo voor zich uitschuift. Het feit dat Kosovo vier jaar na de intocht van de internationale troepenmacht KFOR nog steeds deel uitmaakt van een staatsverband met Servië is in hun optiek absurd.

Kosovo wordt thans voor meer dan 97 procent bewoond door Albanen. Die willen allemaal onafhankelijkheid. Vorige maand werd voor het eerst gepleit die onafhankelijkheid eenzijdig uit te

roepen om zo de internationale gemeenschap voor een voldongen feit te stellen.

De Servische autoriteiten zijn op hun beurt verontwaardigd dat na vier jaar internationaal bestuur de veiligheid van de Servische achterblijvers in Kosovo nog steeds niet is gegarandeerd.

In plaats van de terugkeer van de meer dan honderdduizend in 1999 verdreven Serviërs mogelijk te maken, lijkt het VN-bestuur Kosovo steeds meer aan het gezag van Belgrado te onttrekken met de invoering van eigen reisdocumenten, eigen nummerborden en een volledig onafhankelijk politiek-juridisch stelsel. De facto bestaat het gezag van Belgrado over Kosovo sinds 1999 alleen nog op papier.

In de maanden voor zijn dood zinspeelde de Servische premier Djindjic openlijk op de opdeling van Kosovo in een zuidelijk Alba-

nees deel en een noordelijk Servisch deel: alleen zo kan verder bloedvergieten worden voorkomen. Het is ook de enige manier de vele tienduizenden vluchtelingen die in Servië wachten op het moment dat Kosovo weer 'veilig'

EU en VN willen niets weten van afsplitsing

wordt, uit de onzekerheid te helpen: *good fences make good neighbours*.

Djindjic werd in februari door het hoofd van de missie van de Verenigde Naties in Kosovo, Michael Steiner, voor zijn uitspraken terechtgewezen. Kosovo-Albanen die voor onafhankelijkheid

pleiten, ontvingen deze maand uit Washington een gelijksoortige primande. Te verwachten valt dat de Europese Unie in haar ontmoeting met Balkan-leiders op 21 juni in Thessaloniki hetzelfde zal doen: in de internationale optiek zijn grenswijzigingen vooralsnog uit den boze.

Het rapport van het Hoove-instituut is de eerste prestigieuze internationale studie waarin met deze lijn wordt gebroken. Het heeft als openlijk doel een wijziging van het beleid van de Verenigde Staten ten opzichte van de regio in te luiden zonder daarbij op korte termijn veel illusies te koesteren: 'De internationale gemeenschap verandert niet zo moeilijk van beleid als een olietanker omkeert', in de woorden van een commentator.

Het is een illusie dat de multi-etnische samenleving in Kosovo (en Bosnië) kunnen worden her-

steld, stellen de opstellers van het rapport. Etnische zuiveringen zijn in de Europese geschiedenis nooit teruggedraaid. Ondertussen zijn Kosovo en Bosnië 'grootverbruikers' geworden van hulp en kunnen de internationale troepenmachten in de huidige constellatie onmogelijk worden teruggetrokken. In plaats van zich te richten op de terugkeer van vluchtelingen naar hun oude woningen, kan de internationale gemeenschap zich beter inspannen de vluchtelingen in hun nieuwe woongebieden een nieuw bestaan te bieden, stelt het rapport.

Inzake Kosovo pleiten de opstellers openlijk voor onafhankelijkheid. De huidige grenzen op de Balkan zijn volgens hen heilig noch handig. Grenswijzigingen in de regio zijn door de internationale gemeenschap reeds geaccepteerd in 1992 toen zij Kroatië en Slovenië erkende.

Inzake Bosnië hebben de opstellers nog twijfels. Het huidige, gedeels op etnische basis functionerende federatieve Bosnië keuren zij hoe dan ook af: deze federatie is vlees noch vis. Of je moet van Bosnië een nieuwe federatie maken die veel minder op etnische basis functioneert, stelt het rapport, of je moet het opsplitsen.

Die laatste optie is volgens de auteurs op dit moment minder gewaarschijnlijk dan ten tijde van de Dayton-akkoorden van 1995, omdat thans zowel in Servië als Kroatië ultra-nationalisten het veld hebben geruimd.

Over wat er in het geval van die optie moet gebeuren met de Bosnische moslims - die zouden achterblijven in een soort rompstaatsje dat ten prooi zou kunnen vallen aan fundamentalistische invloeden - laat het Amerikaanse rapport zich niet uit.

Etnisch geweld in Kosovo eist opnieuw levens

PRISTINA 18-6-2003 Drie leden van een Servisch gezin zijn woensdag in hun huis in Kosovo vermoord. Vermoed wordt dat de moord is gepleegd door Albanese Kosovaren. De 80-jarige man, zijn 78-jarige vrouw en hun 53-jarige zoon woonden in Obilic, vlak bij Pristina. Het komt in Kosovo vaker voor dat Serviërs het doelwit worden van misdaden gepleegd door extremistische etnisch-Albanen. (AP, AFP)

OVSE en VS laken doofpot schandaal

PODGORICA, 11 JUNI. De regering van Montenegro heeft de afgelopen dagen een golf van internationale kritiek over zich heen gekregen wegens de manier waarop ze een mensensmokkel- en prostitutieschandaal in de doofpot heeft gestopt.

Na Amnesty International, de mensenrechtenorganisatie die vorige week de rij van critici opende, hebben de Amerikaanse regering, de mensenrechtenorganisatie van de Verenigde Naties en de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa, de OVSE, de regering in Podgorica gekeld. De voorzitter van de werkgroep tegen mensensmokkel van het Stabiliteitspact eiste heropening van de zaak en vrouwengroepen in Podgorica hebben protestbetogingen aangekondigd. Inmiddels hebben twee oppositiepartijen in Montenegro aangekondigd zich bij die betogingen aan te sluiten.

Het schandaal brak in november vorig jaar los toen een Moldavische vrouw uit een bordel in Podgorica ontsnapte en bij de politie vertelde hoe ze naar Montenegro was gesmokkeld, in het bordel was opgesloten en jarenlang systematisch was misbruikt en mishandeld. Daarbij noemde ze de namen van enkele prominente Montenegrijnen, onder wie die van de plaatsvervangende procureur-generaal, Zoran Piperović. Hoewel premier Milo Djukanović de OVSE, de Europese Unie en alle andere instanties die zich met het schandaal bezighielden, beloofde dat de zaak tot de bodem zou worden uitgezocht, werd de minister die dat inderdaad deed, ontslagen. Vorige week besloot de Montenegrijnse justitie om de zaak wegens 'gebrek aan bewijs' te seponeren; de geruigen hadden 'tegenstrijdige verklaringen' afgelegd.

Volgens de critici is de zaak simpelweg in de doofpot gestopt. Volgens een verklaring van de VN bestond er 'meer dan genoeg bewijs'. De 45 geruigen hebben, 'uitvoegre en gedetailleerde verklaringen' afgelegd. Zowel de VN als de Amerikaanse regering, Amnesty International, de OVSE en het Stabiliteitspact hebben geëist dat de zaak wordt heropend.

De Montenegrijnse regering, die graag overkomt als hervormingsgezind en pro-Westers, is duidelijk verrast door de golf van kritiek; zij hult zich in stilzwijgen. President Vujanović zei slechts dat de justitie onafhankelijk is en dat hij zich dus niet met de zaak kan bemoeien. De procureur-generaal van het land wees de kritiek af als 'politiek commentaar op een juridische kwestie'. Hij zei dat de zaak alleen kan worden heropend als de Moldavische die de zaak aan het rollen bracht, een klacht indient. Zij is evenwel, voorzien van een nieuwe identiteit, in het buitenland ondergedoken. (AFP, Reuters, VIP)

Omstreden voorlichter Servië stapt op: 'zege persvrijheid'

BELGRADO, 16 JUNI. De zeer controversiële chef van de Servische regeringsvoorlichtingsdienst, Vladimir Popović, is gisteren opgestapt na een maandenlange reeks conflicten met onafhankelijke media in zijn land en onder druk van Westerse diplomaten. De media hebben zijn vertrek begroet als een belangrijke overwinning voor de persvrijheid.

De hoofdredacteur van het blad NIN zei dat Popović methoden hanteerde die 'zelfs voor het niveau van democratie in dit land niet fatsoenlijk waren' en die 'deden denken aan de ergste perioden van omgang met de media onder [toenmalig president] Milošević'.

Popović, die het voorlichtingsbureau van de regering leidde sinds 2001, is vaak in opspraak geraakt door de wijze waarop hij zich bemoeide met de commentaren in kranten en waarop hij journalisten bedreigde. De relatie met de media verslechterde vooral tijdens de staat van beleg, die werd afgekondigd na de moord op premier Djindjic op 12 maart. Onder de regels

van de staat van beleg was Popović de enige bron van officiële informatie. Zijn zeer restrictieve informatiebeleid bracht de hoofdredacteurs van vijftien grote media er toe een onderhoud met premier Zivković te eisen om zich over het gedrag van Popović te beklagen. Een Westerse diplomaat zei gisteren dat Popović optreden 'ieder een herinnerde aan de breekbareheid van de persvrijheid in Servië' en 'het imago van de hervormingen heeft geschaad'. Popović zou al maanden geleden weggaan, maar hij bleef gewoon op zijn post.

In de escalerende ruzie tussen de regerende DOS-coalitie en de gouverneur van de Servische Centrale Bank, Mladjan Dinkic, is de laatste gisteren geconfronteerd met een ultimatum van de Servische procureur-generaal: Dinkic moet zijn beweringen over corruptie binnen de regering staven of rekening houden met een aanklacht wegens laster. De regering wees gisteren een oproep van Dinkic, om de nieuwe wet op de Servische Nationale Bank - die kan leiden tot Din-

kic' ontslag - pas in september in het parlement te brengen, van de hand. Het wetsontwerp is gisteren voorgelegd aan een commissie van het parlement.

De Servische premier Zivković liet zich gisteren enigszins laatdunkend uit over de beschuldigingen van Dinkic aan het adres van de regering: 'Dit zullen grote woorden blijken te zijn, zonder bewijs, want dat heeft Dinkic niet', zo zei hij.

Ook een medestander van Dinkic, Miroslav Labus, voorzitter van de oppositionele partij G17 Plus waarvan Dinkic vice-voorzitter was, nam afstand tot de gouverneur van de Nationale Bank. Dinkic zei eerder dat hij het bewijsmateriaal over corruptie in de regering openbaar zou maken, tenzij de regering vervroegde verkiezingen uitschijft.

Volgens de VN in Kosovo is er

Servië laat drietal arrestanten vrij

BELGRADO, 16 JUNI. In Servië zijn drie prominente arrestanten, die waren opgepakt na de moord op premier Zoran Djindjic op 12 maart, op vrije voeten gesteld.

In twee gevallen voerden de advocaten van de gevangenen aan dat de verlenging van hun voorarrest in strijd was met de grondwet. Het Servische Hooggerechtshof accepteerde dat argument, en beval hun vrijlating. Het gaat om Borislav Mikelić, die in het verleden kort premier van de Servische Republiek in Bosnië is geweest, en om generaal Aco Tomic, voormalig chef van de militaire inlichtingendienst en medewerker van oud-president Vojislav Kostunica. De Servische justitie was er tot nu toe niet in geslaagd bewijsmateriaal tegen de twee te vinden, waarmee hun voorarrest kon worden gerechtvaardigd. Justitie houdt vol dat de twee contacten hadden met de bende van Zemun, die de moord op Djindjic pleegde.

De derde die gisteren werd vrijgelaten was Svetlana Ražnatović, beter bekend als Ceca, populair

turbo-folkzangeres en weduwe van wijlen militieleider en topermineel Željko Ražnatović, beter bekend als Arkan. Zij werd kort na de moord op Djindjic gearresteerd, toen ze een groot wapenarsenaal in huis bleek te hebben en bleek dat ze regelmatig contact had met de vermoedelijke daders van de moord op Djindjic. Ze wordt daarnaast in verband gebracht met fraudezaken. Die hebben betrekking op haar rol bij de verkoop van spelers van de voetbalclub Obilic, waarvan ze de leiding heeft. Volgens haar verdediger is ze vrijgelaten in afwachting van een proces.

Volgens de Servische justitie zijn ongeveer veertig mensen direct betrokken bij de samenzwering om Djindjic te vermoorden en zijn regering omver te werpen. Na de moord werden meer dan tienduizend mensen opgepakt en verhoord en is tegen vierduizend van hen een juridisch onderzoek op gang gebracht. Het onderzoek naar de betrokkenheid van Mikelić en Tomic zal worden voortgezet. (Reuters, AFP, AP)

Servische premier wil orde in zijn kabinet herstellen

Door een onzer redacteurs

ROTTERDAM, 27 MEI. De Servische premier Zoran Zivković heeft gisteren zijn ministers tot de orde geroepen. Ze moeten hun werk doen en hun onderling geruzie staken. Wie dat niet doet kan vertrekken.

Bij de kabinetszitting van gisteren werd volgens de Servische media niet inhoudelijk gesproken over de vele interne problemen binnen de regering en de regerende coalitie DOS. Vooral sinds de opheffing van de noodtoestand die werd afgekondigd na de moord op premier Zoran Djindjic wordt de Servische politiek geheel overheerst door wederzijdse beschuldigingen en verdachtmakingen van politici over elkaars contacten of vermeende contacten met maffiosi.

Zivković eiste gisteren van zijn ministers dat ze 'zich concentreren op hun verplichtingen en zich onthouden van openbare polemiek'. 'Wie daar niet toe in staat is wordt van zijn functie ontheven',

vroegde de premier daaraan toe, volgens een citaat in het blad *Večernje Novosti*. Eerdere oproepen van Zivković hebben niet het gewenste resultaat gehad. Vorige week riep hij zijn ministers op zich in te tomen maar het onderling geruzie ging gewoon door.

Velimir Ilić, leider van de oppositiepartij Nieuw Servië zei gisteren dat de 'chaos' in de Servische politiek inmiddels zo groot is dat 'elk spoor van vertrouwen in de democratie in Servië verloren is gegaan'. Hij riep de leiders van zes andere partijen - drie van de DOS en drie van de oppositie - op volgende week met Nieuw Servië te praten over een oplossing van de crisis. Slechts één van de uitgenodigde partijen ging op de invitatie in.

Het blad *Blic* schreef zondag in een analyse van de politieke situatie in Servië dat de opvolgers van de in maart vermoorde Djindjic in april of deze maand een kans hebben gemist om hun positie te consolideren: als ze vervroegde verkie-

zingen hadden uitgeschreven hadden ze die zonder enige twijfel gewonnen. In plaats daarvan - aldus *Blic* - zijn ze aan het ruziën geslagen. 'Er is geen leiderschap, er komen steeds meer lijken uit de kast, en de selectie van verkeerd personeel komt als een boemerang terug.' Hoe hard het ook klinkt: de Democratische Partij [de belangrijkste binnen de DOS] is er niet in geslaagd voordeel te trekken uit de tragedie van haar leider. De meeste resterende leden van [de leiding] zijn zijn politiek incompetent epigonen', zo schreef *Blic*, 'die meer belangstelling hebben voor macht en partijbelangen dan voor het werk dat ze in de regering doen.'

Als voorbeeld van 'verrotting' in de DOS noemde *Blic* het voorbeeld van de Vojvodijnse leider Nenad Canak, die onlangs openlijk weigerde zich te distantiëren van een vriend die als drughandelaar in de gevangenis zit omdat de man volgens Canak zo 'goed en fatsoenlijk' is.

Serviërs vrezzen voor minderheid in Kosovo

AP
BELGRADO

De Servische premier Zoran Zivkovic heeft de VN gevraagd te stoppen met het overdragen van bevoegdheden aan plaatselijke autoriteiten in Kosovo. Volgens Zivkovic wordt de Servische minderheid in het door etnische Albanen gedomineerde gebied bedreigd door de veranderingen.

De Servische premier deed zijn uitspraken na een ontmoeting met

Serviërs uit de Kosovaarse stad Obilic, waar vorige week een gezin van drie werd afgeslacht vanwege hun etnische afkomst.

Volgens Zivkovic is de moord een gevolg van het overdragen van bestuurlijke verantwoordelijkheid aan de door etnische Albanen beheerste lokale overheden. Deze organen zijn volgens de premier te jong en ondemocratisch om de veiligheid te kunnen garanderen.

Volgens de VN in Kosovo is er

geen verband tussen de nieuwe bestuursvorm en de moorden, omdat de VN verantwoordelijk is en blijft voor de veiligheid.

Kosovo wordt sinds 1999 door de VN en de NAVO bestuurd, nadat de NAVO in dat jaar een einde maakte aan het Servische gezag, dat bezig was met een oorlog tegen rebellen van Albanese afkomst. Zowel de Servische regering als de oppositie beschuldigt de Kosovaarse Albanen van pogingen tot etnische zuiveringen.

Serviërs zien af van verhuizing

tenkamp voor hen op te richten en lieten weten dat ze hun huisslutsels zouden opsturen naar de Servische premier en de premier van de unie van Servië en Montenegro. De situatie in Obilic was te gevaarlijk. Sinds 1999, zo voerden ze aan, zijn vijfhonderd woningen van Serviërs in Obilic in brand gestoken en zijn 36 Servische inwoners van het dorp vermoord.

Pas na gesprekken, in Belgrado, met de Servische premier Zoran Zivkovic, de Servische interim-president Nataša Mićić en de Ser-

vische vice-premier Nebojša Čović, die in Belgrado het Kosovodossier beheert, besloten gisteren afgevaardigden van de Serviërs van Obilic om af te zien van hun voornemen. Na de driefoudige moord van vorige week zijn de VN-politie en de vredesmacht KFOR gaan patrouilleren in het dorp.

Premier Zivkovic zei gisteren dat het de hoogste tijd is overleg te beginnen over de toekomstige status van Kosovo. De Servische regering, zo zei hij, biedt de Albanen van Kosovo al drie jaar lang een dialoog aan. 'We kunnen het probleem-Kosovo op twee manieren oplossen: we kunnen oorlog voeren en we kunnen praten. Iemand heeft het eerste geprobeerd, en zie hoe het is gelopen. Daarom is overleg de enige manier', aldus Zivkovic. (VIP)

Paus in Kroatië bij president Mesić

KROATIË 18-6-2003 Johannes Paulus II is gisteren in Kroatië aangekomen voor een vijfdaags bezoek aan het land. President Stipe Mesić en andere hoogwaardigheidsbekleders verwelkomden de 83-jarige kerkleider op het vliegveld van Rijeka. De paus had gisteravond een ontmoeting met de president. (AFP, RTR, DPA)

Amnesty laakt regering van Montenegro

PODGORICA, 6 JUNI. De menschenrechtenorganisatie Amnesty International heeft gisteren de Montenegrese overheid gelokt om de ze volgens de organisatie een prostaande en vrouwenhandelsschandaal in de doofpot heeft gesloten.

Het schandaal kwam aan het licht toen vorig jaar een Moldavië-vrouw uit een borddeel nabij de hoofdstad Podgorica ontsnapte en naar de politie liep. Ze zei dat diverse belangrijke Montenegrese politici betrokken waren bij vrouwenhandel. De politie zou haar bovendien hebben verkocht en geïmporteerd.

De minister van Justitie van Montenegro werd ontslagen toen hij de zaak tegen plaatsvervangend procureur-generaal Zoran Petrović en drie andere verdachten, onder wie de eigenaar van het borddeel, naar het oordeel van Montenegro's sterke man, premier Milo Đukanović, wat al te voortvarend aankregen de vier verdachten werden vrijgelaten en de zaak werd gesloten. Vorige week werd de verklaring van de opgesloten vrouwen tegenstandig en bovendien ontvingen zij een vergoeding van 20.000 dinars.

De ontslagen minister werd nog even een rol bij de ontsluiting van de zaak gespeeld, maar hij werd kandidaat gesteld voor een van de oppositiepartijen, Amnesty International liet gisteren in een verklaring weten dat (AP)

Paus wil Kroaten in hun geloof bevestigen

Achtergrond | Kroatisch katholicisme is nog altijd nauw verweven met nationalisme

Vandaag begint paus Johannes Paulus II aan een vierdaagse reis door Kroatië. Vanwege de medeplichtigheid van de katholieke kerk aan nationalistische misdaden in het land, is het bezoek van de bisschop van Rome omstreken.

Van onze correspondent
Olaf Tempelman
BOEKAREST

De beeltenis van paus Johannes Paulus II sieraat dashboards, winkelruiten en tijdschriftomslagen. Behalve in boekhandels in Zagreb hangen posters van de paus ook tussen de flessen zonnebrandolie aan de Adriatische kust. Naar schatting een half miljoen Kroaten zullen vanaf vandaag uitlopen om een glimp op te vangen van de paus.

Er kan nauwelijks twijfel over

bestaan: er is geen Europees land waar een pausbezoek op dit moment nog zo'n grote collectieve betekenis heeft als Kroatië – ook Johannes Paulus' geboorteland Polen niet.

Het katholicisme bloeit in Kroatië als nooit tevoren. Je ziet het aan de vele jonge paters en nonnen op straat en aan recent gebouwde kerken. Vandaag begint Johannes Paulus II aan een vierdaags bezoek aan de voormalige Joegoslavische deelrepubliek, zijn derde. Net als de vorige twee is het controversieel.

Niet-nationalistische intellectuelen spraken de hoop uit dat de paus ditmaal zal doen wat hij de vorige twee keer naliet: het Kroatische nationalisme kritisch evalueren en vooral de bijdrage van het katholicisme daaraan. Nationalisme en katholicisme zijn in Kroatië nog steeds vrijwel onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het is de hoofdoorzaak van de bloei van het geloof, maar ook van het feit dat de kerk in Kroatië geen onbevlekt blaasje heeft.

Bisschop Strossmayer, de be-

langrijkste Kroatische geestelijke aan het eind van de 19de eeuw, ijverde voor een unie tussen katholieke Kroaten en orthodox-christelijke Serviërs. Hij werd destijds hevig bekritiseerd door collega's die de orthodoxen schuldig achtten aan het kerkverschil van 1054 en de Serviërs als 'oosters despotisch' beschouwden. De anti-Servische vleugel in de kerk

Schisma van 1054 zal ook dit pauselijk bezoek overleven

kreeg de overhand toen de staatkundige verbinde met de Serviërs in Joegoslavië een feit was. Katholicisme werd voor de Kroaten een uiting van verzet tegen de 'Servische onderdrukking'. Het gevolg was dat de kerk in de periode 1941-45 medeplichtig werd aan de moorddadige praktijken van Hitlers Kroatische vazal-

staat. Massaal werden Serviërs gedwongen zich tot het katholicisme te bekeren. Vaak bleef het daar niet bij. Op 5 augustus 1941 werden ongeveer 1200 Serviërs naar Glina gesommeerd voor een collectieve bekeringsceremonie. In plaats daarvan werden zij in de kerk opgesloten en vermoord.

In november 1941 sprak bisschop Misić van Mostar in een brief aan de Kroatische aartsbisschop Stepinac zijn afschuw uit over de moordpartijen in naam van het katholicisme. 'Alleen in Mostar al zijn honderden mensen opgepakt en als beesten doodgeschoten,' Stepinac intervenieerde niet.

In het communistische Joegoslavië van Tito waren uitingen van nationalisme taboe, en daarmee al te sterke geloofsmanifestaties van zowel katholieke als orthodoxe zijde. Het verleden bleef onverwerkt. Toen de Serviërs eind jaren tachtig hun orthodoxe identiteit, al dan niet met geweld, opnieuw begonnen uit te dragen, liet een katholiek Kroatisch antwoord niet lang op zich wachten. Teke-

nend was dat in het onafhankelijke Kroatië dat in 1991 gestalte kreeg, behalve Stepinac ook de munteenheid uit de 'nazi-vazalstaat' in ere werd hersteld.

In zijn toespraak op het Sint-Pietersplein wakte de paus gisteren niet de indruk de Kroaten tot een harde confrontatie met het verleden te gaan aansporen. Volgens de paus is het doel van zijn bezoek 'de katholieke van dit land, die in het tijdperk van religieuze vervolging trouw bleven aan Christus (...) in hun geloof te bevestigen.' Johannes Paulus prees de Kroaten vanwege het feit dat ze 'sinds ze dertien jaar geleden hun onafhankelijkheid hervonden (...) hun geloof met moed zijn blijven uitdragen'.

Zulke uitlatingen lijken haaks te staan op de grote inspanningen die Johannes Paulus heeft verricht om een verzoening met de christelijk-orthodoxe te bewerkstelligen en daarmee een einde van het schisma van 1054. Van de grote orthodoxe landen in de regio is Servië het enige dat de paus niet heeft bezocht.

Onzekerheid over toekomstige status knelt steeds meer Kosovo wil graag opheldering

Hoe lang kan de internationale gemeenschap een besluit over de toekomst van Kosovo nog voor zich uitschuiven? Niet lang meer.

Door onze redacteur
PETER MICHELESEN

ROTTERDAM, 6 JUNI. Hoe ver weg is de onafhankelijkheid van Kosovo nog? Zowel in Belgrado als in Priština groeit het ongeduld over de onzekerheid waarin de door de VN bestuurde regio sinds de Kosovo-oorlog van 1999 verkeert. Na die oorlog raakte Servië de zeggenschap over Kosovo kwijt, al blijft Kosovo formeel bij Servië horen.

De onzekerheid over de toekomst knelt steeds meer. Zeker drie kwesties dwingen de internationale gemeenschap na te gaan denken over de toekomstige status van Kosovo. De eerste is de politieke ontwikkeling in Servië – Joegoslavië heeft plaatsgemaakt voor een 'unie' tussen Servië en Montenegro (die zich in een nieuwe grondwet graag wil definiëren). De tweede is de groeiende druk van de VS en de NAVO om de troepensterkte van de vredesmacht KFOR terug te brengen.

En de derde kwestie is de impasse in Kosovo zelf als gevolg van de onzekerheid: investeerders wagen zich niet in een regio waarvan de toekomst zo onzeker is, en geprijsd wordt er dus niet. Het steeds minder populaire VN-bestuur UNMIK moet beslissen of het de eisen van de Kosovo-Albanese richting zelfbestuur inwilligt.

En Serviërs die de regio zijn ontvlucht durven bij gebrek aan zekerheid niet terug te keren. In Priština woonden in 1999 45.000 Serviërs op een bevolking van 125.000 zielen; nu wonen er nog maar 200 op een bevolking van 500.000 zielen. Serviërs voelen zich bedreigd – woensdag nog werd in het dorp Obilić, vlakbij Priština, een gezin van drie personen gemarteld en met bijlen vermoord.

Het was premier Djindjić zelf die een week voor zijn dood tegen het blad *Večernje Novosti* zei dat verder afwachten zinloos is. Hij zei dat een multi-etnisch Kosovo „een illusie“ is en dat de provincie moet worden verdeeld in een Albanese en een Servisch deel, volgens wat hij noemde een „Cyprus-model, inclusief een beschafte vorm van bevolkingsruil“. Die twee delen moeten „een soort federatie“ vormen. Als die federatie niet werkt moeten ze „binnen twee of drie jaar“ uit elkaar gaan. Het Servische noorden moet zich dan bij Servië aansluiten.

Servië heeft ook een economisch motief om op duidelijkheid aan te dringen: het draait nog steeds op voor de internationale schulden van Kosovo, dat juridisch geen entiteit is en dus niet op zijn schulden kan worden aangesproken, en het subsidieert zowel de Serviërs die naar Servië zijn gevlucht als de Serviërs die in Kosovo zijn achtergebleven in hun enclaves.

De internationale gemeenschap reageerde bij monde van de chef van UNMIK, Michael Steiner, afwijzend: het was nog te vroeg voor een debat, en zelfs voor beslissingen, niet dit jaar, mogelijk zelfs niet volgend jaar.

Maar het thema verdween niet,

temeer omdat juist Steiner beslissingen neemt die in Belgrado worden gezien als stappen die de onafhankelijkheid alleen maar dichterbij brengen, zelfs als dat niet de bedoeling is. Zijn de vergroting van het zelfbestuur in Kosovo, nieuwe nummerborden die er anders uitzien dan de Servische, nieuwe reisdocumenten, rijbewijzen en regels voor sociale zekerheid niet allemaal maatregelen die de kloof tussen Servië en Kosovo bestendigen? Moet Belgrado echt geloven dat het – zoals Djindjić opvolger Zoran Živković het uitdrukte – „bijdraagt aan de oplossing van de kwestie door die niet te noemen“?

Inmiddels zijn de Kosovo-Albanese steeds bolder geworden in hun pleidooien voor de onafhankelijkheid. Eind mei zei Ramush Haradinaj, leider van de partij Alliantie voor Toekomst van Kosovo (AAK), dat het parlement gewoon eenzijdig de onafhankelijkheid moet uitroepen. Op dezelfde dag schreef Blerim Sala in zijn krant *Zërit* dat „het het beste is Servië en de wereld voor een volledige feit te plaatsen en de onafhankelijkheid uit te roepen“. Beiden kregen direct antwoord uit Washington, dat zowel de onafhankelijkheid van Kosovo als de door Servië verlangde verdeling van de regio uitloot Kosovo, zo werd gezegd, bedreigt geen multi-etnische en democratische samenleving voor, democratische instituten functioneren nog niet, vluchtelingen zijn nog niet teruggekeerd. Dat onzekerheid over de toekomst bij die vluchtelingen een rol speelt, wordt niet erkend.

Inmiddels weet de internationale gemeenschap dat de kwestie niet eindelijk in de vrieskast kan worden gehouden. Ze vindt dat Belgrado en Priština eerst maar eens een dialoog moeten aangaan. Maar dat willen de Kosovo-Albanese niet: ze weten wat ze willen, onafhankelijkheid, en een dialoog vinden ze overbodig. De kwestie komt op 21 juni op een top van EU- en Balkan-leiders – inclusief Steiner en afgevaardigden van de Kosovo-Albanese en de Kosovo-Serviërs – in het Griekse Thessaloniki ter sprake.

Inmiddels is het ook in Belgrado geen taboe meer stil te staan bij de mogelijkheid dat Kosovo nooit meer onder Servisch gezag komt. De analist Aleksa Djilas schreef op 4 juni in *Večernje Novosti* dat veel Serviërs „diep in hun hart“ weten dat Kosovo verloren is. Ze moeten daarom, aldus Djilas, het enige doen wat ze kunnen doen: aandringen op bescherming van de Servische minderheid en aansturen op een verdeling van Kosovo.

Djilas had ook troost in huis: „Het verlies van Kosovo is een tragedie voor de Serviërs. Maar andere naties hebben ook belangrijke gebieden geleefd en prachtige kerken, kastelen en paleizen hebben gebouwd: de Polen, Oekraïners, Grieken, Joden, Hongaren, Turken, Duitsers, Fransen.“ En verder, aldus de zoon van Milovan Djilas, Tito's medestrijder en vice-president en later zijn meest serieuze criticus, wordt het leven voor Servië zonder Kosovo ook makkelijker: „Kosovo is verpauperd en overbevolkt. Kosovo zou al een zware last zijn voor landen die veel ontwikkelder zijn dan Servië. We worden er dus geestelijk armer, maar politiek en economisch stabiel door.“

Woede in Bosnië over zwarte lijst VS

Door een onzer redacteurs

ROTTERDAM, 4 JUNI. In Bosnië is grote consternatie ontstaan over een zwarte lijst van Bosnische politici, zakenlieden en criminelen die niet meer welkom zijn in de Verenigde Staten en in de Europese Unie. De lijst is opgesteld door de Amerikaanse president Bush.

Bush tekende op 28 mei een decreet met een lijst van 150 namen van lieden in ex-Joegoslavië die her vredesproces en de normalisering van de Balkan zouden belemmeren. In 98 gevallen ging het om Bosniërs. De 150 politici, militairen, zakenlieden en criminelen wordt voortaan de toegang tot de VS en de EU ontzegd. Hun bezittingen in de VS zijn bevroren.

Vooral binnen de nationalistische partijen in Bosnië is de verontwaardiging groot sinds giste-

ren bekend werd dat de lijst niet alleen namen bevat die voor de hand liggen, zoals Bosnische Serviërs, Kroaten en moslims die door het Joegoslavië-tribunaal worden gezocht of worden berecht, maar ook namen van politici en zakenlieden die niet in opspraak zijn geraakt. Verder bevat de lijst namen uit alle drie de etnische gemeenschappen in Bosnië. Veel moslims op de lijst hebben carrière gemaakt binnen de Partij van Democratische Actie SDA, de belangrijkste moslimpartij in de oorlog. De Bosnische minister van Binnenlandse Zaken tijdens de oorlog, Bakir Alispahić, tegenwoordig een succesvol zakenman, zei „woedend“ te zijn „zonder enig bewijs“ op een lijst te zijn gezet met criminelen en terroristen die zijn volk uitroepen.

De SDA vindt dat haar leden niet

op de zwarte lijst thuishoren. De HDZ, de partij van de Bosnisch-Kroatische nationalisten, liet weten zich diep beledigd te voelen door de opname van HDZ-kopstukken die „alleen maar hebben gezondigd door de stem te zijn van een achtergesteld volk“.

Een commentator van TV-Sarajevo oordeelde dat de SDA, de HDZ en de belangrijkste partijen van Bosnisch-Servische nationalisten SDS „steeds achter de criminelen in hun eigen gelederen hebben gestaan, daarmee bewijzend dat ze staan, daarmee bewijzend dat ze door roof en misdaad verworven posities altijd zullen verdedigen“.

„De SDA heeft tien jaar lang over democratie en eerlijkheid gepraat maar notoire criminelen gekoesterd“ en de HDZ maakt nu duidelijk „geen centimeter te zijn afge-“

loosheid en nationalistische retoriek“, aldus het commentaar.

De internationale bestuurder van Bosnië, Paddy Ashdown, zei gisteren dat de zwarte lijst past in een nieuw, gecoördineerd offensief tegen de criminele netwerken, de netwerken van diegenen die hervormingen blokkeren en de netwerken die oorlogsmisdadigers beschermen: „We menen het serieus. De criminelen moeten beseffen dat ze staan tegenover de internationale gemeenschap en lokale autoriteiten die een aantal wapens tot hun beschikking hebben. Mensen die betrokken zijn bij de mafia, bij terrorisme en bij het steunen van oorlogsmisdadigers krijgen heel moeilijk. Vanavond zien we daarvan het begin“, aldus Ashdown gisteren op tv-Sarajevo.

Michael Steiner, hoofd van het VN-bestuur in Kosovo (UNMIK) sinds 2001, gaat weg: één jaar Kosovo is te kort, twee jaar Kosovo is te lang, zei hij deze week.

Door een onzer redacteurs

ROTTERDAM, 30 MEI. Het afscheid van Steiner, die Duits ambassadeur bij de VN in Genève wordt, valt samen met een snelle verzuuring van de betrekkingen tussen de Duitse diplomaat en de Kosovo-Albanese. Toen de Duitse topdiplomaat naar Kosovo kwam slaagde hij er niet in om snel in het verdeelde Kosovaarse parlement er toe te brengen eindelijk een president (Ibrahim Rugova) en een regering te kiezen. Maar heel

Kosovo-Steiner: relatie verzuurd

veel méér doorbroken heeft Steiner niet geboekt. Dat is mede de schuld van de internationale gemeenschap, die al vier jaar zorgvuldig om het hete hangijzer van de toekomstige status van Kosovo heen loopt. Formeel maakt Kosovo nog altijd deel uit van Servië, al heeft Servië er niets te zeggen en is het in praktische termen ondenkbaar dat Servië ooit de soevereiniteit over Kosovo terugkrijgt. Maar dat mag niet hardop worden gezegd. De Kosovaren vinden echter zelf dat ze nu lang genoeg naar de VN hebben geluisterd. Ze willen het heft in eigen handen nemen, zelf hun land besturen en zich zo snel mogelijk ook formeel onafhankelijk maken van Servië.

De terughoudendheid van de internationale gemeenschap en UNMIK maakt de VN steeds minder geliefd in Kosovo. De mensen van UNMIK vormen inmiddels in de ogen van veel Albanese een obstakel voor de economische ontwikkeling; wat doen ze anders dan met hun dikke salarissen in de beste restaurants van Priština rondhangen? De schoonsmaakster van Steiner verdient meer dan president Rugova. UNMIK heeft in de ogen van de Albanese een ouderwetse bureaucratie neergezet, die de VN'ers graag in stand willen houden. „Ze verdienen hier meer dan thuis, gedragen zich als kolonisten, als Russische tsaren“, zei onlangs parlamentsvoorzitter Daci.

Daarbij gaat het de bevolking niet beter. Na de oorlog in 1999 was het land in korte tijd grotendeels weer opgebouwd – de Kosovaren zijn de bouwvakkers van Europa. Maar nu zijn de meeste westerse hulporganisaties verdwenen en is er geen werk meer. Niemand durft te investeren in dit land zolang Kosovo niet onafhankelijk is, zeggen de Albanese: pas na de onafhankelijkheid zal de economie aantrekken. Maar daarvan willen Steiner en de VN (nog) niets weten: voor 2004 mag de kwestie niet aan de orde komen. Het aantal Kosovaren dat vindt dat Kosovo zich niets van de VN moet aantrekken en eenzijdig de onafhankelijkheid moet uitroepen, neemt inmiddels toe.

Voor de Amerikaanse regering was dat vorige week nog aanleiding te herhalen tegen de onafhankelijkheid van Kosovo te zijn.

De betrekkingen met Steiner zijn midden deze maand verder verslechterd toen het parlement in Priština een resolutie aannam waarin werd bepaald dat „de bevrijdingsoorlog van het volk van Kosovo in al zijn fasen en manifestaties een politieke strijd was“. Steiner reageerde woedend, omdat de resolutie tegen het beleid van verzoening met de Serviërs zou zijn en omdat wel het verzet van het vroegere Kosovo Bevrijdingsleger UÇK tegen de Servische overheersing werd gelegitimeerd maar niets werd gezegd over de UÇK-

misdrijven tegen de Serviërs en vermeende Albanese collaborateurs.

Dat was waar. Aan de andere kant maakte de resolutie een aan de diepe verdeeldheid onder de Kosovaren die de doelmatigheid van het Albanese zelfbestuur al heel lang parten speelt: de Russen de aanhangers van president Rugova (de architect van de passieve verzet tegen de Serviërs tussen 1989 en 1999) en de aanhangers van het UÇK (dat in 1997 bracht met dat passieve verzet en openlijk tegen de Serviërs vocht) werd de resolutie gedicht. Die legde meer immers de strijd „in al zijn fasen en manifestaties“, dus zowel in de fase van Rugova's passieve verzet als in die van de actieve strijd van het UÇK. En het dicht van die kloof is in de ogen van Kosovaren veel waard.

Sagittarius

Van: "Ian Johnson" <j-
Aan: <Undisclosed-Recipient;>
Verzonden: maandag 26 mei 2003 23:36
Onderwerp: CDSM:Fw: Interviews

Swans

We Have The Right To Live

Interviews with Kosovo Serbian refugees

by Gregory Elich, Jeff Goldberg and Iman El-Sayed

Translated by Ileana Chosich

May 26, 2003

[Ed. Note: These unedited interviews, presented for the first time, are introduced by Gregory Elich. Elich has the original tapes in his possession.]

Four years ago NATO waged war against Yugoslavia in what was billed a "humanitarian" war. The lofty motives proclaimed by Western leaders had the hollow ring of hypocrisy for those on the receiving end of NATO bombs. In order to destabilize the last remaining socialist nation in Europe, the United States and Great Britain supported and armed the Kosovo Liberation Army (KLA), a violent secessionist organization. The KLA embodied the very worst ideals. Deeply involved in the drug and prostitution trades, this organization routinely murdered and threatened non-Albanians, as well as those Albanians who desired to live in a multiethnic society. Its highest ideal was secession and the creation of an ethnically pure Albanian state. Before the NATO war, any Albanian who held a public job was a target of the KLA, and very often such individuals were simply killed. Similarly, Serbs, Roma (Gypsies), Turks, Gorans and others faced murderous attacks. Western aid built up the KLA into a formidable guerrilla organization that plunged the entire province of Kosovo into chaos.

Once NATO was victorious, it secured a commitment for the withdrawal of Yugoslav forces from the province. Immediately, KLA troops poured across the border from Albanian and Macedonia, burning homes by the thousands and murdering and threatening all who did not support its racist program. Within days, nearly 200,000 Serbs were driven from their homes, 120,000 Roma, and a large majority of every non-Albanian ethnic group. As many as 150,000 Albanians who favored a multiethnic society were also expelled from their homes. Throughout the province, the KLA burned down homes and threatened people under the disinterested gaze of NATO troops, who did nothing to stop the carnage. Throngs of panicked people fled their homes and clogged the roads leading out of Kosovo, and entire villages were emptied before the KLA rampage.

With Kosovo securely under occupation by NATO's Kosovo Force (KFOR), no effort was made to deter KLA violence. The few non-Albanians who remained in the province could not walk out the doors of their own homes without being beaten or murdered. Children had to be escorted to school by KFOR troops so that they would not be killed. Those who fled Kosovo, only to return later, faced threats and worse. I was a member of a delegation that visited Yugoslavia shortly after the war, in August 1999. We talked with Albanian refugees in Belgrade who had been driven from their homes by the KLA after NATO occupation. These were men who held prominent jobs or government positions. That many government jobs were held by Albanians in pre-war Kosovo was the sort of inconvenient fact that Western media willfully ignored. One of the Albanians we spoke to who had been a government official, Chorin Ismali, eventually decided to return home to Kosovo. A year and a half ago, KLA soldiers armed with automatic rifles forced their way into his home and riddled him and his friend with bullets. His murder took place in front of his wife and children. As so often in these cases, KFOR made no effort to find the murderers. Unfortunately, Ismali's case was by no means unique.

Before NATO intervention, every nationality was represented in the government. The vast majority of newspapers were in the Albanian language and permitted to publish anything they chose, even secessionist and exclusionist viewpoints. Newspapers also were available in other languages as well. Students could receive an education in their own language. Under NATO occupation, Kosovo is a very different place. Nearly emptied of every nationality other than Albanian, those who remain risk death if they venture outside of their homes. All newspapers in languages other than Albanian were closed down. Even to speak Serbo-Croatian on the street is to risk death. Brothels abound, helping to fill the coffers of KLA crime lords. Women cannot venture outside their homes at night without risking being abducted and enslaved in a brothel. The drug trade flourishes unabated, totally ignored by KFOR occupation troops. This is the multiethnic paradise that NATO has sponsored. In truth, such proclaimed ideals were mere window dressing to win public support for a war of aggression and occupation. Four years have passed, and very few refugees have dared to return. The interviews you are about to read were conducted on August 13, 1999, only two months after NATO entered and occupied Kosovo. Like many refugees in Yugoslavia, they were housed in a hotel. As miserable as their circumstances were, the government was doing what it could to help. Yet the wretchedness of their lives was apparent the moment I walked in the door. The atmosphere cannot be described. It was like nothing I had experienced before, with an overwhelming atmosphere of pain and sorrow and the anger in the air was palpable. These people had lost everything they owned. Without exception, every single person I talked to had loved ones who had been murdered by the KLA. Many had lived through the terror of NATO bombing. The father of one girl aged 12 or 13 had been killed by KLA thugs. When I asked this girl for an interview, she was so overcome with grief that she ran from the room in tears. These people not only lost everything, they also had to endure the indignity of smug Western attitudes. As Serbs, they were deemed less than human, not worthy of any human compassion. On three occasions Western reporters had visited the refugees, insulting and treating them with contempt. It was assumed that as Serbs they deserved such treatment. By the time I arrived there, such experiences had made them quite reluctant about agreeing to be interviewed again.

postbus 20019

Four years have passed, yet still these people remain refugees, without any vestige of hope. Not one of them can return to Kosovo without facing probable death. These are the stories of their shattered lives.
Greg Elich, May 20, 2003

.....
Apeldoorn, 9 april 1937

Hotel Belgrade, on Mt. Avala.

August 13, 1999

uw kenmerk: R01.85.1403

[Chosich] What is your name?

[Djordjevich] Goran Djordjevich.

~~seachte sekretaris~~
[Chosich] And where are you from?

[Djordjevich] From Suva Reka municipality.

~~Waarom verzoek ik u, ter uitvoering van artikel 12 lid 2 Wet AROR,~~
[Elich] Why did you leave Kosovo?
het door mij betaalde recht terug te betalen, op postgiro 745198.
[Djordjevich] We had to leave because of the bandits.

[Elich] What did they do?

~~door vrienden die niet~~
[Djordjevich] They threatened to kill us, so we had to leave. The moment NATO came we knew that we would have to leave.

[Elich] Didn't NATO try and stop the KLA?

[Djordjevich] We didn't believe them because they're all the same. First they bombed us and then the Albanian forces came with them. You see what's going on down there. They're killing Serbs all the time.

~~Loosersdreef 702~~
[Elich] Do you still have family or friends in Kosovo?
7323 4X Apeldoorn

[Djordjevich] My parents, my two sisters and my brother are here. They all escaped to here.

[Djordjevich's mother] Five of us are sleeping on the two beds, and two sleep on the floor.

[Djordjevich] Just to survive.

[Djordjevich's mother] You know, before the NATO aggression, we had no problems with the Albanians, but after the NATO aggression they started behaving aggressively.

[Elich] Did you have a house in Kosovo?

[Djordjevich] We not only had a house, but also our farm and our property. We just let the cattle free, and we fled. I drove the tractor from our village to Belgrade for four nights and five days. We had to leave because

otherwise they would have killed us.

[Elich] What day did you leave?

[Djordjeovich] On June 13th. When our army withdrew and NATO came in, we followed the army. You know, the Albanian bandits were there all the time in the surrounding forest and the moment NATO advanced, they just joined them and started terrorizing us.

[Elich] What kinds of things did they do to terrorize the population?

[Djordjeovich] They were shooting at us, but we were the lucky ones because we were with the army, so we were safer, but the ones who left later were in jeopardy. Very soon after we left our house they came to the village and burned the whole village, razed it to the ground. They were firing and burning everything.

[Elich] Which village was it?

[Djordjeovich] Sopin. Three kilometers away from Suva Reka.

[Goldberg] Did you have any Albanian friends?

[Djordjeovich] Before this aggression, we had friends. When I was a student, we used to go to school together in the first class. We used to play soccer. There was no problem with our neighbors until this year.

[Elich] Would you tell us your name please?

[Stojanovich] Stana Stojanovich.

[Elich] And what town or village do you come from?

[Stojanovich] From Ljeshane, in Suva Reka.

[Elich] Why did you leave Kosovo? What happened?

[Stojanovich] Because we could not survive. We were terrorized. We were frightened.

[Elich] The KLA terrorized you?

[Stojanovich] Yes.

[Elich] In what manner?

[Stojanovich] They were shooting at us.

[Chosich] They were also burning the houses?

[Stojanovich] Yes.

[Elich] What was NATO doing while they were burning the houses?

[Stojanovich] They didn't stop them. They just let them do it.

[Elich] What was life like in your village during the period of the bombing?

[Stojanovich] Awful. We were frightened. Our village was not bombed. Bombs fell in the vicinity, but our village was not bombed.

[Goldberg] What were the relationships like with your Albanian neighbors?

[Stojanovich] We had good relations with our neighbors.

[Elich] (addressing boy) And what is your name?

[Z. Stojanovich] My name is Zhivorad Stojanovich.

[Chosich] She's his mother. Did bombing frighten you?

[Z. Stojanovich] No.

[Chosich] He said no, but you see tears in his eyes.

[Elich] Yes, I saw.

[Chosich] He's frightened.

[Elich] Do you still have friends or relatives in Kosovo?

[Stojanovich] I really don't know.

[Chosich] Everyone just tried to save his head so she doesn't know where they are.

[El-Sayed] How is the situation now in this camp?

[Stojanovich] We just survive. We are not hungry. We used to raise poultry.

[Chosich] And all that is lost.

[Elich] And you have no income now, then?

[Stojanovich] No. Nothing.

[unidentified youth] The American leader is very bad. He killed too many children. Too many bombs. Too many old men. He's guilty for too much death.

[Elich] So you saw bombs kill civilians?

[youth] Yes, I saw that. I was in Kosovo there. I was in Kosovo when the war started. When the American Air Force bombed and killed our children. They wanted to kill our children, not just our soldiers. They wanted to kill our people. For them, it was just a game.

[Elich] How did you happen to leave Kosovo? What happened to you?

Bij correspondentie de datum van deze brief en
het nummer vermelden

[youth] When our soldiers, our boys, started to withdraw from Kosovo, KFOR [NATO's Kosovo Force] came in. The first soldiers were American soldiers and German soldiers. They took the weapons from the Serbian people, and in front of our eyes, gave them to Albanian people to kill the Serbian people. We saw that.

[Elich] You saw that happen?

[youth] Yes. I saw that.

[Elich] You saw KFOR turning arms over to the KLA?

[youth] Yes. I saw that. I saw that KFOR turned arms over to the KLA. I saw that many gangsters from Albania came to Kosovo and stole everything there. They destroyed everything there that was Serbian. Destroyed churches. We didn't destroy Albanian churches.

[Dragutinovich] (Introduces her family, all eight of whom live in one room). My name is Mitra Dragutinovich.

[Elich] How long have you been here?

[Dragutinovich] On June 1, we escaped from Kosovo.

[Chosich] They were following the withdrawal of the Serbian army, before KFOR entered. So they were fleeing from KFOR actually.

[Elich] What did you think was going to happen?

[Dragutinovich] We knew that the moment the army left Kosovo, then the KLA would take over. The terrorists started threatening, killing, and shooting.

[Elich] Do you know of cases like that in other villages?

[Dragutinovich] Many people were wounded. I have a cousin in Prishtina, a doctor, and an Albanian woman wounded him. Our cousin is a pediatrician, and an Albanian woman came to his office with a child, and took a gun from her trousers and wounded him. He lost a kidney. He's now being treated at a hospital in Skopje. The pediatrician who was wounded is the [unclear] 80-year old grandfather] grandson from his daughter.

[unidentified woman] Why did the Americans and the Germans come? Why did they come? Did they come to protect us, or did they come to massacre us, to drive us from our homes, to violate our women, and to kill our children? Why did they come? We were more afraid of KFOR than the Albanians. I can't believe that someone who had first bombed you for three months every day and for 24 hours, that after that he will come to protect you. I won't follow Clinton can't be sorry for the children, at least. Are there children in your country? Does he know what it means to be a child? You know, we could retaliate. We could also organize terrorist actions and kill your children in the United States. But we are people with a soul. We would never, never do that to any American child, because we are people with a soul.

[Elich] What was life like in your village during the period of bombing?

Postbus 20019
2500 EA 's-Gravenhage
Telefoon (070) 62 48 71

Raad
Van State
4-9-03

[unidentified woman] It was awful. We were frightened. You know, we weren't afraid of the Albanians, because we were stronger. We were in our country. We were on our soil. But now, we are no longer on our soil, because we are occupied down there. Whoever they are, be they Americans, British, Germans, French, let them take care of their own problems at home, and we shall deal with our problems here, in our country, because this is our country.

[Cheko] My name is Nikola Cheko, from Velika Hocha. It's in the vicinity of Orahovac. We were surrounded from the very beginning of the aggression on March 24. We were surrounded by the Albanians. No electricity. No water. No bread. None of the conditions necessary for life. No one is taking care of us. KFOR. Nothing. They couldn't care less for poor Serbs. They think we are stupid farmers, we'll survive somehow, and no one needs us, so KFOR simply forgets us. It's a shame. It's a shame for KFOR, for the United States, for Great Britain, for France, for Germany, for NATO, and all the big powers of the world. We are all human beings. We have the right to live. The nationality, the race and the religion are not important at all. A human being should first be a human being. A true human being is the one who is ready to help the victim in need. When one is in trouble, one needs help. I think that KFOR should open its eyes and see what's going on down there, and behave according to Resolution 1244 and the documents signed by our Yugoslav representatives and the UN representatives in Kumanovo. In Kosovo, it's not only Velika Hocha that is in trouble. There are many, many villages where people are absolutely in great need and dying. It's high time that we become human beings and behave like human beings in the first place. To first be a human being. Everyone is entitled to his or her own life. Let us be honest. Everyone wants to live. No one wants to be killed. Thank you.

[Elich] Thank you. [Several people are then asked for an interview. All decline.]

[B. Lazich] I have two brothers and eight cousins who were kidnapped.

[Elich] Would you introduce yourself, please?

[many people shouting comments]

[B. Lazich] I don't want to talk, because no one will help. Two of my brothers have been kidnapped. Eight of my cousins have been kidnapped.

[Elich] The reason we want to interview you is because we also oppose the policy that brought about this misery. We think it is extremely important that we tell the American people what has happened because the American people don't know.

[unidentified woman] You know, we are all [dressed] in black. My brother was a major. He was killed.

[Elich] That's why we want to interview you, to tell people what happened.

[B. Lazich] When Kosovo was part of Serbia, and when our army was there, the KLA took my brothers prisoner. They are farmers, and they were kidnapped from their home.

[Elich] And where are they now?

[B. Lazich] We haven't heard anything for a whole year. More than thirteen months, and we haven't heard a thing. My mother did everything possible and impossible, through the tracing service of the Yugoslav Red Cross and the International Red Cross. The International Red Cross informed us that my brothers were alive and that they would be exchanged.

[Elich] But nothing happened?

[B. Lazich] It was in July last year. Ten days after they had been taken prisoner. My mother even went to [Head of Kosovo Verification Mission] Mr. [William] Walker's office, and she was received by Mr. Walker but he didn't say anything. He probably knew where they were, and he probably knew whether or not they were still alive but he didn't want to say anything. He was beating around the bush. They were all beating around the bush, and nothing happened. They staged an investigation, but it was just for show.

[Elich] How did you leave Kosovo? What happened?

[B. Lazich] I left on June 11.

[Elich] What happened?

[B. Lazich] We followed our army. We knew what would be in store for us if we stayed. We cannot live with KFOR because of the bombing and because of the KLA. You know why there were so many kidnappings even before the bombing? Because the size of our army there was limited by the agreement. This is why they took advantage of the deficiency in our armed force.

[Elich] What was life like in your village during the period of bombing?

[B. Lazich] Awful. Awful. We were frightened, both of the bombs coming from the sky, and of the KLA. Before the war and the bombing, we had good relations with our neighbors, but when the bombing started, we knew what was in store for us, because we knew the intent of the KLA. We were afraid of the KLA, and we wouldn't allow our kids to leave our houses. They were all locked inside. We didn't allow the children to play outside at all. We were particularly afraid for the children. The situation was unbearable. We had to flee, to save the children at least.

[Elich] I don't remember if I got your name. Your name?

[B. Lazich] Biljana Lazich, from Sopin, in Suva Reka. This is my mother in law. Her brother's son, who was only 13 years old, was kidnapped and killed. There is a little girl here whose father was killed.

[Chosich] What is your name?

[D. Lazich] Dobrila Lazich. Before the war, he [the 13-year-old boy] came to see his relatives. First he came to see one aunt and uncle, and then he went to visit the other aunt and uncle, and between the two houses he was kidnapped and killed. It was before the bombing, in September 1998.

[Goldberg] Why did they do such a thing?

[B. Lazich] They're terrorists. To destroy the Serbs. To kill the Serbs, or drive us out of Kosovo. Albanians had all the rights in Kosovo. They lived very well. They lived much better than we did. They had all rights; they were privileged even. But they were instigated to hate the Serbs, and this is now the result. They had all the rights. They had schools in their language. They had doctors, medical care, everything.

[Antich] My name is Stana Antich.

[Chosich] Her story is very sad. When they contacted William Walker in person, he said, "Yes, your son is kidnapped. I will liberate him, but you must go instead of him."

[Elich] Go to the KLA?

[Chosich] Yes. You must replace him as a hostage.

[Elich] William Walker?

[Chosich] I would like her statement in Serbian.

[Antich] In Prishtina, when we went to William Walker's office to kindly ask him to intervene with the KLA, he said, "Okay, he will be liberated, but you go instead to replace him as a hostage."

[B. Lazich] The boy was only 13 years old. How could he be guilty to anyone? He's just 13. My brothers were farmers. They were not soldiers. They were not policemen. They were plain farmers, tilling the soil. They just want to destroy us all because we are Serbs. Yes, to drive us out of our homes and our property. They did awful things to us. I have a brother in law, who was beaten to death, in Dragobilje.

[Elich] By the KLA?

[Chosich] By the KLA.

[B. Lazich] Dobrivoje Savelich was beaten to death.

[Elich] When was that?

[B. Lazich] In Velika Hocha, before the war, during the verification mission. The mission knew they were taken prisoner, and they communicated to us that they were alive and well, but finally we got their dead bodies. His brother was returned alive, but unconscious and very severely beaten.

[Elich] What did the verification mission do in response?

[B. Lazich] Nothing. Nothing. They were just sitting idle, waiting for them to beat them to death. They didn't intervene. They didn't come to help us. They just came to help the KLA. Not us, but the KLA. For example, had they come to help us, they probably would have found my brothers, alive or dead. They cannot simply disappear. They even burned people alive [reference to Klecka, one of several KLA execution sites discovered in August 1998]. The whole world knew that, but no one wanted to condemn the KLA for these

crimes. They put all the blame on the Serbian police, constantly accusing them of persecuting the Albanians. That's the way it is.

[Filipovich] My name is Dostena Filipovich. I am from Ljeshane. Everything that was in our house was our own property. We never took anything from anyone. We sent our three children, our two sons and daughter, to Serbia. We wanted to protect them. They were driving the tractor. My husband and I, as elderly people, stayed back to protect and defend the house. Since there were few Serbs who stayed behind in our village, some Albanians started molesting us, threatening and firing guns in front of our windows. So we decided to leave our village. We took only hand luggage and our cow and went to a neighboring Serbian village. We had to leave our house.

[Goldberg] When did the refugees start leaving Kosovo?

[Filipovich] On the 14th of June. You see us. We have only what we are wearing. We had a lot of poultry. We had a lot of cattle. We didn't let them loose. We just locked them in the stable and the chicken coop, expecting to return. You know, our army was leaving, and KFOR and the Albanian forces were moving in, so we followed our army. You remember I said that we decided to go to another Serbian village, but when we arrived there, the people there were also fleeing. Since the roads were jammed, we couldn't move fast, and we wanted to go to Brecovica, but the roads were so jammed that we couldn't move from Prizren. Even though KFOR was in Prizren, the KLA attacked us in Prizren, firing on our column.

[Elich] And KFOR did nothing?

[Filipovich] Nothing. Nothing. Just watching and laughing. Watching and laughing. Since we couldn't move, we returned to the Serbian village of Novake. We stayed overnight, and around 3:00 AM, gunfire started from the surrounding area, so we decided to flee to another village. This was a mixed village, Albanian Catholics and Serbs. When we arrived in that village, three KLA soldiers wearing different colors of caps came, together with KFOR. KFOR should be ashamed. I think they were Germans. They had two tanks. They said, 'Come here, come here.'

[Elich] I'm sorry, who said 'Come here'? KLA or KFOR?

[Filipovich] KFOR. KFOR said 'Come here, so we could see who you are.' Just to count us, to count the women and children. We spent two nights in that village. Serbs were not allowed to stand guard. Only local Albanians were allowed to stand guard. Then KFOR called all the Serbian men to surrender their weapons to KFOR. KFOR then handed all the weapons over to the KLA. After two nights we decided to leave. KFOR organized our column. One tank was in front, and the other in back. And then we noticed that a lorry full of Albanians came. They were our neighbors. They smeared their faces so as not to be recognized, but we recognized them all the same. They wanted to plunder us. To be honest, KFOR did not allow them to do so. We were honest people. We didn't have any trouble with the neighbors. We didn't take anything from anyone, so our consciences were quite clear. We thought that we should be protected, as honest people. First KFOR collected all our weapons, so we were easy prey. Before my eyes, the KLA killed my uncle. Actually, they slaughtered him with an ax, and left his body. They didn't bury him. They cut him into pieces.

[Elich] What was his name?

[Filipovich] Radomir Milovanovich is the slaughtered one.

[Elich] And when did that happen?

[Filipovich] When KFOR came. KFOR was already there. I don't remember the exact date. KFOR isn't doing anything. KFOR simply doesn't prevent the KLA from doing anything. They can do anything. They can slaughter us, skin us, burn us alive, anything. They just simply sit and watch. And do nothing. We were not allowed to protect ourselves. We were driven out of our own homes. We were unarmed. We were at the mercy of the KLA terrorists. Without Clinton, without outside support, our neighbors wouldn't dare do that. They had support from KFOR. They gave them arms. They took the arms from us. We left our homes, with our naked souls, nothing else.

[Bozhe Antich] I have experienced a great tragedy. It's difficult for me to talk. My name is Bozhe Antich. I am from the village of Sopin, in the municipality of Suva Reka. The KLA killed my brother's son. He was 42 years old. They killed him because he was a Serb. They killed my best friend, a mechanic. His name is Ranza Antich, from Ljeshane village. They also killed Dr. Boban Vuksanovich, director of the health center in Suva Reka. They also killed my daughter in law's brother, 32 years old, just because he was a Serb. He was killed 200 meters from his home. They were neither soldiers nor policemen. They had no political influence. They were not in politics. They were ordinary workers. Mechanics. They went to the monastery to repair a machine there, and the road was bombed. They were on the way to the Holy Trinity monastery, a very old monastery from the 14th century [Note: after KFOR entered Kosovo in mid-June, KLA soldiers looted and burned this historic monastery, and in July they demolished it with explosives]. They left Suva Reka, on the way to repair the machine. It's four kilometers from Suva Reka. The KLA ambushed them, first killing the driver of the car. Then they pushed the car down over a cliff. Several of the passengers of the car were wounded. The terrorists were not satisfied with killing the driver, the doctor and my cousin. They wanted to kill everyone in the car. So when the car came to a stop at the bottom of the hill, they followed the car and killed my other nephew with 16 bullets in his body. [Shortly after the murders, when the investigating judge visited the site, KLA soldiers also murdered him.]

This is not a new story. The Albanians didn't start this just today or yesterday. They were supported by the Americans, by the British, by Germany and Italy. It dates back many years. Once they were sure that they would be protected - the way they are - actually, they received financial support from the countries I named. They bought a large amount of weapons. Then they set up their illegal army. The purpose of organizing that army was to kill all the Serbian people. I'm deeply convinced that all the NATO members, the countries that prepared this tragedy for many years should be really ashamed. Clinton in the first place, because he was their leader, and he financed these activities. Although he never visited Kosovo, he believed all the lies that were presented to him. [NATO General Michael] Jackson, [NATO General Secretary Javier] Solana visited Kosovo, [NATO General Wesley] Clark also, and [US Secretary of State Madeleine] Albright. They all deserve to be brought before The Hague tribunal together with Clinton, who never visited

Kosovo. Even today, without NATO support, they couldn't do all the crimes that they are doing. I don't know whether anyone has mentioned this, but the most tragic thing is that in KFOR there are a great number of Albanians from Germany and Switzerland wearing KFOR uniforms. That's true. They are now guides for KFOR. All these persons I have mentioned should be ashamed, because we are first of all human beings, regardless of our race, ethnic origin and religion.

We can't go back as long as the KLA has KFOR protection, a shield for their murderous activities. If someone is human, he should at least be sorry for the little children who have been murdered. Because all the children of this world are children in the first place, regardless of their religion, race and ethnic origin. What is the future of our children now? They have no homes. They have no schools for now. We were not poor people. We had our property down there. We had houses. We had land. For example, in my case, I worked for 33 years. Now I am a beggar. I have nothing. Our country, Serbia, is in deep economic crisis. Serbia cannot help. What is our future? All those supporting these criminal activities, committed by Albanian terrorists, should face the truth and see in us human beings, because we are human beings. We are honest and hard-working people.

[Elich] We need your name first.

[Jovanovich] Sava Jovanovich. [he is showing photographs throughout his interview] This is my village. This was destroyed by NATO. Very interesting. All the Albanian houses are standing, and bombs have hit the Serbian houses. This is my house. My courtyard. This is KFOR, the Germans. This is how they protect my house. This is an Albanian, stealing my belongings, and here is KFOR protecting him.

[unidentified youth] Actually, they were all KLA, and KFOR lent them their [armored] vehicle. The KLA were just using the KFOR vehicle with the permission of KFOR.

[Jovanovich] We are four brothers, and our father. You see they took everything - the tiles, the windows from the house. They demolished the house. They didn't burn it, they demolished it. You see 'UCK' [Albanian initials for 'KLA', graffiti on his demolished home]

[Jovanovich] And here, in Albanian, you have this message: 'Return of Serbs prohibited'.

[Goldberg] So are you saying that Serbian houses were targeted by the planes and Albanian houses were not?

[Jovanovich] Yes. Yes.

[Goldberg] When were you forced out?

[Jovanovich] On June 11. We all left together. Some left on the 11th, some on the 12th. But, actually, it was an exodus. This is my house, the house where we used to live: my parents, my wife and I, and my three sons. This is my brother's house. All my brothers are neighbors. This is all our property with the four brothers together and houses next to each other.

[Goldberg] Was anyone hurt in your family?

[Jovanovich] My father decided to stay to protect the houses. I asked about my father, and they told me, "We don't know anything. We have no news from him. We don't know."

[Elich] You haven't heard from him since?

[Jovanovich] No. No news at all.

This is where I had my granary. They first took everything, all the wheat, and then they burned down the granary. They also plundered the wheat and corn from my brothers' property, and then burned down the building. We had about 15 cows, 20 pigs, and lots of poultry. Now we have nothing.

In my view, Clinton is responsible for all this. His politics actually. Together with Germany. They are responsible for this damage. They are also responsible for my father's life, because he stayed behind to save the property, because this is our life. My father remembers the stories from his grandfather, from the time when he lived while the region was still under the Ottoman Empire. And my father lived under German occupation during the world war. They didn't have to leave their homes. Now is the first time we were forced to leave. It is worse than under the Ottomans and the Germans.

[Elich] In Western reports, Western leaders are saying that members of the KLA can become part of the new police force. What kind of police will these be?

[Jovanovich] This is impossible, because they hate the Serbs and they are against the Serbs. This is not possible.

[Elich] That's what KFOR says they want to do.

[Jovanovich] We want our army and our police.

[Goldberg] What was your relationship with the Albanians like before?

[Jovanovich] You know, it was not very bad, but there was pressure all the time. We really didn't feel completely free down there. But listen, it was absolutely bearable until they got support from Clinton. During Tito's time and communism, it was bearable. But the moment Clinton came to the political scene and gave them support, it became unbearable. A very difficult situation started when the breakup of Yugoslavia began, so it's political. We know that the Americans wanted to turn Albania into their military base, and then gradually, through Kosovo, occupy Kosovo and then Serbia. We know that. And then the Albanians were incited to terrorize us, because it was part of the project.

[Goldberg] How did they incite the Albanians to terrorize you?

[Jovanovich] They had support. They started molesting us, threatening us. They were armed. They had a lot of money. They were very rich. They bought very expensive, very modern weapons. They were promised their own republic. They were promised a greater Albania. Through drug dealing, they got rich. But who allowed them to deal the drugs, in many countries? Someone could

stop it. Kosovo has always been Serbian. Even the Turks knew it was Serbian territory, although it was under Turkish occupation, part of the Ottoman Empire. Really, I cannot imagine that Kosovo may be part of greater Albania. Clinton knows very well that Kosovo is the Serbian cradle.

[Chosich] This is where Serbia was born as a state.

[Jovanovich] This is all the doing of Clinton and his entourage. That's very plain. Our stories are actually the same, because the problems are the same, and the sources of the problems are the same.

[Elich] Thank you. I think I'd like to interview a child next. [children are gathered]

[unidentified woman] This is our future.

[Goldberg] What is your name?

[A. Lazich] Aleksandar Lazich.

[Elich] Are you from the same family?

[A. Lazich] We are neighbors.

[Elich] Why did you leave Kosovo? (no response, despite urging of parents)
Anyone can respond.

[B. Lazich, mother] Why don't you tell them that they have kidnapped your uncles?

[S. Lazich] No, I'm frightened to say.

[N. Lazich] My name is Nikola Lazich. I am 8 years old. I fled Kosovo first because of the bombs.

[Elich] Bombs were dropping near your home?

[N. Lazich] In the vicinity of our house. I had to flee the Albanians.

[Elich] Did you see anybody's home bombed? Neighbors?

[N. Lazich] Yes. NATO bombed.

[Elich] How did you feel whenever you heard a jet fly over?

[N. Lazich] Yes we did. We were frightened. They were bombing all the time.

[Elich] All the time? Every day?

[Chosich] Every day. Yeah, awful. Even 36 hours without stopping.

[Goldberg] How did it affect your life?

[N. Lazich] Before the bombing, our life was good. During the bombing, we were in the cellar all the time. We couldn't play.

[Elich] Is your home still standing?

[N. Lazich] We want to go back to play and to go to school, and to live in freedom.

[unidentified woman] But unfortunately, our adult neighbors are all now members of the KLA.

Postscript:

About one month after we returned to the United States, I read an article from the Yugoslav press concerning these same refugees. Sava Jovanovich had learned of his father's fate: "I heard that Albanian robbers hanged my old father who didn't want to leave, at his doorstep."

.....

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

Sagittarius

Van: "Ian Johnson" <i-johnson@lineone.net>
Aan: <Undisclosed-Recipient:>
Verzonden: zondag 1 juni 2003 18:57
Bijlage: [Fwd Kosovo UNMIK To Sell Off 500 Serbian Enterprises].eml; Kosovo UNMIK To Sell Off 500 Serbian Enterprises.eml
Onderwerp: CDSM:Fw: [Fwd: Kosovo: UNMIK To Sell Off 500 Serbian Enterprises]

Seeurope.net
May 23, 2003

UN Launches Kosovan Sell-Off

The United Nations has published tenders for the first controversial privatisations of almost 500 companies in the Serbian province of Kosovo.

Serbia, of which the Kosovan protectorate is still legally a part, has opposed the privatisations claiming the UN interim authority has failed to properly consult on how the proceeds of the sales will be distributed.

According to the Kosovo Trust Agency, a UN body, state laws have been introduced to "ensure a very investor-friendly environment including regulations on foreign investment, repatriation of capital, the purchase of real estate and... the 99-year leases of land formerly used by 'socially-owned enterprises'."

UN Interim Administration Mission in Kosovo (UNMIK) says the sell-offs are vital for restarting the economy, where about 2 million inhabitants depend mainly on foreign aid.

/Source: BBC/

Do you Yahoo!?
The New Yahoo! Search - Faster. Easier. Bingo.
<http://search.yahoo.com>

Headers

----- End of Forwarded Message

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

De regerende Servische partijencoalitie DOS is een slangenkuil geworden: ministers rollen ruziënd over straat. De vraag is wanneer de politieke crisis uitloopt **2003** op vervroegde verkiezingen.

Door onze redacteur
PETER MICHIELSEN

ROTTERDAM, 24 MEI. Op 22 april werd in Servië de noodtoestand opgeheven die was afgekondigd op 12 maart, de dag waarop premier Zoran Djindjić werd vermoord. Een maand en tien dagen lang waren de Serviërs – tot op het bot geschokt door de moord – elke dag opnieuw verrast door nieuwe bijzonderheden over de innige band tussen politiek, bedrijfsleven, geheime dienst en politie enerzijds en schimmige maffiACLANS anderzijds.

Duizenden maffialeden waren in die periode van de noodtoestand opgesloten: eindelijk, na al die jaren, hadden de autoriteiten de jacht op de georganiseerde misdaad geopend. Het leidde in Servië tot een golf van opluchting – en een drastische stijging van de populariteit van de regerende coalitie DOS.

Van eensgezindheid is inmiddels, een maand na de opheffing van de noodtoestand, geen sprake meer. De opheffing van de noodtoestand werd het startschot van een nieuwe fase: die van onderling gekrakeel tussen de partijen in de coalitie DOS, gekrakeel dat snel escaleert tot open ruzies, verdachtmakingen en zelfs scheldpartijen. De maat aller dingen in Servië is

Politiek gekrakeel escaleert in Servië

op dit moment de vraag of een politicus ooit contact heeft gehad met maffiosi – of die maffiosi nu lid van een milite, de politie of de geheime dienst waren ten tijde van dat contact of niet. Die maat aller dingen wordt in de grote machtsstrijd gebruikt als instrument om rivalen verdacht te maken. Waren vóór de opheffing van de noodtoestand vooral leiders in het oppositiekamp – de partij van ex-president Koštunica, de socialisten van Milošević en de radicalen van Vojislav Šešelj – het slachtoffer van verdachtmakingen, sinds 22 april zijn het collega's uit het eigen kamp, de uit zestien partijen bestaande DOS.

Het debat is de afgelopen weken allengs vinniger geworden. Al in april zei een van de DOS-leiders Nenad Čanak, dat minister van Justitie Vladan Batić banden heeft gehad met de opdrachtgevers van de moord op Djindjić, de maffiabende van Zemun (die voortkwam

uit de JSO, een geheime elite-eenheid van de geheime dienst). Vice-premier Čedomir Jovanović, en collega-vice-premier Nebojša Čović verweten elkaar over en weer hetzelfde: banden met de maffia.

Čović rolt deze week ruziënd met praktisch alle collega's over het politieke toneel, want – zo zei hij afgelopen week – hadden niet twee leiders van de bende van Zemun (beiden na Djindjić' dood door de politie doodgeschoten tijdens een poging hen te arresteren) in 2001 de leiding rol bij de arrestatie van Milošević? En betekende dat niet dat de politie, de geheime dienst en het ministerie van Binnenlandse Zaken indertijd banden onderhielden met de maffiabende? De twee maffialeiders waren gemaskerd toen ze probeerden Milošević aan te houden, maar Čović had beiden, ook al waren ze gemaskerd, herkend.

De politie, de inlichtingendienst en de minister van Binnenlandse

Zaken bestempelden de uitlatingen van de vice-premier woedend als „simpelweg een leugen” en eisten excuses. Maar Čović nam niets terug, integendeel, hij herhaalde zijn beschuldigingen: was niet de moordenaar van Djindjić commandant van de JSO? En moordde hij niet in opdracht van de bende van Zemun? Kwamen niet alle top-leiders van de maffia voort uit de JSO? De politie, de geheime dienst en het ministerie van Binnenlandse Zaken kondigden aan tegen Čović naar de rechter te stappen. Sommige ministers vielen de vice-premier bij, anderen eisten zijn ontslag.

De DOS is een slangenkuil geworden. „Nu Djindjić er niet meer is, worstelen zijn erfgenamen met de herdefiniëring van hun relaties. Ze testen elkaars kracht en blaffen tegen elkaar in de hoop op een groter aandeel”, zo oordeelde het weekblad NIN. Erger nog: de crisis ondermijnt alle pogingen tot een

coherent hervormingsbeleid te komen.

Het bracht premier Zoran Živković er deze week toe te roepen dat „alle ministers die de regering niet willen helpen”, moeten opstappen. „Als ze deel willen uitmaken van de regering kunnen ze dat blijven doen, maar ze moeten haar niet saboteren.”

Velimir Ilić, leider van de partij Nieuw Servië, zei dat de „extrem diepe politieke crisis in Servië” de economische situatie bedreigt. „De economie staat op instorten omdat mensen in de regering hun werk niet doen.” Minister Batić van Justitie ciste „een zuivering in de eigen rangen”. „De strijd tegen de misdaad is pas net begonnen, maar velen doen alsof hij al voorbij is.”

De strijd tegen de misdaad zal echter niet worden voortgezet zo lang niet duidelijk is wie onder de DOS-leiders vuile handen heeft. Niemand vertrouwt de ander, en het lijkt een kwestie van tijd voordat de DOS of de regering uiteenvalt en de Serviërs vervroegd naar de stembus moeten.

Wie de grootste kans op winst bij vervroegde verkiezingen maakt is duidelijk: Vojislav Koštunica, Joegoslavië's laatste president, door Djindjić kundig buitenspel gezet. Als er niets gebeurt, moet hij nog zeker tot begin volgend jaar wachten op een kans tot president van Servië te worden gekozen.

Tijdens de noodtoestand zakte Koštunica's populariteit razendsnel onder invloed van de schok die de moord onder de Serviërs had veroorzaakt. Maar na de opheffing van de noodtoestand en het begin van het geruzie onder de DOS-leiders stijgt Koštunica's populariteit weer gestaag.

Ingezonden mededeling

www.nrc.nl

Letterlijke teksten van
toespraken, brieven en
rapporten staan op

www.nrc.nl/documenten

Montenegro kiest (weer) president

Voor de derde keer in korte tijd kiezen de Montenegrijen zondag een president. De verliezer is al bekend: de pro-Servische oppositie. **2003**

Door onze redacteur
PETER MICHIELSEN

ROTTERDAM, 9 MEI. Driemaal is scheepsrecht: voor de derde keer sinds december doen de Montenegrijen zondag een poging een nieuwe president te kiezen. De uitslag staat al bijna vast, maar dat deed hij de vorige keren ook, en toch lukte het niet. Zondag echter lukt het zeker.

Op 22 december won Filip Vujanović, ex-premier en kandidaat van de regerende coalitie van de Democratische Partij van Socialistische DPS en de sociaal-democratische SDP, met een straatlengte voorsprong: hij kreeg zes keer zoveel stemmen als al zijn rivalen samen. Logisch, want de oppositie-coalitie Samen voor Verandering boycotte de verkiezingen en haar aanhang was thuisgebleven. Omdat aldus de opkomst onder het wettelijk voorgeschreven minimum van vijftig procent van het electoraat bleef, waren de verkiezingen ongeldig en moest Vujanović – medewerker van Montenegro's sterke man, premier (en ex-resident) Milo Djukanović – zijn verwinning in de prullenbak gooien.

In februari probeerde men het opnieuw. Ditmaal zette de regerende coalitie alle zeilen bij om de opkomst boven de vijftig procent te krijgen, want weer boycotte de oppositie de verkiezingen. De regerende coalitie zette de staatsambtenaren zwaar onder druk: sommigen kregen te horen dat ze niet meer naar hun werk hoefden te komen als ze niet zouden komen stemmen, anderen werden bedreigd met overplaatsing naar minder prettige functies. Het hielp niet. De opkomst bleef

regel uit de kieswet. De derde poging van zondag zal dus sowieso lukken. De oppositie boycot ook niet meer: dat heeft geen zin meer nu er hoe dan ook een president wordt gekozen.

Vervolgens echter bleek die oppositie een groot probleem te hebben: de vier partijen konden geen gemeenschappelijke kandidaat vinden. In de oppositie is de Liberale Alliantie LS een vreemde eend. De drie overige partijen willen nauwe banden met Servië, in de unie die de EU heeft afgedwongen.

Milošević-gezinde oppositiepartij in aanloop tot verkiezingen in isolement

weer onder de vijftig procent. Weer won, Vujanović en weer had hij niets aan die zege. De oppositie – de Socialistische Volkspartij SNP, die tot zijn val Slobodan Milošević door dik en dun heeft gesteund, de Servische Volkspartij SNS, de Volkspartij NS en de Liberale Alliantie LS) – zag dat natuurlijk als haar eigen succes, maar onderzoeken wezen uit dat de meeste wegblijvers waren weggebleven omdat ze hun buik vol hebben van de politiek, politici en verkiezingen.

Na het tweede fiasco schrapte het parlement de vijftig-procents-

De LS is echter radicaal vóór onafhankelijkheid en tegen banden met Servië. De regering, vóór onafhankelijkheid, heeft onder zware druk van de EU ingestemd met de unie met Servië, voor een periode van drie jaar. De LS was zo kwaad over de vermeende slapheid van de regering jegens het EU-Diktat dat ze overliep naar de oppositie – ook al wil die oppositie de banden met Servië die de LS absoluut niet wil.

Door die verdeeldheid kon de oppositie het niet eens worden over een gemeenschappelijke pre-

sidentskandidaat. De ene naam na de andere werd geopperd en door de andere partijen verworpen. Uiteindelijk treden zondag drie kandidaten aan: Filip Vujanović namens de regerende coalitie, Miodrag Živković namens de Liberale Alliantie, en de onafhankelijke jurist Dragan Hajduković (net als Živković voorstander van een breuk met Servië). De drie andere oppositiepartijen hebben besloten dat de kiezers zelf maar moeten bepalen op wie ze stemmen.

Vujanović zal wel winnen. Volgens peilingen kan hij op 35,8 procent van de stemmen rekenen, Živković op negen en Hajduković op drie. Vujanović heeft „hervormingen van hoge kwaliteit” beloofd. Hij heeft ook beloofd drie jaar niet over onafhankelijkheid te praten (en hij heeft beloofd het slaperige bergstadje Cetinje, een uwenlang hoofdstad van Montenegro, in ere te herstellen: hij wil er zijn residentie en zeker één ministerie vestigen).

Maar wie er ook wint, vast staat dat het interne geruzie tot een diepe crisis bij de oppositie heeft geleid. De crisis isoleert de Socialistische Volkspartij SNP, verreweg de grootste oppositiepartij. Montenegro krijgt hoe dan ook een voorstander van onafhankelijkheid als president. De SNP dreigt te blijven zitten met haar eigen aanhang, die nog zweert bij Milošević en die het Joegoslavië-tribunaal haat. Met zulke standpunten is niet veel meer te behalen.

Vluchtelingenadvocaat in Servië anno 2003

Justus Candido¹

Voormalig Joegoslavië is bijna geheel uit het nieuws verdwenen, terwijl de grote aantallen vluchtelingen in onder meer Servië de ontwikkeling naar democratie bemoeilijken. De Nederlandse organisatie International Alliances verschaft juridische bijstand aan de vluchtelingen: ze regelt documenten die nodig zijn voor een dubbele nationaliteit en start procedures voor pensioen, bankrekening en huisuitzetting van 'tijdelijke bewoners'.

Foto's: Jeroen Swolfs

Als de vluchtelingen de benodigde documenten hebben, kunnen ze procederen om bijvoorbeeld hun huis of bankrekening terug te vorderen

In de Statenunic Servië en Montenegro bevinden zich op dit moment nog ruim een half miljoen vluchtelingen uit Kroatië en Bosnië en 'interne' vluchtelingen uit Kosovo. Dit drukt zwaar op een bevolking van ruim 10 miljoen inwoners. De meest kwetsbaren, een groep van ongeveer 25.000 vluchtelingen, leven in zogenaamde 'collective centers', leegstaande hotels of barakken die bedoeld waren als tijdelijke opvang. De meesten van hen leven hier al sinds 1995. De Nederlandse Stichting International Alliances (AI, zie kader) regelt samen met de lokale organisatie Humanitarian Centre for Tolerance and Peace (HCIT) te Novi Sad, Servië, dat advocaten en psychologen dagelijks deze centra en steden met veel vluchtelingen bezoeken.

NOVA PAZOVA

Manoevrerend tussen alle gaten in de weg vergezellen we advocate Radmila Padećanin (28), psycholoog Zoran Todorovski (38) en 'field officer' Radmilo Ratković (51) op weg naar Nova Pazova. Grauwe, vervallen barakken doemen op, afgescheiden door onverharde stoffige paden. Een maand geleden, toen een laag ijs van 20 centimeter begon te smelten, moet het allemaal modder zijn geweest. In dit 'collective center' wonen ongeveer 300 vluchtelingen, waarvan het overgrote deel uit Kroatië afkomstig is.

In het kleine, sober ingerichte kantoorje begint een vrouw direct haar probleem voor te leggen, terwijl een andere vrouw en een man meeluisteren. De vrouwen zijn gekleed zoals je dat verwacht in Zuidoost-Europa: hoofddoekje, wollen trui met daarop mouwloos wollen vest, wijde rok over de knieën, maillor plus dikke sokken en pantoffels annex klompen.

Radmila legt uit dat deze vrouw uit Knin,

Kroatië, afkomstig is. Ze wil terugkeren naar haar geboorteplaats, maar heeft geen documenten. In Knin staat ze niet in de huizenregister, waarschijnlijk omdat deze verbrand zijn tijdens de oorlog. Normaal gesproken had ze via het Kroatische consulaat in Subotica een procedure moeten starten. Dit is voor haar praktisch bijna onmogelijk, en het zou tevens een jaar duren. In de tussentijd kan ze niet naar Kroatië, waar ze de herbouw van haar huis moet regelen. Verder heeft ze op dit moment geen toegang tot haar bankrekening in Kroatië en heeft haar man problemen met het verkrijgen van zijn pensioen. Ook hij heeft geen papieren en staat niet geregistreerd. Daarom regelt Radmila een paralegal in Knin, die op korte termijn de gewenste documenten voor haar zal regelen.

GEVLUCHT

Op het kantoor van HCIT in Novi Sad, vertelt directeur Ratko Bubalo (50) waarom het werk van de advocaten en psychologen zo belangrijk is. Hijzelf is ook gevlucht uit Kroatië, zoals de meeste advocaten van HCIT. In 1990 kwam Tudjman aan de macht in Kroatië. Om de internationale gemeenschap te tonen dat hij niet louter nationalistische beweegredenen had, vroeg hij Bubalo, een Servische Kroaat, zitting te nemen in zijn kabinet. Bubalo, destijds 'chief of cabinet' van Čuvar (de voorganger van Tudjman) en later secretaris van het parlement van het onafhankelijke Kroatië, bedankte voor de eer, maar merkte meteen dat hij en zijn familie uitgerangeerd waren in Zagreb. De situatie werd steeds bedreigender, tot Bubalo in 1994 besloot naar Novi Sad te vluchten.

Volgens Bubalo zijn de vluchtelingen zonder juridische randvoorwaarden niet in staat de volgende, essentiële stap te zetten: integreren of terugkeren. Zij blijven dan in de eerste fase hangen, die volgens Bubalo al veel te lang heeft geduurd: ongeveer zeven jaar. Al die tijd gebeurde er niets en leefden

vluchtelingen in erbarmelijke omstandigheden. 'Indien regeringen geen economische vooruitgang kunnen laten zien', zegt hij, 'ontstaat er een voedingsbodem voor irrationele argumenten. In een dergelijk klimaat kan nationalisme herleven.'

DUBBELE NATIONALITEIT

Door het regelen van documenten (uittreksels van geboorteregisters, bewijzen van burgerschap, pensioendocumenten, reisdocumenten) kunnen mensen actie ondernemen: een procedure initiëren om bijvoorbeeld hun huis, pensioen of bankrekening terug te vorderen of simpelweg de grens oversteken.

De aanvragen voor documenten en zaken worden door de advocaten in Servië gedaan. Deze worden op het kantoor in Novi Sad geanalyseerd en via IA uitgezet bij een advocaten netwerk in Kroatië. Voor de meeste vluchtelingen is het nagenoeg onmogelijk om dit zelf te regelen; zij hebben bovendien daarvoor het geld niet. Nadat de documenten zijn geregeld of de zaken zijn gevoerd, worden deze weer teruggezonden naar Novi Sad, waarna de advocaten deze weer uitzetten in de verschillende *collective centers*.

Een van de successen van het juridische programma is het realiseren van de mogelijkheid van een dubbele nationaliteit in voormalig Joegoslavië. Was een vluchteling uit Kroatië die nu in Servië verbleef Kroaat of Joegoslaaf (Serviër)? De keuze had ellendige gevolgen, want als hij koos voor de Kroatische nationaliteit stond dat integratie in Servië in de weg en als hij opteerde voor de Joegoslavische (Servische) nationaliteit kon hij niet langer aanspraak maken op de rechten die hij in het verleden in Kroatië had opgebouwd.

PENSIOEN

In het voormalige Joegoslavië had iemand die vijftien jaar had gewerkt, recht op een pensioen vanaf zijn 65ste levensjaar. Na het uiteenvallen van Joegoslavië gold deze regel voor zowel Servië als Kroatië, met de kanttekening dat deze 15 jaar wel in Servië of Kroatië doorgebracht moesten zijn. Iemand met 12 jaar arbeidsverleden in Kroatië en 14 jaar in Servië had onder de oude regeling wel recht op pensioen vanaf zijn 65ste, maar in

1 Justus Candido was tot 1 februari 2003 advocaat en is thans werkzaam voor International Alliances te Novi Sad.

INTERNATIONAL ALLIANCES

Met de start van het grensoverschrijdende programma van IA in 2000 (zie ook *Advocatenblad* 2000-17) werd het oplossen van juridische en administratieve problemen van vluchtelingen in het vooruitzicht gesteld. Het programma wordt gefinancierd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken. Het IA is inmiddels ook begonnen aan het Confidence Building Programme in Bosnië-Herzegovina: onder meer trainingen voor advocaten, rechters en officieren van Justitie. De Nederlandse Orde van Advocaten ondersteunt dit programma evenals de verschillende Ordes in Bosnië-Herzegovina. IA begint thans de samenwerking met Advocaten zonder Grenzen in Nederland.

IA is naast financiële steun, op zoek naar steun voor de verscheidene activiteiten die zij ontwikkelt in Bosnië-Herzegovina. Informatie: Justus Candido (jcandido@intall.org of 00 381 21 25923).

de nieuwe staten in geen van beide, aangezien de staten over en weer de opgebouwde pensioenrechten niet erkennen. Hieromtrent hebben de advocaten van HCI vele zaken gevoerd. Een lichtpunt is dat in maart van dit jaar de Kroatische en Servische regering eindelijk een verdrag hebben ondertekend, dat de situatie zou moeten vereenvoudigen.

Bubalo benadrukt het succes van het project: er zijn al meer dan 6.000 documenten geregeld en 300 zaken gevoerd. Op dit moment kunnen de advocaten echter nog maar 20 documenten per maand innemen aangezien de fondsen opraken. De focus van de internationale gemeenschap heeft zich van voormalig Joegoslavië verlegd naar andere gebieden. Het gevoel leeft dat alles inmiddels wel opgelost zal zijn. Het tegendeel is echter het geval, aldus Bubalo. Van de Servische regering valt ook niet veel te verwachten, aangezien er zich altijd meer urgente problemen lijken voor te doen en het vluchtelingenprobleem politiek geen dankbaar onderwerp is. Volgens Bubalo worden vluchtelingen in Servië ook met de nek aangekeken.

TIJDELIJKE BEWONERS

Het gesteun van een oude blauwe Skoda kondigt advocaat Dučan Starevič (43) aan. In Indija is vandaag het spreekuur, gesitueerd in het kantoortje van het Rode Kruis. In de ruimte van ongeveer 4 bij 5 meter staan drie bureaus. Tegenover psychologe Maya Petakov (31) zit Dučan; ze houden tegelijk spreekuur, in de continue aanwezigheid van ongeveer tien mensen. Openlijk worden psy-

chische en juridische problemen besproken, waarbij niemand ervoor terugdeinscht omgevraagd in de meest persoonlijke gesprekken te mengen.

De meeste mensen zijn al wel enige tijd vluchteling en bevinden zich in een moeilijke situatie. In Servië zijn de perspectieven ronduit slecht en terugkeer naar Kroatië is nagenoeg net zo lastig. De aanwezigen hebben zelfs deze keuze niet, omdat ze de nodige documenten ontberen of omdat bijvoorbeeld hun huis nog is bezet.

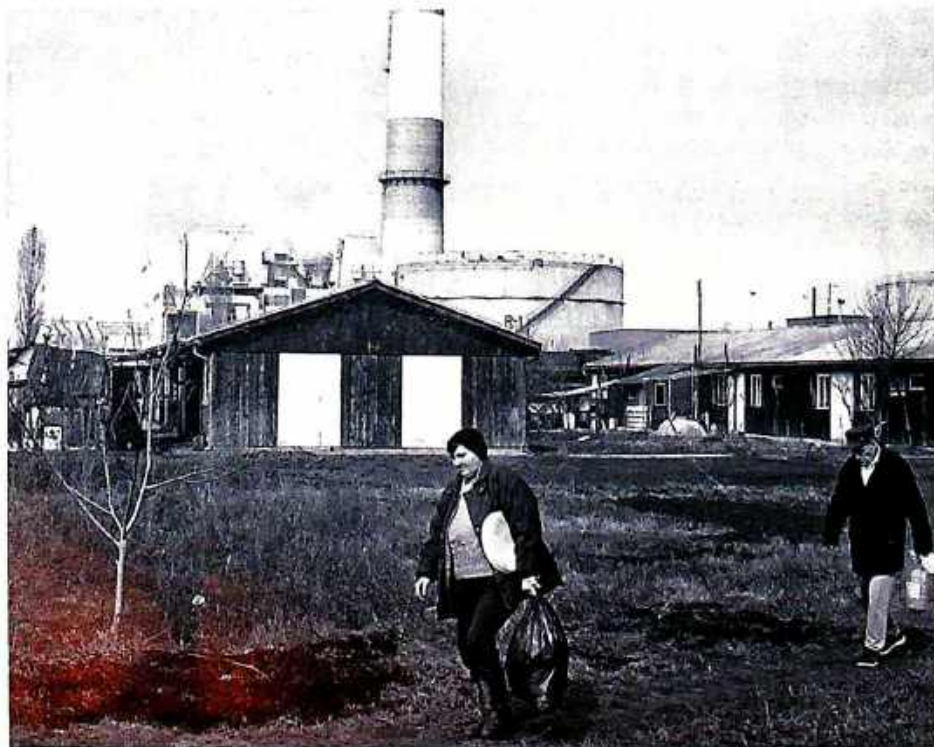
Dučan vertelt dat van alle vluchtelingen tot nu toe slechts 10% is teruggekeerd. Het overgrote deel wil niet terugkeren, maar

heeft nu ook geen perspectief in Servië. Dit zou sterk veranderen wanneer ze hun huis in Kroatië konden verkopen of hun opgebouwde pensioen konden ontvangen. Vaak zijn de huizen nog bezet en moet er eerst een procedure worden gevoerd om de 'tijdelijke bewoners' uit huis te laten zetten.

Zelf was Dučan rechter in Kroatië en is hij gevlucht naar Servië. Na de oorlog besloot hij zich te wijden aan het verlenen van hulp aan lotgenoten.

BOEMAN

Servië leeft met de erfenis van Milošević: acht jaar economische sancties, de gevoerde oorlogen plus de bombardementen van de NAVO in 1999 en een enorme corruptie. Het is de boeman van Europa, economisch gaat het slecht en bovendien is kortgeleden de premier vermoord. Een enorme klopjacht volgde met duizenden arrestaties en een alsmaar voortdurende noodtoestand. Zowel intern als extern is er geen aandacht voor de vluchtelingenproblematiek. De toekomst zal leren of Europa opnieuw de ogen sluit voor de problemen in hun 'achtertuin' of dat het actief oplossingen helpt zoeken voor de vluchtelingen, zodat de druk enigszins van de ketel wordt genomen.

Sagittarius

Van: "Ian Johnson" <i-johnson@lineone.net>
Aan: <Undisclosed-Recipient:>
Verzonden: donderdag 1 mei 2003 22:09
Onderwerp: CDSM: Fw: Piotr Bein, Ph.D., M.A.Sc., P.Eng. to Prime Minister

----- Original Message -----

----- Forwarded Message

From: "minja m." <minja@vlada.ca>
Date: Sun, 20 Apr 2003 22:58:24 -0400
Subject: Piotr Bein, Ph.D., M.A.Sc., P.Eng. to Prime Minister Jean Chretien

Subject:
 to Prime Minister Jean Chretien
Date:
 Sun, 20 Apr 2003 20:23:45 +0200
From:
 Piotr Bein <piotr.bein@imag.net>
To:
 pm@pm.gc.ca
References:
 1

Easter Sunday (Gregorian calendar), 2003

Honourable Jean Chretien
 Prime Minister of Canada

Dear Prime Minister,

Honourable men don't lie. Bombing Yugoslavia had little to do with "ethnic cleansing", as war in Afghanistan had with "war on terror", and invasion of Iraq - with "Saddam's weapons". Having written two books about the Balkan conflict, after three visits to the region since 2000, and faced with inability of the kangaroo court in Hague to prove Serbian war crimes, I conclude that it was the enemies of Serbs who have committed the crimes they ascribe to Serbs.

The "tribunal" has not proven even one percent of the "100 000 Albanian civilians" allegedly killed by Serbs in Kosovo during NATO bombing. Either the tribunal is incompetent, the Serbs hid their victims very well, or the accusation is false.

A Kosovo Serb friend, in Warsaw since the beginning of NATO attack on Yugoslavia, necessarily stays there to date. KLA expelled his family to Serbia and Montenegro in 1999, giving them two hours to leave. The family lost one member and everything they owned. I learned two days ago that the Hague "tribunal's" quest for Albanian victims in Kosovo has unearthed the lost family member. Over a thousand Kosovo Serbs are

missing.

To justify its aggression, NATO also blatantly misrepresented the exodus of Albanians who were driven out by the KLA and the bombs rather than by Serb forces. NATO was so desperate for the "exodus" excuse of its humanitarian bombing that it attacked, with grisly consequences, refugee convoys returning home too early.

Four years on, there are hardly any Serbs left in Kosovo. But all Albanians returned, and a million new ones came from Albania. Ethnic cleansing indeed took place in the Balkans, but it befell several hundred thousand Serbs in Croatia, Bosnia and Kosovo.

While the supposed victims of "Milosevic and Serb" crimes are enjoying life at home, Serbs suffer in silence. But they are only human. Residents near the air base of Batajnica told me that downed NATO pilots prayed to fall into the hands of Yugoslav forces. One was picked down from a tree by villagers and lynched, another - dragged to death behind a tractor. A third one was lucky; he entered a bus in civilian clothing, but the driver sensed something unusual and handed him over to police.

The darkest forces operating unhindered in Europe's underbelly are guilty of the expulsion of Serbs and atrocities since 1991: neo-Ustashe (whose cruelty during WW II horrified even the Nazis); Jihad imported from Iran, Turkey, Pakistan, and from Osama bin Laden's network; and, Slovene, Croat, Bosnian Moslem and Albanian hatred for the Serbs who for centuries co-existed with them and made sacrifices for common Yugoslavia.

Last month in Zhabalj, Vojvodina, I visited refugees in two centres for Serbs driven out from Krajina. Some of them remembered me from two years ago. Only a third found new life since. A few qualifying families looked forward to completion of Norwegian houses - 37 sq. m per family, compared to Albanian palaces I saw all over Kosovo! The rest will continue living in former gyms, earning dismal income from casual work, and getting only a trickle from the foreign aid that so far "disappeared" in Djindjic's corrupt bureaucracy before it reached Zhabalj.

The evidence of the expulsion of Serbs from Krajina and Slavonia in Croatia and from Kosovo in Serbia is at www.veritas.org.yu and www.kosovo.com. The second source is maintained by the Dechani monastery in Kosovo, under the direction of Father Sava, one of the last voices defending the cause of Kosovo Serbs. Bicycling in Kosovo this month, I recognized some of the ruins of Orthodox churches and desecrated cemeteries presented at the Dechani website. Imagine what happened to Serb houses! Those that were not leveled to make way for Albanian mansions still haunt the traveler all over Kosovo. The sight is no different than in Bosnia and Croatia.

In Grachanica, one of a few remaining Kosovo Serb enclaves, vendors were selling fuel in pop bottles, even though there is a new gas station near the village and Serb prices in dinars are equivalent to euro, the official currency in Kosovo. Serbs would be attacked, if they ventured out - explained several Serbs and Albanians. Minutes from the gas

station stands a fort of the Swedish battalion of KFOR.

The day before, on the border with Serbia proper, between a dilapidated Yugoslav police post and a heavily barricaded and armed KFOR/UNMIK check point, I spotted a grave stone of a Serb killed by NATO bomb. From that point on, I saw only monuments of KLA men, no Serb victims of 1999 war. Even if there were any Serbs left to commemorate them, Albanians would destroy any Serb memorial. So told me young, friendly Albanians in Dechani who offered me lodging for free.

In the centre of Dechani town stands a monument of a top KLA commander named Haradinaj, a war criminal according to Serbs. Two huge group memorials mark numerous other fallen KLA men. I saw new posters of KLA all over town, even next to an UNMIK police station. One kilometre from the centre, the Italian KFOR encloses the Dechani monastery. My hosts told me that they would attack the shrine anyway, for they hate everything Serbian. One of them was boasting that he destroyed a local Serb cemetery.

In nearby Djakovica, an intact monument of Mother Theresa, an Albanian, is adorned with a Catholic cross next to the ruins of an Orthodox church. In a former winery outside the town, a sizeable steel lattice once held the volume equivalent of swimming pools of wine, until NATO bombing. A few kilometers in the direction of Dechani, barbed wire and abandoned watchtowers protected with sandbags encircle a damaged cemetery and a gutted Orthodox church. In Pec, the cemetery picture is even uglier: garbage dump in front of the entrance, concrete fence blown up, a few graves robbed of granite slabs, while others lie around broken..

Two weeks ago in Rozhaje, Montenegro, a Moslem journalist working for a local paper, one in Bosnia and one in Germany told me she was one of the first to enter Kosovo after NATO bombing and her reports appeared on CNN. She tried to convince me that the Serbs trucked away from Kosovo and dumped into Danube 15 thousand Albanian bodies. This story brings to mind the Trepca mine "atrocities", where the theory had it first that the Serbs hid hundreds of corpses in the mine shafts. When nothing was found there, propaganda changed to "hundreds dissolved in acid vats" of the mine processing facilities.

When Croat Ustashe killed thousands of Serbs at Jasenovac death camp during WW II, many corpses washed ashore, even though the butchers attached heavy weights to their victims before smashing their heads with sledge hammers. If the Serbs tried to drown the bodies from Kosovo, hundreds of corpses would be found on Danube shores in Rumania and on the beaches of the Black Sea.

The journalist showed me a book of Serbian crimes. Drawings of decapitated victims and emaciated torsos behind barbed wires, and articles about 200 000 Moslem women and girls in Serb rape camps indicated a typical radical Moslem propaganda.

Ustashe in WW II, and - more recently - units of general Oric and Mujahedeens evidently cut the heads, extremities and genitals off Serb victims, and delighted in other atrocities like gouging out eyes and

nailing children to the wall. The worst Serb atrocity I heard of from the Serbs was beating a Bosnian Moslem by Arkan men for three days to death, for wearing a necklace made of Serb children's fingers. Neo-Ustashe had their share; Yugoslav federal army units withdrawing from Slovenia through Zagreb were shown a real loose Serb head by the Croat national guard.

Serb "death camps" in Bosnia was a hoax produced by the British news maker ITN and the American public relations firm Ruder Finn. We have not yet heard the last word about the victims of Croat- and Bosnian-run POW and transition camps.

"Serbian rape camps" filled with thousands of Muslim females were a fantasy of deviant propagandists of the sort who now run sex slavery for NATO and UN men in Bosnia and Kosovo. In a Dechani café a pimp invited me to visit his establishment "full of girls from Moldova". Raping Serb females by Albanians used to be a standard methods of forcing the Serbs out of Kosovo.

Bombings of the Sarajevo marketplace "by the Serbs" was staged for Western TV by the radical Muslim propaganda, no doubt with Western help. The Bosnian and Albanian Moslem extremists are famous for sacrificing their own for propagandist effects. Several thousand Muslims murdered at Srebrenica by Serb forces also remain a legend. The US never showed the satellite photo proof they claimed they had. After years of exhumations only several hundred supposed victims had been unearthed - most likely combatants from both sides (and bones recovered from Serb cemeteries to increase the count, as I was told at Dechani monastery).

The "massacre" in Racak was staged by the US special operations and the KLA. The Finnish forensic investigation for the UN and NATO did not find any proof of allegations. The bodies were most likely of KLA combatants killed in battles and brought to Racak, before US ambassador William Walker announced "another Serb atrocity". Yet, in a book that I browsed at a stand on Prishtina's main street, the massacre figures as an unquestionable Serb war crime.

During NATO bombing of Yugoslavia in 1999 you stated on CBC "Town Hall" that the Serbs started both world wars. In fact the Serbs, like the Poles, were attacked by Hitler, but refused to collaborate with the Nazis, suffering tremendous human and material losses that remain uncompensated. If the Serbs had power and cheek of the Jews, a statesman would not last a minute for uttering anti-Serb propaganda.

In the same programme you denied the use of uranium weapons in Operation Allied Force. Both the UNEP and independent researchers have established that such weapons were indeed used. I debunked some further propaganda for uranium weapons in a 21.1.2003 letter to your Minister of National Defence, Honourable John McCallum, which remains unanswered to date while the network of independent observers is waiting.

Crimes against the Serbs happened with tacit approval of the "international community", including your government. The rest of us do not wish to support further crimes and hatred against the Serbs. With

all respect, what kind of a world do you think you and your government are building, based on lies and support for weapons banned by international conventions?

May God enlighten your mind and open your heart.

Piotr Bein, Ph.D., M.A.Sc., P.Eng.
piotr.bein@imag.net
 3955 West 14th Avenue
 Vancouver, British Columbia
 Canada V6R 2X2

Member, Institute for Risk Research, University of Waterloo
 Consultee, European Committee on Radiation Risk

Author:

- "NATO na Ba?kanach" www.gavagai.pl/nato/
 - "To Serbia via Poland"
www.aeronautics.ru/archives/yugoslavia/bein/
 - scientific papers on NATO spin about uranium weapons,
<http://groups.yahoo.com/group/du-watch/files/Beograd6.rtf>

mm> William J. Hutton
 mm> 2017-411 Cumberland Ave.,
 mm> Winnipeg, MB. R3B 1T7,
 mm> 11 April 2003-04-11

mm> Prime Minister Jean Chretien,
 mm> House of Commons,
 mm> Ottawa, On.

mm> Dear Prime Minister:

mm> \It was simply appalling to hear the Prime Minister
 of
 mm> my country make a
 mm> patently false statement to the media this morning.

mm> You stated that
 mm> NATO attacked Yugoslavia to end 'ethnic
 cleansing'. As
 mm> was clearly
 mm> stated in the newspapers at that time, and surely
 you
 mm> must recall, the
 mm> purpose of the attacks on Yugoslavia was to force
 the
 mm> Yugoslav
 mm> government to sign the Rambouillet Accords. By
 signing
 mm> these Accords

mm> the government of Yugoslavia would virtually have
mm> surrendered their
mm> sovereignty over the Serbian Autonomous province of

mm> Kosovo and Metohija,
mm> the birth place of the Serbian Orthodox church and
the
mm> historic roots
mm> of Serbian culture. Yugoslavia refused to do so
and
mm> the bombing began

mm> The Accords were vitally important for the
Americans to
mm> gain the support
mm> of Albania for the trans-Balkan oil pipeline and to

mm> enable them to
mm> establish Camp Bondsteel in Kosovo whereby they
could
mm> oversee the
mm> pipeline running from Burgos, Bulgaria through
mm> Macedonia and ending in
mm> Velore Albania. Camp Bondsteel is now their
second
mm> biggest military
mm> base in Europe.

mm> At that time a Canadian observer based in Kosovo
stated
mm> publicly that
mm> there was no mass movement of people out of Kosovo
mm> before the bombing
mm> started.

mm> You should know that it was after the occupation of

mm> Kosovo by NATO that
mm> over one hundred Orthodox churches, many of them
mm> mediaeval structures
mm> were destroyed by the K.L.A. terrorists which NATO
had
mm> allied themselves
mm> with. Two hundred and fifty thousand non-Albanians
were
mm> ethnically
mm> cleansed from Kosovo at the same time. I, myself,
was
mm> in Yugoslavia
mm> right after NATO had ended its war against
Yugoslavia
mm> and had occupied
mm> Kosovo. I saw the steady stream of gypsies, Serbs
and
mm> other ethnic

mm> fleeing Kosovo where the K.L.A. and other lawless
thugs
mm> were shooting at
mm> them and burning down their houses. Two years
later
mm> travelling by bus
mm> from Skopje to Pristina by bus I saw the burned
ruins
mm> of Serbian houses
mm> along the way.

mm> It is now three and one-half years since NATO ended
its
mm> attack on
mm> Yugoslavia. Surely it is now time to put an end to
the
mm> spreading of
mm> propaganda created by the spin doctors during the
war
mm> and to admit to
mm> the truth even if it damages Canada's peace keeping
mm> image.

mm> Sincerely,
mm> William J. Hutton.

----- End of Forwarded Message

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

Revolte bij de media in Servië

De houding van de Servische regering jegens de media tijdens de noodtoestand heeft geleid tot een opstand van de media.

Door onze redacteur PETER MICHELSEN
ROTTERDAM, 30 APRIL. Heeft de regering van Servië de noodtoestand, uitgeroepen na de moord op premier Zoran Djindjić op 12 maart, misbruikt om de media in het gareel te krijgen? Heeft de chefvoorzitter van de regering, Vladimir Popović, journalisten onder druk gezet en geïntimideerd?

Nee, zei gisteren minister van Justitie Vladan Batić. De regering heeft haar uitgebreide bevoegdheden niet misbruikt en Popović heeft niemand onder druk gezet. „Aanvallen op het [door Popović geleide] Communicatiebureau zijn voorwendsels voor aanvallen op de regering.”

Niettemin: er is in Servië sprake van een revolutie bij de media, en Popović is daarbij de gebeten hond. Veertien hoofdredacteuren van Servische media schreven vorige week een open brief aan de regering met het verzoek om een gesprek over wat er allemaal in de periode na 12 maart met de media is gebeurd. Centraal staat de positie van Popović – die overigens begin deze week zijn ontslag aanbood. De regering beslist mogelijk vandaag over dat verzoek.

Na de moord op Djindjić kwam de pers in Servië onder censuur te

staan. Het Communicatiebureau – Popović – bepaalde wat er wel en wat er niet mocht worden gepubliceerd. Dat was op zich al vreemd, omdat Popović in oktober vorig jaar was opgestapt: premier Djindjić had verteld dat hij zich met zijn eigen bedrijf ging bezighouden. Hij werd niet opgevolgd. Maar op 13 maart, een dag na de moord op Djindjić, verscheen Popović openbaar op kantoor om er de lakens te gaan uitleiden.

Kritische journalisten krijgen te horen dat ze Djindjić hebben 'gedemoniseerd'

Dat hebben de Servische media goed gemerkt. Op zijn persconferenties bepaalde Popović – die zei in oktober slechts „met verlof” te zijn gegaan – niet alleen wat het nieuws was, hij breidde die tank al snel uit tot suggestieve verachtingen jegens kritische journalisten. De analist Bratislav Grubačić, uitgever van het elektronische nieuwsbulletin VIP, kreeg te horen dat hij de eerste was geweest – in 2001 – Djindjić in verband had gebracht met de georganiseerde misdaad, een beschuldiging die onder de termen van de noodtoestand gemakkelijk tot langdurige hechtenis kon leiden. Grubačić had indertijd gemeld dat Djindjić voor een reis het privévlugtuig van een tabakshandelaar had gekend.

De tabakshandelaar was een tabaksmokkelaar, maar dat had Grubačić niet gemeld, en hij had zelfs 's mans naam niet genoemd. Later zei Djindjić dat er met de melding niets mis was. Toch kreeg Grubačić anderhalf jaar na dato de suggestie te horen dat hij met zijn melding de moordenaars van Djindjić had aangemoedigd, althans, Djindjić had „gedemoniseerd”, een etiket dat wel meer op kritische journalisten werd geplakt.

Ook Aleksander Tijanić, oud-minister van Milošević, later criticus van zijn opvolger Koštunica, de hoofdredacteur van het blad *Blic*, de hoofdredacteur van het blad *Nacional* en Gordana Igrić van het Institute for War and Peace Reporting werden door Popović zo verdacht gemaakt dat niemand zou hebben opgekeken van hun arrestatie. „Popović verspreidt de atmosfeer van de lynch mob”, schreef Tijanić in een open brief, vorige week. „Hij exploiteert de jacht op de maffia en heeft zich opgeworpen als openbaar bestuurder van de media.” „Dit is een poging al diegenen die kritiek hebben geuit, het zwijgen op te leggen”, vond Igrić. „Popović misleidt en manipuleert bewust het publiek”, oordeelde het blad *Vreme*.

Het kon nog erger. Vorige week stelde tv-journaliste Gordana Šušić een vice-premier voor de camera vragen over de status van Popović: was die niet in oktober opgestapt? Ze werd prompt door Popović gebeld. De directeur van de Servische voorlichtingsdienst brak los in een orgie van dreigementen, scheldwoorden en intimidierende opmerkingen. „Ik heb zo iets mijn hele leven niet meegemaakt”, aldus later de geschrokken journaliste.

Het was één stap te ver, voor Popović. Zijn reactie op Šušić's interview bracht na de media ook de politieke partijen op het toneel. „Een regeringsambtenaar kan journalisten niet chanteren of bedreigen”, zo liet de partij Democratisch Alternatief weten. Ze eiste een onderzoek. „Het minste dat kan worden gedaan is te zorgen dat hij zijn post niet langer kan bekleden.” Ook de partij Democratisch Centrum eiste een onderzoek.

Het is nog maar de vraag of een vertrek van Popović het klimaat voor de kritische media echt verbetert. In de coalitie DOS zitten ene paar mensen met een grondige hekel aan onafhankelijke media. En de deze week gepresenteerde nieuwe mediawet (ter vervanging van die van Milošević) is volgens veel media een flop. Twee jaar is erover gepraat. Er was overeenstemming. Maar de wet bleek uiteindelijk toch weer zodanig aangepast, dat vrijheden die aan de voorgrond zijn ingevoerd, aan de achterkant worden beknut, zoals het blad *Glas Javnosti* schreef.

Moord Djindjić: 45 aanklachten

BELGRADO, 30 APRIL. De Servische politie heeft 45 personen aangeklaagd wegens de moord op premier Zoran Djindjić op 12 maart; een van hen is de politicus Vojislav Šešelj. Ex-president Slobodan Milošević is gisteren eveneens opnieuw aangeklaagd, in verband met de moordaanslag op oppositieleider Vuk Drasković in 2000.

De Servische minister van Binnenlandse Zaken, Dušan Mihajlović, zei gisteren dat de 45 beklaagden de bedoeling hadden na de moord op Djindjić diens pro-Westerse bewind omver te werpen. Hun samenzwering droeg de code-naam „Stop Den Haag”, een verwijzing naar het Joegoslavië-tribunaal. Onder de aangeklaagden zijn talrijke leden of ex-leden van de inmiddels ontbonden Eenheid voor Speciale Operaties JSO, een elite-eenheid van de Servische geheime dienst. De eerste op de lijst van 45 personen is ex-JSO-commandant Milorad Luković alias Legija, leider van de maffiabende van Zemun. Hij is, met negen andere verdachten, nog op de vlucht. Legija en zijn onlangs door de politie doodgeschoten mede-maffiaabaas Dušan Spasojević zijn volgens de justitie gezamenlijk de planners van de moord.

Volgens Mihajlović waren vijftien mensen direct bij de moord op Djindjić betrokken. Vojislav Šešelj, leider van de Servische Radicale Partij, is beschuldigd van opruiing. Hij bevindt zich sinds kort in Den Haag, waar het Joegoslavië-tribunaal hem gaat berechten wegens oorlogsmisdaden. Verder maken twee vroegere medewerkers van ex-president Koštunica – on-

der wie de vroegere chef van de militaire inlichtingendienst, generaal Aco Tomić – deel uit van de groep van 45 aangeklaagden. Mihajlović zei dat de moordenaars van Djindjić ook minister van Buitenlandse Zaken Goran Svilanović, „en anderen” hadden willen vermoorden.

In een andere zaak heeft de Servische politie gisteren voor de tweede keer in korte tijd een aanklacht ingediend tegen de Joegoslavische oud-president Slobodan Milošević: hij zou in 2000 het initiatief hebben genomen voor de aanslag op oppositieleider Vuk Drasković. Deze werd in zijn vakantiehuis in de Montenegrijnse kustplaats Budva beschoten. Een van de kogels schampte zijn hoofd. Milošević, aldus de aanklacht, „vormde de criminele groep” die de aanslag uitvoerde. De daadwerkelijke daders maakten deel uit van de JSO. In verband met de aanslag op Drasković zijn ook de toenmalige chef van de geheime dienst en de toenmalige stafchef van het leger aangeklaagd; de daders van de aanslag ontvluchtten Budva in een legerhelikopter.

Vorige week werd Milošević al aangeklaagd wegens het aanzetten tot de ontvoering van en moord op Ivan Stambolić, zijn voorganger als president en partijleider van Servië en ooit zijn beste vriend, in augustus 2000. Stambolić werd ontvoerd en vermoord toen hij overwoog tegen Milošević in het krijt te treden bij de presidentsverkiezingen van eind 2000. Slobodan Milošević staat in Den Haag terecht voor het Joegoslavië-tribunaal. (Reuters, AFP, VIP)

DIENSDAG 23 APRIL 2003

Ex-guerrillaleider in Kosovo gearresteerd

BELGRADO, 23 APRIL. Een voormalige leider van de opstand van Albanezen in het zuiden van Servië, Sefket Musliu, is gisteren in Kosovo gearresteerd door soldaten van de vredesmacht KFOR. Dat heeft het Servische persbureau Beta vandaag gemeld. Musliu is oud-commandant van het „Bevrijdingsleger voor Preševo, Medvedja en Bujanovac” (UÇPMB), dat in mei 2001 werd ontbonden na een maandenlange guerrillastrijd waarmee het de aansluiting van het door Albanezen bewoonde deel van Zuid-Servië bij Kosovo wilde afdwingen. KFOR heeft de aanhouding niet bevestigd, maar wel gemeld dat een persoon is gearresteerd die wordt beschouwd als „een gevaar voor de veiligheid van de provincie”. Het openbaar ministerie in Vranje, in het zuiden van Servië, eiste vorige week een juridisch onderzoek naar „de terroristische acties” van Musliu en twee andere kopstukken van het UÇPMB. (AFP)

Minister De Hoop Scheffer (tweede van links) was eerder op OVSE-missie in Turkmenistan. Begin maart ontmoette hij daar zijn Turkmeense collega Merdow (derde van links). OVSE-ambassadeur Daan Everts loopt op de voorgrond mee. (Foto Peter-Vincent Schuld)

Op eieren lopen in ex-Joegoslavië

OVSE-voorzitter De Hoop Scheffer bezocht deze week Servië, Montenegro en Kosovo. Hij probeerde de nationalistische gevoelens in toom te houden.

Door onze redacteur FLORIS VAN STRAATEN
PRIŠTINA/BELGRADO, 24 APRIL. Nieuwsgierig inspecteert een Deense medewerker van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) een straatnaambordje in de morsige Kosovaarse hoofdstad Priština. Hij kijkt plotseling aan de Qamil Hoxha-sstraat te wonen, vernoemd naar een Albanees. Het oude bordje met de naam van een Montenegrijnse partizanenstrijder uit de tijd van president Tito is verdwenen. „De autoriteiten hier besteden op het ogenblik meer tijd aan discussies over straatnamen dan aan verbetering van het beroerde wegdek”, lacht de Deen. De Kosovaarse Albanezen zijn bijzonder gevoelig voor zulke nationalistische symboliek. Hun liefste wens, een eigen staat, kunnen ze echter voorlopig maar beter vergeten, zo kregen ze gisteren te horen van Jaap de Hoop Scheffer, die dit jaar naast zijn Nederlandse ministerschap (Buitenlandse Zaken) tevens voorzitter is van de OVSE. „Ik voel nu niets voor een discussie over de toekomstige status van Kosovo”, hield hij zijn Albanese gesprekspartners in Priština telkens voor.

Dit enigszins tot geruststelling van de Servische minderheid in Kosovo. Vier jaar na de grote Kosovo-crisis in de nadagen van de Joegoslavische leider Milošević en de daarop volgende interventie van de NAVO is de verhouding tussen beide etnische groepen nog altijd zeer gespannen. Een onafhankelijk Kosovo zou waarschijnlijk tot een exodus van de laatste Serviërs leiden en zou voor Servië zelf hoe dan ook onaanvaardbaar zijn.

Geen geestdrift voor unie Servië en Montenegro

Eerst moeten de Kosovaren volgens De Hoop Scheffer maar eens proberen hun noodlijdende economie vlot te trekken en hun politieke instellingen wat volwassen te maken. Nee, zeggen de Kosovo-Albanen. Zolang we geen zekerheid hebben over de toekomst van ons land, kunnen we niets van de grond krijgen. „De onzekerheid is precies waarom geen mens nu bij ons wil investeren”, zegt de vorig jaar benoemde premier van Kosovo, Bajram Rexhepi. Dat ook het naburige Bosnië ondanks zijn onafhankelijkheid weinig investeerders trekt, vermag hem niet tot an-

dere gedachten te brengen. Zorgvuldig hield de Nederlandse minister vast aan de eerder uitgestippelde koers van de Verenigde Naties, de Europese Unie en de OVSE. Die houdt in dat Kosovo voorlopig formeel bij Servië blijft, terwijl het onder curatele van de VN blijft staan. Geleidelijk aan draagt de gezant van de VN, Michael Steiner, verantwoordelijkheden over aan de gekozen lokale bestuurders, die voor het overgrote deel uit Albanezen bestaan.

Naar de smaak van de Kosovo-Albanen verloopt dit proces veel te traag. „Vier jaar na de bevrijding hebben we geen behoefte meer aan tsaren van buiten”, smaakt prof. Nexhat Daci, voorzitter van het in 2001 gekozen Kosovaarse parlement. „De VN hebben ons geleerd hoe we moeten zwemmen, maar nu bereiken we steeds maar niet het water. Dat is het probleem.”

Nog uitgesproken is premier Rexhepi, die openlijk zegt het jaar 2004 zeer geschikt te vinden voor de invoering van de Kosovaarse onafhankelijkheid. „Dat komt goed uit, want Nederland bekleedt in de tweede helft van dit jaar het EU-voorzitterschap”, zegt hij pesterig. De Hoop Scheffer legt deze suggestie schertsend naast zich neer.

Niet alleen in Priština, ook in Belgrado en in de Montenegrijnse hoofdstad Podgorica werd hij daags tevoren geconfronteerd met de ingewikkelde erfenis van het oude Joegoslavië. In beide plaatsen moest hij op eieren lopen.

Daarbij was een heikel punt de vorig jaar door EU-vertegenwoordiger Solana bereikte unie Servië en Montenegro. Deze constructie kan ter plaatse op geen enkele geestdrift rekenen. Ze is vooral bedoeld om te voorkomen dat het kleine Montenegro snel onafhankelijk wordt en zo de deur op een kier zou zetten voor de onafhankelijkheid van Kosovo. Dat kan een doos van Pandora openen, waardoor de etnische spanningen in het voormalige Joegoslavië opnieuw zouden kunnen losbarsten.

„De unie is een verspilling van tijd”, meent Sonja Biserko van het Helsinki Committee for Human Rights in Belgrado. „Niemand in Servië kan die unie ook maar iets schelen”, beaamt Sidjan Bogosavljević, directeur van een marketingbureau. Ook in de Montenegrijnse hoofdstad Podgorica ontkeent de unie niet het geringste enthousiasme. Lokale journalisten doen die af als een plan dat geheel is opgelegd door de EU. Er is volgens hen geen twijfel over dat Montenegro binnen drie jaar in een referendum alsnog voor onaf-

hankelijkheid zal kiezen. Ook een OVSE-medewerker merkt *off the record* op dat het eigenlijk niet eerlijk is om Montenegro 'in gijzeling te nemen' om Kosovo de voet voorlopig dwars te kunnen zetten. De Hoop Scheffer sprak echter de hoop uit dat de unie zou bloeien en dat beide zijden haar serieus nemen: „Geef de unie een faire kans.” Zowel in Belgrado als in Podgorica vond hij daarvoor naar eigen zeggen weerklank bij de autoriteiten. Die steun lijkt echter eerder ingegeven door de wens de Nederlandse bewindsman niet onnodig tegen zich in het harnas te jagen. Alle partijen, in Belgrado, Podgorica en Priština, willen immers zo snel mogelijk toetreden tot de EU.

Dit was een belangrijke troef voor De Hoop Scheffer, die er dan ook steeds gretig op wees dat het „de roeping” van de drie gebieden was om te integreren in Europa. Gaarne bood hij hun de helpende hand, maar voor wat hoort wat, stelde hij. Met andere woorden: gedraag u goed, respecteer de rechten van de mens en toom uw nationalistische verlangens in.

Vooraf dat laatste is veel gevraagd. „Het is echt een illusie te denken dat je in Kosovo de Albanezen en de Serviërs kunt integreren”, zegt een Nederlandse deskundige in Priština, die anoniem wil blijven. „Ze worden door de onafhankelijkheid geobsedeerd. Het kan ze niets schelen dat ze er economisch nog niet klaar voor zijn. Ze willen vrij zijn.”

Media in Servië na Milosevic en na Djindjic

BELGRADO
Ronald Visser

Sinds bijna twee jaar heeft Press Now een kantoor in Belgrado. Onze mensen voeren daar het 'Small Grants Fund' uit, een speciaal projectenfonds van de Europese Unie ter bevordering van onafhankelijke media in Servië. In totaal worden 24 projecten ondersteund, verspreid over het hele land, met bedragen variërend tussen de 5.000 en 100.000 Euro. Ronald Visser, projectmedewerker op ons kantoor in Belgrado, vat de stand van zaken in Servië samen.

Na ongeveer zeven maanden voor Press Now te werken, denk ik dat de Servische media-problemen zich in drie punten laten samenvatten. Ten eerste zijn de media na '5 oktober 2000' wel vrijer, maar nog lang niet onafhankelijk geworden. Nog steeds oefenen politici invloed uit op televisie, kranten en radio. Zo stelt Human Rights Watch in haar rapport over ontwikkelingen in Servië in 2002 dat het kabinet van de vermoorde premier Djindjic een vinger in de pap had bij het bepalen van het redactioneel beleid van de populaire televisiestations BK en Pink. Ook op lokaal niveau zijn voorbeelden van beleidsmakers die proberen de journalistiek te beïnvloeden. In de stad Pozarevac sloeg een bestuurslid van de Demokratska Stranka Srbije (DSS, de partij van Vojislav Kostunica) een journalist in het gezicht, omdat hij meende dat die niet aanwezig mocht zijn bij een vergadering van de partij. Bijkomend probleem is dat de transformatie van zowel de staatsomroep RTS, als gemeentelijke radio- en tv-stations naar publieke omroepinstellingen nog lang niet voltooid is. Door te dreigen met het stopzetten van financiering blijven politici druk uitoefenen op de media.

Ten tweede is er een gebrek aan goed opgeleide journalisten in Servië. Iedereen kan zichzelf journalist noemen, zonder een relevante opleiding te

30-4-2003
hebben genoten. Naar schatting heeft ongeveer 70 procent van de huidige journalisten geen journalistieke opleiding voltooid. Onderwijs is dan ook een van de prioriteiten van donoren in de regio; zowel huidige journalisten als een toekomstige generatie journalisten dienen te worden getraind.

Daarnaast hebben veel kwaliteitsmedia moeite het hoofd boven water te houden. Populaire roddelbladen en tv-stations worden veel gelezen en bekeken, maar voor de meer politiek bewogen media die ook na Milosevic kritische noten plaatsen, is de situatie moeilijker. Zo is de oplage van het analytische dagblad Danas volgens de hoofdredacteur sinds 2000 gedaald van 60.000 tot 20 à 25.000. Danas zelf wijt dit aan het feit dat het nog steeds kritisch is en gevoelige, niet-populaire onderwerpen aansnijdt, zoals de rol van de Serviërs in de oorlogen van de jaren negentig. Ook de braindrain

'Het recht waarvoor Servië in oktober 2000 vocht wordt nog steeds bedreigd'

gedurende de jaren negentig zal debet zijn aan de gedaalde populariteit van deze krant (veelal gelezen door hoger opgeleiden). Tenslotte is de economische situatie in het land slecht, wat leidt tot weinig inkomsten uit advertenties en verkoop. Binnen het merendeel van door Press Now ondersteunde projecten is dan ook een bijdrage voor marketinginitiatieven opgenomen, met als doel media te helpen aan toekomstige financiële zelfstandigheid.

DE NOODTOESTAND

Naast 5 oktober 2000 is nu 12 maart 2003, de dag waarop premier Zoran Djindjic werd vermoord, een andere datum die in het collectieve geheugen van de Servische bevolking is ingeprent.

Nog diezelfde dag heeft waarnemend president Nataša Micić de noodtoestand uitgeroepen, waarbij de media restricties zijn opgelegd. Ze mogen geen kritische vragen meer stellen of analyses geven omtrent de oorzaken voor het uitroepen van de noodtoestand of maatregelen binnen de noodtoestand.

De internationale reacties op deze mediarestricties verschillen. Terwijl de Raad van Europa liet weten geen gevaar te zien in de tijdelijke restricties, keurden de International Federation of Journalists en Human Rights Watch de maatregelen sterk af. IFJ riep op tot direct herstel van de volledige persvrijheid, omdat restricties een sfeer van 'intimidatie, angst en onwetendheid' creëren.

In Servië zelf gaven onafhankelijke media de regering aanvankelijk het voordeel van de twijfel, maar dit lijkt te veranderen. Vooral nog zijn alleen de conservatieve en nationalistische media, gelieerd aan Milosevic-gevolgen en de maffia, aangepakt; dit is echter geen garantie dat dit niet ook zal gebeuren met door het Westen gesteunde media. Het pact tussen deze media en de oppositie van vóór 5 oktober 2000 - nu de machthebbers - leek hersteld, maar de herinnering aan een regime dat wetgeving voor eigen gewin misbruikt komt terug. Op lokaal niveau vreest men dat oude rekeningen worden vereffend. Autoriteiten kunnen de noodtoestand gebruiken om lokale media de mond te snoeren. Ondanks de

toenemende bezorgdheid uitent Servische media slechts sporadisch directe kritiek; het blijft bij publicatie van statements van internationale media-watchdogs. Een uitzondering hierop vormt het door Press Now gesteunde regionale weekblad Nezavisna Svetlost uit Kragujevac, dat begin april de column voor het redactionele commentaar leeg liet behoudens de woorden "De pers is niet vrij". Het grootste gevaar echter lijkt zelfcensuur: onzeker over wat wel en niet mag, kiezen media-instellingen ervoor zichzelf te beperken.

Samenvattend moet in Servië op verschillende terreinen worden gewerkt aan de verbetering van de mediasituatie. Voor onafhankelijke media is een mentaliteitsverandering nodig bij machthebbers én journalisten. Tegelijk is een sterkere economie noodzakelijk voor het voortbestaan van media. Het ondersteunen van onafhankelijke media blijft om bovenstaande redenen voorlopig dan ook nodig. De noodtoestand baart reden tot zorg. Zolang media niets publiceren of uitzenden dat het onderzoek naar de moord in de weg kan staan, moeten zij vrij zijn de noodtoestand te analyseren. Het betugelen van media lijkt geen noodzakelijk onderdeel van de huidige dadendrang van de Servische regering. De Servische bevolking heeft recht op onafhankelijke informatie; een recht waarvoor op 5 oktober 2000 werd gevochten, maar dat nog steeds bedreigd wordt. *

Tentoonstelling OTPOR in het Verzetsmuseum te Amsterdam

Najaar 2003 zal het Verzetsmuseum in Amsterdam in samenwerking met Press Now een expositie wijden aan OTPOR, onder de titel "OTPOR: Hoe Servische jongeren de vrijheid heroveren".

OTPOR (letterlijk vertaald: 'verzet') is een al wat langer bestaande beweging van Servische jongeren die sinds 1998 doelgericht en met succes heeft gewerkt aan het geweldloos ondermijnen van het regime van Slobodan Milosevic. De organisatie presenteerde zich als een vrij losse beweging van vrolijke, geweldloze jongeren die met ludieke acties hun onvrede duidelijk wilden maken. De internationale gemeenschap heeft in de eerste jaren weinig aandacht besteed aan OTPOR. Het werd ondenkbaar geacht dat de ongewapende jongeren een bedreiging konden vormen voor de gevestigde macht. Vanaf 2000 werd de aanhang en invloed van OTPOR, en daarmee de repressie door de overheid, echter zeer groot. Uiteindelijk werden op 24 september 2000 verkiezingen uitgeschreven, waarna Milosevic ten val kwam.

Meer informatie over deze expositie kunt u te zijner tijd vinden op onze website en op www.verzetsmuseum.nl (Verzetsmuseum, Plantage Kerklaan 61 te Amsterdam). *

Hoofddader voortvluchtig 'Moord op Djindjić is opgehelderd'

BELGRADO, 22 APRIL. De Servische autoriteiten hebben naar eigen zeggen de moord op premier Zoran Djindjić op 12 maart volledig opgehelderd. Dat meldden ze gisteren op een persconferentie.

„We weten wie het bevel gaven, wie de aanslag organiseerden en wie de moord uitvoerden”, aldus minister van Binnenlandse Zaken, Dušan Mihajlović. „We weten wie er hulp hebben verleend en hoe de aanslag werd uitgevoerd. Er zijn geen geheimen meer.”

Aan de moord hebben twaalf mensen direct meegewerkt; zes anderen hebben logistieke steun geleverd. De leiding van de groep had de nog altijd voortvluchtige Milorad Luković alias Legija, voormalig commandant van een elite-eenheid van de Servische geheime dienst en later chef van de maffiacan van Zemun. Hij gaf vanuit een flat de moordenaar, die is gepakt en heeft bekend, aanwijzingen. Hij stond ook in verbinding met twee agenten van de Servische geheime dienst, die hem vertelden wanneer Djindjić het gebouw van de ministerraad verliet, op weg naar het gebouw waar hij kort daarop werd vermoord. Tegelijkertijd stonden diverse teams in de buurt klaar om de moordenaar te helpen ontsnappen. Aan de aanslag van 12 maart waren vier mislukte aanslagen voorafgegaan.

In het kader van het onderzoek zijn tienduizend mensen ondervraagd. Van hen zitten er nog drieduizend gevangen. Gisteren werd – in het kader van het onderzoek naar de moord – de oud-chef van de Servische staatstelevisie Milorad Vučelić gearresteerd. Waarvan hij

wordt verdacht of beschuldigd is niet bekendgemaakt. Vučelić – een vice-voorzitter van de socialistische partij – was een van de naaste medewerkers van de in Den Haag gevangen zittende ex-president Slobodan Milošević; hij leidde de staatstelevisie ten tijde van de oorlogen in Kroatië en Bosnië, toen de televisie een hoofdrol speelde bij het opzweepen van de nationalistische hysterie en bij het rechtvaardigen van beide oorlogen.

Inmiddels is binnen de Servische leiding onenigheid ontstaan over de vraag wanneer de na de moord op Djindjić afgekondigde noodtoestand moet worden opgeheven. Dat had eigenlijk afgelopen vrijdag moeten gebeuren, maar door de onenigheid ging dat niet door. Sommige ministers, zoals vice-premier Žarko Korac en minister van Justitie Vladan Batić, willen de noodtoestand in etappes opheffen: ze willen eerst de persvrijheid, de vrijheid van vergadering en de vakbondsvrijheid herstellen, maar pas later overgaan tot intrekking van de speciale bevoegdheden voor politie en justitie. Anderen, zoals de Servische interim-president Nataša Mičić en de president van het Constitutionele Hof, beweren dat een noodtoestand niet in etappes kan worden opgeheven: de noodtoestand is van kracht of is niet van kracht, zeggen zij, maar hij kan juridisch gezien niet gedeeltelijk van kracht zijn. (Reuters, AFP, VIP)

Staat van Crimineel netwerk Servië beleg 2003 groter dan toegegeven ten einde

BELGRADO, 23 APRIL. In Servië is gisteren de noodtoestand opgeheven die op 12 maart werd uitgeroepen na de moord op premier Zoran Djindjić.

De Servische interim-president Nataša Mičić gaf hoog op van de resultaten die de afgelopen 42 dagen zijn bereikt. „We kunnen zeggen dat we de georganiseerde misdaad een cruciale slag hebben toegebracht. We hebben het criminele apparaat van Milošević ontmanmeld en een spiraal van criminaliteit onderbroken die ons land meer dan een decennium heeft geteisterd. De staat is verdedigd. Deze 42 dagen hebben Servië voor altijd veranderd, in gunstige zin”, zo zei Mičić.

De Servische premier Zoran Živković zei dat „het onderzoek zich nu snel zal uitbreiden naar financiële misdrijven, industriële misdrijven en alles wat tegen de wet is en het land destabiliseert”. De moord op Djindjić was meer dan „de samenzwering van een criminele bende”; de moord, aldus Živković, was een poging „Servië terug te slepen naar die duistere tijd van Milošević heerschappij”, een tijd die „een mengeling was van communisme, fascisme, wetteloosheid, achterlijkheid en isolement”.

Onder de noodtoestand zijn talrijke maffiabendes opgerold, tienduizend mensen verhoord en 4.500 mensen gearresteerd, van wie er 3.200 in staat van beschuldiging zijn gesteld wegens 5.600 misdrijven.

Eén belangrijk element van de noodtoestand blijft van kracht: de justitie kan nog steeds mensen dertig dagen vastzetten zonder tussenkomst van een rechter, een periode die zestig dagen kan bedragen voor mensen tegen wie een concrete verdenking bestaat en negentig dagen als zulke verdachten tot een misdaadbende behoren of het onderzoek in gevaar kunnen brengen. Mensenrechtenorganisaties hebben kritiek geuit op die bevoegdheid. Ook een leider van de regerende partijencoalitie DOS uitte gisteren kritiek: als de bevoegdheid niet verdwijnt neemt Servië „afschied van de familie van democratische naties”, aldus Dragoljub Mićunović in een vraaggesprek met een Servische krant. (Reuters, VIP)

„Deze 42 dagen hebben Servië veranderd, in gunstige zin”, zei gisteren interim-president, Nataša Mičić na de opheffing van de noodtoestand. Bij de toevoeging ‘in gunstige zin’ horen wel vraagtekens.

Door onze redacteur
PETER MICHIELSEN

ROTTERDAM, 23 APRIL. De cijfers zijn indrukwekkend: na de uitroeping van de noodtoestand op 12 maart, na de moord op premier Zoran Djindjić, zijn talrijke maffiabendes opgerold, er zijn vijftien moorden opgelost, 4.500 mensen gevangen gezet. Eindelijk is een begin gemaakt met het doorhakken van de Gordiaanse knoop die Slobodan Milošević heeft gelegd: dat schijnbaar onontwarbare netwerk van politiek, geheime dienst, het zakenleven en de georganiseerde misdaad. Politici en (ex-)leden van de geheime dienst of de politie zijn in Servië – als erfenis van de oorlogen in Kroatië, Bosnië en Kosovo en de internationale sancties – ook voormalige militieleden, oorlogsprofiteurs en maffialeiders. Onder de arrestanten zijn de leiders van 's lands meest beruchte maffiabende, die van Zemun, die tegelijkertijd lid waren van de JSO, de speciale eenheid van de Servische geheime dienst die ook als militie in Bosnië en Kroatië heeft gevochten. Er zijn ex-chefs van de geheime dienst bij, een plaatsvervangende procureur-generaal, een ex-premier van de Servische Republiek in Bosnië. De man die Djindjić doodschoot was tot de dag van zijn arrestatie vice-commandant van de JSO. De moord werd bevestigd door ex-JSO-commandant Milorad Luković alias Legija, Servië's capo dei capi.

Djindjić kon het netwerk niet opblazen. „Djindjić was als alle Servische politici: eerst heeft hij zijn zakken gevuld, en toen die vol waren, ging hij regeren. En toen hij ging regeren, werd hij vermoord”, zegt een intimus van de premier. „Djindjić werd vermoord op het moment waarop de mensen met wie hij had samengewerkt, de kopstukken van de bende van Zemun, reden hadden om aan te nemen dat hij hen zou uitleveren aan het Joegoslavië-tribunaal.”

Dat de Servische staat met dat

netwerk van politiek, geheime dienst en de maffia een kankergezwell in huis had wist iedereen. Het heeft tot de moord op Djindjić geduurd voordat met het verwijderen van dat gezwel kon worden begonnen: pas de enorme schok die de moord veroorzaakte schiep het momentum, het draagvlak, voor de operatie. De jacht op de maffiabendes deed een hoorbare zuicht van opluchting door Servië gaan. De opiniepeilingen zijn veelzeggend: deze maand bleek de populariteit van de Democratische Partij DS, de partij van Djindjić en de toonaangevende partij in de regeringscoalitie DOS, veel groter dan in december. Intussen zijn de partijen waarop Milošević steunde in de kiezersgunst vrijwel weggevaagd en bevindt de Democratische Partij van Servië DSS, de partij van ex-president Vojislav Koštunica,

Jacht op politieke rivalen en kritische journalisten

ca – die de schuld krijgt van de passiviteit jegens de maffia – zich in een vrije val.

Mičić had gelijk. Servië is veranderd. Het netwerk is bloot komen te liggen: het is geen geheim meer dat politie, justitie, geheime dienst, zakenleven en politie met de georganiseerde misdaad een kluwen vormen. Maar Servië is meer veranderd dan Mičić bedoelde.

Zo moet nog een begin worden gemaakt met de ontmaskering van politici in eigen kring, bij partijen die onder Milošević tot de oppositie behoorden en die nu regeren. Iedereen weet dat bijna alle leiders van DOS vuile handen hadden, dat ook Djindjić banden had met smokkel- en andere bendes, en dat dit ook geldt voor vele ministers. Niemand in Servië heeft de brief durven publiceren waarin een van de oppositieleiders, Vuk Drašković, onlangs schreef dat alle politici die bij de begrafenis Djindjić kist naar zijn laatste rustplaats droegen in de gevangenis horen. Er is alleen een aanzet tot opheldering: het politieke debat is vuiler geworden nu het wederzijdse beschuldigingen is gaan regenen.

Nenad Čanak, een van de DOS-leiders, zei deze maand dat ex-president Koštunica de hand had in de moord op Djindjić en dat minister van Justitie Vladan Batić banden had met de Zemun-clan. Batić zei „verbijsterd” te zijn en de vice-voorzitter van Koštunica's DSS, Dragan Marsićanin, reageerde met de opmerking dat Čanak „een clown” is die „legendarisch is om zijn laster, nonsens en leugens”. Vice-premier Čedomir Jovanović, tevens vice-voorzitter van de DS, stelde Koštunica verantwoordelijk voor „de hele situatie in het land”, hij was „een obstakel voor veranderingen”. Hij werd prompt door zijn eigen collega, vice-premier Nebojša Čović, beschuldigd van banden met de bende van Zemun. Jovanović verdedigde zich: „Toen ik met Djindjić tegen Milošević demonstreerde, zat Čović bij hem.” Čović: „Het is duidelijk dat Jovanović een bepaald emotioneel probleem heeft. Het is bekend dat zekere mensen die nu in de regering zitten gingen zwemmen in de zwembaden van de Zemun-bende en met hen whisky dronken.”

Het grote moddergooien is begonnen. Het zal doorgaan, want vrijwel iedereen heeft vuile handen. En premier Živković zal die geest niet in de fles terug krijgen: hij is geen Djindjić, hij is te zwak en hij is niet slim genoeg.

In meer opzichten is Servië een ander land. In het kader van de noodtoestand is de regering niet slechts de maffia en haar handlangers binnen politie, justitie en geheime dienst te lijf gegaan, ze heeft haar bevoegdheden misbruikt door in een adem door de jacht te openen op politieke tegenstanders – Koštunica voorop, ook al is hij waarschijnlijk een van de weinige leiders zonder banden met de maffia – en onwelgevallige journalisten. Een blad is om onduidelijke redenen gesloten. Kritische journalisten worden geïntimideerd en zwart gemaakt, ze krijgen jaren nadat ze een bepaald feit hebben gemeld opeens te horen dat ze een band hebben gelegd tussen Djindjić en de maffia – hetgeen kan inhouden dat ze elk moment kunnen worden opgepakt omdat ze de moordenaars zouden hebben aangemoedigd. Wat ze precies jaren geleden hebben gemeld weet natuurlijk niemand meer.

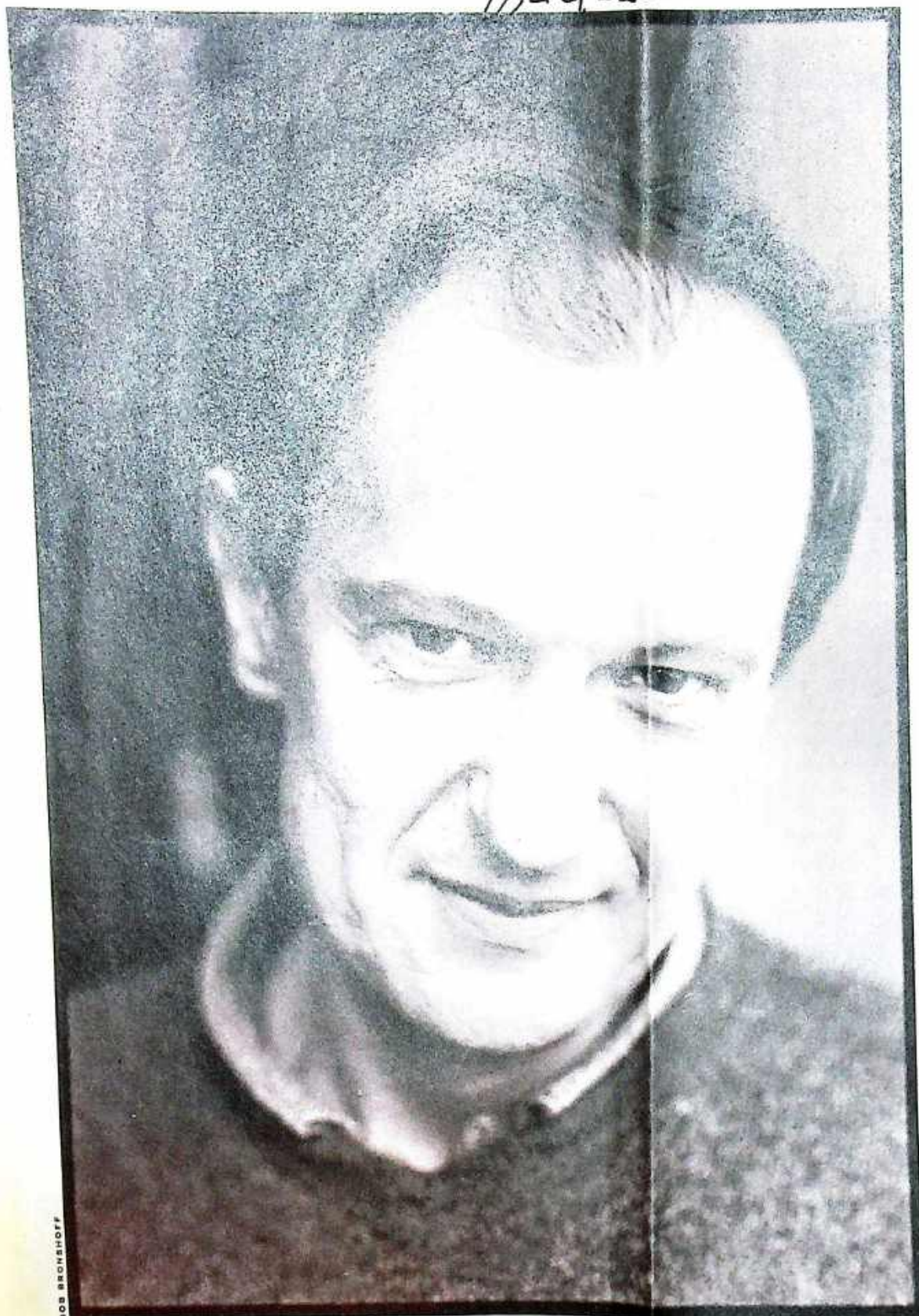
Servië is een ander land. Maar of het in alle opzichten ook een beter land is, is vooralsnog de vraag.

ONDERSDAG 17 APRIL 2003

'Gefolterd door moordenaar van Djindjić'

SARAJEVO, 17 APRIL. Sulejman Tihić, co-president van Bosnië, heeft gisteren gezegd tijdens de Bosnische oorlog te zijn gemarteld door Zvezdan Jovanović, de man die heeft bekend op 12 maart de Servische premier Djindjić te hebben vermoord. Tihić, die namens de moslims lid is van het Bosnische staatspresidium, zei Jovanović te hebben herkend van foto's. Hij zei dat hijzelf en een aantal andere moslims in 1992 door Jovanović zijn gefolterd in Bosanski Šamac. Jovanović was indertijd lid van een Servische militie. (AP)

1/-4-2003

EINDSPEL

In Orlove Polje, een tijdens de burgeroorlog verwoest dorp in Noord-Bosnië, woont alleen nog een bejaard echtpaar dat al tien jaar op zichzelf is aangewezen. Wanneer de dorpelingen, Bosnische Kroaten die destijds voor de Serviërs zijn gevlucht, in de lente van 2001 weer naar hun huizen terugkeren, wordt het bejaarde stel wantrouwend bejegend. Pero en Zorka zijn namelijk Serviërs, zij hebben volgens hun burens 'gekozen voor de vijand'. Zonder stromend water en elektriciteit, zonder post en telefoon proberen de dorpelingen een nieuw bestaan op te bouwen. Maar de tijdens de burgeroorlog gezaaide gevoelens van wantrouwen en haat blijken hardnekkig.

Vuk Janić volgde de bewoners gedurende een jaar, zijn *Eindspel* is opgebouwd uit kalme, stemmige beelden. Voor de oorlog was Orlove Polje welvarend ('Elk gezin verbouwde voor 10.000 mark aan tabak'), maar nu lijkt het leven van Pero, Zorka en de overigen uitzichtloos. Toch geven ze blijk van levenslust, humor en veerkracht. Hun lot komt overeen met dat van veel inwoners van ex-Joegoslavië. Terwijl de aandacht van de internationale media zich allang op de volgende brandhaard heeft gericht, pakken de bewoners van Orlove Polje de draad van hun leven weer op. Ook in *Eindspel* toont Janić, net als in *Belgrado - Bar*, hoe zogeheten gewone mensen op bewonderingswaardige en soms hoopgevende wijze het hoofd bieden aan de barre gevolgen van de burgeroorlog.

www.vpro.nl/dokwerk

► ZONDAG NEDERLAND
3 22.40-23.40 UUR

vrienden begonnen zich rond 1991 opeens Kroaat, Serviër of moslim te noemen. Daar voelde ik niets voor.' De oorlog in ex-Joegoslavië is in het welvarende Nederland iets onwezenlijks van ver weg, hooguit

bekend van de televisie. Knaagt dat niet aan hem? 'Ik maak me geen illusies. Maar destijds dacht ik ook: dat kan ons nooit overkomen, stel je voor, de absurditeit van een oorlog. Als ik één ding heb ervaren >>>

links: Openluchtmiss in Orlove Polje; ook het kerkgebouw is zwaar beschadigd
midden: Dorpelingen vieren hun terugkeer
rechts: Pero en Zorka thuis – het dorp heeft geen elektriciteit en stromend water

is het wel hoe klein het verschil tussen een georganiseerde samenleving en chaos kan zijn. Je ziet overigens op tv hooguit dat het op de Balkan een zootje is, maar wat er in de mensen omgaat en hoe ze het ondergaan kom je amper te weten.

Daarom gaan Janić' films steeds over voormalig Joegoslavië, al heeft hij ook de 'Nederlandse' documentaire *Brieven aan God* gemaakt, als opmaat van de Ikon-serie *De 10 geboden*. Die film ging over het al dan niet aanwezige godsbegrip bij personen die iets ingrijpends hebben doorgemaakt, zoals een langverbeide zwangerschap, een kind dat plotseling overlijdt en een ander dat op wonderbaarlijke wijze in leven blijft. 'Dat was niet eenvoudig, het eerste gebod (Ik ben de Heer uw God, gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben) als onderwerp voor een film. Wat betekent het als je zegt: "Ik geloof"? Of: "Ik geloof niet"? Ik heb daarom willen laten zien wat er met dat geloof gebeurt als het op de proef wordt gesteld.'

Bekend werd Janić, een groot voetballiefhebber, door *Het laatste Joegoslavische elftal*, dat hem een nominatie voor een Gouden Kalf opleverde. Opverend: 'Ik wilde per se die ster spelers pratend in beeld hebben, ze stonden immers overal bekend als de "tovenaars van de Balkan". Het scenario zat al in mijn hoofd, het moest een unieke film worden. En natuurlijk zijn zulke beroemdheden nauwelijks te spreken te krijgen, zeker bij zo'n

gevoelig onderwerp. Dat moest altijd via derden, ik heb urenlang aan de telefoon gehangen om belet te krijgen. Met veel moeite is het uiteindelijk gelukt.'

Gaat het alleen om de tragedie van het uiteenvallen van het nationale elftal ('Ik ben er zeker van dat Joegoslavië in 1992 het EK zou hebben gewonnen, het was zo'n sterke generatie') of beoogt de film meer? 'Nou, ik heb er niet bewust een boodschap in gestopt, die is er – en dat is het mooie – vanzelf in gekomen.' Zoals dat moment uit de interland van 1999, wanneer Mihajlović (Joegoslavië) op de paal schiet en er toch samen met Suker (Kroatie) om kan lachen? Vriendschap gaat boven politiek? Janić: 'Wat ik bedoel gaat nog verder, bijna iets schizofreens: Boban gedraagt zich steeds als een uitgesproken Kroatisch nationalist, maar dan zegt hij toch z'n vriend Savisević erg te missen, en zelfs – en dat zit niet in de film – dat hij met liefde z'n bloed wil geven voor Savisević, de Montenegrijn! Dat wil toch wat zeggen. Je verwacht in politiek opzicht voortdurend een *clash* tussen die twee, maar ze zijn zeer op elkaar gesteld. En dat was niet iets ongewoons, dat kwam zo overal voor. Een soort nationale schizofrenie.' En dan die arme bondscoach Osim. 'Hij is de klap niet te boven gekomen. "Spel gaat voor oorlog," zegt hij. Omdat het spel verbeelding is, creatie... Dat is voor mij het belangrijkste moment in de film. Met het idee dat spel voor alles gaat heeft hij de eenheid van Joegoslavië willen verdedigen. Een Don Quichote-idee, zei hij zelf al. Met dit idee heeft hij destijds al die individualisten samengesmeed tot een prachtig team. Een geweldige prestatie. Overigens zit Osim nog steeds in Oostenrijk, bij Sturm Graz.'

Janić werkt niet volgens afgeronde plannen

en laat zich graag verrassen. De mooiste dingen krijg je, als je het geduld kunt opbrengen, in de schoot geworpen. Voor zijn nieuwste film *Eindspel* (zie kader) wilde hij aanvankelijk alleen het oude echtpaar filmen dat onder primitieve omstandigheden in een uitgestorven dorp woont ('Ik moest meteen aan Beckett denken'). Het toeval wilde dat tijdens het draaien opeens, na tien jaar, de overige dorpingen begonnen terug te keren: 'Opeens was er die openluchtmiss.' Een gelukje was ook het bestaan van een videoband met opnamen uit 1990, toen het dorp nog gelukkig en welvarend was. 'En ik wist ook niet dat Pero en Zorka Serviërs waren, daar begonnen de andere dorpingen over.' Dat niemand ongeschonden uit de oorlog tevoorschijn is gekomen, maakt *Eindspel* meer dan duidelijk. Een van de dorpingen zegt zelfs: 'De Kroaten zijn het ergst. Verraad en bedrog, het is de mentaliteit van de Balkan.'

Moest dat nou, zo'n cliché dat vooroordelen bevestigt? 'Nou, die Balkan-mentaliteit heeft toch vooral met politiek te maken. Want pas op wie het zegt, het is een alleenstaande Kroaat die zijn vrouw is kwijtgeraakt en z'n zoon heeft verloren. Hij weet wat bedrog en verraad inhouden. Hij, juist hij zegt in de film heel terloops dat je moet vergeven en vergeeten. Dat is toch zeer aangrijpend.'

Met dank aan Human, Ikon en NPS

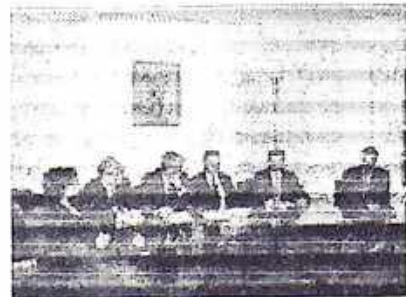
Sagittarius

Van: "CDSM" <casm_b@btopenworld.com>
 Aan: <Undisclosed-Recipient:;>
 Verzonden: woensdag 16 april 2003 11:31
 Onderwerp: Fw: US, IMF, World Bank support Serbian
 And not word about the state of emergency!

US, IMF, World Bank support Serbian government

April 14, 2003

Washington, April 14, 2003 - A Serbian government delegation on a visit to Washington has won support for further implementation of reforms that will bring about the recovery of Serbian society and its economy, increase living standards and create jobs. In the last two days the delegation has held meetings with representatives of the US Department of State, the World Bank, the International Monetary Fund (IMF) and other leading investment banks.

The Serbian government's economic team, including Minister of Economy and Finance Bozidar Djelic, Minister of Energy and Mining Kori Udovicki, Minister of International Economic Relations Goran Pitic and Minister of Economy and Privatisation Aleksandar Vlahovic, has been on a working visit to Washington since April 11. It will wrap up its tour on April 16. It has also been attending the spring session of both the World Bank and IMF.

The aim of the visit is for the delegation to prove the Serbian government's determination to continue with reforms and the fight against organised crime.

World Bank and IMF representatives praised the results the Serbian government has thus far achieved. "The new World Bank representative for southeastern Europe, Orsalia Kalantzopoulos, told us that she has never seen in her ten years of experience a country that implemented reforms so continuously and successfully like Serbia has," said Minister Djelic at a press briefing.

The International Finance Corporation (IFC), the World Bank's investment branch, supported the Serbian government's initiative to form a secretariat at the Serbian Ministry of Energy and Mining, which should coordinate the work of the governments of Romania, Croatia and Serbia on securing necessary support for the construction of the Konstanca-Pancevo-Omisalj oil pipeline. That project would pull in additional revenues to the Serbian budget and secure a better supply of fuel.

The IFC showed interest in offering support to the Serbian government for a restructuring of Serbia's oil and gas company, NIS. That cooperation would lead to finding a proper strategic partner and formation of a centre for implementation of large regional infrastructure projects.

The delegation also held very successful talks with representatives of the world's second-largest bank in assets, Citigroup. The talks focused on the projects of privatisation and development of the telecommunications sector in Serbia which will lead to modernised and efficient services.

J.P. Morgan, a leading US investment bank, organised a presentation of the results the Serbian government has so far achieved before twenty representatives of the world's leading investment funds. The participants expressed great interest in establishing a financial market in Serbia, a precondition for a successful market economy which could attract massive foreign direct investment.

At a meeting with World Bank representatives it was agreed that a donors' conference for Serbia and Montenegro be held in September 2003.

On April 15, the delegation will hold meetings with the association of US businessmen for foreign relations, high officials of the US government and the Senate, representatives of the Overseas Private Investment Corporation (OPIK), which sells political risk insurance and loans to help US businesses of all sizes invest in developing countries, and representatives of the Ex-Im Bank, which gives guarantees for commercial loans.

Also on April 15, the delegation and the National Council for Competitiveness will visit Boston, Massachusetts, where they will discuss with distinguished Harvard University professors ways of making the Serbian economy competitive on both regional and world markets.

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

Serviërs in Kosovo dreigen: eigen leger

PRISTINA, 7 APRIL. Een leider van de radicale Serviërs in Kosovo dreigt een eigen leger te vormen als plannen van het VN-bestuur in Kosovo om bevoegdheden over te dragen aan plaatselijke autoriteiten, worden doorgezet.

De leider van het VN-bestuur, Michael Steiner, kondigde onlangs de overdracht van bepaalde bevoegdheden aan lokale autoriteiten aan als onderdeel van het streven om de autonomie en het zelfbestuur van Kosovo te versterken en de democratie te stimuleren. De aankondiging viel slecht bij de Kosovo-Serviërs, die vinden dat de decentralisering Kosovo dichterbij een volledige onafhankelijkheid brengt.

Milan Ivanović, leider van de radicale Serviërs, zei zaterdag dat Steiners plannen „Kosovo destabiliseren en tot conflicten leiden”. „Ik ben bang dat de Serviërs van

Kosovo hun eigen leger moeten gaan vormen en hun vrijheid en zichzelf moeten verdedigen.”

Het VN-bestuur reageerde kwaad op het dreigement. Een woordvoerder van Steiner zei dat „elke uitlating over geweld en conflict onaanvaardbaar is” en dat niet de machtsoverdracht maar „dreigende woorden” als die van Ivanović destabiliserend werken.

Een gematigde leider van de Kosovo-Serviërs, Oliver Ivanović, noemde de uitlatingen van Milan Ivanović „belachelijk en gevaarlijk”, maar ook hij sprak zich tegen de machtsoverdracht uit. Hij zei dat Steiners plannen het steeds moeilijker maken de belangen van de Serviërs in Kosovo te verdedigen. Vrijdag deden de Servische premier Živković en de Servische vice-premier Čović een beroep op Steiner zijn plannen in te trekken. (AP)

‘Banden ministers en maffia Servië’

BELGRADO, 10 APRIL. „Enkele”, en misschien wel „vele” leden van de Servische regering hebben banden met de leiders van de maffiabende van Zemun. Dat zei gisteren de Servische vice-premier Nebojša Čović.

Čović zei te hebben vernomen dat „sommige leden van de Servische regering” de leider van de bende van Zemun, Milorad Luković alias Legija, en andere kopstukken van het beruchtste misdadensyndicaat van het land hebben ontmoet. „Ik heb zelfs gehoord dat leden van de regering Legija hebben ontmoet. Ze moeten dat niet maar bekendmaken. Als dat gebeurt, is er een probleem”, aldus de vice-premier. Volgens hem moeten allen die Luković kennen hij is de voortvluchtige hoofdverdachte van de moord op de Servische premier Djindjić – zeggen „waar ze waren, waarom ze daar waren en wat ze hebben gedaan”.

Leiders van twee oppositiepartijen, de Democratische Partij van

Servië (de partij van oud-president Kostunica) en de extreem-nationalistische Servische Radicale Partij noemden gisteren wel al een naam: de pas onlangs benoemde Servische vice-premier Čedomir Jovanović zou goede contacten hebben onderhouden met de tweede man van de bende van Zemun, Dušan Spasojević alias Šiptar.

Spasojević werd met vier andere leden van de benden van Zemun in mei 2001 door Frankrijk gedeporteerd. Ze werden in Servië in de gevangenis gezet. Aanvankelijk werden ze wegens de uitvoering van een Duitse marktovername veroordeeld. Toch werden ze vrijgelaten wegens „gebrek aan bewijs”. De man die volgens de leden van de twee oppositiepartijen – Čedomir Jovanović

WOENSDAG 9 APRIL 2003

Plan: moorden en rellen ‘Moord op Djindjić was deel van coup’

BELGRADO, 9 APRIL. De moord op de Servische premier Zoran Djindjić op 12 maart maakte deel uit van een coup die de aanhangers van ex-president Milošević weer aan de macht had moeten brengen.

In Belgrado viel gisteren in het kader van de jacht op Djindjić moordenaars voor het eerst de naam van zijn voormalige rivaal Vojislav Koštunica.

Woordvoerders van de Servische politie meldden gisteren dat de moord op Djindjić werd voorafgegaan door vier mislukte pogingen in februari en maart hem te vermoorden met antitankgranaten. Op 12 maart lukte uiteindelijk de vijfde poging. De dader, Zvezdan Jovanović, ondercommandant van de Eenheid voor Speciale Operaties JSO – een inmiddels ontbonden elite-eenheid van de Servische geheime dienst – heeft bekend Djindjić te hebben vermoord. Hij zei dat hem was verteld dat de JSO in haar geheel aan het Joegoslavië-tribunaal zou worden uitgeleverd.

Als Djindjić dood was zou een coup een nieuw regime aan de macht brengen, dat de samenwerking met het Joegoslavië-tribunaal zou verbreken, zo werd Jovanović wijs-gemaakt. De moordenaar – aldus de politie – heeft geen berouw van zijn daad en ziet Djindjić nog steeds als een „onpatriottische” leider.

Na de moord hadden (tot nu toe niet met name genoemde) legerofficieren en politici samen met de JSO en maffiaclassen een coup moeten plegen. Diverse andere democratisch gezinde Servische leiders hadden moeten worden vermoord en er moesten straatrellen worden aangesticht. De coup ging uiteindelijk niet door, ten eerste omdat de Servische regering al zeer snel

talrijke leden van de maffiabende van Zemun – die de moord beaamde – en de JSO oppakte, en ten tweede omdat de schok door de moord op Djindjić en de rouw om de premier veel omvangrijker waren dan de daders van de coup hadden voorzien. Djindjić was in brede lagen van de bevolking niet populair, maar de moord kwam zo hard aan dat één miljoen Serviërs de begrafenis bijwoonden.

Het onderzoek naar de moord heeft volgens politiebronnen banden aan het licht gebracht tussen twee medewerkers van Djindjić: rivaal Vojislav Koštunica, tot voor kort president van Joegoslavië, en de leiders van de bende van Zemun.

Gisteren werden de twee gearresteerd. Het ging om Rade Bulatović, Koštunica's adviseur voor nationale veiligheid, en om generaal Aco Tomić, de pas onlangs ontslagen chef van de militaire inlichtingendienst. Volgens de politie hebben zij voor de moord op Djindjić contact gehad met de twee leiders van de bende van Zemun, de nog steeds voortvluchtige Milorad Luković alias Legija (die eerder JSO-commandant was) en Dušan Spasojević alias Šiptar, die inmiddels is doodgeschoten bij een poging van de politie, hem te arresteren.

Bulatović ontkende gisteren voor zijn arrestatie de twee bendeleiders te hebben gesproken. Hij verweert de regering „leugens en insinuaties” en „methoden à la Goebbels”. (AFP, VIP)

‘Staak druk op Servië’

Door een onzer redacteurs
ROTTERDAM, 4 APRIL. Het westen moet ophouden voorwaarden te verbinden aan samenwerking met Servië. Het moet integendeel zijn eigen verplichtingen jegens Servië nakomen.

Dat zei gisteren de Servische premier Zoran Živković in de Griekse hoofdstad Athene – slechts enkele dagen nadat de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Colin Powell de Serviërs opnieuw voorhiel dat uitlevering van de meest gezochte verdachten van oorlogsmisdaden aan het Joegoslavië-tribunaal hun tal van mooie voordelen zou opleveren, met name een verkorting van de weg naar de NAVO en de EU.

Volgens Živković – premier van Servië sinds de moord op Zoran Djindjić op 12 maart – komt Servië zijn internationale verplichtingen ten volle na, en blijft het westen in gebreke, „vooral in Kosovo”. „We zijn bereid onze verplichtingen te accepteren. Maar we zijn niet bereid toe te zien hoe onze weg naar de democratie, de markteconomie en Europa wordt geplaveid met dreigementen en druk.”

De moord op Djindjić had volgens zijn opvolger het doel „Servië terug te slepen naar de donkere dagen van het regime van Milošević”. Maar, zo ging hij verder, dat doel is niet bereikt. „Nu is een oorlog uitgeroepen tegen alle georganiseerde misdadengroepen. 2003 wordt het jaar waarin we de misdaad verslaan”, zo beloofde Živković.

De premier zei dat hij hervormingen, zoals de privatisering van staal-, tabaks- en andere belangrijke fabrieken wil versnellen. Daarvoor moeten investeerders naar Belgrado komen. Bovendien moet Servië een boodschap van Europa krijgen, zo zei Živković: „Ons moet de kans op een duidelijk doel worden geboden: het volledige lidmaatschap van de Europese Unie in de afzienbare toekomst.”

De regering van de unie van Servië en Montenegro (SeM) beslist vandaag over aanpassing van de wet op de samenwerking met het Joegoslavië-tribunaal. Ze wil met name artikel 39 van die wet schrappen. Dat artikel bepaalt dat SeM alleen verdachten uitlevert die zijn aangeklaagd vóór april vorig jaar, toen de wet van kracht werd. Als het artikel uit de wet verdwijnt, verplicht de regering van SeM zich ook verdachten uit te leveren die na april 2002 in staat van beschuldiging zijn gesteld.

Een woordvoerder van het Joegoslavië-tribunaal heeft het initiatief inmiddels als „goede beslissing” bestempeld. Het parlement van de unie moet de wetswijziging wel nog goedkeuren.

De Zastava-fabriek is in april 1999 in de oorlog tegen Servië gebombardeerd door de NAVO omdat er ook wapens gemaakt zouden worden. Daarbij vielen meer dan honderd gewonden. (Foto Reuters)

Te koop: een autofabriek in Servië

Privatiseringen in Servië verlopen uiterst moeizaam; ook premier Djindjić verhielp dat niet. Na de moord op de premier zijn stakingen uit den boze, tot groot ongenoegen van de vakbonden.

Door Yael Vincex
KRAGUJEVAC, 4 APRIL. Te koop: een autofabriek in het zuiden van Servië. Prijs: nader overeen te komen. Gebreken: de productielijnen zijn hopeloos verouderd, de auto's voldoen niet aan westerse milieunormen, de fabriek heeft grote schulden, onder meer bij zijn werknemers. Is het verwonderlijk dat slechts een beperkt aantal kopers zich heeft gemeld? Er is een handvol Italianen, Fransen en Japanners komen kijken. Er is een Amerikaan die de zaak wilde overnemen zonder een dinar te betalen. Er is een Canadese Serviër die de auto's van Zastava op de Amerikaanse markt wil afzetten.

De fabriek heeft alvast een voorschot genomen op deze successen en heeft het nieuwste model 'Florida' genoemd.

Bij het onafhankelijke economische instituut G17 in de Servische hoofdstad Belgrado lachen ze erom. „Zastava is dood. En iedereen weet het, behalve Zastava zelf”, zegt voorzitter Milko Stinač, een gerespecteerd econoom. De privatisering van Servië's staatsconomie komt moeizaam op gang. Sinds het aantreden van de hervormingsgezinde regering, ruim twee jaar geleden onder leiding van de westerse geörienteerde Zoran Djindjić, zijn slechts enkele honderden bedrijven geprivatiseerd, meestal kleine en middelgrote ondernemingen.

Het probleem ligt in het ontbreken van goede instituties, meent Stinač. Want welke zakenman wil investeren in een land zonder een rechtvaardig juridisch systeem? „De economie wordt beheerst door tycoons die groot zijn geworden onder Milošević. En de nieuwe regering laat hen zitten.” Weliswaar vaardigde de regering een wet uit die extra belastingen heft op winsten die zijn gemaakt tijdens het Milošević-regime, maar volgens Stinač moest tot nog toe slechts één familie, de beruchte Karličbroers, betalen.

Ook de corruptie tiert welig. Veel Serviërs verdienen de regering ervan zelf vuile handen te hebben. Want hoe kon Miodrag Kostić drie suikertabakken kopen voor 9

euro, terwijl een buitenlandse investeerder een hoger bedrag bood? Het volk kreeg antwoord toen Kostić de kist van zijn 'vriend' Djindjić naar het graf droeg. De premier werd op 12 maart door onbekende sluipschutters voor de ingang van het regerings-

gebouw vermoord. Maar terwijl de bevolking treurt om de vermoorde premier, hekelt ze ook zijn halfslachtige economische hervormingen. Een doortastende aanpak is vereist. De stad Krugujevac (circa 200.000 inwoners) bij-

De Zastava-fabriek maakt niet alleen auto's van het merk Yugo maar maakte ook de Zastava 750, een licentie van de Fiat 600. (Foto AJK)

Kanonnen en auto's

Het merk Zastava werd opgericht in de eerste helft van de negentiende eeuw, en produceerde kanonnen. De eerste auto reed in 1953 de fabriek uit. Ooit telde het industriële conglomeraat Zastava veertig verschillende ondernemingen, maar dat is „lang geleden”, zo zegt onderdirecteur Radomir Petrović.

Tegenwoordig bestaat de fabriek uit ruwweg twee onderdelen: ze produceert (vracht-)wagens en wapens. Sinds 1953 maakte het bedrijf 4,5 miljoen auto's. Daarvan zijn er 900.000 geëxporteerd naar zeventig landen. Ook in Nederland rijden nog Zastava's rond, vooral de Zastava 750, een licentie van de Fiat 600. Nadat Slobodan Milošević eind jaren tachtig

aan de macht was gekomen, rakte de Servische economie in een diepe crisis. Dat gold ook voor Zastava. In het oude Joegoslavië waren de deeltrepublieken Kroatië en Slovenië de belangrijkste afzetgebieden geweest, maar na de oorlog wilde geen Kroaat in een Servische wagen rijden.

Ook legde het buitenland een handelsboycot op aan Servië. Daardoor kwam de export naar het Westen stil te liggen. Tegenwoordig vinden Zastava-wagens hun weg naar landen als Algerije, Egypte en Syrië. Investeren in de autofabriek, die staats eigendom is, zijn lange tijd uitgesloten. Onder Milošević ging ruim 70 procent van het overheidspuudget op aan defensie uitgaven.

voorbeeld, leeft van de Zastava-fabrieken. Iedere familie is op de een of andere manier aan de onderneming verbonden – al is dat tegenwoordig vaak via het sociale programma voor ontslagen werknemers, dat 45 procent van het laatste verdienende loon geeft.

Ooit bood de fabriek werk aan 30.000 mensen, aan het einde van het Milošević-tijdperk waren dat er 11.000, ruim twee jaar later telde de fabriek nog slechts 4.500 werknemers. Radiša Pavlović is een van hen. Of liever gezegd, was een van hen. Hij is ontslagen, volgens eigen zeggen omdat hij actie voert om achtersallig loon uitgekeerd te krijgen.

Pavlović sjuuve zijn dossier overal mee naar toe. Zijn tientallen kartonnen mappen bevatten artikelen van journalisten, vertrouwelijke correspondentie tussen directie en vakbonden en papieren die zijn gestolen van de afdeling personeelszaken. De kern van zijn warrige betoog: de Zastava-fabriek heeft zijn werknemers stelselmatig te weinig uitbetaald, in totaal zo'n 30 miljoen euro.

De bestaande vakbonden hebben niets gedaan om het geld te krijgen. „Die spannen samen met de directie.” En dus heeft de voormalig controller (financieel manager) een eigen vakbond opgericht: Radnički Opor, een verwijzing naar de volksweging die in 2000 een eind bracht aan het regime van de Joegoslavische president Slobodan Milošević.

Maar veel kan Radnički Opor dezer dagen niet uitrichten. Sinds de moord op Djindjić geldt de noodtoestand. Die is volgens de regering bedoeld om de moordenaars op te sporen, maar Pavlović ziet het als een poging van de regering om de sociale onrust in het land te smoren. Vakbonden mogen onder de noodtoestand geen stakingen organiseren.

Pavlović en de zijnen waren net lekker op weg. Enkele weken geleden probeerden ze diverse malen het fabrieksterrein te bezetten. „De politie stuurde honden op ons af.” Nu kunnen ze niets anders dan afwachten.

De directie van Zastava erkent het bestaan van achterstallige betalingen. „We hebben inderijd een afspraak gemaakt met de vakbonden, maar konden ons niet aan die afspraak houden.” Zelfs als de fabriek de doelstelling voor dit jaar haalt, de productie van 25.000 auto's, kan ze de (ex) werknemers nog niet betalen. „Eerst moeten vakbonden en personeel ons helpen, voor wij hen kunnen helpen.”

Sagittarius

Van: "CDSM" <cdsm_b@btopenworld.com>
 Aan: <Undisclosed-Recipient:;>
 Verzonden: maandag 7 april 2003 10:50
 Onderwerp: ARTEL: On the Day a Tragic Era

Geopolitika by ARTEL

www.artel.co.yu office@artel.co.yu

Date: 07 April 2003

Warning: If you have received this message by error or you don't want to receive our e-mails anymore, please click on office@artel.co.yu and write "unsubscribe" in the subject column.

On the Day a Tragic Era Started

infograf@beograd.com

Milos Markovic, journalist
 Belgrade, 07 april 2003

I am writing these lines at the dawn of 24 March 2003, on the very day when the NATO, four years ago, started the destruction of my country, which in the meantime has lost even its name. I ask my profession for forgiveness if in this text emotions, even traumas, should give it more a character of a confession than a critical and analytical review. However, even though various feelings overwhelm me, I will not do injustice to facts or to logic resulting from these facts. It is not only a memory of commemorative character, but another kind of nightmare, an everlasting trauma, pain, insufferable grief. And while I watch the destruction of Baghdad by the Americans on the screen, it seems to me that each missile hits Belgrade, Serbia, destroying the bridges over the Danube, the Ibar, the Morava, striking schools, hospitals, churches. As if once again I was suffocating from the smoke in the demolished basement of the devastated building of the Television of Serbia, as if I heard the screams of my colleagues that night and saw their bewildered eyes. The pictures of terror, chaos, catastrophe, death come alive. Between the floors of the destroyed building the body of a helpless man hangs upside down, quivering, while doctors or firemen's ladders try to save his life. As if now, in my mind's eye, I saw parts of the bodies of the killed on the roof of St. Marco's church. As if I saw before me the images of the victims. I hear the cries for help, weeping, sobbing, screams. It seems to me that I am committing a sin when trying to push back such memories and feelings, when trying to calmly, collectedly and very rationally make an inventory of those tragic things. It seems to me that it would also be a kind of indifference no one is entitled to. I cannot agree to that, no matter how much the present government insist on ignoring this said anniversary. On 24 March, not a single newspaper even mentioned on the front page that event, that is tragic not only for this country and its people, but also a tragic proclamation that the planet and the human civilization will be governed by the most brutal power, the one serving American interests. And all in the guise of human rights, freedom, democracy, humanness. What absurdity, what hypocrisy, what cynicism, what lies! And the Serbs as victims of the NATO bombing, as to date the greatest victims of American hegemony policy, they are forced to forget their tragedy! And not only forget it, but forgive and it as well! They can still, quite conventionally, almost discreetly and rather superficially mention it in the last minutes of news programs and back pages of the newspapers. Almost all the media in Serbia devoted more attention and time and space to the American Academy Awards, to winning Oscars, than to the anniversary of the beginning of the NATO bombing of our country! What is killed in that manner and how the bombing of this people is continued by other means - that is hopefully clear to every man capable of thought at the level of an average teenager!

How many thousands of victims, how many thousands of missiles, how many thousands of kilos of explosive, how many cluster bombs, how many depleted uranium bombs, were used on Serbia? How many tens of bridges were destroyed, how many thousands of people are there with post-traumatic consequences? How many deformed children will be born, not only in Serbia, but in the whole of Europe as well? When the NATO protectors of Albanian terrorism came to Kosovo and Metohija, almost all of the Serbs were exiled, tens of

thousands of their homes were burned down, hundreds of their churches and monasteries were destroyed. During almost four years of absolute domination of the NATO forces in Kosovo and Metohija, the alleged guarantor of the safety for the return to their homes, not even one percent of the exiled Serbs could go back to their homes! With all those wonders, all those terrible crimes in accordance with the American script, only one man was charged and sentenced! Only one!

The law of Hamurabi, ancient Roman laws, all the codes and legal systems of all countries must feel humiliation before this fact. So many killed, so many crimes of all kinds - and only one man sentenced!? How will the Minister of Justice in Serbian government find a logical, even in a most formal semblance of logic, answer that makes even a ghost of justice? This legal absurd, this corruption of law can take its place in any anthology of meaninglessness and humiliation of law. How is it possible - so many crimes, so many victims, and only one man guilty?

Let us see who that wonder man is, what his crime is, and what justifies the verdict and the sentence of the District Court in Belgrade.

The only one guilty for all the NATO crimes is Dragoljub Milanovic. He was a general manager of the Radio Television of Serbia. He held the same position at the time of the NATO bombing of the FR Yugoslavia. All the 78 days of aggression against our country he stayed in the RTS building until after midnight.

In the night between 22 and 23 April 1999 I was the chief editor on duty in the News Department of the RTS. That fact gives me not only the right, but also the duty of the highest moral order to say what happened and how it happened. One newspaper story is too short for such a delicate story, for such a monstrous crime, for such a big tragedy. I am saving all this for the book I am writing, and which will hopefully explain through arguments what happened in the night the television building was bombed, what had happened before, and what was to happen after.

In the night when the building was hit, manager Milanovic asked me, as the chief editor on duty, and in connection with the statement from Moscow regarding the talks Milosevic - Chernomyrdin, which were on the previous day (22 April 1999) in Belgrade. It was about 1 o'clock after midnight, or a couple of minutes to 1. Bearing in mind that the translation of the text was rather confusing, I saw right away that this important news would not be ready for the news program at 1 o'clock. After checking the translation and some stylistic interventions, I went out of Mr. Milanovic's office. The time was about ten minutes past one. Milanovic stayed in his office with a man I did not know. The said news I prepared for the news program at 2 o'clock. My last editor's action of that tragic night was to advise the news presenter Slobodan Kovacevic to read the said statement very clearly, since there were some linguistic adjustments in the translation.

Some time before 2 o'clock after midnight I was sitting in the office of the Culture Department, where I had spent twenty-five years as a journalist. There were Ljuba Vucicevic, in charge that night for the correspondents' network, my colleague from the culture department, Dragan Srdanovic, and the secretary, Maja Andjelkovic. At 5 or 6 minutes after 2 - it struck! The building shook, we fell. There are moments in a great drama that the rational powers in man withdraw, and some miraculous instinct for self-preservation takes lead. I was trying to keep calm, collected, aware. I wanted to extend it to the others as well. I was afraid that panic would overwhelm me, the panic there were so many reasons for. All the stumbling, falling, running into the walls of the building basement, did not cause any pain, since, it seems to me, the organism in some wonderful way - was auto-anesthetized! Many things in those terrible events, not even four years later, cannot be explained, if they were untranslatable to the language of logic.

It is not important now for this text. No less strange, irrational things happened even after that, and following the end of the NATO aggression against the FR Yugoslavia. There is rumor, even claims that it was known that the TV building would be bombed, and that we were, for propaganda goals, similar to those of Muslims in Sarajevo, to be sacrificed. I could not believe it. Such madness, such moral crime - no normal man could do it. However, those dilemmas, their final solutions, discovering the political layers of the whole case, both in the country and abroad - let us save it for the book.

Milanovic was in the top part of the ruling Socialist party of Serbia (SPS), the man of great, even greatest trust of the government and President Milosevic. They cannot have wanted to sacrifice him! He was in the building about half an hour before the bombing. General Wesley Clark or Xavier Solana cannot have called him on the mobile phone to tell him to go out, because their Merciful Angel was on the way to visit the RTS building! There were many enough assurances from various international institutions, even from Brussels itself, that the RTS building would not be targeted. Even the International Association of Journalists assured us of it! Our facilities were, for the reasons of safety, located on three different sites, outside Belgrade, and several of them in the basements and garages in the vicinity of the TV building. We had to be near the main building due to

technical reasons, and the other building with similar facilities was located in such a manner that it really represented an easy target for the NATO missiles. In the close vicinity of the main building in Aberdareva street there is General Post Office, National Bank of Yugoslavia, Russian church, St. Marco's church, children's theatre "Dusko Radovic", Fifth Belgrade Highschool, and many residential buildings. We believed that the "Merciful Angel" would not target them. However, the RAF Harrier plane, with the necessary laser and other support from the ground, found the way to place his "smart missile" among us.

By means of the new regime in Serbia, on 5 October 2000, many things take on different shapes, which is quite understandable when it comes to politics. The symbol of the coming of the new policy was setting fire to the Federal Assembly building and the RTS building. At that time the documents of priceless value burned. The film history of a nation, collected there for almost half a century. Plentiful evidence of the NATO crimes were burned down, the film records on all the crimes, especially terrorist crimes, in Kosovo and Metohija, film documents on the war in Croatia and Bosnia. Several thousand cassettes where similar materials were kept were also burned to ashes. No one was ever charged for that, let alone convicted! The attitude towards the NATO also underwent some changes. Those in that military alliance most responsible for the bombing campaign against FR Yugoslavia are all of a sudden treated as friends, and the previous, even formal court sentences, were annulled and they were therefore absolved of all guilt. This was carried out by the Supreme Court of Serbia, of course by the orders of the new regime. They were absolved and promoted to friends, and the trial of Dragoljub Milanovic started, with the argument that he was responsible for the death of 16 employees of the RTS Television Belgrade, who had died in the bombing campaign of the NATO alliance. The hunt against journalist who were in the building that night started. The newly appointed manager of the RTS, Nenad Ristic, on the second anniversary of that tragic event, passed a judgement on us journalists - for having survived that awful night. He, with evident bitterness, in the live broadcast, yelled (I quote): "And the journalist, editors and propagators were not killed!" To the people who wondered at such a monstrous attitude towards the former colleagues, I "explained" that in that way Nenad Ristic was criticizing the NATO alliance - for inefficiency! By the way, Nenad Ristic spent all his working life (over thirty years) in high positions on that same television! He was an editor of this and that, a party chief known by frequently reporting fellow journalists to the police and party committees! Almost all of the journalist who were in the building on that tragic night, lost their right to work! I myself was told that I was "vocally and visually - undesirable"! After 28 years of working in that unfortunate Television, with all the highest domestic awards and prizes for my professional activities, I was left without means!

In such an atmosphere, what could have been expected in the court trial of Dragoljub Milanovic? As a I did not want to take the side of defense nor the side of prosecution. I just wanted to contribute to the objective insight into the whole event. It was not my fault that the facts were on Milanovic's side. I was not his friend, we just had a professional relationship. However, the Court Council interrupted me in my testifying when I announced that I was just about to shed light on some facts important for reviewing the whole event. It was clear to me immediately that the verdict had already been passed, and that the entire trial was just sheer formality, and a disguise for a political verdict. He was sentenced to ten years in prison, and that based on the non-existing document, a draft of the internal decision that was not signed nor stamped, without any legal effect. The known perpetrator of the crime was absolved, made a friend, and the one who objectively could not have done anything for our safety was convicted. Simply, the victim was convicted as a criminal, and the true criminal was promoted into a true merciful angel.

The convicted Milanovic did not report to the penitentiary to serve his sentence. It is not known where he is. It is clear that running away from justice is a new criminal act and it is clear that it is present in the penal codes of all countries. Formally and legally, Milanovic escaped justice, the court sentence. I do not know whether some legal expert in some legal manner can explain - running away from injustice?! Judging by the most common human sense of justice, Milanovic suffered great injustice. If I thought that he was guilty, I myself would be the first to blame him for the great and consequential traumas of that night! Unless somebody convinces me that it is my fault for having survived! And such attempts, what absurdity, have already taken place! However, it is but one element in the delicate, and in good part irrational, reality in my country, which has found itself in the position of an American protectorate of the most humble kind. And, while I am trying to complete this text somehow, overwhelmed by dark thoughts and many associations, I hear on the radio that the Americans bombed the Iraqi television building in Baghdad! Like in some kind of a novel! It seems, when we think of what is happening to us, and especially what is yet to happen, that Orwell was a great - optimist.

Only now did I remember - Hans Frisch, Goebbels' deputy in Hitler's ministry of propaganda, was found not guilty at the International Court in Nuremberg in 1946, with the explanation that he could not significantly influence the course of war! He was not guilty, and Dragoljub Milanovic is convicted! Goodbye, reason!

Note: If you would like to cooperate, if you have different thoughts or would like to say something, write to us - and sign your name!

Sagittarius

Van: "CDSM"
 Aan: <Undisclosed-Recipient:>
 Verzonden: zondag 6 april 2003 13:23
 Onderwerp: Serbia Update
Serbia Update
 A. Reader (Belgrade)
 05.04.2003.

Dear friends,

I feel that a little update is necessary on the situation in Belgrade following the assassination of "Prime Minister" Zoran Djindjic (in high society better known as "that little secret agent of the German BND"). Well, things are going in the direction I knew they would take. The state of emergency is still in progress, and apparently it is having a certain amount of "success". The latest political and media fashion are mafia clans and assassins. Two groups of assassins (???) have been apprehended, one for the murder of Djindjic, and another for the murder of ex-president of Serbia Ivan Stambolic, who disappeared prior to the elections in 2000 (this does not include "mafia" members who have been killed in police shot-outs; after all, dead people don't talk, now do they.).

Lets start with the mafia clans. Belgrade had (and still does have) three mafia clans, the same being:

- a) The Surcin Mafia Clan
- b) The Vozdovac Mafia Clan
- c) The Zemun Mafia Clan

These mafia clans resemble the Chicago gangs of the 1930's, and it is questionable if you can label them with the title of "mafia". Never-the-less, as soon as Djindjic was assassinated, all the media, as if by magic, and like a troop of parrots, directed their attention to the Zemun Mafia Clan. For some strange reason, the other two mafia clans were not even mentioned. Well, these past few weeks saw the arrests of individual criminals, as well as the arrests of the members of the Zemun Mafia Clan whose existence has, apparently, been terminated by police action. What about the other two mafia clans? Why the conspiracy of silence? We now have to turn to the statements of Dr. Vojislav Seselj, President of the SRS Political Party. Prior to his departure to the Hague, he had on numerous occasions openly accused Djindjic and the DOS Coalition of being in league with the Surcin Mafia Clan. Is this the reason why we have the conspiracy of silence? Apparently so. Proof lies in the fact that a few days after Djindjic's assassination, the Nacional daily newspaper dared suggest that Djindjic had connections with the Surcin Clan. The said newspaper was immediately banned by the authorities, and the ban is still in place. Besides Nacional, the Dan daily newspaper, published in Montenegro, is banned in Serbia (a few days ago it openly stated that Djindjic was assassinated on NATO orders; the execution was carried out by the ruling DOS coalition).

Let us now turn to the assassination of Ivan Stambolic. For those who have forgotten his name, let me point out that he was President of Serbia in the 1980's, being brought to power by the communist political machine of those days. To say that the man was a village idiot would be an understatement. He was almost laughed out of Office (well, perhaps I am exaggerating a little bit). At any rate, there was a tremendous sigh of relief when he was removed from power and when Mr. Slobodan Milosevic was appointed President, which was one of the reasons for his incredible popularity; people were glad that the village idiot was sent to political oblivion (in fact, he was made a bank president, and in such a capacity he saw retirement). It was with some surprise that his disappearance was announced in 2000, prior to the elections. Anyway, it was soon forgotten, since Stambolic was a political and social non-entity. However, his name again surfaced last week, when the authorities announced that his "assassins" were caught. The motive for the assassination? Apparently the DOS Coalition had "plans" for offering him the presidential nomination in 2000, which in turn led to his political murder by (guess who?) President Milosevic !!! Most people greeted the news with utter astonishment, for the simple reason that this forgotten political clown was NEVER intended for nomination by the DOS Coalition (HIM OF ALL PEOPLE !!!), nor by any other political party; his nomination would have been the best political news for President Milosevic, assuring him total victory. However, the political clown needed to be resurrected, posthumously, so that additional political damage could be instigated on President Milosevic, as well as on the SPS, SRS and JUL political parties. The DOS Coalition is apparently calculating that the younger generation does not remember Stambolic too well, and that this manoeuvre will find fruition. Apparently they have forgotten about the older generation (people are both laughing and shaking their heads).

What are the conclusions that can presently be drawn? They are as follows:

- a) With the assassination of Djindjic, the German factor has been curtailed in Belgrade. Why was this necessary ? The answer is simple. There is a war in Iraq, and one that is not going too well for the US. One of the chief air supply routes is across Serbia. The Germans oppose the war. Djindjic was their man in Belgrade, so Djindjic had to go. He was publicly executed, not only to secure the supply routes, but as a warning to the DOS Coalition as a whole.
- b) With the assassination of Stambolic, new accusations are now being drawn against President Milosevic and Dr. Seselj in the Hague. The DOS controlled media has now instigated a new campaign of vilification (and brainwashing) against the SPS, SRS and JUL political parties, suggesting that the same should be banned due to their "association" with mafia clans and assassins (no less !!!). Some DOS politicians have given their concurrence on the same. The media is apparently psychologically preparing the population for this eventuality. Should this happen, then in the long run it would prove to be one of the most foolish decisions which the DOS leadership has ever made, especially since in the 2002 elections the vast majority of the voters either did not bother to vote, or else voted against DOS. Any banning of the three parties would automatically be perceived as a fascist political manoeuvre, one which would automatically enhance the popularity of the said parties.
- c) The status of the assassins. Arrests were made, but no formal charges so far. It was announced that a special court would try the assassins. Therefore, we can expect a show trial, something akin to the kangaroo Hague Tribunal. What is interesting about the assassins is that it was announced that some of them were either acting members, or former members of the famous police Red Berets (not to be confused with the army Red Berets). The same were created during the Milosevic presidency, and they were some of the best trained police commandos in the world. Naturally, after the assassins were "caught", the Red Berets were by Government decree disbanded. By this act the efficiency of the police has been undermined. This, obviously, suits somebody.
- d) The status of the Vozdovac and Surcin Mafia Clans. So far, little news about the arrests of members of the Vozdovac Clan. The police did, however, state that some (probably two) members of the Surcin Mafia Clan have been apprehended. Why only some ? Why did they wait a whole month ? Were these apprehended members used as scape goats to create the impression that this mafia clan is also subject to police and judicial proceedings ? A very poor impression was created by the authorities. The public is now convinced that with the termination of the Zemun Mafia Clan, and with the mass arrests of individual criminals, that the field has been layed open for the functioning of the Surcin Mafia Clan. We shall see what the future fate of this Clan is going to be.
- e) The number of arrests. Yesterday the media has disclosed that 7,000 people have been apprehended (I don't have the figure for the number which were kept in custody). Why 7,000 ? Are we to believe that all of them were criminals ? Did politics have to do with all of this ?
- f) The state of emergency. The Government has announced that the state of emergency will not last too long. However, no date has been given when it will be lifted. One has to wonder why we still have a state of emergency if the "assassins" to the stated murders have been apprehended. Does the actual date depend on the duration of the war in Iraq ?

What can one say of the DOS Coalition ? As is well known, it is a collection of a dozen or so political parties. All of them started out as center of the line political entities. However, as soon as they assumed power, they showed that history repeats its self. These center of the line political parties are turning out to be worse than the right wing political parties which they ostensibly despise. The 7,000 arrests is proof of this.

Sincerely,

A. Reader (Belgrade)

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

Balkan-maffia gevaar voor heel Europa

5-4-2003

BALKAN-MAFIA

Norbert Mappes-Niediek

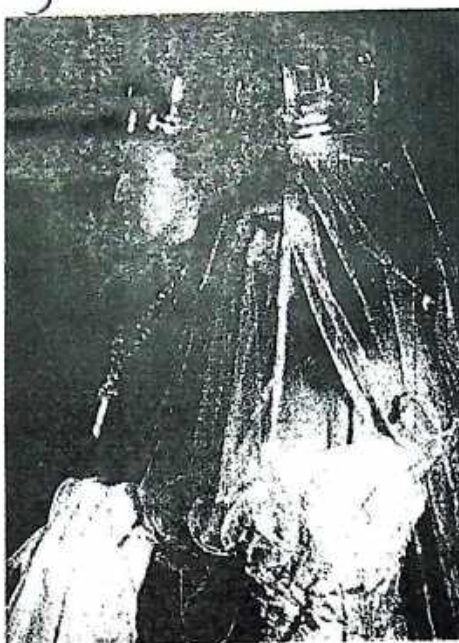
Ch. Linksverlag, 190 pagina's, €14,90

DOOR KARIN JUŠEK

Op de Balkan is niets wat het lijkt. Nationale bevrijdingslegers blijken criminele organisaties te zijn, politici bendeleiders en pas ontstane staten slechts met een nationale vlag verhuilde uitvalsbases voor grote en kleine schurken.

Deze ervaring moest ook de Europese Unie in 2001 in Macedonië opdoen. Wat eruitzag als een etnisch conflict tussen Albanezen en Macedoniërs dat door Javier Solana was beslecht, ontpopte zich na het optrekken van de kruitdampen als een oorlog over territoria en afpersmogelijkheden binnen de onderwereld. Bevolking en Balkan-specialisten waren wantrouwig geworden toen er ondanks alle schietpartijen en bomaanslagen betrekkelijk weinig bloed vloeyde. Maar de westerse diplomaten tuinden er in en hielpen criminelen aan politieke functies. Een 'cover up' noemen specialisten op het gebied van de georganiseerde criminaliteit de schijnvertoningen, die er toe dienen om illegale zaken te legaliseren.

De ervaringen in Macedonië waren veelbelovend voor de georganiseerde criminaliteit. Wie een staat controleert kan belastingen heffen in plaats van beschermgeld afpersen.

Arkan en zijn bruid, popzangeres Ceca.

FOTO: REUTERS

dering in gekomen. De staat is gewoon een firma als welke andere ook. En net als in het bedrijfsleven zitten ook in het staatsapparaat criminelen op belangrijke posities.

Mappes-Niediek beschrijft hoe Joegoslavië

Sagittarius

Van: "CDSM"
 Aan: <Undisclosed-Recipient:>
 Verzonden: dinsdag 1 april 2003 10:16
 Onderwerp: Serbia Under Martial Law
<http://www.antiwar.com/malic/m032703.html>

Serbia Under Martial Law

by Nebojsa Malic
 March 27, 2003

Two weeks ago, Serbian Prime Minister Zoran Djindjic was shot and killed by a sniper bullet. His successors immediately declared a "state of emergency" - in effect, martial law - of undetermined duration, and launched a massive police operation to crack down on alleged crime syndicates suspected of Djindjic's murder. Djindjic was given a full state funeral and numerous eulogies in the Western press, before news of His Most Democratic Majesty's invasion of Iraq pushed Serbia out of the limelight.

As Imperial forces, confident after terror-bombing Serbia into submission in 1999, fought against unexpectedly stiff Iraqi resistance, Djindjic's successors reaffirmed Serbia's vassal status by expelling Iraqi diplomats. Meanwhile, at home, they reveled in power over their citizens even the Emperor would envy.

=====

A different war

=====

Under the leadership of Djindjic's party comrade Zoran Zivkovic, who was appointed Prime Minister on March 17, the new government launched a "war on organized crime."

With uncanny speed, they blamed Djindjic's death on the "Zemun clan," allegedly a crime syndicate based near Belgrade. Suddenly, the police that could not solve any capital murder cases in the past two years knew everything, and everyone responsible. On March 18, the government said it had arrested 750 people. Two days later, the number rose to over 1000, and by the 23rd, stood at 2700! By March 17, Belgrade prisons were full, and the arrested had to be sent elsewhere.

While Serbia is certainly ridden with organized crime, as are all post-Communist countries, there are valid concerns that the government crackdown is not really aimed at destroying the mafia altogether. For example, though the little-known 'Zemun clan' is a target, the much better-known 'Surcin clan,' whose boss let Djindjic travel in his private jets, has not been mentioned at all.

One of the alleged 'Zemun clan' kingpins, known as "Legija," used to command a Special Operations Unit of the Interior Ministry. Djindjic enlisted Legija's help in 2000 to seize power, and in 2001 to seize Milosevic. There are indications he was about to deliver Legija's head to the Hague Inquisition, just before he was killed.

The following facts need mention as well. Zivkovic was minister of police in the Yugoslav government until it was dissolved last month. Djindjic was killed on his watch - yet he got promoted! Dusan Mihajlovic, Serbia's minister of police (and thus even more responsible than Zivkovic) remained in his post. Legija's former unit, the "Red Berets," has been directly subordinated to Mihajlovic since early 2002. (It was disbanded two days ago, just as some pro-Imperial elements advised.)

There are numerous indications that the state of emergency and the 'war on crime' are actually aimed at the government's political opponents and dissenters in general. "War is the health of the state," Randolph Bourne famously said. State-launched 'wars' on social problems serve that purpose just as well.

=====

Let the purges begin

=====

Thanks to the emergency, the police do not need search or arrest warrants, but simply to barge into houses and offices of suspects. Property of the suspects can be confiscated or destroyed, as was the case with an

office building owned by the alleged leader of the "Zemun clan." Under emergency powers, suspects can be held for 30 days without charges. And since Serbia kept the Communist system of criminal justice, all suspects are pretty much presumed guilty until proven innocent.

Djindjic's murder has been blamed on "remnants of the Milosevic regime", both by the Serbian government and the Imperial press. It is hard to say exactly who claimed it first, though the accusations seemed to appear in American papers sooner than in official Serbian statements. It wouldn't be the first time that Serbia takes its cue from the Empire. As early as March 16, a friend of Djindjic's wrote a commentary for the Washington Post, openly blaming Slobodan Milosevic for the hit.

Prime Minister Zivkovic also blamed "politically affiliate groups," and pledged he would "clean Serbia with an iron broom." A prominent member of the Djindjic regime opined that the PM's tragic death could be used as an "inspiration" to make Serbia into a democracy.

If so, Serbia's leaders have a mighty odd definition of "democracy." Does it mean censorship? Yes. Emergency powers provided for a full media crackdown, limiting the news to official statements only. This supposedly extends only to the causes of the emergency, but since the government interprets what does and what does not apply, in practice this means censorship of everything. Several publications and TV stations have already been banned. A Serbian government consultant, posing as an independent journalist, tried to excuse the censorship by claiming that 'those targeted are mainly low-quality tabloids, notorious for their unverified reports, invasions of privacy and reliance on rumour and even lies.' But that describes most of the media in the Balkans! Besides, any persecution first targets the unpopular, so by the time it gets around to others, they have no way to resist.

Last week, the government purged the judiciary, creating the opportunity to 'pack' the courts with its supporters. Nenad Canak, a lunatic fringe politician who figures prominently in the DOS coalition, advocated a ban on certain political parties. There was even a hint of 'culture wars' as the authorities arrested Ceca Raznatovic, neo-folk singer and widow of militia leader Arkan. Allegedly connected to the 'Zemun clan,' Raznatovic and her music are considered a "vulgar celebration of Serbia's criminal class," as Time magazine famously put it last summer. Also, head of the military counter-intelligence was recently sacked by the pro-Djindjic government of the Serbia-Montenegro union, suggesting that a purge in the military is going on as well.

The alleged hitman himself was arrested on Monday, but the police haven't said how they "know" he was the shooter. In today's Serbia, their word cannot be questioned.

=====

Faking a martyr

=====

Though the people in Serbia in general have been conditioned to, if not trust, then at least obey the government unconditionally, many see the state of emergency for what it is: a naked power grab, using Djindjic's body as the proverbial 'bloody shirt'.

The Empire is certainly treating Djindjic like "a martyr to the cause of a liberal, democratic Serbia" (Tod Lindberg, The Washington Times). In the weeks following his demise, The Toronto Star called him 'a true patriot,' London's noxious IWPR lamented Serbia's interrupted road to "full Euro-Atlantic integration," and the New York Times editorialized that though the Empire was absolutely right in all its demands, and Djindjic did right by obeying them, he should have received more support to deal with the opposition.

A rare voice of dissent came from Neil Clark in the London Guardian, who called Djindjic "The quisling of Belgrade." Said Clark, "When a man has sold his country's assets, its ex-president and his main political rivals, what else is there to sell? Only the country itself."

And Steven Erlanger of the New York Times noted, in a March 16 piece, that Djindjic had links with the criminal syndicates that supposedly killed him, even as he again claimed Djindjic was hated for obeying the fully justified Western demands.

IWPR, a loathsome purveyor of transnational statism, deemed the martial law as an "opportunity" to rid Serbia of organized crime, with a perfunctory caution that it could lead to a dictatorship. The government crackdown was also supported unequivocally by the enthusiastically Imperial ICG. The Christian Science Monitor quoted ICG's Belgrade bureau chief, James Lyon, as saying, "If they can keep this up for another two weeks, I am optimistic that Djindjic's death will be seen as the spark that gave Serbia a democratic future."

Meanwhile, ICG panicked over the possibility that the future Serbia won't be as obedient and pliant as Djindjic made it, and demanded of the Empire not to relax any of its pressure on Belgrade. The people of Serbia, of course, knew nothing of it.

Under the emergency powers, mention of this report would result in a ban...

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

Sagittarius

Van: "CDSM" <casm_b@btopenworld.com>
 Aan: <Undisclosed-Recipient:;>
 Verzonden: donderdag 3 april 2003 9:59
 Onderwerp: Powell to press Serbs on warcrimes in Belgrade
 ICTY News:ICTR Library Service

Agence France Presse
 April 1, 2003 Tuesday 4:13 PM Eastern Time

Powell to press Serbs on warcrimes in Belgrade visit

MATTHEW LEE
 WASHINGTON, April 1

US Secretary of State Colin Powell will visit Belgrade this week to show US support for Serbia after the assassination of its prime minister last month, the State Department said Tuesday.

He also wants to press Belgrade for better cooperation with the International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia (ICTY), it said.

"Clearly it will be an opportunity to reiterate our strong views about cooperation with (the ICTY), how important that is, but also how important we feel it is that we can continue our support for the progress," deputy spokesman Philip Reeker told reporters.

Powell is sandwiching a brief stop in Belgrade on Wednesday between meetings in Turkey, where he arrived late Tuesday, and Belgium where he will be on Thursday for talks with NATO and European Union officials on Iraq, the department said.

He is to meet with the President of Serbia and Montenegro, Svetozar Marovic, and the new Prime Minister, Zoran Zivkovic, it said.

"He will also call on the widow of slain prime minister Zoran Djindjic to express his condolences," it said in a statement.

Serbia continues to struggle with the March 12 assassination of Djindjic, who played an instrumental role in ousting former Yugoslav strongman Slobodan Milosevic and implementing reforms demanded by the west.

It was Djindjic who turned Milosevic over to the ICTY, where he is on trial for war crimes.

The Serbian Interior Ministry said Monday that Djindjic had been murdered by self-styled patriotic forces in Milosevic's name and there have been charges that the ex-leader's wife ordered the killing.

Zivkovic, Djindjic's successor, is a tough-talking politician widely perceived as having a strong desire to cooperate with the West.

Powell will be the highest-ranking US official and first US secretary of state to visit Belgrade since the 1999 Kosovo conflict that eventually led to Milosevic's downfall.

Under US law, he must certify that Belgrade is cooperating with The Hague-based ICTY in order for Washington to continue its financial assistance program to Serbia.

Until last year the deadline for that certification had been March 31, but a change in the legislation has put that date back to June.

Earlier this year, before Djindjic's assassination, Washington warned Belgrade that it must turn over key war crimes suspects still at large to the ICTY, or lose the assistance which last year amounted to 40 million dollars.

Washington wants Belgrade to arrest Bosnian Serb wartime military commander Ratko Mladic, accused of war crimes committed during the Srebrenica massacre in 1995, when more than 7,000 Muslim men and boys were murdered.

It also wants Belgrade to turn over Veselin Sljivancanin and Miroslav Radic, two Yugoslav army officers accused of war crimes committed in the Croatian city of Vukovar in November 1991.

Belgrade officials have repeatedly denied allegations that Mladic is hiding in the country, claiming he has left and the government does not know his whereabouts.

Zivkovic said on Saturday he expected a law on Serbia's cooperation with the ICTY to be amended so suspected war criminals can be extradited more easily.

The proposed changes would be made to article 39 of the law which has banned any transfers of indicted persons since it was adopted in April 2002.

mvl/aln

US-Serbia-Powell

LOAD-DATE: April 1, 2003

2 of 21 DOCUMENTS

Copyright 2003 Agence France Presse
Agence France Presse

April 1, 2003 Tuesday 12:34 PM Eastern Time

SECTION: Domestic, non-Washington, General News

LENGTH: 590 words

HEADLINE: Powell to press Serbs on warcrimes in Belgrade visit

BYLINE: MATTHEW LEE

DATELINE: WASHINGTON, April 1

BODY:

US Secretary of State Colin Powell will visit Belgrade this week to show US support for Serbia after the assassination of its prime minister last month, the State Department said Tuesday.

He also wants to press Belgrade for better cooperation with the International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia (ICTY), officials said.

WOENSDAG 2 APRIL 2003

'Betrokken bij moord op premier Djindjić' Ex-stafchef Pavković in Belgrado opgepakt

BELGRADO, 2 APRIL. De Servische politie heeft gisteren oud-stafchef Nebojša Pavković en twee kopstukken van de politieke partij JUL (Nieuw Joegoslavisch Links) gearresteerd. Ze worden volgens de Servische media verdacht van betrokkenheid bij de moord op premier Zoran Djindjić op 12 maart.

De gearresteerde JUL-functionarissen zijn Ivan Marković, die onder president Milošević Joegoslavisch minister van Telecommunicatie is geweest, en Svetozar Simović, voormalig federaal onderminister van Binnenlandse Zaken. Hun partij, die algemeen wordt gezien als een allegaartje van orthodoxe communisten, al dan niet gepensioneerde hoge officieren uit het tijdperk-Tito en corrupte mafioze zakenlieden die zich ten tijde van Milošević hebben verrijkt, wordt geleid door Mira Marković, de vrouw van Milošević.

Mira Marković wordt zelf door de Servische politie gezocht op de verdenking betrokken te zijn bij de ontvoering van en moord op ex-president Ivan Stambolić van Servië in augustus 2000, al heeft ze dat in een brief aan haar partij inmiddels in scherpe termen ontkend.

Mira Marković vloog eind februari naar Moskou, waar ze tijdelijk woont bij haar zoon Marko. Deze nam na de arrestatie van zijn vader de wijk naar Rusland en dook daar onder. De Servische autoriteiten hebben de afgelopen dagen herhaaldelijk gedreigd een internationaal arrestatiebevel tegen haar uit te vaardigen als ze niet vrijwillig terugkeert. Zij op haar beurt heeft de justitie in haar land uitgedaagd haar te laten arresteren.

In hoeverre generaal Pavković, legerleider onder Milošević en onder diens opvolger Koštunica, bij de moord op Djindjić betrokken kan zijn geweest, is onduidelijk. Hij werd midden vorig jaar door Koštunica ontslagen omdat hij in de machtsstrijd tussen de president en premier Djindjić de kant van de laatste had gekozen en had geweigerd in te gaan op Koštuni-

ca's verzoek, gebruik te mogen maken van de militaire inlichtingendienst in de machtsstrijd.

Volgens sommige Servische media heeft de arrestatie niet zozeer van doen met de moord op Djindjić, maar eerder met het gebruik van een militaire helikopter tijdens een moordaanslag in 2000, toen Milošević nog president was. De vroegere oppositieleider Vuk Drašković heeft gezegd dat de daders van een – op het nippertje mislukte – aanslag op zijn leven eerst ontsnapten met een ambulance en vervolgens met een militaire helikopter.

De Servische politie meldde gisteren ook twee kopstukken van de bende van Zemun – die de moord op premier Djindjić zou hebben beraamd – te hebben gearresteerd, de broers Djordje en Dušan Kršmanović. (Reuters, AFP, AP)

Internationaal Gerechtshof verwert Joegoslavisch beroep tot herziening

Op 3 februari 2003 heeft het Internationaal Gerechtshof een beroep tot herziening verworpen in de zaak over de toepassing van de Genocide Conventie van Bosnië Herzegovina tegen Joegoslavië (uitspraak 11 juli 1996). Het Hof achtte met tien stemmen tegen drie het beroep niet ontvankelijk. Het Hof stelde dat een beroep tot herziening alleen mogelijk is als er een nieuw feit is ontdekt dat niet bekend was op het moment van de uitspraak. Dit feit moet reeds aanwezig zijn op het moment van de uitspraak, maar later pas zijn

Republiek Congo dient klacht in tegen Frankrijk

In december 2002 heeft de Republiek Congo een zaak aanhangig gemaakt bij het Internationaal Gerechtshof tegen Frankrijk. Het betreft de aanklachten tegen Frankrijk wegens ingediend betreffende de menselijkheid van de Congolese president Pierre Bouquillon.

ontdekt. Een feit dat een aantal jaren later gebeurd is geen nieuw feit in dit verband, ongeacht de juridische gevolgen die dit kan hebben. In dit geval ging het om de toetreding van de voormalige Republiek Joegoslavië tot de VN op 1 november 2000. Het Hof vond deze toetreding geen nieuw feit dat een herziening van het vonnis noodzakelijk zou maken. Het Hof stelde dat in 1996 de Algemene Vergadering bepaalde dat de Federale Republiek Joegoslavië (Servië en Montenegro) niet automatisch het lidmaatschap van de voormalige Socialistische Republiek Joegoslavië kon overnemen. De laatste moest opnieuw lidmaatschap aanvragen. Het Hof stelde echter dat tussen 1996 en 2000 de status van de Federale Republiek Joegoslavië bepaald werd per situatie. Zo mocht het bijvoorbeeld niet deelnemen aan de Algemene Vergadering en de ECOSOC, maar kon het wel als partij voor het Hof verschijnen en ook veranderde de positie met betrekking tot de Genocide Conventie niet. Kortom, het Hof beschouwde deze situatie niet als een nieuw feit en verwierp het beroep tot herziening.

EU-macht in Macedonië

BRUSSEL, 31 MAART. De Europese Unie neemt vandaag van de NAVO het commando over van de vredes-troepen in Macedonië. Het is de eerste militaire operatie onder de vlag van de EU.

'Operatie Concordia' heeft vooral een symbolisch karakter. Ze is beperkt van omvang – zo'n driehonderd militairen – en duurt niet langer dan een half jaar. De situatie in Macedonië, dat grenst aan Kosovo, is behoorlijk gestabiliseerd. Critici vragen zich zelfs af of militaire aanwezigheid nog wel nodig is.

Toch wordt binnen de EU veel waarde gehecht aan de operatie, die wordt gezien als een testcase voor de snelle reactiemacht waarover nu al jaren binnen de EU wordt gesproken.

EU-diplomaten spreken van een manier om de last te verdelen tussen Europa en de Verenigde Staten. Daarbij zou de EU op termijn de

verantwoordelijkheid voor de stabilisering en de wederopbouw van de Balkan geheel kunnen overnemen van de VS. De Europese Unie heeft eerder de politionele taken in Bosnië van de Verenigde Naties overgenomen. Er wordt nog gesproken over een overname van de NAVO-vredesmacht in Bosnië volgend jaar.

De militaire bemoeienis met Macedonië stamt uit het najaar van 2001. Toen dreigde in het land een burgeroorlog tussen de Macedonische meerderheid en de Albanese minderheid.

De EU werkte samen met de NAVO aan bemiddeling en gebruikte daarbij naast diplomatieke en economische middelen ook militaire druk – onder meer om de ontwapening van de strijdende partijen te controleren.

EUFOR, zoals de militaire eenheid in Macedonië is gedoopt, wordt geleid door een Franse gene-

raal. De driehonderd licht bewapende manschappen zijn afkomstig uit 27 verschillende landen. Er is langdurig onderhandeld tussen de EU en de NAVO over de manier waarop EUFOR gebruik mag maken van de militaire infrastructuur van de VS in het gebied. Die afspraak diene als model voor eventuele toekomstige militaire EU-operaties.

EUFOR zal voornamelijk worden ingezet bij eventuele opleving van etnische spanningen en bij problemen rond georganiseerde misdaad en corruptie.

De meeste militairen zullen opereren in teams van vier man in burgervoertuigen. Daarnaast worden legervoertuigen worden ingezet als dat nodig is. Volgens militaire woordvoerders is de belangrijkste taak echter het tonen van internationale aanwezigheid. (Reuters, AFP)

Sagittarius

Van: "CDSM" <cdsm_b@btopenworld.com>

Aan: <Undisclosed-Recipient:;>

Verzonden: zondag 30 maart 2003 22:35

Onderwerp: Serbian Cops Kill Assassination

> **Serbian Cops Kill Assassination Suspects**

>
> By MISHA SAVIC
> ASSOCIATED PRESS

>
>
> BELGRADE, Serbia-Montenegro (AP) -

>
>
> Two main suspects in the assassination of Serbia's prime minister were
> killed in a shootout with police, authorities said.

>
>
> Investigators believe Milan Lukovic and Dusan Spasojevic were leaders of
the
> Zemun Clan, a crime gang that allegedly arranged the killing of Prime
> Minister Zoran Djindjic on March 12.

>
>
> The gang members had been hiding for days in the Belgrade suburb of
> Barajevo, armed with machine guns and hand grenades, authorities said. As
> officers tried to arrest them Thursday night, they "opened automatic fire,
> forcing the officers to respond," police said in a statement Friday.

>
>
> The government did not specify what role the two allegedly played in the
> assassination. A police official speaking on condition of anonymity said
> they organized and financed the plot.

>
>
> Police did not say whether any other suspects were involved in the
shootout.
> No police officers were injured.

>
>
> Investigators have rounded up more than 3,000 suspects since the Djindjic
> killing. About a third of them remain in custody.

>
>
> Earlier Thursday, about 15 members of an elite police unit that was close
to
> former President Slobodan Milosevic were arrested on suspicion they helped
> organize the leader's killing, police sources said.

>
>
> The Unit for Special Operations, numbering about 300 men, was disbanded
> peacefully Wednesday under a government order, said police Gen. Goran
> Radosavljevic, whose troops took over the unit's base in northern Serbia.

>
>
> The unit's deputy commander, Zvezdan Jovanovic, was arrested Monday for
> shooting Djindjic as he left an armored car in front of his Belgrade
> headquarters.

>
>
> Jovanovic served as Milosevic's bodyguard before the former Yugoslav
> president was ousted in a popular revolt led by Djindjic in October 2000.

>

> Dusan Maricic, the unit's commander, also was detained. He allegedly has
> ties to the Zemun Clan.

> Bojan Pajtic, the governing coalition's parliamentary leader, told B-92
> radio that with the disbanding of the special police unit - used by
> Milosevic during the wars in Croatia, Bosnia and Kosovo - the former
> president's "pillars of power" and "repressive mechanisms" finally are
> crumbling.

> The investigation into Djindjic's murder has shown "an alarming link
> between
> the secret services and organized crime" in Serbia, Pajtic said.

> Also Thursday, police arrested Milosevic's daughter-in-law, Milica Gajic,
> said a ranking police officer who refused to be identified. The officer
> declined to say why Gajic had been arrested.

> Gajic's husband, Marko, fled the country shortly after his father was
> ousted
> and is presumed to be living in one of the former Soviet republics. During
> his father's rule, he ran several lucrative businesses and was suspected
> of
> ties with criminal groups.

> The Interior Ministry said that Zivota Djoincevic, a prominent Belgrade
> district court judge, also was arrested Thursday on charges he took bribes
> from crime gangs in exchange for releasing at least eight suspects in
> several murder cases over the past years. A search of Djoincevic's home
> revealed an arsenal of weapons - rifles, handguns, ammunition and
> bayonets -
> and \$65,500.

> Serbia's acting President Natasa Micic said that with the latest arrests
> "organized crime has been defeated." She added that by murdering Djindjic,
> the gangs "tried to pull us back into the dark past."

> Milosevic's regime allowed crime figures to fight with notorious
> paramilitary units in the Balkan wars. Afterward, he gave them a free hand
> to join regular police forces - such as the special unit - linked to
> underworld figures running lucrative drug trafficking operations,
> authorities say.

> Djindjic made enemies by declaring war on organized crime, which
> flourished
> in Serbia under Milosevic's rule. He also angered some Serbs by pledging
> to
> arrest war crimes suspects wanted by the U.N. tribunal in The Hague,
> Netherlands, where Milosevic now is on trial.

> Since Djindjic's assassination, authorities have imposed a state of
> emergency and launched a major hunt for leading crime figures and their
> associates in the judiciary, police and other state services. More than
> 1,000 suspects have been arrested.

'Betrokken bij moord' Arrestaties bij geheime dienst Servië

BELGRADO, 27 MAART. In Servië is een aantal politiemannen en leden van de geheime dienst gearresteerd op verdenking betrokken te zijn geweest bij de moord op premier Djindjić.

De ontmanteling van de zogenoemde Rode Baretten verliep gisteren zonder incidenten; de commandant van deze zwaarbewapende eenheid van de geheime dienst is opgepakt.

Premier Zoran Živković, die gisteren de arrestatie van de politiemannen en geheime agenten meldde, noemde geen aantallen. Volgens hem „is nu al duidelijk” dat de arrestanten „banden onderhouden met de criminele bende [van Zemun] en de moord [op zijn voorganger]”. De maffiabende van Zemun, waarvan rond de zestig leden zijn gearresteerd na de moord op Djindjić, wordt geleid door Milorad Luković, voormalig commandant van de JSO. Deze JSO, ook wel Rode Baretten genoemd, onderhoudt nauwe banden met het criminele milieu. De vermeende dader van de moord op Djindjić, Zvezdan Jovanović, was plaatsvervangend commandant van de JSO. Gisteren werd gemeld dat Jovanović, die wegens zijn nuttige werk bij de bestrijding van Kosovo-rebellen nog door Slobodan Milošević is gedecoreerd, nauwe banden onderhoudt met de bende van Zemun. Hij, Luković en diens tweede man Spasojević zitten aan de top van wat premier Živković gisteren „een piramide van kwaad” noemde.

De regering gaf dinsdag opdracht tot ontmanteling van de JSO. Gisteren verlieten rond de tweehonderd leden van deze speciale, zwaarbewapende eenheid van de geheime dienst z'n verzet en in burger hun kazerne in de stad Kula in het noorden van Servië. Ze hadden eerder hun uniformen, wapens en insignes ingeleverd. Hun commandant, Dušan Maričić alias Gumar – opvolger van Luković en directe chef van Djindjić – moordenaar – werd gisteren gearresteerd op verdenking van betrokkenheid bij de door Luković geleide bende van Zemun. Vijftien andere JSO-leden zijn aangehouden voor verhoor. Zij maken deel uit van de lijfwacht van Luković, die als ex-commandant van de JSO bescherming genoot van het Servische ministerie van Binnenlandse Zaken – ook al leidde hij 's lands grootste maffiabende.

Živković ging gisteren in op de vraag waarom de JSO, met al haar overduidelijke banden met het criminele milieu, niet al veel eerder is ontbonden. Dat was niet gebeurd uit vrees voor „incidenten en een destabilisering van het land”, aldus Živković. „Men overwoog – en nu blijkt dat dat waar was – dat er mensen in deze eenheid die in staat waren en bereid waren het land te destabiliseren.” (VIP, AP)

Verdachten moord premier Politie doodt bendeleiders in Belgrado

BELGRADO, 28 MAART. Twee leiders van de bende van Zemun, hoofdverdachten van de moord op de Servische premier Zoran Djindjić, zijn gisteren doodgeschoten toen ze zich verzetten tegen hun arrestatie.

Milivoje Luković, alias Kum, en Dušan Spasojević, alias Siptar, werden volgens een verklaring van het Servische ministerie van Binnenlandse Zaken door de politie opgespoord in een onderduikwoning in de Belgradose wijk Barajevo. „Tijdens de arrestatie boden de leiders van de bende verzet. De politie zag zich gedwongen geweld te gebruiken. Spasojević en Luković kwamen om het leven”, aldus de verklaring.

De twee leidden met de nog voortvluchtige Milorad Luković, alias Legija, de bende van Zemun, de belangrijkste van de meer dan honderd maffiaclass. Spasojević begon zijn 'carrière' bij de rivaliserende bende van Surčin. Hij stapte over naar de bende van Zemun toen hij Milorad Luković leerde kennen. Er liepen 28 aanklachten tegen hem, onder andere wegens de poging tot moord op de toenmalige oppositieleider Vuk Drašković en de ontvoering van een prominente Servische zakenman. Eerder slaagde de Servische justitie in de vermoedelijke dader van de moordaanslag aan te houden: Zvezdan Jovanović alias Zveki, plaatsvervangend commandant van een inmiddels ontbonden elite-eenheid van de Servische geheime dienst met banden met de bende van Zemun.

In Belgrado is gisteren een rechter gearresteerd wegens banden met de bende van Zemun. Života Djoinčević wordt beschuldigd van

het aannemen van steekpenningen in ruil voor het vrijlaten van verdachten en van het opleggen van korte straffen voor zware vergrijpen. Volgens de Servische autoriteiten beval Djoinčević begin vorig jaar de vrijlating van acht personen die van misdrijven als moord waren beschuldigd. Daarnaast beval hij de vrijlating van vier kopstukken van het regime van Slobodan Milošević die waren beschuldigd van financiële fraude en stelde hij eind oktober 2001 Jezdimir Vasiljević op vrije voeten. Vasiljević was in de vroege jaren negentig eigenaar van Jugoskandik, een bank die door middel van een frauduleus piramideschema waarmee de Servische bevolking miljarden uit de zak werd geklopt. Dat gebeurde in samenwerking met het regime, dat een deel van de winst opstreek.

In de woning van de rechter werden bij huiszoeking een geweer, een grote hoeveelheid munitie, bajonetten en een bedrag van 70.000 euro aangetroffen.

Djainčević is het tweede kopstuk uit de rechterlijke macht dat is gearresteerd wegens banden met de bende van Zemun. Eerder werd de plaatsvervangende procureur-generaal van Servië, Milan Sarajlić, opgepakt. Hij bekende prompt zich door de bende te hebben laten omkopen in ruil voor het stopzetten van juridische onderzoeken en informatie over de bestrijding van de georganiseerde misdaad. (VIP)

Bosniër Sacirbey in cel VS

NEW YORK, 26 MAART. In New York is gisteren de voormalige ambassadeur van Bosnië bij de Verenigde Naties, Muhamed Sacirbey, gearresteerd. Hij wordt verdacht van diefstal en fraude.

De 46-jarige Sacirbey, die ook minister van Buitenlandse Zaken van Bosnië is geweest, werd in zijn woning in New York aangehouden op grond van een verzoek van de Bosnische justitie, die zegt dat hij 2,5 miljoen dollar heeft gestolen van bankrekeningen van onder andere de VN-ambassade van Bosnië. Zo grondig was de diefstal dat de missie in New York geen geld had om de huur, de telefoonrekening en de salarissen te betalen.

Sacirbey zei in 2001 tegen de Washington Post dat indertijd geld zonder formele toestemming van de ene rekening naar de andere rekening verhuisde omdat dat in de oorlogse chaos in Bosnië onvermijdelijk was. Het geld zou echter altijd aan officiële bestemmingen zijn besteed.

Sacirbey werd geboren in Sarajevo maar groeide op in de VS; hij was investeringsbankier toen Bosnië in 1991 onafhankelijk werd en een beroep op hem deed. Als ambassadeur bij de VN werd hij tijdens de oorlog in Bosnië (1992-1995) een welbespraakt en alom bekend pleitbezorger voor de zaak van de Bosnische regering en de Bosnische moslims. Na een tijd minister te zijn geweest werd hij weer naar New York gestuurd. In 2001 trad hij uit overheidsdienst. (Reuters)

Aanhanger Koštunica

Belgrado: controversiële generaal weg

BELGRADO, 21 MAART. In Servië is gisteren de chef van de militaire inlichtingendienst, generaal Aco Tomić, ontslagen. Tomić speelde een hoofdrol in de machtsstrijd tussen de vroegere president Koštunica en de vorige week vermoorde premier Djindjić.

De woensdag gearresteerde vice-procureur-generaal van Servië heeft inmiddels bekend nauw met de maffia te hebben samengewerkt.

Tot het ontslag van Tomić werd gisteren besloten door de Opperste Defensieraad, het formele opperbevel van de strijdkrachten van Servië-Montenegro, waarin de presidenten van Servië, Montenegro en de unie Servië-Montenegro zitten. Een reden voor het ontslag werd niet gegeven. Meegedeeld werd slechts dat zijn „militaire carrière is beëindigd”.

Tomić naam figureerde vorig jaar prominent in twee grote schandalen. Eerst liet Tomić – achter de rug van de Joegoslavische stafchef Pavković om – de Servische vice-premier Momčilo Perišić arresteren op beschuldiging van spionage. Perišić, die ten tijde van het bewind van Zemun Milošević stafchef was maar die later met hem brak, werd opgepakt na een ontmoeting met een Amerikaanse diplomaat.

Het andere schandaal brak uit toen stafchef Pavković Tomić en de staf van toenmalig president Koštunica beschuldigde van plannen voor de bestorming van een communicatiecentrum van de Servische regering (van premier Djindjić), omdat Koštunica vanuit dat centrum zou worden afgeluisterd. Na dat schandaal stemden twee van de drie toenmalige leden van de Opperste Defensieraad – de presidenten van Servië en Montenegro – voor Tomić' ontslag, maar het derde lid, Joegoslavisch president Koštunica, slaagde erin dat ontslag tegen te houden.

De plaatsvervangende procureur-generaal van Servië, Milan Sarajlić, die woensdag werd gearresteerd, heeft bekend nauw te hebben samengewerkt met de bende van Zemun – de bende die volgens de autoriteiten vorige week woens-

dag premier Zoran Djindjić vermoordde. Sarajlić had regelmatig contact met de twee belangrijkste leiders van de bende, die beiden op de vlucht zijn. Hij had voor een beloning van 150.000 euro het adres verkapt van een beschermde getuige, hij had juridische onderzoeken tegen leden van de bende van Zemun vertragen en hij had opdracht gegeven tot vrijlating van bendelid Dejan Milenković, die op 21 februari met zijn vrachtwagen een mislukte aanslag op Djindjić pleegde. Ook had Sajnović de leiders van de bende van Zemun gedetailleerde informatie doorgegeven over de benoeming van een speciale procureur voor de strijd tegen de georganiseerde misdaad en tegen betaling alle informatie waarover hij door zijn contacten met de rechterlijke macht, de politie, de geheime dienst en de regering beschikte.

Onder de onderzoeken die Sajnović had gesaboteerd behoorden die naar de moord op de kritische journalist Slavko Ćuruvija, de poging tot moord op de toenmalige oppositieleider Vuk Drašković op een snelweg, en de moorden op onderminister van Binnenlandse Zaken Radovan Stojičić alias Badža en de manager van de Joegoslavische luchtvaartmaatschappij JAT.

De voorzitter van het Servische Hooggerechtshof, Leposava Karamarković, is gisteren opgestapt omdat „de druk van de politiek en de media” haar het werk onmogelijk maakt, zoals ze gisteren in een brief aan het parlement schreef. Karamarković protesteerde eerder deze week tegen het ontslag van zeven opperrechters die door de regering de laan waren uitgestuurd formeel omdat ze de pensioengerechtigde leeftijd hadden bereikt. In totaal werden 35 rechters ontslagen, volgens sommige waarnemers om politieke redenen. (Reuters, AFP, VIP)

Servische politie doodt verdachten moord Djindjić

AFP, AP
BELGRADO 28-3-2003

De politie in Servië heeft donderdag twee belangrijke verdachten van de moord op de Servische premier Djindjić doodgeschoten bij hun arrestatie. De mannen, Dušan Spasojević en Milan Luković, boden volgens het ministerie van Binnenlandse Zaken verzet toen de politie ze wilde oppakken in de plaats Barajevo, 25 kilometer van Belgrado.

Spasojević en Luković waren volgens de politie lid van de Zemun-maffiaclass. Die wordt door de Servische autoriteiten verantwoordelijk gehouden voor de aanslag op Djindjić.

De Luković die gisteren werd gedood – Milan – is volgens de politie een andere dan Milorad Luković, de voortvluchtige hoofdverdachte van de moord.

De politie arresteerde gisteren ook vijftien leden van de speciale politie-eenheid die bij de moord betrokken zou zijn geweest.

Gevangenissen van maffia Servie ontdekt

BELGRADO, 28 MAART. De Servische politie heeft in buitenhuizen van maffiabazen diverse privé-gevangenissen aangetroffen. Dat zei een hoge politiefunctie-naris zaterdag op voorwaarde van anonimiteit. De vondsten zijn het gevolg van het politietoedren tegen de maffia dat van start ging na de moord van 12 maart op premier Djindjić.

De misdaadbende Zemun zit volgens de overheid achter de moord. In de illegale gevangenissen in de buitenhuizen van topfiguren van de bende trof de politie wapens, handboeien en kettingen aan. Slachtoffers van ontvoeringen door de maffia zouden er zijn gemarteld. De Zemun-bende is een netwerk van criminelen, ex-paramilitairen en voormalig medewerkers van oud-president Milošević. (AP)

Actie tegen maffia in Servië: al 1.000 arrestaties

BELGRADO, 24 MAART. In Servië rollen de autoriteiten in snel tempo de maffiose bende van Zemun – die op 12 maart premier Zoran Djindjić vermoordde – en andere maffiaclass op. Er zijn inmiddels ruim drieduizend mensen aangehouden en verhoord, van wie er meer dan duizend zijn ingesloten, deels in militaire gevangenissen. De bende van Zemun zou verder verantwoordelijk zijn voor zeker vijftig moorden in Belgrado, en voor de ontvoering en moord op ex-president Ivan Stambolić van Servië, de moordaanslag op Djindjić op 21 februari van dit jaar en de moordaanslag op de toenmalige oppositieleider Vuk Drašković in 2000. De politie zegt solterecellen van de bende van Zemun te hebben gevonden. Door de uitschakeling van de bende is de prijs van cocaïne in Servië opgedreven van 50 naar 100 euro per gram. (VIP)

Zivkovic nieuwe premier Servië

BELGRADO, woensdag
In een poging de onrust na de moord op de Servische premier Zoran Djindjić zoveel mogelijk weg te nemen, is gisteren Zoran Živković tot zijn opvolger benoemd. Het aantal arrestaties in verband met de moord is inmiddels opgelopen tot meer dan 750.

De 42-jarige Živković, die 128 van de 250 stemmen in het parlement kreeg, was een van Djindjić' getrouwen en de tweede man in zijn Democratische Partij. Recentelijk was hij minister van Binnenlandse Zaken in het nu niet meer bestaande Joegoslavië.

Vrijwel onmiddellijk liet Živković weten de hervormingspolitiek van Djindjić te zullen voortzetten. Een onderdeel daarvan, het aanpakken van de misdaad, krijgt een extra impuls. Het oppakken van maffialeiden, onder wie talrijke leden van de vroeger door Milošević beschermde Zemun-clan, is er een teken van. (AP/DPA/AFP)

• Zoran Živković

'Djindjic liet gevaarlijke mensen ongemoeid'

Interview | Econoom Prokopijevic heeft in plaats van Zivkovic liever een noodregering met zwaargewichten in Servië

De vermoorde Servische premier Djindjic duldde weinig zwaargewichten naast zich. En dus oordeelt voormalig partijgenoot Prokopijevic hard over diens opvolger. 'Zivkovic is een lichtgewicht, een typische tweede man.'

Van onze correspondent
Olaf Tempelman
BELGRADO

Miroslav Prokopijevic, econoom, filosoof en hoofd van het Centrum voor de Vrije Markt in Belgrado, waakt ervoor zich uit te laten conform het gezegde 'over de doden niets dan goeds'. Tot 1998 was Prokopijevic een van de financieel-economische kopstukken van de Democratische Partij (DS) van de vermoorde Servische premier Djindjic. 'Djindjic was uitermate intelligent en capabel. Maar als hij zo nu en dan wat meer principes aan de dag had gelegd, was het wellicht beter met hem afgelopen. Djindjic deed te weinig en te laat.'

- Kunt u de achtergrond schetsen van de moord?

'Het eerste wat gezegd dient te worden, is dat een mafia meestal relatief ongevaarlijk is als zij als private organisatie opereert - wat in veel landen het geval is. Politie-

ke moorden vinden meestal plaats in landen waar de mafia met het staatsapparaat verweven is. Dat was zo in Italië, waar mafia-gezant Andreotti zeven keer premier was. En dat was nog sterker zo in het Servië van Milosevic.

'Djindjic faalde tijdens zijn premierschap overtuigend met deze cultuur te breken. Evident: de val van Milosevic op 5 oktober 2000 had niet plaats kunnen vinden zonder compromissen met de mafia. En het was onmogelijk op 6 oktober te beginnen met het massaal arresteren van topcriminelen met overheidspapieren. Maar Djindjic' individualistische en pragmatische manier van opereren leidde ertoe dat gevaarlijke mensen uit de Milosevic-tijd ongemoeid werden gelaten.

'Zo was de Surcin-mafia, gespecialiseerd in drugshandel maar ook in het asfalteren van wegen, indirect verantwoordelijk voor het herstel van de snelweg van Belgrado naar Nis, omdat het bouwbedrijf dat het officieel zou doen niet over de noodzakelijke middelen beschikte. Een rechtsstaat was voor Djindjic niet van cruciaal belang. In 2001 en 2002 liep in Belgrado het proces tegen de verdachten van de moordaanslag op oppositieleider Vuk Draskovic in september 1999. Talloze malen werd de betrokkenheid aangetoond van Milorad 'Legija' Lukovic, het hoofd van Milosevic's speciale politie, de gevaarlijkste gangster van Servië sinds de moord op Arkan en nu de hoofd-

verdachte van de moord op Djindjic. Toch werd hij niet aangeklaagd of gedagvaard. Dat suggereert bescherming van bovenaf.'

- Niettemin was Legija al in 2001 door Djindjic verwijderd als hoofd van de speciale politie. De moord op Djindjic toont toch op zijn minst aan dat hij en de mafia elkaars vijanden waren.

'Je ziet dit jaar een aantal ontwikkelingen samenkomen. Djindjic had zijn machtspositie vorm

versterkt. Hij lijkt de confrontatie te willen aangaan met de Servische onderwereld en laat doorschemeren dat de afspraken van 5 oktober niet meer geldig zijn.

'Op de achtergrond speelt de nieuwe deadline van het Joegoslavië-Tribunaal. In de Servische pers verschijnen telkens berichten dat hoge politiefunctionarissen uit de Milosevic-tijd à la Legija zullen worden aangeklaagd - zij realiseren zich dat Djindjic hen niet zal beschermen.

'Tegelijkertijd ligt Legija onder vuur vanuit de onderwereld zelf. Zijn cruciale metgezel is Dusan Spasojevic. Die was een van de kopstukken van de Surcin-mafia. Maar hij bolst met Surcin-baas Lubisa Buha en richt samen met Legija de Zemun-mafia op. De Zemun probeert Buha te vermoorden. Dat mislukt. Buha vlucht naar het buitenland. Van daaruit lekt hij naar de Servische pers. Hij vertelt dat Spasojevic achter de tweede aanslag op Vuk

Draskovic uit juli 2000 zat. En hij vertelt dat Spasojevic samen met Legija in september 2000 op bevel van Milosevic Ivan Stambolic heeft vermoord. Het schijnt dat de autoriteiten weken voor de moord op Djindjic bezig waren met de arrestatie van Spasojevic.

'In die context is het begrijpelijk dat Legija Djindjic uit de weg wil de ruimen. Het is erg onrustig in de Servische onderwereld. Er zijn speculaties dat de ultra-nationalistische leider Vojislav Seselj in februari vrijwillig naar het Joegoslavië-Tribunaal in Den Haag vertrok omdat zijn onderwereldvrienden hem hadden ingelicht dat ook een aanslag op hem meer dan waarschijnlijk was.

- Kan Zoran Zivkovic, Djindjic's opvolger als premier, in deze situatie de orde handhaven?

'Nee. Zivkovic is een lichtgewicht, een typische tweede man. Het probleem met Djindjic was dat hij, als zoveel politieke kopstukken in de regio, geen zwaargewichten in zijn omgeving duldde.

'Het beste zou zijn als nu een soort noodregering zou aantreden van politiek zwaargewichten, bijvoorbeeld geleid door de alomgewaardeerde econoom Miroslav Labus. Maar het is logisch dat dit niet gebeurt, want Zivkovic ziet dat hij dit moment in zijn eigen voordeel kan benutten. Lang zal hij de coalitie waarschijnlijk niet bij elkaar weten te houden. Ik verwacht dat er dit jaar vervroegde verkiezingen worden gehouden.'

Parlement kiest Zivkovic tot premier

Reuters, AP, AFP
BELGRADO

Het parlement van Servië heeft dinsdag Zoran Zivkovic (42) tot premier gekozen. Zivkovic, die de vorige week vermoorde premier Zoran Djindjic opvolgt, maakte bekend dat de autoriteiten tot dusver 750 mensen hebben ondervraagd in verband met de aanslag. Velen van hen zitten nog vast. Onder de arrestanten zijn twee topfiguren van de Zemun-mafiad clan, die verantwoordelijk zou zijn voor de moord.

Zivkovic, evenals Djindjic lid van de Democratische Partij, werd gekozen met 128 stemmen voor en honderd tegen. Hij zei dat de Servische regering de politieke en economische hervormingen zal voortzetten. Ook ver-

zekerde hij dat de regering de georganiseerde misdaad in Servië zal vermorselen. Daartoe wil Zivkovic de 'technische capaciteiten' van de politie verbeteren en het rechtssysteem hervormen.

De politie heeft maandagavond naar eigen zeggen twee sleutelfiguren van de Zemun-clan opgepakt: Dragan Ninkovic en Zoran Vukojevic. De regering omschreef Ninkovic als de leider van een drugskartel en Vukojevic als een tot crimineel verworpen politiemann.

De hoofdverdachten van de moordaanslag - Milorad Lukovic, Dusan Spasojevic en Dejan Milenkovic - zijn nog voortvluchtig.

Bij de arrestatie van de weduwe van de vermoorde oorlogsmisdadiger Arkan blijkt de politie maandag grote hoeveelheden

wapens en munitie te hebben buitgemaakt. Svetlana Raznatovic wordt ervan verdacht medeplichtigen aan de moord op Djindjic onderdak te hebben gegeven. In haar woning ontdekte de politie een speciaal gebouwde bunker. Daarin lagen twintig pistolen, vijfduizend stuks munitie, geluiddempers voor machinegeweren, tientallen knuppels en handboeien.

De Servische minister van Financiën, Bozidar Djelic, heeft westerse landen gevraagd hun financiële steun aan Servië te vergroten. Volgens Djelic liggen groot de moord op Djindjic mogelijk nog zwaardere economische tijden in het verschiet. Hij vroeg de jaarlijkse bijdrage van tientallen miljoenen euro's eenmalig te verhogen met 400 miljoen euro.

Belgrado is trots op de moed van Djiki-boy

Pro-westers Belgrado heeft zaterdag en masse de vermoorde premier Zoran Djindjic begraven. Ondertussen moeten tv-beelden aantonen hoe de politie 'inhakt' op 'de mafia'.

Van onze correspondent
Olaf Tempelman
BELGRADO

'Zoran, we missen je!' De groene koepels van de orthodoxe St. Sava kathedraal steken af tegen een grijs-blauwe winterlucht. Uit aan lantaarnpalen opgehangen luidsprekers stijgen Byzantijnse hymnes op. Binnen is de kist met het stoffelijk overschot van Zoran Djindjic afgedekt met de Servische rood-blauw-witte driekleur. Wierook dringt de neusgaten binnen van onder meer Romano Prodi, Joschka Fischer en Jaap Hoop Scheffer. Hier buiten staan meer dan tweehonderdduizend mensen om Djindjic de laatste eer te bewijzen - meer dan tien keer zoveel als ooit kwamen opdagen bij de grootste demonstratie tegen Milosevic' uitlevering aan het Tribunaal.

'Dit is het beste antwoord dat we de criminelen hadden kunnen

Zoran Djindjic wordt ten grave gedragen, zaterdag in Belgrado.

FOTO AP

geven', zegt Snezana, een vrouw van middelbare leeftijd. Zij is, als zovele anderen, gefotomoneerd. Overal zijn ogen rood en bestraand. Wie een blik werpt op de portretten die worden meegedragen, ziet dat de premier zelf nooit zo onder emoties gebukt ging. In zijn ogen ligt die ietwat kille, afstandelijke, berekenende blik die Djindjic in westerse necrologieën het predikaat 'opportunistisch machtspoliticus' opleverde.

'Maar wat westerse commentatoren niet begrijpen, is dat een kritische karakteranalyse een luxe is die wij hier niet hebben', zegt Dusan Djordjevic-Mileusnic, een filosoof. 'Ben je in Servië tegen het nationalisme en voor het Westen, dan ben je voor Djindjic. Ben je dat niet, dan ben je voor Kostunica of, erger, Seselj (die net aan het Tribunaal is uitgeleverd). Je moet kleur bekennen'.

En dat doet pro-westers Belgra-

do en masse. Het stadscentrum is een grote mensenzee. 'Zoran, wij zijn trots op jouw moed!' Over de Kralja Aleksandra-boulevard trekt een jeep de kist naar Belgrado's grote begraafplaats. Kinderen gooien bloemen. Ruim voor de statige toegangspoort naar de Laan van de Grote Mannen, waar Djindjic ter aarde besteld zal worden, komt de menigte tot stilstand. Op een tv-scherm is te zien hoe de Servische vlag van de kist verwijderd wordt en door Djindjic' echtgenote Ruzica in ontvangst wordt genomen. Dochter Jovana (12)

Honderdduizenden bewijzen Djindjic de laatste eer

huilt. Zoon Luka (9) kijkt stoïcijns voor zich uit. Op vrijwel alle beoemdheden rond de kist wordt door de staatstelevisie RTS ingezoomd - behalve op Carla del Ponte, het hoofd van het Joegoslavië-Tribunaal, die volgens de berichten wel degelijk aanwezig is. Als 's avonds de internationale delegaties en tv-ploegen weg zijn, houden jongeren een wake bij Djindjic' graf. Over minstens twintig meter liggen kransen.

Vrouwen kussen het houten kruis: Zoran Djindjic 1952-2003.

Op straat in Belgrado zijn overal zwaar bewapende politie-eenheden aanwezig. Auto's worden aangehouden en aan intensieve controles onderworpen. Vlak bij het kerkhof wordt de bestuurder van een donkerblauwe Audi - het merk dat favoriet was bij de van de moord beschuldigde Zemun-mafia - naar buiten gesleept. Het hoofd van de man wordt tegen de motorkap van de auto gedrukt. Vijf agenten keren de wagen binnenstebuiten. Er wordt niets gevonden. Ook op de televisie worden van veel aanzwellende violen voorziene beelden van de begrafenis afgewisseld met beelden die moeten aantonen hoe de politie 'inhakt' op 'de mafia'.

De meeste straten zijn uitgestorven. Alleen op de plek waar Djindjic werd neergeschoten, staat een kleine menigte stil achter metershoog opgestapelde bossen bloemen en kindertekeningen. Djiki-boy - for ever yours staat op een groot roze hart met daarin meisjesnamen.

'Kostunica, ben je nu wel geïnformeerd?' staat op een groot wit papier, refererend aan Kostunica's opmerking dat hij bij Djindjic' uitlevering van Milosevic niet 'geïnformeerd' was. Eerder die dag legde Djindjic' politieke aartsvijand wel een krans bij zijn kist.

WOENSDAG 19 MAART 2003

Regering sluit media Nieuwe leider Servië: beleid onveranderd

BELGRADO, 19 MAART. Het parlement van Servië heeft gisteren Zoran Zivkovic tot premier gekozen, als opvolger van de vorige week vermoorde Zoran Djindjic. De Servische regering sloot gisteren diverse nationalistische media.

Inmiddels zijn in Servië meer dan 750 mensen gearresteerd in verband met de moord op Djindjic. Ze zouden deel uitmaken van 155 verschillende maffiagroepen. De moord zou zijn gepleegd door de belangrijkste Servische maffiagroep, de bende van Zemun. Gisteren meldde de politie de identiteit van twee van de drie daadwerkelijke moordenaars te kennen. Van de derde is een portret verspreid dat gisteren in de media werd gepubliceerd.

De Servische overheid sloot gisteren een dagblad, Nacional, een weekblad, Identitet, en het tv-station Mars in de stad Valjevo. Daarnaast verbood ze de verspreiding van het Montenegrijse blad Dan u Servici.

Die media, aldus de regering, onderhouden banden met Milosevic-gezinde nationalist en hebben zich in hun hoofdartikelen tegen Djindjic en diens beleid gekeerd. Het dagblad Dan zou lovende artikelen over de bende van Zemun hebben gepubliceerd. Het blad Identitet wordt - aldus de Servische regering - gefinancierd door de bende van Zemun en is nogelijk zelfs eigendom van de eider van die bende, Milorad

Lukovic. De hoofdredacteur van Vekernje Novosti werd gisteren door de regering beboet wegens de publicatie van een lovend artikel over Mladjan Micić, alias de Rat, een prominent lid van de benden van Zemun. De regering kan de maatregelen tegen de pers nemen op grond van de noodtoestand.

Zoran Zivkovic, 42, tot voor kort federaal minister van Binnenlandse Zaken en vice-voorzitter van Djindjic' Democratische Partij, kreeg gisteren met 128 tegen honderd stemmen bij drie onthoudingen het vertrouwen van het Servische parlement. De oppositiepartijen, waaronder die van de ex-presidenten Milosevic en Kostunica, eisen vervroegde parlementsverkiezingen en de vorming van een overgangsregering.

Zivkovic, jarenlang een nauw medewerker van Djindjic, beloofde het beleid van Djindjic voort te zetten. Zijn prioriteiten, zei hij, zijn de jacht op de georganiseerde misdaad, de opstelling van een nieuwe Servische grondwet, de handhaving van de unie met Montenegro, de Europese integratie en de voortzetting van de hervormingen en de privatisering. (Reuters, AP, AFP, VIP)

Moord Djindjić: weduwe Arkan opgepakt

Unie Servië en Montenegro heeft regering

BELGRADO, 18 MAART. Het parlement van de unie van Servië en Montenegro heeft gisteren met 66 tegen 45 stemmen een regering van de unie gekozen. De regering wordt geleid door de Montenegrijn Svetozar Marović, president en premier van de unie. Minister van Buitenlandse Zaken is de Servisch Goran Svilanović, die dat al was in de Joegoslavische federatie die door de unie is vervangen. Minister van Defensie is Boris Tadić. Aanvankelijk was het de bedoeling dat Zoran Živković die functie zou krijgen. Maar na de moord op de Servische premier Djindjić, vorige week, besloot diens Democratische Partij hem te laten opvolgen door haar vice-voorzitter Živković. De derde Serviër in de regering is Rasim Ljajić, die minister van Minderheden en Mensenrechten werd. Hij was dat ook in de federatie. Naast Marović telt de uniëregering nog twee Montenegrijnen. De partijloze Branko Lukovac werd minister van Economische Zaken. Hij is in het verleden langdurig minister van Buitenlandse Zaken van Montenegro geweest. De Montenegrijn Amir Nurković tenslotte is minister van Handel. De regering van de unie heeft maar beperkte zeggenschap. (Reuters, AP, AFP)

BELGRADO, 18 MAART. De Servische politie heeft in verband met de moord op premier Zoran Djindjić inmiddels vierhonderd mensen gearresteerd. Gisteravond werd Svetlana Raznatović, alias Ceca, opgepakt, de weduwe van wijlen militieleider Arkan en een in Servië uiterst populaire zangeres.

De turbo-folkzangeres werd opgepakt bij een politie-inval in haar zeer luxe woning in Belgrado. Ze werd formeel gearresteerd toen bij de inval een grote hoeveelheid wa-

pens werd gevonden, waaronder tientallen pistolen en revolvers, vijfduizend kogels, geluiddempers, telescoopvizieren en nachtzichtkijkers. Ook nummerborden uit het Kroatische Vukovar, kompassen, verrekijkers en handboeien en zelfs een kruisboog met pijlen bevonden zich in het arsenaal.

Volgens de politie had Ceca nauwe banden met de belangrijkste leiders van de bende van Zemun, die gelden als de hoofddaders van de moord op Djindjić, te weten Mi-

lorad Luković alias Legija en Dušan Spasojević alias Šiptar. Het huis zou als safe house zijn gebruikt door de bendeleiders.

Ceca is de weduwe van Željko Raznjatović, alias Arkan, die na een carrière als roofovervalleur, leider van de meest beruchte Servische milizie in de oorlogen in Kroatië, Bosnië en Kosovo, door het Joegoslavië-tribunaal aangeklaagd oorlogsmisdadiger, zakenman, topcrimineel en parlementariër in 2000 in een Belgradose hotellobby

werd vermoord.

De aanhouding van Ceca zal zonder twijfel een schok betekenen voor haar talrijke fans. De 30-jarige Ceca krijgt zonder enige moeite tienduizenden fans naar een openluchtconcert. Vorig jaar juni kwamen 70.000 (volgens sommigen 100.000) fans naar een concert van Ceca ter herdenking van Arkan.

De Servische politie slaagde er gisteren in opnieuw twee topcriminelen van de bende van Zemun

op te pakken. Zoran Vukojević alias Vuk (de Wolf), voormalig politiemann, en Dragan Ninković alias Prevara (de Bedrieger) werden ingerekend. Het afgelopen weekend werd Mladjan Micić alias Pacov (de Rat) al aangehouden. De namen van dit drietal komen voor op de lijst van twintig belangrijkste criminelen van de bende van Zemun die verantwoordelijk worden gehouden voor de moord op Djindjić, vorige week woensdag. (Reuters, AP, AFP)

De moeder van wijlen militieleider en topcrimineel Arkan loopt langs een gendarme die de wacht houdt terwijl collega's de villa van Arkan doorzoeken. (Foto AP)

'Rode Baretten' ontbonden 'Moordenaar van Djindjić gearresteerd'

BELGRADO, 26 MAART. De dader van de moord op de Servische premier Zoran Djindjić is gepakt, zo heeft gisteren Djindjić opvolger Živković gezegd. Het gaat om de vicecommandant van een elite-eenheid van de geheime dienst, de JSO, die met onmiddellijke ingang werd ontbonden.

Premier Zoran Živković identificeerde gisteren op een inderhaast belegde persconferentie de moordenaar van Djindjić als Zvezdan Jovanović alias Zveki. Hij werd maandag al gearresteerd, samen met een andere verdachte. Ook het moordwapen is terecht.

Jovanović was plaatsvervangend commandant van de Eenheid voor Speciale Operaties (JSO), een in de jaren negentig opgerichte elite-eenheid van de Servische geheime dienst die ook wel bekend staat als de Rode Baretten. De JSO is gisteren ontbonden. De leden van de elite-eenheid hebben bevel gekregen „al hun wapens, apparatuur, uniformen, identiteitspapieren en al hun uitrusting” in te leveren en hun gebouwen en kantoren te ontluimen. De regering maakte vandaag bekend dat er een speciaal tribunaal wordt geschapen om de moord op Djindjić te berechten.

De JSO is voortgekomen uit de speciale geheime eenheden die in 1991 onder verantwoordelijkheid van de Servische geheime dienst werden gesticht om als snel verplaatsbare eenheden mee te vechten in de oorlog die in Kroatië was ontketend. De grondleggers waren de toenmalige chef van de geheime dienst, Jovica Stanišić, en de latere militieleider Franko Šimatović alias Frenki. Beiden zitten nu in de gevangenis in verband met de moord op Djindjić. Vanaf de oprichting in 1996 werd de JSO geleid door Milorad Luković alias Legija.

Tot de JSO werden slechts de beste en meest betrouwbare oorlogsveteranen toegelaten. De geheime eenheid kreeg de beste wa-

pens en beschikte zelfs over artillerie, pantsereenheden en een eigen luchtmacht. Het was de JSO die in april 1998 het eerste grote bloedbad in Kosovo pleegde: de 'verovering' – dat wil zeggen: verwoesting – van het dorp Prekaz en de massamoord op de clan van Adem Jashari die daar woonde.

Onder Luković liet de JSO zich in de late jaren negentig steeds meer in met criminele activiteiten. In oktober 2000 verried Luković zijn broodheer, president Milošević, door het op een akkoord te gooien met oppositieleider Djindjić en anders om tegen betogers op te treden, te negeren. In 2000 en 2001 nam de JSO nog deel aan de onderdrukking van de rebellie van Albanezen in Zuid-Servië. In juni 2001 verliet Luković, inmiddels steeds meer in opspraak wegens zijn criminele activiteiten, de JSO om fulltime crimineel te worden: hij leidt sindsdien de bende van Zemun, de grootste maffiaclan van Servië. Als JSO-commandant werd hij opgevolgd door Duško Maričić, alias Gumar. Diens plaatsvervanger Jovanović wordt nu verdacht van de moord op Djindjić, die door Luković zou zijn gepland.

Onder Maričić keerde de JSO zich allengs duidelijker tegen de regering. Zo kwam de eenheid in november 2001 in opstand tegen de regering door een opdracht om bepaalde oorlogsmisdadigers op te pakken, naast zich neer te leggen. De JSO werd daarna onttrokken aan de controle van de geheime dienst en onder verantwoordelijkheid van de regering geplaatst. (VIP)

Servië kan maffia eindelijk oprullen

De Servische autoriteiten proberen na de moord op premier Djindjić uit alle macht te doen wat ze twee jaar niet konden: een eind maken aan het netwerk van criminele organisaties. Het kan – eindelijk.

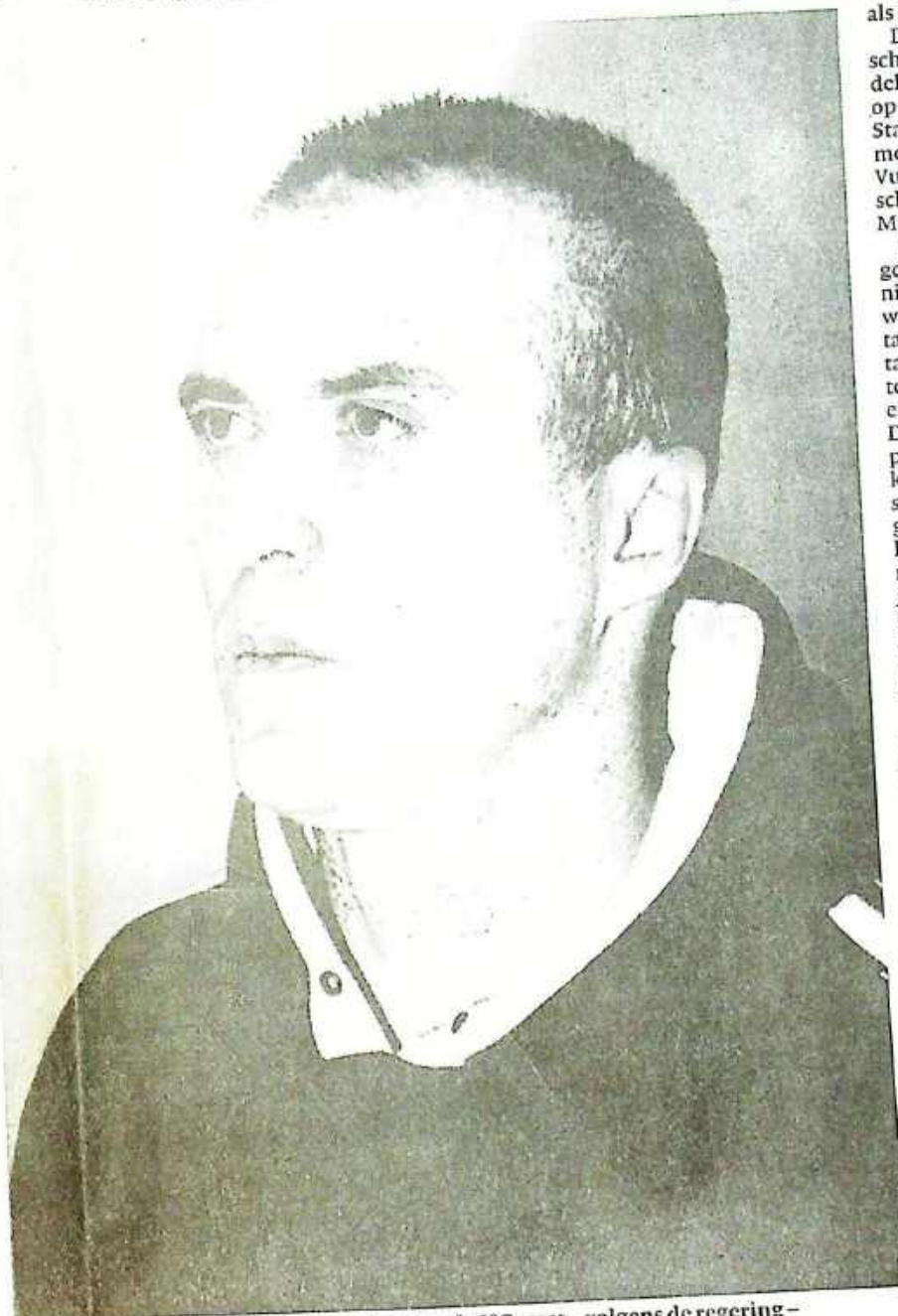
Door onze redacteur
PETER MICHIELSEN

ROTTERDAM, 26 MAART. De moord op de Servische premier Zoran Djindjić op 12 maart biedt de Servische autoriteiten een uniek *window of opportunity*: de schok over de moord was en is zo groot – „In wat voor staat leven we eigenlijk?” – dat Servië, na twee jaar van halfslachtig optreden, in één klap rijp was voor de uitschakeling van de Servische maffia. Zo groot is de algemene instemming dat de Servische media een zekere vorm van zelfcensuur toepassen door niet te klagen over de speciale bevoegdheden die de overheid zich onder de noodtoestand toe-eigent, ook al komen soms de burgerlijke (en de journalistieke) vrijheden in het gedrang.

Het is een kans die de autoriteiten gretig aangrijpen: tot gisteren zijn 3.682 verdachten gearresteerd, van wie er 1.075 voor minimaal dertig dagen zijn vastgezet. Er zijn zo veel arrestanten dat het leger militaire gevangnissen ter beschikking heeft gesteld. De aanhoudingen betreffen niet alleen de bende van Zemun, de belangrijkste van de meer dan honderd maffiabenden in Servië en de bende die Djindjić vermoordde: de overheid maakt van de unieke gelegenheid gebruik om de hele georganiseerde misdaad aan te pakken.

En dus zitten naast rond vijftig leden van de Zemun-bende ook 29 leden van de belangrijkste rivaal, de bende van Surčin, achter de tralies, plus nog talrijke leden van andere maffiaclass – zelfs twee leden van de Tijgers, de militie van wijlen topcrimineel Arkan. En zijn weduwe, de ultra-populaire zangeres Sverlana Ražnatović alias Ceca, die in haar villa, waar de leiders van de Zemun-clan in en uit liepen, op een waar wapenarsenaal bleek te zitten. Die leiders zelf zijn vooralsnog spoorloos: Milorad Luković alias Legija, voormalig commandant van een elite-eenheid van de geheime politie, en zijn plaatsvervanger Dušan Spasojević alias Šipar zijn ondergedoken.

De bende van Zemun, zo zeggen de autoriteiten op basis van de verhoren, had Djindjić op 21 februari willen vermoorden. Toen probeerde een lid van de bende, Dejan Milenković alias Bugsy, met zijn vrachtwagen op de weg naar het vliegveld Surčin de gepantserde auto van Djindjić te rammen. Indertijd werden nog vraagtekens geplaatst achter de aanslag, omdat het rijdende wrak van Bugsy geen partij was voor de vier ton wegende auto van Djindjić. Maar inmiddels is duidelijk geworden dat Bugsy Djindjić' auto alleen maar tot staan had moeten brengen: er lag

Zvezdan Jovanović, ondercommandant van de JSO, met – volgens de regering – goede banden met de bende van Zemun. (Foto AP)

een ander lid van de bende klaar om de auto van de premier met een antitankwapen onder vuur te nemen zodra die stilstond. De aanslag mislukte omdat Djindjić chauffeur de botsing met Bugsy voorkwam. Bugsy werd gearresteerd maar kort daarop op last van de inmiddels wegens zeer nauwe banden met de bende gearresteerde vice-procureur-generaal van Servië, Milan Sarajlić, vrijgelaten. Ook Bugsy is spoorloos.

Een curieuze onthulling is dat Ljiljana Buha, de vrouw van de leider van de rivaliserende Surčin-bende, deel uitmaakte van de bende van Zemun. Zij verliet haar man, Ljubiša Buha alias Cume, in mei vorig jaar. Later meldde ze in open brieven dat haar man „de grootste drugsdealer van de Balkan” is. Buha antwoordde met de beschuldiging dat ha antwoordde met de concurrentie was ontevreden. Ljiljana Buha wordt nog gezocht, net

als Buha zelf.

De bende van Zemun is volgens de Servische autoriteiten onder andere verantwoordelijk voor de ontvoering van en de moord op de voormalige Servische president Ivan Stambolić in augustus 2000 en de poging tot moord op de toenmalige oppositieleider Vuk Drašković in juni 2000 – een kogel schampte zijn hoofd toen hij in Budva, in Montenegro, werd beschoten.

De bende heeft een groot aantal moorden gepleegd en was verder actief in alles wat niet mag: overvallen, drugshandel, vrouwenhandel, ontvoering en afpersing. Er zijn talrijke wapens en drugs gevonden en tientallen *safe houses* ontdekt, sommige met foltercellen waar slachtoffers van ontvoeringen en vermeende overlopers zijn mishandeld. De bende blijkt ook talrijke garages en appartementen langs snelwegen te hebben gekocht of gehuurd; veel liquidaties werden op snelwegen gepleegd en de garages en woningen werden gebruikt om snel weg te kunnen komen. De bende beheerde roerend en onroerend goed ter waarde van honderden miljoenen euro. Hij was zo rijk dat na elke actie de gebruikte wapens en auto's werden vernietigd. De bende had zelfs een eigen weekblad. Dat is nu verboden en de hoofdredacteur zit in de gevangenis.

Sinds de jacht op de maffia na 12 maart begon is het hele criminele milieu even ondergedoken. Een van de gevolgen: de prijs van cocaïne is in Servië verdubbeld tot honderd euro per gram.

Zoran Živković, de nieuwe Servische premier, heeft dankzij de schok over de dood van Djindjić de kans in korte tijd te doen wat Djindjić in twee jaar niet lukte: de uitschakeling van het hele ingewikkelde netwerk van de georganiseerde misdaad – inclusief de uitschakeling van rechters en politiciërs, leden van de geheime dienst, zakenlieden en journalisten die met de maffia samenwerkten. Vice-procureur-generaal Sarajlić, die de bende informeerde over alles wat er in de regering, de rechterlijke macht, de geheime dienst en de politietop aan misdaadbestrijding gebeurde en die onderzoecken naar misdrijven van de bende blokkeerde of traineerde, zit gevangen. 's Lands procureur-generaal is ontslagen. Vijfendertig rechters, onder wie zeven leden van het Hooggerechtshof, zijn weggestuurd – al is niet met zoveel woorden gezegd dat zij banden met de georganiseerde misdaad hadden.

De justitie wil naar eigen zeggen „alle handlangers, aanstichters, financiers, medeplichtigen en mentoren” van de maffia uitschakelen en Servië bevrijden „van alles wat slecht is”. Inmiddels is bij wet vastgelegd dat mensen die benedeleden onderdak verleenden zelf als leden van de maffia worden beschouwd. De grote vraag die rest is of Servië het juridische apparaat wel heeft om schoon te maken. Vice-procureur Sarajlić was met zekerheid niet de enige corrupte functionaris in dat apparaat.

Sagittarius

Van: "CDSM" <casm_b@btopenworld.com>
 Aan: <Undisclosed-Recipient:;>
 Verzonden: maandag 17 maart 2003 1:12
 Onderwerp: * From Der Spiegel: How Kostunica [and Djindjic!] Came to Power
 Join our email list! Receive articles from Emperor's Clothes Website.
<http://emperors-clothes.com/f.htm>

Please send this text or the link to a friend.
<http://emperors-clothes.com/docs/spie.htm>

Emperor's Clothes * [www.tenc.net]

=====

*** From Der Spiegel: How Kostunica [and Djindjic!] Came to Power ***

The media is now praising Zoran Djindjic, the recently assassinated Serbian politician, as a great democrat and leader of the 'independent' anti-Milosevic opposition. But two years ago a German magazine wrote that the U.S. and Germany made the opposition's decisions & paid the bills!

Comments by Jared Israel, plus Further Reading.
 [Originally Posted 10 July 2001. Posted with new comments, 16 March 2003]

=====

Following these comments are excerpts from an article on how Vojislav Kostunica became President of Yugoslavia. It appeared in the German publication, Der Spiegel, on 9 October 2000. The article was posted in German at <http://www.spiegel.de/spiegel/0,1518,97117,00.html>

The main Yugoslav ally of Vojislav Kostunica in his campaign for President, and in carrying out the coup d'etat that actually made him President, was Zoran Djindjic, the recently assassinated Prime Minister of Serbia.

Kostunica always played the Good Cop and Djindjic played the Bad Cop, but the NATO countries paid the bills when they took their show on the road. Because, as Der Spiegel indicates, the coup d'etat which drove elected officials out of office all over Yugoslavia and installed these men, was financed from the U.S., Germany and other Western powers.

How much money flowed into the hands of the 'independent' opposition? Der Spiegel says \$30 million. That's low. As of September 19, 2000, the Washington Post wrote that \$77 million had been delivered. And mind you, that was still three weeks before the coup. [1]

The New York Times reported that "suitcases of cash" were being shipped across the border into Serbia. [2]

The Yugoslav government publicly accused the Norwegian ambassador of handing out wads of cash to opponents of Milosevic. [3]

The truth is, we don't know how much was spent by German, U.S., Norwegian and other Western government agencies, covert, semi-covert and public, as well as private and semi-private foundations and NGOs, to overthrow Milosevic.

Perhaps nobody knows the full extent.

But we can be reasonably certain that the Der Spiegel figure of \$30 million is less than half the actual amount. And that, of course, doesn't count various kinds of training, nor does it take into account earlier funding, such as purchasing equipment and supplies for newspapers and radio and TV stations, which took place in the late 1990s. [4]

In an interview with the New York Times, Kostunica admitted that some of his backers unconsciously "work for American imperial goals." [2]

A quaint formulation, coming from someone who had received \$77 million or more from the countries who bombed Yugoslavia.

To get an idea of the impact of that much cash, let us compare Yugoslavia to the U.S. First, multiply \$77 million by 30, to account for the population difference. Then multiply by ten, to account for the pay differential. So we have \$77 million - or, very likely, more - multiplied by 300. Something in the vicinity of 20 *billion* USD.

That could buy a lot of interference.

Since Western funding installed Kostunica as President of Yugoslavia and Zoran Djindjic as Prime Minister of Serbia it not surprising that Western politicians and the media praise the late Mr. Djindjic as a great and - have they no shame? - independent leader.

We don't know who killed him but we sure know who is lying about him.

I urge you to follow up some of the links posted under Further Reading, after the Der Spiegel text. They will help you understand our Empire.

Here's the translation from Der Spiegel.

— Jared Israel
16 March 2003

"Helping the Revolution"

'Der Spiegel' #41/2000 (9.10.2000)
Translated by Emperor's Clothes

"For months the federal government of Germany has discretely and purposefully supported the Serbian opposition against Milosevic."

(...) "Massive political and material support from Berlin - as well as other western capitals - contributed to the fact that opposition groups and parties could develop the strength to force Milosevic to give up and take the government themselves."

(...) "December 17 last year, [German Minister of Foreign Affairs] Fischer and [US Secretary of State] Albright met the most well known Yugoslav opposition figures in a windowless room of the Interconti Hotel on Budapest St. in Berlin on the fringes of the G-8 meeting. Among the participants was Zoran Djindjic and Vuk Draskovic, both Milosevic opponents who had never been able to unite for any length of time. A participant of the meeting says now, 'the opposition was given a thorough balling out.'"

"The Milosevic opponents who were really willing to cooperate agreed on Kostunica, until then largely unknown, as the presidential candidate. The discussion group withdrew any support for the unpredictable populist Draskovic."

(...) "On election day the opposition was so well equipped and organized that it was in a better position to supervise the results than Milosevic. Election helpers monitored the counting of the votes in 180 of approximately 9,200 polling stations and sent the results over their own radio network to the head office of the opposition."

"Approximately \$30 million, predominantly from America, were channeled into the country via an office in Budapest, in order to equip the opposition for the election campaign with computers, telephones and office materials. Hundreds of election helpers were trained abroad for these tasks." [2]

"On a large scale and "very very clandestinely" according to [Balkan Stability Pact director] Bodo Hombach, the oppositional media was also supported. Journals were given paper so that they could even be published. Smaller publications were even furnished a new printing press in the publishing houses. Radio and TV stations were furnished modern broadcasting equipment. (...)

"Officially the aid to the media was carried by the Deutsche Welle, the Zweite Deutsche Fernsehen (Channel 2) and the Bayrische Rundfunk (Bavarian Broadcasting). The financial aid was furnished mostly from the Federal Press Office in Berlin. Approx. 4 million DM has been given by Germany since the end of last year for outfitting the oppositional and independent [sic!] media in Yugoslavia. The Deutsche Welle invested another 10 million DM alone in 1999 in order to further enhance their program in the local Yugoslav languages.

* Further Reading Follows the Appeal *

=====

To those who have donated to our fundraising appeal - Thank You!

But Emperor's Clothes Still Urgently Needs Help!

=====

We at Emperor's Clothes work hard to bring you important information and analysis. Often we are the first to expose misinformation and lies about US foreign policy and the media. We are beholden to no one. We state our sources, so you can check them. And we post important documents when possible.

We feel "privileged" to be involved with this Website. The work is its own reward. But we also have to pay the bills.

Our financial resources vary from slim to none; right now, none. We depend on donations from our readers. Otherwise we will fold.

Our articles are "free" and may be freely reposted. They reach hundreds of thousands of people. Therefore, by donating some of your hard-earned money, you will be "doing something useful" to combat the lies of the powerful.

\$25, \$50, \$100, \$1000 - every donation helps.

Our reward is the ever-increasing number of people who read and respect Emperor's Clothes. Thank you! And if possible, please, send us a donation so we can continue writing.

Our best is yet to come...

Here's how to make a donation.

* By credit card at our secure server
<https://emperor.securesites.com/transactions/index.php>

* Using Paypal (Visa & Mastercard)
https://www.paypal.com/xclick/business=emperors1000@aol.com&no_shipping=1

* Mail a check to Emperor's Clothes,
P.O. Box 610-321
Newton, MA 02461-0321 (USA)

* Or by credit card over the phone. 1 (617) 916-1705

Thank You!

Send this text or the link to a friend.
<http://emperors-clothes.com/gilwhite/alija1.htm>

Subscribe to the Emperor's Clothes email list.
Receive texts posted at Emperor's Clothes.
To subscribe, go to:
<http://www.emperors-clothes.com/f.htm>

=====

* Further Reading *

=====

[1] "U.S. Funds Help Milosevic's Foes in Election Fight" by John Lancaster, Washington Post Staff Writer; The Washington Post

September 19, 2000, Tuesday, Final Edition; A SECTION; Pg. A01

[2] The 'suitcases of cash' quote comes from a New York Times article in which Vojislav Kostunica admitted that 'some' of his backers, who received said cash, were maybe perhaps furthering U.S. Imperial goals. How astute!

Despite Kostunica's admission, the Western media continued to salute his 'unblemished record'. See "Kostunica: some backers 'work for American Imperial goals'" at <http://emperors-clothes.com/news/erlang.htm>

The mass media has been virtually unanimous in telling us that Mr. Kostunica was uninvolved in kidnapping President Milosevic; indeed, that he was opposed. Not so, says evidence in the public record, inconveniently recalled in 'The Treason of Vojislav Kostunica,' at <http://emperors-clothes.com/analysis/treas.htm>

[3] On 4 October 2000, the day before a Western-sponsored coup overthrew the Milosevic government, the Yugoslav government issued a document charging Western governments with gross interference in the internal affairs of their country, a thing illegal under the quaint restrictions of international law. The entire document can be read at <http://emperors-clothes.com/memor.htm>

Below is an excerpt from that document, dealing with the behavior of the Norwegian Embassy.

[Start excerpt from Yugoslav document]

Memorandum On Foreign Interference In The Yugoslav Elections

A week before the elections, the Charge d'Affaires of the Royal Norwegian Embassy in Belgrade handed out cash funds in Deutsche marks to students and young people in several towns in Serbia, thus directly promoting the cause of the opposition.

The so-called independent media and the statements made by the Norwegian Charge bear witness to it. Such conduct by the Norwegian Charge, as an abuse of the hospitality of the Yugoslav Government, contradicts his diplomatic functions, whereas giving bribe[s] is punishable by law in all countries of the world.

The Charge was twice officially warned (on 30 August and on 22 September 2000) in the Ministry of Foreign Affairs that such activity is a flagrant interference in internal affairs and a gross violation of the Vienna Convention on Diplomatic Relations. He was asked not to do so and to channel all assistance in accordance with the agreements and the normal practice existing in co-operation among sovereign States, via competent Government authorities, which the Charge completely ignored. <http://emperors-clothes.com/memor.htm>

[End excerpt from Yugoslav document]

[4] See, 'U.S. Arrogance and Yugoslav Elections,' by Jared Israel and Nico Varkevisser at <http://emperors-clothes.com/engl.htm#a>

[5] Otpor was one of the groups most active in backing Kostunica's candidacy. It also provided shock troops for the coup, 5 October 2000. In 'Otpor is an American Tragedy,' Jared Israel argued that Otpor was financed and manipulated by the U.S. foreign policy Establishment. The opposite view was taken by some supposed opponents of U.S. policy, most notably the supporters of Noam Chomsky, who hailed Otpor. Israel's article can be read at <http://emperors-clothes.com/articles/jared/otpor.htm>

Two years ago, the National Endowment for Democracy, a U.S. government organization set up to finance and control Fifth Column groups in other countries, boasted that it had funded Otpor since the summer of 1999. See "Faces of the Serbian Enemy," at <http://emperors-clothes.com/images/kr/kr.htm#o>

www.tenc.net [Emperor's Clothes]

To unsubscribe, which can only be done from an email address which is actually subscribed, click or send an email to unsubscribe@emperor.vwh.net

Sagittarius

Van: "CDSM" <cdsm_b@btopenworld.com>
 Aan: <Undisclosed-Recipient:;>
 Verzonden: maandag 17 maart 2003 0:52
 Onderwerp: On Zoran Djindjic - From A. Reader
On Zoran Djindjic

From A. Reader (Belgrade)

15.03.2003.

Dear Paul,

Today a State funeral was held for Zoran Djindjic, the Serbian Prime Minister, who was assassinated on 12th March 2003. Questions are, ofcourse, being asked about the perpetrators, and only time will resolve this question. However, the facts for the last few days are as follows. The assassination was instigated on Wednesday afternoon in the parking lot of the Serbian Government Building, which chairs the Serbian Cabinet. The perpetrators were obviously highly skilled professionals, firing a number of shots from neighboring buildings. The success of their deed is proof that they were exceptionally well informed about Djindjic's movements. So far, none of the assassins has been caught, and it is interesting to see how the Government will handle this matter. However, the first signs are not encouraging. Barely was Djindjic's death announced, then the DOS controlled media began pointing fingers at one of the Belgrade criminal gangs, whose members were arrested the next day (why this and other gangs were permitted to operate by the DOS controlled Government is one of the questions which needs to be answered). Their arrest was followed by the arrest of Jovica Stanisic, the brilliantly successful security chief of President Milosevic. By these symbolic gestures, the present Government is directing attention to home grounds, especially towards supporters of the Socialist party and President Milosevic, which is in line with statements made by a number of foreign representatives. The aim, obviously, is to direct attention from any possible foreign involvement.

How did the people react to the assassination? Even though a state of emergency was proclaimed, and even though the Prime Minister was assassinated, you would have had difficulty in guessing that anything of the sort was either happening or had happened. People went about their usual business as if everything was perfectly normal. At the entrance to the Government building there were never more than 90 people at any one time lighting candles or laying flowers, nor were there more than 350 people at any one time standing in line to sign the condolence book. The DOS controlled media, ofcourse, presented this in a different light. The "crowd" at the Government building was filmed from a balcony, the camera facing vertically into the "crowd", or else this same "crowd" was filmed directly from behind, so that their meagre numbers could not be seen. However, such video tricks could not be used on this Saturday, the day of the State funeral. The DOS Political Alliance obviously made extensive arrangements in these last few days, bringing in their supporters from all parts of the country (an old trick, used extensively on the Serbian political scene). The aim was to have a massive public attendance, which partially succeeded. Since Saturday was not a working day, there were plenty of onlookers, as State funerals are not an everyday occurrence. The combined funeral procession and onlooker attendance provided a crowd of some 150,000 - 250,000 people, which in the narrow streets made a formidable impression. However, for those not familiar with Belgrade, the city has a population of some 2,000,000 people. Even if 250,000 people did attend, this represented only 12,5% of the entire city population. Since people were brought into the capital for the occassion, this would mean that less than 10% of the city bothered to attend.

We have to return to the question of the perpetrators of the assassination. Who did it? When analysing this question, it is well worth remembering Djindjic's student days, the truth of which is well known in Belgrade's "corridors of power" and "high society". Namely, Djindjic graduated in Belgrade, while he obtained his PHD in Germany. Why Germany, of all places? Many people are unaware that Djindjic's father was an Army officer, apparently of good character and reputation. It was this reputation that was to have catastrophic consequences on the Serbian political scene. When Djindjic graduated in Belgrade, the Army Intelligence Service, the KOS, stepped in, and in one of its biggest blunders, offered to finance Djindjic's postgraduate studies in Germany. The aim, ofcourse, was to have Djindjic recruit promising German postgraduate students for the KOS. In effect, a miserable little mouse was given the task of a "James Bond". Barely had he arrived in Germany, then the German BND, Intelligence Service, became curious about this of an Army officer; who was financing him, and for what purpose? Well, the mouse admitted everything, and overnight became a double agent, with certain "James Bond" appetites, money and German girls in particular. It can only be speculated if his subsequent PHD was a result of intellectual abilities or intercession of the

BND. At any rate, once his PHD was obtained, the mouse was ready for another "James Bond" mission, this time on behalf of the German BND. He returned to Belgrade, ending up in the clutches of the SDB, the Yugoslav Intelligence Service, who proved a little bit more wiser than their counterparts in the Army KOS. Namely, they discovered everything about his German friends in the BND and subsequent mission to Belgrade. The mouse found himself between two fires. Which "fire" did he chose in the end? Obviously the German one, the dissipation of Tito's Yugoslavia making him more afraid of the German BND than the Yugoslav SDB. The end result was that in 2000 the Serbian Government found its self with a German controlled Prime Minister. Back in 2000 the Americans did not object, since NATO was more or less homogeneous, and both the Germans and Americans had a tremendous interest in removing President Milosevic, acting covertly and in uniformity. This, however, is not the case today, when the question of Iraq has caused tremendous rifts in the NATO Alliance, which only a few years ago were barely imaginable. Therefore, who assassinated Djindjic? Domestic or foreign interest groups? I think that at this particular moment ones finger needs to be pointed outside the frontiers of Serbia.

Today's State funeral had one curious twist of fate. Djindjic was buried in Belgrade's New Cemetery, which in fact is an old cemetery, opened before the First World War. Many Royal public servants, officers, merchants and dignitaries are buried in it, including Nikola Pasic, the famous Serbian Prime Minister from the Victorian and Edwardian periods. After the communists assumed power in 1945, a so-called "Avenue of Notables" was introduced in the cemetery, where communist dignitaries were buried. To my utter astonishment, Djindjic was not buried in the old, Royal part of the cemetery, but in the so-called "Avenue of Notables". This means that Djindjic, a so-called democrat, found himself a permanent resting place surrounded by communists!!! This is indeed an irony!!! As yet I don't know what to make of it, unless there is a hidden meaning to all of this. Since it is a well known fact that the communist movement of the 19th and 20th centuries was inspired by freemasons, did somebody want to signify that he was layed to rest amongst his own kind? Time will tell.

No doubt many will ask what will happen after Djindjic's death. I will have to disappoint those who seek political instability in Serbia. Djindjic will be forgotten in a months time, two months at the most. The German influence, for the time being, has been curtailed. We shall see whose influence the DOS coalition will be courting during the course of this year, prior to the next elections. Should be interesting to watch.

Greetings,

A. Reader

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

Sagittarius

Van: "CDSM"
Aan: <Undisclosed-Recipient:>
Verzonden: maandag 17 maart 2003 0:44
Onderwerp: Fw: Quisling
Sent: Saturday, March 15, 2003 5:05 PM
Subject: Quisling

In response to Branka's appeal, I have sent the following letter to the Guardian

Dear Sir or Madam,

I was most encouraged to find the article by Neil Clark on the life and death of Zoran Djindjic (Quisling of Belgrade) in your newspaper on 14 March. It was a courageous decision to publish a piece challenging the official version of events in the Balkans. A very intimidating atmosphere has been created for those who dare to point out the innumerable contradictions in the party line.

There is a lot of self-regarding chest-thumping about freedom of the press in this country; this was a genuine example of its exercise in the interests of truth.

Yours faithfully

Colin Meade
53 Florence Rd
London N4 4DJ

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

Zivković wellicht premier van Servië

Door onze correspondent

BELGRADO, 17 MAART. De Democratische Partij heeft haar vice-voorzitter Zoran Živković aangewezen als opvolger van de vermoorde Servische premier Zoran Djindjić, die ook voorzitter van de partij was. Deze werd afgevoerd zaterdag onder massale belangstelling begraven.

In een speciale zitting wees het partijbestuur gisteren de federale minister van Binnenlandse Zaken aan. Zijn benoeming moet nog door het parlement worden goedgekeurd. Naar verwachting gaat het akkoord, omdat de regerings-coalitie een nipte meerderheid in het parlement heeft.

Živković is een vertrouweling van Djindjić. Tijdens de heerschappij van de Joegoslavische president Slobodan Milošević was hij burgemeester van de stad Niš, in het zuiden van Servië. Niš was indertijd in handen van de oppositie. Živković, die tot de moord op Djindjić minister van Defensie in de nog te vormen regering van de nieuwe unie van Servië en Montenegro zou worden, was al geruime tijd een tegenstander van Milošević voor deze ten val werd gebracht in oktober 2000. Hij heeft toegezegd de lijn van de pro-Westerse Djindjić voort te zetten.

In Servië, waar nog altijd de noodtoestand geldt, zijn inmiddels 318 mensen opgepakt sinds de moord op Djindjić. Van hen zijn er 307 voor een periode van dertig dagen vastgezet. Onder hen bevinden zich volgens Servische media het voormalige hoofd van de in-

lichtingdienst, Jovica Stanišić, en de commandant van een beruchte paramilitaire eenheid, Frenkie Simatović. Zaterdag werd ook een van de leiders van de bende van Zemun – die verantwoordelijk wordt geacht voor de moord – gearresteerd. Mladjan Mičić, alias De Rat, werd met zes anderen opgepakt in een dorp nabij Požarevac.

De vermoorde premier werd zaterdag begraven. Naar schatting driehonderdduizend mensen – volgens sommigen zelfs een half miljoen – verzamelden zich langs de route waar de kist met zijn lichaam reed van de St. Savakathedraal naar de Nieuwe Begraafplaats. Sprekers prezen daar de hervormingszin van de minister-president. Djindjić beoogde opvolger Živković zei er: „We zullen niets veranderen aan de doeleinden die jij voor dit land hebt vastgesteld.” Namens de EU zei de Griekse minister Papandreou: „Ik beloof jou, Zoran, en Servië plechtig: jullie worden een onderdeel van ons Europa. We beloven jouw droom tot realiteit te maken.”

Onder de hoogwaardigheidsbekleders die de begrafenis bijwoonden bevond zich niet de openbare aanklager van het Joegoslavië-tribunaal, Carla Del Ponte. Ze besloot op het laatste moment niet te komen. Eerder hadden Djindjić's familie en de regering laten weten haar aanwezigheid niet op prijs te stellen, maar uiteindelijk zag zij onder druk van de Amerikanen af van een bezoek. Del Ponte is een van de meest gehate personen in Servië.

Servië rouwde zaterdag massaal om de dood van zijn premier. De maffia won. De premier speelde een spel dat hij niet langer in de hand had.

Door onze correspondent

YAËL VINCKX

BELGRADO, 17 MAART. In het weekeinde probeerde de regering het huis van de crimineel Dušan Spasojević, alias Šiptar, neer te halen. Het was, zo zeiden de autoriteiten, gebouwd zonder vergunning. Maar de bulldozers konden de drie etages tellende stalen constructie met een oppervlakte van vierduizend vierkante meter niet omverhalen. Ook niet met explosieven. Spasojević's huis bleef grotendeels intact. Dat gold ook voor zijn privé-gevangenis.

Ruim driehonderd mensen zijn sinds de moord op de premier, afgelopen woensdag, opgepakt; zij kunnen onder de noodtoestand dertig dagen worden vastgehouden zonder tussenkomst van een advocaat. Spasojević zat daar niet bij. Net de hoofdverdachte van de moord, Milorad Luković, alias Legija, is zoek. De twee leiders van de maffiabende van Zemun zijn waarschijnlijk het land ontvlucht.

Een handvol gemaskerde agenten en oranje bulldozers kon het volk niet gerust stellen. „Waarom is het illegale bouwswel van Spasojević niet eerder neergesloopt?“, aldus een van de omstanders. „Omdat de regering boter op het hoofd heeft“, antwoordt de rest. Velen verdenken de vermoorde premier ervan schimmige deals met misdadigers te hebben gesloten.

Met hoofdverdachte Milorad Luković bijvoorbeeld. Tijdens de volksopstand van oktober 2000

‘Djindjić’ beleid tegen maffia was halfbakken

Milorad Luković

Toen Milorad Luković (37) dreigde te worden opgepakt wegens handel in gestolen auto's, vluchtte hij naar Frankrijk en meldde zich aan bij het Vreemdelingenlegioen. Daar dankt hij zijn bijnaam Legija aan, Legionair. Hij werd commandant van een legioen-eenheid in het Afrikaanse Djibouti. Na zijn terugkeer in Servië, eind jaren tachtig, lijdde Slobodan Milošević hem in bij de speciale politie. Tijdens de revolutie van 2000 liep hij over naar oppositieleider Zoran Djindjić. Hij maakte de onbloedige wisseling van de wacht mogelijk. Sinds 2001 zit hij in de georganiseerde misdaad. Luković leidt de Zemun-clan.

hielp die, toen chef van de speciale politie, Djindjić door president Milošević te verraden. Later was hij ook betrokken bij de arrestatie van de gevallen president. Daardoor stond Zoran Djindjić bij hem in het krijt.

Er werd een deal gesloten, zegt de gerenommeerde misdaadjournalist Jovan Dulović. De premier zou zijn helper niet vervolgen – en zou hem zeker niet uitleveren aan het Joegoslavië-tribunaal. Luković genoot van zijn onschendbaarheid. Maar toen hij een discotheek in brand stak en een politieman tijdens een feestje molesteerde, werd hij aangeklaagd. „Negen maanden lang hield de openbaar aanklager

Ljubiša Buha

Ljubiša Buha, beter bekend als Cume (40), is geboren en getogen in Surčin, een wijk dichtbij het internationale vliegveld van Belgrado. Hij werkte zich op tot leider van de Surčin-bende die zich specialiseerde in de handel in valse documenten, drugs en vooral gestolen wagens. Toen een Bosnische arts twintig jaar geleden zijn been wilde amputeren na een ernstig ongeluk met een (gestolen) auto in Bosnië, liet hij zijn mannen een ambulance stelen die hem vervolgens naar een ziekenhuis in Belgrado bracht. Daar redde men zijn been. Na een aanslag op zijn leven vorig jaar vluchtte hij naar de Turkse kust.

de zaak achter de hand. Toen werd zij geseponeerd.” Misdaadjournalist Dulović ontdekte dat die order van de regering-Djindjić kwam.

De premier is er niet in geslaagd de corruptie aan te pakken, zegt ook het voormalig hoofd van de narcotica-brigade, Marko Niković. Toonloos somt hij op: sinds de val van Milošević zijn alleen al in Belgrado 67 aanslagen gepleegd, hebben enkele tientallen ontvoeringen plaats gevonden, is meer dan honderd miljoen euro aan losgeld betaald. De beroemde volkszanger Lepa Brena (Mooie Brena) betaalde alleen al meer dan twee miljoen om haar zoontje terug te krijgen.

Dušan Spasojević

Dušan Spasojević, alias Šiptar, komt uit de beruchte Preševo-vallei in Zuid-Servië. De vallei, die tegen Kosovo aan ligt, telt een grote Albanese gemeenschap. Šiptar betekent eenvoudig Albanese, maar zoals de Serviërs het gebruiken, is het een scheldnaam. Spasojević dankt zijn bijnaam aan het feit dat hij wapens verkocht aan Albanese opstandelingen in Kosovo. Hij wordt ervan verdacht de hand te hebben in een aantal ontvoeringen, waaronder die van de directeur van Delta-bank. Spasojević behoorde lang tot de Surčin-clan van Cume die zelfs getuige op zijn huwelijk was. Tegenwoordig zijn de twee gezworen vijanden.

Servië telt volgens hem vijftien maffiagroepen. De invloedrijkste maffiagroepen zetelen in de Belgradose buitenwijken Zemun en Surčin. Sinds enige tijd vechten ze een bloedige vete uit.

Djindjić zou de Surčin-groep hebben voortgetrokken. Zo kreeg de leider van de bende, Ljubiša Buha alias Cume, van de regering de opdracht om asfaltwegen aan te leggen. Hij was de enige; anderen mochten niet eens meedingen naar de opdracht. De leider van de rivaliserende Zemun-clan, Milorad Luković, ontstak in woede en blics in december een van Cume's fabrieken op.

Luković is inderdaad voor geen

kleintje vervaard. Voor hem en veel maffialeden geldt dat zij onder het Milošević-regime misdaden begingen. Vaak maakten ze deel uit van paramilitaire eenheden die als beloning voor hun gewelddadige optredens naar hartelust mochten plunderen en verkrachten. In die periode raakten de onder- en de bovenwereld verstregeld; paramilitairen waren parlementariërs, parlementariërs waren louches zakenlieden. Onder de sancties bleef bovendien de smokkel in suiker, hout, olie, sigaretten, benzine, gestolen auto's en wapens.

De vermoorde premier heeft dit onvoldoende aangepakt. „Djindjić had hun hulp nooit mogen accepteren, daardoor zat hij aan hen vast. Hij had deze groeperingen moeten ontmantelen, met name de geheime dienst en de speciale politie“, aldus narcotica-rechercheur Niković. In plaats daarvan voerde de premier een „halfbakken anticorruptie-beleid“. Zo stelde hij vlak na zijn aantreden speciale anti-corruptieteams in maar die werden opgeheven zodra zij stuitten op betrokkenheid van diverse politici.

Milorad Luković geldt als het brein achter de moord. Hij zou uitlevering aan het Joegoslavië-tribunaal vrezen. Op het „herenakkoord“ met Djindjić vertrouwde hij niet langer; te vaak heeft de premier zich bereid getoond onder zware druk van het Westen vermeende oorlogsmisdadigers uit te leveren.

Intussen vragen veel Serviërs zich af wat hun te wachten staat. „We zijn het Colombia van Europa“, verzucht een van de omstanders bij het huis van Dušan Spasojević. De maffia moet worden aangepakt, de corruptie bestreden, zeggen ze. Maar daarvoor, zo weten ze, is meer nodig dan een handvol bulldozers.

Sagittarius

Van: "Ruza" <despol@www.dough.org>
 Aan: "Jan Beentjes" <jbeentjes@mac.com>; "Hans Hupkes" <hans.hupkes@planet.nl>; "Herman Tollenaere, de" <hde_tollenaere@zonnet.nl>; "Nico & Neeltje" <sagitar@hetnet.nl>
 Verzonden: zondag 16 maart 2003 1:48
 Onderwerp: Z DJ
 SINA CHETNIK - Mar 15, 2003 16:44 (*.videotron.ca)

<http://www.guardian.co.uk/comment/story/0,3604,913918,00.html>

The quisling of Belgrade

The murdered Serbian prime minister was a reviled western stooge whose economic reforms brought misery

Neil Clark
 Friday March 14, 2003
 The Guardian

Tributes to Zoran Djindjic, the assassinated prime minister of Serbia, have been pouring in. President Bush led the way, praising his "strong leadership", while the Canadian government's spokesman extolled a "herald of democracy" and Tony Blair spoke of the energy Djindjic had devoted to "reforming Serbia". In western newspaper obituaries Djindjic has been almost universally acclaimed as an ex-student agitator who bravely led a popular uprising against a tyrannical dictator and endeavoured to steer his country into a new democratic era.

But beyond the CNN version of world history, the career of Zoran Djindjic looks rather different. Those who rail against the doctrine of regime change should remember that Iraq is far from being the first country where the US and other western governments have tried to engineer the removal of a government that did not suit their strategic interests. Three years ago it was the turn of Slobodan Milosevic's Yugoslavia.

In his recent biography of Milosevic, Adam LeBor reveals how the US poured \$70m into the coffers of the Serb opposition in its efforts to oust the Yugoslav leader in 2000. On the orders of Secretary of State Madeleine Albright, a covert US Office of Yugoslav Affairs was set up to help organise the uprising that would sweep the autocratic Milosevic from power.

At the same time, there is evidence that underworld groups, controlled by Zoran Djindjic and linked to US intelligence, carried out a series of assassinations of key supporters of the Milosevic regime, including Defence Minister Pavle Bulatovic and Zika Petrovic, head of Yugoslav Airlines.

With Sloba and his socialist party finally toppled, the US got the "reforming" government in Belgrade it desired. The new President Vojislav Kostunica received the bouquets, but it was the State Department's man, Zoran Djindjic, who held the levers of power - and he certainly did not let his Washington sponsors down.

The first priority was to embark on a programme of "economic reform" - new-world-order-speak for the selling of state assets at knockdown prices to western multinationals. Over 700,000 Yugoslav enterprises remained in social ownership and most were still controlled by employee-management committees, with only 5% of capital privately owned. Companies could only be sold if 60% of the shares were allocated to workers.

Djindjic moved swiftly to change the law and the great sell-off could now begin. After two years in which thousands of socially owned enterprises have been sold (many to companies from countries which took part the 1999 bombing of Yugoslavia), last month's World Bank report was lavish in its praise of the Djindjic government and its "engagement of international banks in the privatisation process".

But it wasn't just state assets that Djindjic was under orders to sell. Milosevic had to go too, for a promised \$100m, even if it effectively meant kidnapping him in contravention of Yugoslav law, and sending him by RAF jet to a US-financed show trial at the Hague. When a man has sold his country's assets, its ex-president and his main political rivals, what else is there to sell? Only the country itself. And in January this year Djindjic did just that. Despite the opposition of most of its citizens, the "herald of democracy" followed the requirements of the "international community" and after 74 years the name of Yugoslavia disappeared off the political map. The strategic goal of its replacement with a series of weak and divided protectorates had finally been achieved.

Sometimes, though, even the best executed plans go awry. Despite the western eulogies, Djindjic will be mourned by few in Serbia. For the great majority of Serbs, he will be remembered as a quisling who enriched

himself by selling his country to those who had waged war against it so mercilessly only a few years earlier. Djindjic's much lauded reforms have led to soaring utility prices, unemployment has risen sharply to over 30%, real wages have fallen by up to 20% and over two-thirds of Serbs now live below the poverty line.

It is still unclear who fired the shots that killed Zoran Djindjic. The likelihood is that it was an underworld operation, his links to organised crime finally catching up with him. But, harsh though it sounds, there are many in Serbia who would willingly have pulled the trigger. On a recent visit to Belgrade, I was struck not only by the level of economic hardship, but by the hatred almost everyone I met felt towards their prime minister, whose poll ratings had fallen below 10%.

The lesson from Serbia for today's serial regime changers is a simple one. You can try to subjugate a people by sanctions, subversion and bombs. You can, if you wish, overthrow governments you dislike and seek to impose your will by installing a Hamid Karzai, General Tommy Franks or a Zoran Djindjic to act as imperial consul. But do not imagine that you can then force a humiliated people to pay homage to them.

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

Sagittarius

Van: "Ruza" <despot@www.dough.org>
 Aan: "Nico & Neeltje"
 Verzonden: zondag 16 maart 2003 23:12
 Onderwerp: UN Complicit in Balkans Sex Trade

Vol. 19, No. 5
 March 10, 2003
[Table of Contents](#)

[More on the United Nations](#)

UN Complicit in Balkans Sex Trade

"A senior United Nations official is demanding that her colleagues involved in the sex trade in Bosnia should be stripped of their immunity and prosecuted," reported the February 9th issue of *The Scotsman*. "Madeleine Rees, the UN High Commissioner for Human Rights in Bosnia, has broken ranks to demand that UN officials, international peacekeepers and police who are involved in sex crimes be brought to justice in their home countries."

Prior to the mid-1990s, the Balkan sex trade was practically nonexistent. This changed abruptly when the UN took over administrating Bosnia-Herzegovina in 1995. Since then, sex slavery — abduction of girls as young as 12 from eastern Europe to serve as prostitutes in brothels — has become a major industry in Bosnia and Kosovo (also under UN administration). UN officials, both civilian and military, are deeply involved in this despicable commerce.

Kathryn Bolkovac, a former UN police officer, was fired from her post in Bosnia for exposing the involvement of UN and DynCorp officials in the Balkans sex trade. (DynCorp is a U.S.-based military contractor.) "Bolkovac had revealed UN peacekeepers went to nightclubs where young girls were forced to dance naked and have sex with customers, and that UN personnel and international aid workers were linked to prostitution rings in the Balkans," observed *The Scotsman*. "At the time, Rees described it as 'the biggest cover-up I have ever seen,' adding that she believed thirty percent of those visiting Bosnia's brothels were UN personnel, peacekeepers or aid workers."

Numerous officials from the UN's CivPol (civilian police agency) have been cashiered for their involvement in the sex trade. But according to Rees, such people are essentially above accountability. The UN insists that it's up to member countries to prosecute such offenses, and to date none have done so.

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

Sagittarius

Van: "Ruza" <despot@www.dough.org>
Aan: "Nico & Neeltje" <sagitar@hetnet.nl>
Verzonden: zondag 16 maart 2003 16:41
Onderwerp: Fw: [www.ANTIC.org] Who was

— Original Message —

From: Miroslav Antic
To: 'SNN'
Cc: 'SIN'; YUGO; Balkan News; NATO; news@siem.net; SerbianNewsNetwork;
 sorabia@yahooogroups.com; targets-news@yahooogroups.com; globalobserver@yahooogroups.com;
 HellenicForum@yahooogroups.com; spynews-owner@yahooogroups.com
Sent: Sunday, March 16, 2003 3:28 AM
Subject: [www.ANTIC.org] Who was Djindjic?

March 13, 2003

Who was Djindjic?

By Andrej Grubacic

Serbian Prime Minister Zoran Djindjic was a long time dissident. During his student days in the mid-1970s, he left for Germany to join other dissidents who were, with the help of western intellectuals, escaping harassment in Titoist Yugoslavia.

After his return to Belgrade, abandoning his anarchist ideas, Djindjic was among the founding members of the Democratic Party in 1989 - one of the main anti-Milosevic parties. A master tactician and a ruthless technocrat he soon took over as its leader. Djindjic came to international prominence at the end of 1996, when he was one of three opposition leaders who inspired and coordinated nearly three months of mass street demonstrations against the attempts of the Milosevic administration to annul the victories of the "Zajedno" (Together) coalition in municipal elections across Serbia.

The demonstrations - unprecedented in length and intensity in recent European history - brought victory. Djindjic's prize was to become mayor of Belgrade in 1997.

During the Kosovo conflict, when NATO carried out its aggression against Yugoslavia, Djindjic took refuge in Montenegro and the west, leaving the country, and suggestions that "Serbia should be bombed" were not received with support in Yugoslavia.

After the aggression against Yugoslavia, Djindjic - as probably the most unpopular of Serb politicians - stayed in the background directing the ultimately successful campaign of another opposition leader, Vojislav Kostunica, in the race against Milosevic.

Kostunica gained the largely honorary post of Yugoslav President, while Djindjic took over at the centre of power - as prime minister of Serbia.

Djindjic had transferred Milosevic to The Hague Tribunal in 2001 - in the face of opposition from the people and many Serb political forces, including President Kostunica.

He introduced neoliberal capitalism of the worst kind in Serbia. His media manipulation and his technocratic behavior made him more and more unpopular, as Serbia was becoming one of the poorest countries in the region. Every day, more than 15,000 workers were on the street, protesting.

More than 900,000 people in Serbia were fired (Serbia has a population of about 7 million), unions were aroused and social unrest was brewing.

So called "Workers Resistance", from Kragujevac, an industrial city of Serbia, was vehemently protesting against Djindjic's neoliberal policies. Coalitions and social movements, such as "Another World is Possible", and many others, were starting to take shape, and to resist IMF-isation of the country. A handful of intellectuals and journalists were fighting against an imposition of a "false debate" - you have to choose between neoliberal "reformists" or "ultranationalists" - and there emerged a so-called "Belgrade consensus": a convergence of the neoliberal and the nationalistic political elite and intellectual commissars who were restoring the capacity of coercion against the people who tried to look beyond both options being presented, nationalism and neoliberalism.

With regards to political parties, for much of the past two years, there has been a power struggle between Kostunica and Djindjic. Kostunica enjoyed popularity, and Djindjic was detested because of his technocratic approach and what is called "reforms" (meaning: stabilization, privatization, liberalization, in the spirit of the "Washington Consensus") Yet Djindjic was very succesful. He has used his links with President Djukanovic of Montenegro to establish a loosely-knit union of Serbia and Montenegro.

The power struggle with Kostunica finally went Djindjic's way with the replacement of Yugoslavia by the union of Serbia and Montenegro over the past month. This left Kostunica without an office and transferred him back to the opposition. Djindjic was not able to enjoy the fruits of his almost absolute power for more than a few weeks. There are a lot of speculations about today's assassination. According to one scenario, the most probable one perhaps, Djindjic was a victim of his own alliances with organized crime. Post-Yugoslavia, as every other "country in transition" (towards complete poverty) has seen a "new class" being formed, a group of oligarchs who made their money under Milosevic and found new protectors in Djindjic or Kostunica. A virulent element of this new class, comprised of buisness people and politicians, was mafia and organized crime. Another scenario is interpreting Djindjic's assasination as a political plot. There is a suggestion that he was perhaps executed by Albanian nationalists who are gaining more and more strength in the south of Serbia.

Djindjic's circle, neoliberal technocrats, will use this situation and benefit from it. This is not good: I have seen it happening with Milosevic who had become almost a martyr after his extradition to the Hague. As I am writing these lines, one of the TV stations loyal to Djindjic is broadcasting the movie "JFK". There is, also, another danger, the one of organized crime transforming this situation into a gang warfare. After this, gangs, and mafia in general, could be encouraged. And a situation of complete disorder could be introduced.

In the best scenario, neoliberals-in-power will use and exploit this opportunity for their own benefit and further impoverishment of the country. Nationalist forces could be encouraged as well. As for the people who are fighting for "another Serbia", against neoliberalism and nationalism, for them, at least at the moment, the situation doesn't look very promising.

<http://www.zmag.org/sustainers/content/2003-03/13grubacic.cfm>

Sagittarius

Van: "CDSM" <cdsm_b@bopenworld.com>
Aan: <Undisclosed-Recipient:>
Verzonden: zaterdag 15 maart 2003 11:37
Onderwerp: letters to the Guardian (The Quisling of
 Forwarded from Branka

Please can you all write a letter to the editor. Milne has been v. good. He is well aware of what went on in our country. It would be a great pity to miss this opportunity. If you do not want to give your real name write a letter and use a pseudonym but please write. Thanks, Branka
 The address is:

You can email letters to the Guardian at the following address:
letters@guardian.co.uk, fax them to 0207 837 4530, or post them to:
 119 Farringdon Road,
 London EC1R 3ER

We do not publish letters where only an email address is supplied; please include a full postal address and a reference to the relevant article. If you do not want your email address published, please say so. We may edit letters.

—— Forwarded Message

From: neil clark <n.g.c.2@bushinternet.com>
 Date: Fri, 14 Mar 2003 22:13:26 +0000 (GMT)
 To: branka@blueyonder.co.uk
 Subject: Fwd: Re: Article

Dear Branka,
 Apparently Seumas Milne has received a lot of hassle for running my Guardian piece. Djindics supporters have been writing in to the editor to say it should never have been published, how shameful it was, and what a saint Djindics was. The emails I've received have been 65-35 in favour, but it seems only the anli voices write to the editor. A short, pithy, pro-letter at this point would be very useful. It's taken such a long time to get the truth told in the mainstream media, it would be very sad if because of an unrepresentative clique we are deprived outlets in the future.
 All best wishes,
 Neil

The Quisling of Belgrade (from The Guardian of London)

Neil Clark
 Friday March 14, 2003
 The Guardian

-[T]here is evidence that underworld groups, controlled by Zoran Djindjic and linked to US intelligence, carried out a series of assassinations of key supporters of the Milosevic regime, including Defence Minister Pavle Bulatovic and Zika Petrovic, head of Yugoslav Airlines.

-When a man has sold his country's assets, its ex-president and his main political rivals, what else is there to sell? Only the country itself.

-The lesson from Serbia for today's serial regime

changers is a simple one. You can try to subjugate a people by sanctions, subversion and bombs. You can, if you wish, overthrow governments you dislike and seek to impose your will by installing a Hamid Karzai, General Tommy Franks or a Zoran Djindjic to act as imperial consul. But do not imagine that you can then force a humiliated people to pay homage to them.

Tributes to Zoran Djindjic, the assassinated prime minister of Serbia, have been pouring in. President Bush led the way, praising his "strong leadership", while the Canadian government's spokesman extolled a "herald of democracy" and Tony Blair spoke of the energy Djindjic had devoted to "reforming Serbia".

In western newspaper obituaries Djindjic has been almost universally acclaimed as an ex-student agitator who bravely led a popular uprising against a tyrannical dictator and endeavoured to steer his country into a new democratic era.

But beyond the CNN version of world history, the career of Zoran Djindjic looks rather different. Those who rail against the doctrine of regime change should remember that Iraq is far from being the first country where the US and other western governments have tried to engineer the removal of a government that did not suit their strategic interests. Three years ago it was the turn of Slobodan Milosevic's Yugoslavia.

In his recent biography of Milosevic, Adam LeBor reveals how the US poured \$70m into the coffers of the Serb opposition in its efforts to oust the Yugoslav leader in 2000. On the orders of Secretary of State Madeleine Albright, a covert US Office of Yugoslav Affairs was set up to help organise the uprising that would sweep the autocratic Milosevic from power.

At the same time, there is evidence that underworld groups, controlled by Zoran Djindjic and linked to US intelligence, carried out a series of assassinations of key supporters of the Milosevic regime, including Defence Minister Pavle Bulatovic and Zika Petrovic, head of Yugoslav Airlines.

With Slobodan and his socialist party finally toppled, the US got the "reforming" government in Belgrade it desired. The new President Vojislav Kostunica received the bouquets, but it was the State Department's man, Zoran Djindjic, who held the levers of power - and he certainly did not let his Washington sponsors down.

The first priority was to embark on a programme of "economic reform" - new-world-order-speak for the selling of state assets at knockdown prices to western multinationals. Over 700,000 Yugoslav enterprises remained in social ownership and most were still controlled by employee-management committees, with only 5% of capital privately owned. Companies could only be sold if 60% of the shares were allocated to workers.

Djindjic moved swiftly to change the law and the great sell-off could now begin. After two years in which

thousands of socially owned enterprises have been sold (many to companies from countries which took part in the 1999 bombing of Yugoslavia), last month's World Bank report was lavish in its praise of the Djindjic government and its "engagement of international banks in the privatisation process".

But it wasn't just state assets that Djindjic was under orders to sell. Milosevic had to go too, for a promised \$100m, even if it effectively meant kidnapping him in contravention of Yugoslav law, and sending him by RAF jet to a US-financed show trial at the Hague. When a man has sold his country's assets, its ex-president and his main political rivals, what else is there to sell? Only the country itself. And in January this year Djindjic did just that. Despite the opposition of most of its citizens, the "herald of democracy" followed the requirements of the "international community" and after 74 years the name of Yugoslavia disappeared off the political map. The strategic goal of its replacement with a series of weak and divided protectorates had finally been achieved.

Sometimes, though, even the best executed plans go awry. Despite the western eulogies, Djindjic will be mourned by few in Serbia. For the great majority of Serbs, he will be remembered as a quisling who enriched himself by selling his country to those who had waged war against it so mercilessly only a few years earlier. Djindjic's much lauded reforms have led to soaring utility prices, unemployment has risen sharply to over 30%, real wages have fallen by up to 20% and over two-thirds of Serbs now live below the poverty line.

It is still unclear who fired the shots that killed Zoran Djindjic. The likelihood is that it was an underworld operation, his links to organised crime finally catching up with him. But, harsh though it sounds, there are many in Serbia who would willingly have pulled the trigger. On a recent visit to Belgrade, I was struck not only by the level of economic hardship, but by the hatred almost everyone I met felt towards their prime minister, whose poll ratings had fallen below 10%.

The lesson from Serbia for today's serial regime changers is a simple one. You can try to subjugate a people by sanctions, subversion and bombs. You can, if you wish, overthrow governments you dislike and seek to impose your will by installing a Hamid Karzai, General Tommy Franks or a Zoran Djindjic to act as imperial consul. But do not imagine that you can then force a humiliated people to pay homage to them.

· Neil Clark is writing a book about the recent history of Yugoslavia

neil.clark@bushinternet.com

Massale arrestaties in Servië

Politie pakt 200 mensen op na aanslag

Reuters, AP, AFP
BELGRADO

De politie in Servië heeft donderdag tweehonderd mensen gearresteerd in verband met de moord op de Servische minister-president Zoran Djindjic. Dit meldde vice-premier Nebojsa Covic donderdagavond aan het Belgradose radiostation B92. Partijleden van Djindjic zeiden door te gaan met de hervormingen. De Europese Unie heeft daarbij steun beloofd.

Eerder zei de politie dat ze veertig personen had gearresteerd die banden hebben met de Zemun-clan, de mafiabende die door de regering verantwoordelijk wordt gehouden voor de moord op Djindjic. De hoofdverdachten, onder wie oud-commandant Lukovic van de Rode Baretten, zijn nog zoek.

Politiechef Obradovic zei dat de aanslag is gepleegd door drie daders: een met een sluipschuttersgeweer en twee met een handpistool. De verdachte Zemun-clan heeft volgens de regering tweehonderd leden met een gezamenlijk strafblad met meer dan driehonderd misdrijven.

De Servische autoriteiten zijn van plan de daders keihard aan te pakken. 'Ik verzeker u dat wij alle verantwoordelijken zullen arresteren en iedereen die zich bij de

arrestatie verzet zullen liquideren', verklaarde minister van Binnenlandse Zaken Mihajlovic gisteren tegen journalisten.

Door de hele stad had de politie gisteren controleposten ingesteld. Gewapende politiemensen in kogelvrije vesten doorzochten auto's en fouilleerden chauffeurs en voorbijgangers.

Honderden mensen legden gisteren bloemen neer en staken kaarsen aan bij het regeringsgebouw waar Djindjic woensdag werd doodgeschoten. Op een herdenkingsbijeenkomst zeiden leden van Djindjic' Democratische Partij (DS) een pro-Europese koers te blijven volgen en door te gaan met de hervormingen.

De hervormers kregen gisteren steun van de Europese Unie. Buitenlandcoördinator Javier Solana en EU-commissaris voor buitenlandse betrekkingen Chris Patten vlogen speciaal naar Belgrado om de verzekering te geven dat de EU het hervormingsblok politiek en financieel terzijde zal staan.

'De Europese Unie vindt de georganiseerde misdaad het grootste gevaar op de Balkan', zei Panos Béglitis, minister van Buitenlandse Zaken van EU-voorzitter Griekenland. Volgens Béglitis moet de EU meer gaan bijdragen aan de strijd tegen de georganiseerde misdaad 'om de politieke stabiliteit en de democratie in de regio' te verzekeren.

Milosevic liet criminelen Servische republiek overnemen

Achtergrond | Mafiosi waren nodig om een Groot-Servië te creëren en om te kunnen overleven onder VN-sancties

Politiek, rechterlijke macht en onderwereld raakten volledig samengesmolten in het Servië van Milosevic. Premier Djindjic trachtte die situatie te veranderen. Vermoedelijk is hem dat juist fataal geworden.

Van onze correspondent
Olaf Tempelman
BOEKAREST

Het grensgebied tussen staatsveiligheidsdiensten en georganiseerde criminaliteit is op veel plekken in de wereld diffuus - ook in een reeks westerse landen. De Joego-

slavische Staatsveiligheidsdienst SDB deed in de jaren tachtig weinig uitzonderlijks toen het de beruchte bankrover Zeljko Raznatovic, alias Arkan, benaderde met het verzoek her en der spandiensten te verrichten.

De gang van zaken tijdens het Milosevic-tijdperk in Servië (1988-2000) onderscheidde zich van de gangbare praktijk doordat criminaliteit en staatsveiligheid elkaar nagenoeg volledig gingen overlappen. De hoofdreden daarvoor was Milosevic' overtuiging dat hij zijn doelen - eerst het intimideren van de andere Joegoslavische leiders, vanaf 1990 de uitkering van een Groot-Servië - slechts zou bereiken als hij het spel zo vuil mogelijk zou spelen.

Grote groepen criminelen werden aan boord gehaald. De namen van mensen als Arkan, Franko 'Frenki' Simatovic en Milorad 'Legija' Lukovic komen voor het eerst prominent naar voren in Milosevic' voorbereiding van de Joegoslavische oorlogen.

Frenki en Milosevic' speciale SDB-man Mihajlo Kértés organiseren in de periode 1990-'92 de bewapening van de Serviërs in Kroatië en Bosnië. Frenki gaf tevens leiding aan de Speciale Operatie Eenheid (JSO), een zwaar bewapende paramilitaire groep die oorlogsmisdaden pleegde in Kroatië en Bosnië. In een later stadium deed de JSO dienst als Milosevic' Pretoriaanse Garde. Frenki's opvolger was Legija, de

hoofdverdachte van de moord op Djindjic.

Desalniettemin was Milosevic niet alleen verantwoordelijk van de criminalisering van het Servische overheidsapparaat. De sancties van de VN waaraan Servië en Montenegro vanaf 1992 onderhevig waren, leverden een cruciale bijdrage. Milosevic zag zich geconfronteerd met een economische catastrofe en ging zwaar op mafianetwerken leunen. In het kielzog hiervan hield de oude communistische rechtsstaat op te functioneren. Politiek, rechterlijke macht en onderwereld raakten samengesmolten. In de tweede helft van de jaren negentig vonden aan de lopende band moorden plaats die nooit werden opgelost.

Sommige vonden plaats op direct bevel van Milosevic (zoals die van zijn oude beschermheer Ivan Stambolic), andere waren criminele afrekeningen tussen gangs onderling. De SDB raakte betrokken bij mensensmokkel en drugs-handel. Nog deze maand werd in een door de staatsveiligheidsdienst gehuurde kluis van een Belgradose bank 660 kilo heroïne aangetroffen.

Toen Zoran Djindjic in december 2000 aantrad als premier van Servië, was dit politiek criminele milieu hem niet vreemd. In de dagen voor de val van Milosevic, op 5 oktober 2000, had hij intensief contact gehad met JSO-hoofd Legija. Deze stemde in Milosevic te verraden. Het feit dat Milosevic

zwaarbewapende Pretoriaanse Garde op 5 oktober nonactief bleef, heeft bloedvergieten tijdens de opstand bespaard.

Maar de criminele elite bleef na Milosevic' vertrek goeddeels ongemoeid. Totdat Djindjic januari dit jaar plotseling zuiveringen doorvoerde in de top van de staatsveiligheidsdienst. Op 7 februari nam de Servische politie in samenwerking met een Amerikaanse anti-drugseenheid in 35 gebouwen drugs in beslag. Waarde: tien miljoen euro.

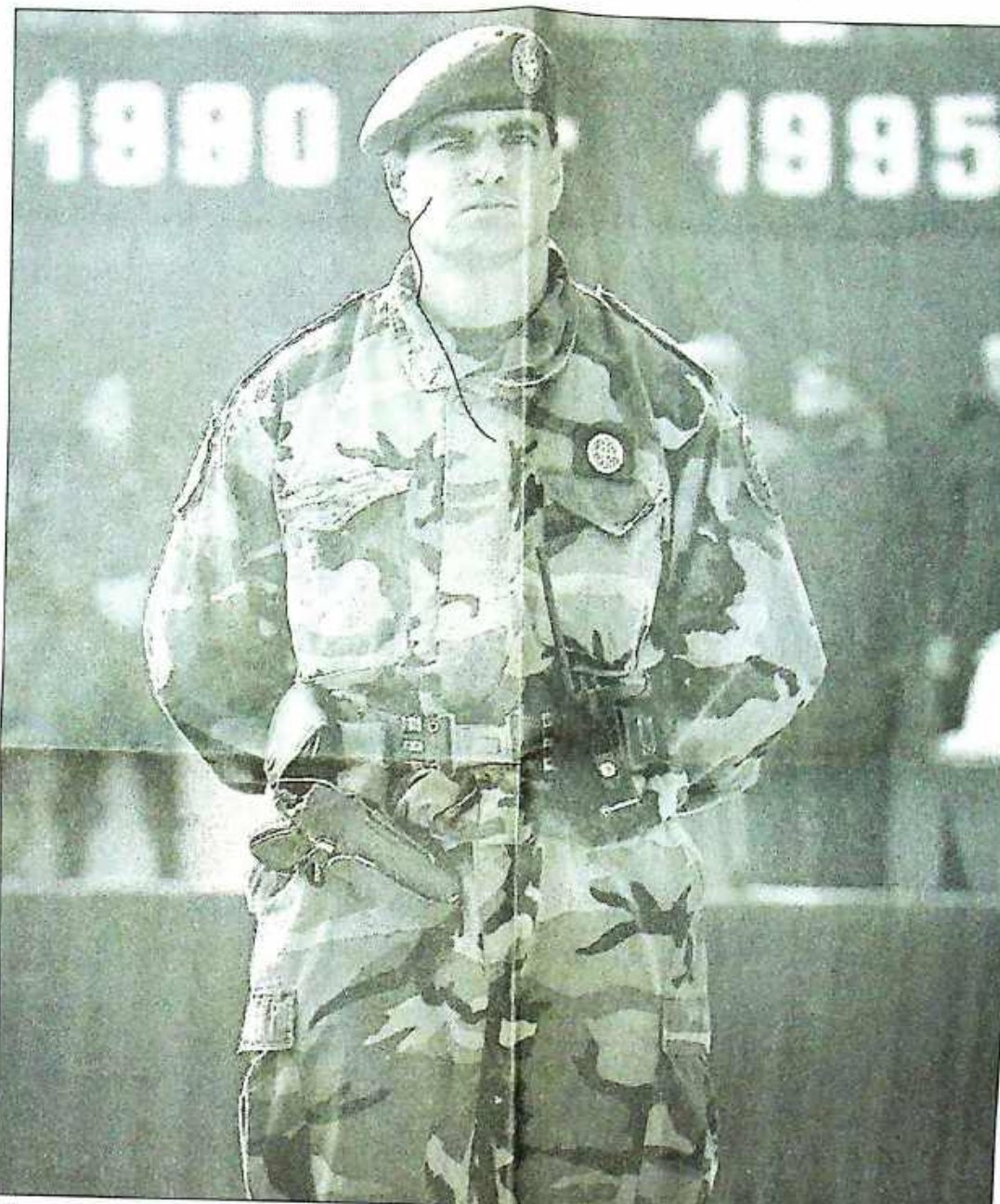
Een bedreiging die door bepaalde kopstukken van de mafia-elite eveneens als reëel werd ervaren, was Djindjic' samenwerking met het Joegoslavisch-Tribunaal - nogal wat topcriminelen waren tevens

verantwoordelijk voor oorlogsmisdaden. Dankzij de netwerken van de oude veiligheidsdienst waren zij goed op de hoogte van op handen zijnde uitleveringen.

'Criminelen zijn beter uitgerust dan de politie en hebben hun eigen afsluisterapparatuur', stelde Djindjic nadat een vertrouwelijk gesprek tussen hem en zijn adviseurs in het tijdschrift *Identet* in druk verscheen. De ultra-nationalist Vojislav Seselj bleek al weken voor de officiële aanklacht van het VN-Hof hierover op de hoogte. Hij gaf tevens te kennen dat aanklachten tegen oud-JSO'ers Frenki en Legija spoedig zouden volgen. De speculatie is dat de mogelijke aanklacht tegen Legija Djindjic' dood is geworden.

Mafiabaas dacht stank voor dank te krijgen

Profiel | Milorad Lukovic wilde Djindjic aan zijn afspraken houden

Milorad Lukovic, commandant van de Rode Baretten, in 1995.

FOTO AP

Milorad Lukovic vond dat premier Djindjic bij hem in het krijt stond. De onderwereldchef was behulpzaam geweest bij het verjagen van Milosevic. Maar Djindjic, aldus het moordscenario, hield zich niet aan de afspraak.

Einde januari stuurde Milorad Lukovic, bijgenaamd Legija, een opmerkelijke open brief naar de Servische media. Daarin sneed hij twee zaken aan die nu, vlak na de moord op de Servische premier Djindjic, kunnen worden opgevat als belangrijke voorbodes van naderend onheil voor de hervormingsgezinde leiders van het land.

Lukovic, die nu wordt genoemd als de leider van de Zeman-mafiacan die verantwoordelijk wordt gehouden voor de aanslag op de premier, herinnerde zijn lezers aan het feit dat hij tijdens de opstand tegen Milosevic in 2000 aan de zijde van de oppositie stond. Hij had als commandant van de Rode Baretten besloten om niet in te grijpen toen de bevolking Milosevic wilde verdrijven. Dat was het gevolg van een geheime afspraak met de toenmalige leider van de oppositie: Zoran Djindjic. Mede door de passieve opstelling bleef de revolutie zonder bloedvergieten.

Tegelijkertijd waarschuwde Lukovic 'degenen die te graag willen samenwerken met het Joegoslavisch-Tribunaal in Den Haag' dat 'de geschiedenis jullie niet zal vergeven'. In de combinatie van die twee opmerkingen lag volgens waarnemers een duidelijke boodschap aan Djindjic verscholen:

hou je aan de afspraak en laat me met rust, want anders ga je eraan.

Djindjic had naar verluidt met Lukovic de deal dat de nieuwe regering hem met rust zou laten als hij met zijn troepen afzijdig zou blijven tijdens de opstand tegen Milosevic. Maar nu dreigde Djindjic die afspraak te schenden. Djindjic had een justitieel onderzoek naar Lukovic aangekondigd naar aanleiding van de aantijgingen van Ljubisa Buha, een mafiabaas uit de Belgradose wijk Surcin.

Deze Buha had vanuit het buitenland gemeld dat de Rode Baretten van Lukovic achter de moord zitten op de Servische oud-president Stambolic, in april 1999. Zij zouden daartoe opdracht hebben gekregen van Milosevic. Lukovic zou bovendien als lid van de Rode Baretten oorlogsmisdaden hebben begaan tijdens de oorlogen in het voormalige Joegoslavië en na zijn ontslag emplot hebben gevonden bij de Zemun-clan, als groothandelaar in drugs.

Djindjic, die onder constante druk stond van de internationale gemeenschap om de georganiseerde misdaad aan te pakken én om verdachten van oorlogsmisdaden uit te leveren aan het Joegoslavisch-Tribunaal, kon weinig anders. Lukovic, vanuit zijn criminele optiek bekeken, evenmin. De mafiabendes in Belgrado hebben te veel te verliezen.

Djindjic lijkt daaraan letterlijk onderdoord te zijn gegaan. Twee weken geleden was hij al doelwit van een aanslag. De chauffeur van de vrachtwagen die hem twee weken geleden op de snelweg rond Belgrado probeerde te rammen, is volgens de Servische televisie net als Lukovic lid van de Zemun-clan.

Eric Arends

Arrestatiegolf na moord

Belgrado: huis hoofdverdachte opgeblazen

Door een onzer redacteuren

ROTTERDAM, 15 MAART. De Servische autoriteiten hebben gisteren in Belgrado de woning van Dušan Spasojević - een van de hoofdverdachten van de moord op premier Zoran Djindjic - door explosievenexperts laten opblazen.

Het was, volgens de autoriteiten, het hoofdkwartier van de bende van Zemun. De woning van de leider van die bende, Milorad Lukovic alias Legija, elders in Belgrado, wacht hetzelfde lot. Voordat de woningen werden opgeblazen doorzochten gemaskerde politiemannen in kogelvrije vesten de huizen. Het is voor zover bekend de eerste keer buiten Israël dat verdachten van terreurdaden op deze manier worden gestraft.

De Servische premier Djindjic werd woensdag op de binnenplaats van een regeringsgebouw door een of meer sluipschutters

Vandaag wordt Djindjic begraven. Openbaar aanklager Carla Del Ponte van het Joegoslavisch-tribunaal woont, tegen de zin van de Servische regering, de begrafenis bij. Met een verwijzing naar de precarie binnenlandse situatie heeft minister Goran Svilanovic van Buitenlandse Zaken aan het VN-hof gevraagd niet naar de begrafenis te komen.

Sagittarius

Van: "CDSM" <cdsm_b@bopenworld.com>
 Aan: <Undisclosed-Recipient:;>
 Verzonden: zaterdag 15 maart 2003 11:36
 Onderwerp: FARTEL: Who Killed Djindjic? And What Will Be the Repercussions in the

Geopolitika by ARTEL

www.artel.co.yu office@artel.co.yu

Date: 14 March 2003

Warning: If you have received this message by error or you don't want to receive our e-mails anymore, please click on office@artel.co.yu and write "unsubscribe" in the subject column.

Who Killed Djindjic? And What Will Be the Repercussions in the Balkans?

Paris, 12 Mars 2003

Sherlock Holmes would have plenty of work to do in the Balkans. And plenty of suspects on his hands because it would be difficult to find anyone who was a friend of Zoran Djindjic. "You are the head of the mafia, and I've got the proof!" said Vojislav Seselj, making his accusation before a full session of Parliament. A lot of others thought so, too. Where is Serbia going?

Michel Collon

Who put Zoran Djindjic in power? The mainstream media tells us that the Serbian people did. In reality, his popularity rating was always close to zero. Especially after he supported NATO while the bombs were raining on his country.

Who put Djindjic in power? The West. Thanks to more than nine years of a crushing embargo (dictated by the IMF in order to destroy workers' self-management and to impose globalization), plus nine years of an info-war demonizing the Serbian people, plus 78 days of NATO bombardment and tens of millions of dollars spent on a destabilization campaign to get rid of Milosevic, a campaign which was orchestrated by the CIA in 2000. It's the same kind of campaign that is now being led against Venezuelan President Hugo Chávez.

Since then, no one ever talks about Yugoslavia, a country to which the West had generously offered the "free market," democracy and the promise of NATO and EU membership in exchange for surrendering all of its wealth to multi-national corporations. Not a word since 2000. Is this the End of History, with globalization triumphant all the way to Belgrade? And in Kosovo, where the forces of Globalization are discretely privatizing 25% of the publicly-owned companies while closing down the rest?

But History has never ended. The Serbian people are resisting privatization and betrayal. The workers at the Zastava auto plant just went on strike, refusing to be thrown into the garbage heap so that a group of Canadian investors can get the upper hand in their factory. They still judge NATO as it deserves to be judged, as "an aggressor." Their pride is unbowed, and they are stirring up a crisis for the group in power.

Two or Three Hypotheses

Who killed Djindjic? There are many hypotheses, even if at this stage it is better to remain cautious. The professional method employed in the assassination seems to exclude the idea of a patriot wanting to avenge the betrayal and sell-out of his country. This is what remains: 1) Rivalries at the core of the ruling clique; 2) The mafia settling scores. Or both.

Djindjic toppled Milosevic while building a diverse coalition of 18 political parties, whose sole bonding element was opportunism. Once the coalition gained power, Djindjic had to seize the reins of power himself, which aroused frustration because the privatizations, for the most part, profited his pals (see our article Two years later: where is Yugoslavia?). Those who felt betrayed in his own camp were, therefore, numerous and certainly would not have given him a nickel to hire more body guards.

But who were these "pals" of Djindjic? A few months ago, he quashed an investigation of the mafia and the cabinet ministers from Kostunica's party responded by resigning in protest. Mention the word mafia, and it conjures rivalries, noxious interests and the settling of scores. We can't speculate on the question of where the bullet came from, but we can recall precedents: All of the West's protégés in the former Yugoslavia were tied to illegal trafficking, even though the mainstream media remains discrete about it. The entourage of the Bosnian Muslim President Izetbegovic pilfered millions of dollars of "international aid." The KLA, according to European police agencies, have turned Kosovo into a lazy Susan bearing drug trafficking, weapons and

26-3-03

prostitution. "NATO entered into a marriage of convenience with the mafia," as we pointed out in our film, *The Damned of Kosovo*.

Western propaganda refers to Djindjic as "the man who installed democracy." However, this is a completely disastrous estimation. He dismantled the Yugoslav state simply to deprive his rival, Kostunica, of a government position. He illegally excluded from Parliament deputies from the largest party, the one headed by Kostunica. He trampled the verdict of the Supreme Court that invalidated this exclusion. He did the same thing when the Court rejected the kidnapping and extradition of Milosevic to The Hague. He cut the army's budget (including food for the soldiers) because it had unmasked foreign spies in the heart of the government. The man on whom the West had pinned its hopes for the future was simply a political gangster.

Washington against Berlin?

The Serbia street called Djindjic "the guy who belongs to the Germans." This morning, an Italian journalist asked us: "Could the murder be tied to the rivalry between Washington and Berlin, which you have spoken of for so many years?" This is not the kind of thing that can be proven so easily. But it is, in any case, perfectly possible. There are several clues:

Clue #1. Now is the time to recall why the war in Bosnia lasted so long. In his memoirs, Lord Owen, the EU's special envoy to the Balkans, wrote: "I have a great deal of respect for the United States. But during the last four years (1992-1995), this country's diplomacy is guilty of needlessly prolonging the war in Bosnia."

What does he see? He sees what we exposed in our book, *Liar's Poker (Poker menteur)*: Berlin forced the break-up of Yugoslavia in 1991 and took control of the new regimes in Slovenia, Croatia and Bosnia. Washington, at first taken aback by its suddenness, was forced to take the cards back into its own hands. Yugoslavia, i.e., the Danube, is a strategic route to the Middle East and the Caucasus, therefore, to oil and gas. It is the route that all the great powers have always wanted to control.

Berlin wants to transport its oil via the Danube and the Rhine. On the other hand, Washington wants to construct a pipe line further south, spanning Bulgaria, Macedonia and Albania because the U.S. intends to control the energy supplies of its rivals, Europe and Japan. There, they built a super military base, Camp Bondsteel, which they count on using against Iraq.

In Bosnia, Washington ordered the Bosnian Muslim President, Izetbegovic, not to sign any peace plan proposed by the Europeans, promising him he could win the war on the ground. This strategy accomplished its goals. In brief, the U.S. prolonged the war by two years, and prolonged the suffering of all the different peoples living in the region. The lowest blows are permitted in the rivalry between great powers.

Clue #2: In 2000, Washington, which controls the credits that are granted or withheld by the IMF, promised a flood of credits to help the new regime and to maintain the electoral illusions disseminated among the population. But no such credits materialized. In an interview with *Spiegel*, a German weekly, Djindjic complained that he was in danger because of it: "I warned the West." It was a warning. All that one can say at this stage is that Djindjic's passing will be regretted much more by Berlin than by Washington.

Clue #3. What is going on these days between the great allies who are forever bound together, the U.S. on the one hand, and Germany and France on the other? They are embroiled in the greatest dispute since World War II. If Washington absolutely wants to attack Iraq, and then Iran, it is also in order to weaken their European rivals. The Anglo-American multinationals, Esso, BP, and Shell want to oust the French corporation, Total, from Iraq. And Washington also wants to oust its number one economic partner, Germany, from Iran. At the very moment Berlin and Paris are upsetting Bush's plans, the blow dealt to their Serbian pawn could very well be a warning in this cynical game of chess, which is in fact a global war.

And Now?

What will be the consequences of Djindjic's disappearance from the scene? 1. The Crisis at the heart of the regime will be exacerbated and Kostunica will try to regain his lost power. Various clans will confront one another to take control of the economy and illegal trafficking. 2) A fascist threat is lying in wait for Serbia because the new power will have a lot to do to break the resistance of the workers. 3. The Balkans could once again be plunged into destabilization.

Were the Balkans pacified by Western humanitarian intervention? The myth is going to have a hard time sustaining itself. After the protégés of the U.S. unleashed a war in Macedonia in 2001, the Sandzak could up next with a new separatist menace based on "nationalism," which would in reality be manipulated from outside the country. In Kosovo, Washington continues to protect the KLA and its policy of ethnic cleansing, which is driving Serbs out of Kosovo, as well as Jews, Roma and Muslims, in short, all non-Albanian minorities. This is disturbing to certain European powers that want to stabilize the area and construct their "energy corridor." Other neighboring regions could topple. A region where pipe line projects are confronting each other would not be capable of staying calm for long.

With this catastrophic summary, it is high time that the Western Left emerges from its silence and draws up a balance sheet of four years of NATO occupation in Kosovo. It is a catastrophe. At the very moment Washington is preparing invasions and occupations, the truth must be known and recognized once and for all. Let the debate finally begin!

Translated by **Milo Yeleseyevich**

By the same author:

- Two Years Later: Where Is Yugoslavia?
- Kosovo, Test Your Knowledge

Interview: What Is Now Going on in Kosovo? A New Film Breaks the Silence.

SOURCES: Les Damnés du Kosovo, film de Michel Collon et Vanessa Stojilkovic, disponible en vidéo en français, espagnol, italien, néerlandais, anglais, serbe... cfr: lesdamnesdukosovo.chiffonrouge.org

[1] El Pais, 12 novembre 1995.

[1] Michel Collon, Poker menteur, EPO, Bruxelles, 1998, chap. 9. En anglais: Liars'Poker. En espagnol: El juego de la mentira.

[1] Voir Les Damnés du Kosovo. Et Michel Collon, Monopoly, Bruxelles, 2000, p. 98, 120, 122

ARTEL GEOPOLITIKA is a private, independent and non-profit web site provided by the volunteer work of a small group of enthusiasts. If you enjoy the information that ARTEL GEOPOLITIKA is publishing, we would be grateful for any financial contribution from your part or advertising on our web site. Your help would be used for the improving of the selection of the information, its faster publishing on the site and for, what we consider the most important, the translation of the prominent information on other languages.

For contributions in Dinars: Rade Drobac- Postanska stedionica- Account No. 908-20001-18-8888-47712653
For contributions in foreign currency: Rade Drobac- Nacionalna stedionica- Foreign Account No.: 00-305-0002922.2

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

Sagittarius

Van: "CDSM"
 Aan: <Undisclosed-Recipient:;>
 Verzonden: vrijdag 14 maart 2003 20:25
 Onderwerp: The quisling of Belgrade
 Comment

The quisling of Belgrade

The murdered Serbian prime minister was a reviled western stooge whose economic reforms brought misery

Neil Clark
 Friday March 14, 2003
 The Guardian

Tributes to Zoran Djindjic, the assassinated prime minister of Serbia, have been pouring in. President Bush led the way, praising his "strong leadership", while the Canadian government's spokesman extolled a "herald of democracy" and Tony Blair spoke of the energy Djindjic had devoted to "reforming Serbia".

In western newspaper obituaries Djindjic has been almost universally acclaimed as an ex-student agitator who bravely led a popular uprising against a tyrannical dictator and endeavoured to steer his country into a new democratic era.

But beyond the CNN version of world history, the career of Zoran Djindjic looks rather different. Those who rail against the doctrine of regime change should remember that Iraq is far from being the first country where the US and other western governments have tried to engineer the removal of a government that did not suit their strategic interests. Three years ago it was the turn of Slobodan Milosevic's Yugoslavia.

In his recent biography of Milosevic, Adam LeBor reveals how the US poured \$70m into the coffers of the Serb opposition in its efforts to oust the Yugoslav leader in 2000. On the orders of Secretary of State Madeleine Albright, a covert US Office of Yugoslav Affairs was set up to help organise the uprising that would sweep the autocratic Milosevic from power.

At the same time, there is evidence that underworld groups, controlled by Zoran Djindjic and linked to US intelligence, carried out a series of assassinations of key supporters of the Milosevic regime, including Defence Minister Pavle Bulatovic and Zika Petrovic, head of Yugoslav Airlines.

With Sloba and his socialist party finally toppled, the US got the "reforming" government in Belgrade it desired. The new President Vojislav Kostunica received the bouquets, but it was the State Department's man, Zoran Djindjic, who held the levers of power - and he certainly did not let his Washington sponsors down.

The first priority was to embark on a programme of "economic reform" - new-world-order-speak for the selling of state assets at knockdown prices to western multinationals. Over 700,000 Yugoslav enterprises remained in social ownership and most were still controlled by employee-management committees, with only 5% of capital privately owned. Companies could only be sold if 60% of the shares were allocated to workers.

Djindjic moved swiftly to change the law and the great sell-off could now begin. After two years in which thousands of socially owned enterprises have been sold (many to companies from countries which took part in the 1999 bombing of Yugoslavia), last month's World Bank report was lavish in its praise of the Djindjic government and its "engagement of international banks

in the privatisation process".

But it wasn't just state assets that Djindjic was under orders to sell. Milosevic had to go too, for a promised \$100m, even if it effectively meant kidnapping him in contravention of Yugoslav law, and sending him by RAF jet to a US-financed show trial at the Hague. When a man has sold his country's assets, its ex-president and his main political rivals, what else is there to sell? Only the country itself. And in January this year Djindjic did just that. Despite the opposition of most of its citizens, the "herald of democracy" followed the requirements of the "international community" and after 74 years the name of Yugoslavia disappeared off the political map. The strategic goal of its replacement with a series of weak and divided protectorates had finally been achieved.

Sometimes, though, even the best executed plans go awry. Despite the western eulogies, Djindjic will be mourned by few in Serbia. For the great majority of Serbs, he will be remembered as a quisling who enriched himself by selling his country to those who had waged war against it so mercilessly only a few years earlier. Djindjic's much lauded reforms have led to soaring utility prices, unemployment has risen sharply to over 30%, real wages have fallen by up to 20% and over two-thirds of Serbs now live below the poverty line.

It is still unclear who fired the shots that killed Zoran Djindjic. The likelihood is that it was an underworld operation, his links to organised crime finally catching up with him. But, harsh though it sounds, there are many in Serbia who would willingly have pulled the trigger. On a recent visit to Belgrade, I was struck not only by the level of economic hardship, but by the hatred almost everyone I met felt towards their prime minister, whose poll ratings had fallen below 10%.

The lesson from Serbia for today's serial regime changers is a simple one. You can try to subjugate a people by sanctions, subversion and bombs. You can, if you wish, overthrow governments you dislike and seek to impose your will by installing a Hamid Karzai, General Tommy Franks or a Zoran Djindjic to act as imperial consul. But do not imagine that you can then force a humiliated people to pay homage to them.

· Neil Clark is writing a book about the recent history of Yugoslavia

neil.clark@bushinternet.com

ast
^ ^

Stay in touch with absent friends - get MSN Messenger
<http://messenger.msn.co.uk>

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

Sagittarius

Van: "RD" <despot@tiscali.nl>
Aan: "ksenija sigulinski" <lizamia@zonnet.nl>; "Speerpunt" <speerpunt@wxs.nl>; "Hans Hupkes" <hans.hupkes@planet.nl>; "Tanja Magnée" <tanja.magnee@planet.nl>; "Targets" <redactie@targets.org>; "Nico & Neeltje" <sagitar@hetnet.nl>
Verzonden: donderdag 26 juni 2003 2:23
Onderwerp: The quisling of Belgrade
Comment

The quisling of Belgrade

The murdered Serbian prime minister was a reviled western stooge whose economic reforms brought misery

Neil Clark
Friday March 14, 2003
The Guardian

datum

Tributes to Zoran Djindjic, the assassinated prime minister of Serbia, have been pouring in. President Bush led the way, praising his "strong leadership", while the Canadian government's spokesman extolled a "herald of democracy" and Tony Blair spoke of the energy Djindjic had devoted to "reforming Serbia".

In western newspaper obituaries Djindjic has been almost universally acclaimed as an ex-student agitator who bravely led a popular uprising against a tyrannical dictator and endeavoured to steer his country into a new democratic era.

But beyond the CNN version of world history, the career of Zoran Djindjic looks rather different. Those who rail against the doctrine of regime change should remember that Iraq is far from being the first country where the US and other western governments have tried to engineer the removal of a government that did not suit their strategic interests. Three years ago it was the turn of Slobodan Milosevic's Yugoslavia.

In his recent biography of Milosevic, Adam LeBor reveals how the US poured \$70m into the coffers of the Serb opposition in its efforts to oust the Yugoslav leader in 2000. On the orders of Secretary of State Madeleine Albright, a covert US Office of Yugoslav Affairs was set up to help organise the uprising that would sweep the autocratic Milosevic from power.

At the same time, there is evidence that underworld groups, controlled by Zoran Djindjic and linked to US intelligence, carried out a series of assassinations of key supporters of the Milosevic regime, including Defence Minister Pavle Bulatovic and Zika Petrovic, head of Yugoslav Airlines.

With Sloba and his socialist party finally toppled, the US got the "reforming" government in Belgrade it desired. The new President Vojislav Kostunica received the bouquets, but it was the State Department's man, Zoran Djindjic, who held the levers of power - and he certainly did not let his Washington sponsors down.

The first priority was to embark on a programme of "economic reform" - new-world-order-speak for the selling of state assets at knockdown prices to western multinationals. Over 700,000 Yugoslav enterprises remained in social ownership and most were still controlled by employee-management committees, with only 5% of capital privately owned. Companies could only be sold if 60% of the shares were allocated to workers.

Djindjic moved swiftly to change the law and the great sell-off could now begin. After two years in which thousands of socially owned enterprises have been sold (many to companies from countries which took part in the 1999 bombing of Yugoslavia), last month's World Bank report was lavish in its praise of the Djindjic government and its "engagement of international banks in the privatisation process".

But it wasn't just state assets that Djindjic was under orders to sell. Milosevic had to go too for a promised \$100m, even if it effectively meant kidnapping him in contravention of Yugoslav law, and sending him by RAF jet to a US-financed show trial at the Hague. When a man has sold his country's assets, its ex-president and his main political rivals, what else is there to sell? Only the country itself. And in January this year Djindjic did just that. Despite the opposition of most of its citizens, the "herald of democracy" followed the requirements of the "international community" and after 74 years the name of Yugoslavia disappeared off the political map. The strategic goal of its replacement with a series of weak and divided protectorates had finally been achieved.

Sometimes, though, even the best executed plans go awry. Despite the western eulogies, Djindjic will be mourned by few in Serbia. For the great majority of Serbs, he will be remembered as a quisling who enriched himself by selling his country to those who had waged war against it so mercilessly only a few years earlier. Djindjic's much lauded reforms have led to soaring utility prices, unemployment has risen sharply to over 30%, real wages have fallen by up to 20% and over two-thirds of Serbs now live below the poverty line.

It is still unclear who fired the shots that killed Zoran Djindjic. The likelihood is that it was an underworld operation, his links to organised crime finally catching up with him. But, harsh though it sounds, there are many in Serbia who would willingly have pulled the trigger. On a recent visit to Belgrade, I was struck not only by the level of economic hardship, but by the hatred almost everyone I met felt towards their prime minister, whose poll ratings had fallen below 10%.

The lesson from Serbia for today's serial regime changers is a simple one. You can try to subjugate a people by sanctions, subversion and bombs. You can, if you wish, overthrow governments you dislike and seek to impose your will by installing a Hamid Karzai, General Tommy Franks or a Zoran Djindjic to act as imperial consul. But do not imagine that you can then force a humiliated people to pay homage to them.

• Neil Clark is writing a book about the recent history of Yugoslavia

neil.clark@bushinternet.com

Special reports

Serbia

Yugoslavia war crimes

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

Na de moord op premier Zoran Djindjić heeft in Belgrado opgewonden chaos plaatsgemaakt voor gespannen rust. 'Je leefde voor hervormingen, je stierf voor hervormingen.'

Een roze roos voor Zoran Djindjić

Door YAËL VINCK

BELGRADO, 14 MAART. „Goede morgen, het is zes graden in Belgrado.” De stem van de stewardess klinkt opgewekt – passagiers zouden niet denken dat de premier van haar land net is vermoord. Maar het leven gaat door, zeggen ze ook in Servië. En dus is het vliegveld weer open nadat het werd gesloten op de moordenaars van Zoran Djindjić te beletten het land te ontvluchten.

„Het wemelt van de politie en het leger in de straten”, had een bevriende journalist enkele uren na de moord, woensdagmiddag rond half twee, over de telefoon gemeld. 's Avonds was het doodstil in de doorgaans levendige hoofdstad. Alleen voor het regeringsgebouw waar Zoran Djindjić die middag vanuit het vuil-gele gebouw met het afbladderende pleisterwerk aan de overkant van de parkeerplaats werd beschoten, stonden mensen met bloemen en tranen.

Een etmaal na de moord zijn de honderden agenten en soldaten alweer uit de straten verdwenen. Alleen op de wegen en viaducten rond het vliegveld staat een enkel lid van de speciale politie, de kraag opgeslagen tegen de gure wind. „Denken ze op deze manier de daders te vinden”, schampert een dokter op het vliegveld. „Zet vandaag een handvol agent in de wind

en morgen zijn ze allemaal ziek.”

In de stad heeft opgewonden chaos plaatsgemaakt voor gespannen rust. De Serviërs vragen zich af wie er achter de aanslag op de pro-Westerse premier zit. Hij had vele vijanden; onder oorlogsmisdadigers die bang waren voor uitlevering aan het Joegoslavië-tribunaal; onder politiefunctarissen die een grote schoonmaak vreesden; onder de mafia die met lede ogen de aanstelling aanzag van een spe-

Djindjić wordt de hele dag geëerd. Duizenden mensen staan in de kou om het condoleanceregister te tekenen of om bloemen te leggen. Ze bejubelen ook zijn hervormingszin. „Je leefde voor hervormingen, je stierf voor hervormingen. Jouw ziel, energie en ideeën blijven altijd in ons voortleven”, staat op een kaartje geschreven. Na drie uur, als de scholen dicht gaan, stromen scholieren toe met roze rozen in hun hand.

Het wemelt in de straten van Belgrado van politieagenten en militairen

ciale aanklager in de strijd tegen de georganiseerde misdaad.

De regering heeft het antwoord snel paraat; de Zemun-clan is schuldige, een maffiagroep uit de wijk Zemun in de hoofdstad. Binnen de kortste keren geeft ze een lijst met drieëntwintig namen en foto's vrij, notoire Belgradose boeven wiens namen iedereen kent. Pacov, de Rat, bijvoorbeeld. Maar de lijst lijkt een schot in het duister. Gisteravond maakte de regering bekend 56 mensen te hebben gearresteerd, waaronder acht leden van de gevreesde clan.

Kritiek klinkt ook. In de ogen van veel Serviërs ontpopte de voormalig oppositieleider die jarenlang tegen het regime van Slobodan Milošević vocht, zich tot een machtswellusteling. Hij stelde, zo zeggen ze, zijn eigen belangen boven die van het land. De dokter bijvoorbeeld, windt zich op over het uitblijven van hervormingen in de gezondheidszorg. „Djindjić liet directeuren vervangen door mensen die hem en zijn partij goed gezind waren. Hun kwalificaties konden hem niets schelen, als ze maar loyaal waren.” Hij verhaalt

van een ziekenhuis waar hij tot voor kort werkte. „We hadden geen medicijnen, naalden, operatiehandschoenen. Die spullen moesten de patiënten kopen in de privé-apotheek. En die was natuurlijk eigendom van de directeur van het ziekenhuis.”

Critici hekelen het feit dat de politie iedereen, die ervan wordt verdacht betrokken te zijn bij de moord of andere 'terreurdaden', dertig dagen mag vasthouden, zonder bijstand van een advocaat; dat 'over de noodtoestand niet mag worden bericht'; en dat stakingen zijn verboden, net nu de sociale onrust in het zuiden van het land, waar de Zastava-autofabrieken zijn gevestigd, over dreigt te slaan naar de rest van het land.

Oud-president Vojislav Kostunica heeft het uitroepen van de noodtoestand al bekritiseerd. Alleen, hij zit zonder werk – en dus zonder invloed – sinds Joegoslavië vorige maand opging in een los statenverband, de Unie van Servië-Montenegro. De noodtoestand, heeft een van de vijf vice-premiers verklaard, duurt tot de daders zijn gepakt. Dat kan nog even duren.

Politieke instabiliteit wordt gevreesd. Niet voor niets snelden EU-commissaris Chris Patten en buitenlandse gezant Javier Solana naar Belgrado. Wie weet leidt de dood van de premier tot meer aandacht voor dit deel van de Balkan, dat na de aanslagen van 11 september enigszins in de vergetelheid raakte. De strijd om de macht zal de internationale gemeenschap evenwel kopzorgen geven. Een opvolger had Djindjić niet klaar staan. De man, die zondag zijn voet verstuikte bij een potje voetbal, was immers nog lang niet van plan om de politiek vaarwel te zeggen.

Visie Djindjić zal door moord aan populariteit winnen

Sinds de moord op aartshertog Franz Ferdinand in 1914 heeft geen moord Belgrado zo geschokt als die op de Servische premier Zoran Djindjić. De kogels die Djindjić dodelijk troffen – juist nu wij ontwaakten uit de nachtmerrie van het lange, rampzalige bewind van Slobodan Milošević – hebben misschien ook een einde gemaakt aan de hoop van de Serviërs op normale tijden. Met de bloedige oorlogen na de ondergang van Joegoslavië nog vers in ieders geheugen gebrand, is het de vraag of de moord op Djindjić het einde van een tijdperk van politieke geweld-pleging inluidt, of het begin van een nieuw.

De afzetting van Milošević twee jaar geleden verliep roerig, maar zonder doden. De Serviërs waren terecht trots: een dictatuur was op democratische, vreedzame wijze geslecht. Ook de uitlevering van Milošević naar Den Haag om daar voor oorlogsmisdaden te worden berecht, is vreedzaam verlopen, en de rechtszaak zelf heeft in Servië geen incidenten uitgelokt. Nu de betrekkingen binnen de regio en met het Westen min of meer normaal begonnen te worden, kregen de Serviërs eindelijk het gevoel dat ze vrede vonden met zichzelf en de wereld.

Moordaanslagen zijn in Servië natuurlijk niets nieuws. 'Arkan', de leider van de moorddadigste paramilitaire groep in de oorlogen in Bosnië en Kosovo, en ook na de val van Milošević nog een politieke machtsfactor, is vorig jaar in Belgrado vermoord. Djindjić zelf was vorige maand nog op de snelweg op het nippertje aan een aanslag ontsnapt. Toch hadden de meeste Serviërs het idee dat de strembus bezig was de rol van het geweer als voornaamste werktuig van de politie over te nemen.

Die verandering was het werk van de doeltreffende leider Djindjić. De populairste politicus van de opstand tegen Milošević, die Milošević opvolgde als president, maar Djindjić was de man die met bekwaam hand de wankele oppositiecoalitie tegen het regime had geëncoreerd. Met zijn tomeloze werkkraft en snelle brein bracht

Eén ding heeft het tijdperk van de woensdag vermoorde Servische premier Zoran Djindjić tot stand gebracht: extreme nationalist en aanhangers van Slobodan Milošević komen nooit meer aan de macht, meent Aleksa Djilas.

hij van achter de schermen het succes tot stand. Als premier van Servië na Milošević leek hij eerder een president-directeur uit het bedrijfsleven dan de in Heidelberg opgeleide hoogleraar in de filosofie die hij in feite was. Djindjić bleef steeds pragmatisch en werd nooit doctrinair. Door de bijzondere situatie waarin Servië verkeerde, had hij meer macht dan de meeste premiers. Het bewind van Milošević had allerlei instanties ontwricht, en in grote delen van het politie- en justitieapparaat en bij tal van staatsbedrijven maakte de klik van Milošević nog de dienst uit. Djindjić, die van de bestaande in-

listen en onverzoenlijke aanhangers van Milošević blij. Zij beschouwden deze moord als de gerechte straf voor het besluit van 'verrader' Djindjić om Milošević en andere Servische 'helden' uit te leveren aan Den Haag. Het gevaarlijkste gevolg zou kunnen zijn dat men wordt gesterkt in de overtuiging dat een autoritair bewind de enige mogelijkheid is voor Servië. Aangezien die opvatting wijdverbreid is, creëert de dood van Djindjić een ernstig machtsvacuüm, juist doordat hij met zijn enorme persoonlijke macht Servië in sommige opzichten de goede kant op stuurde. Nu wordt gevreesd dat zijn minder begaafde

seerde misdaad uit te roeien. Aanvankelijk had hij daar niet veel werk van gemaakt, omdat hij niet meteen het hele van maffiose connecties doortrokken establishment van Milošević tegen zich in het harnas wilde jagen. Liever pakte hij, terwijl hij zijn bewind consolideerde, de corrupte instanties een voor een aan. Helaas heeft hij aanvankelijk misschien ook de steun van enkele gangsterbazen nodig gehad.

Door de moord op Djindjić is de strijd tegen de misdaad het voornaamste punt op de nationale politieke agenda geworden. Wat dat betreft zullen de politici eindelijk wel op brede steun van het publiek kunnen rekenen. Maar als de economie van Servië er beter voor stond, zou de misdaad minder machtig zijn en zouden de politie en de rechterlijke macht minder corrupt zijn. Servië is arm, en hulp van de Westen is bitter nodig. De moord op Djindjić heeft aangevoerd dat de toestand zo rampzalig is dat hulpverlening niet meer afhankelijk mag worden gesteld van pijnlijke hervormingen.

Extreme nationalist en aanhangers van Milošević mogen nu misschien jubelen, één ding heeft het tijdperk-Djindjić zeker tot stand gebracht: zij komen nooit meer aan de macht. Hun ideaal van een chauvinistisch, naar binnen gekeerd Servië is onhoudbaar gebleken, terwijl de visie van Djindjić door zijn martelaarschap misschien wel aan populariteit zal winnen.

Nederlagen zijn in de geschiedenis van Servië altijd keerpunten geweest. Ook nu weer staat Servië voor zo'n moment. Maar deze keer moeten wij ons voornemen meer aandacht te schenken aan waar Zoran Djindjić voor stond – politieke en economische vrijheid – dan aan zijn vergoten bloed.

Aleksa Djilas is de zoon van Joegoslavië's grootste dissident Milovan Djilas, en een voormalig stafid van Harvard University. Hij is de auteur van 'Yugoslavia, the contested country', en woont sinds 1993 als onafhankelijk intellectueel in Belgrado.
© Project Syndicate.

Na de aanslag

Servische burgers steken donderdag kaarsen aan voor het regeringsgebouw in Belgrado, waar premier Zoran Djindjić een dag eerder door onbekende schutters werd doodgeschoten. Het Servische parlement kwam gisteren bijeen om nederlagen te herdenken. De politie nam zo'n tweehonderd mensen in de banden

hebben met de Zemun-maffiacan. Volgens de regering is deze criminele organisatie verantwoordelijk voor de aanslag. Partijgenoten van Djindjić verze-kerden te zullen doorgaan met de politieke en economische hervormingen. De EU heeft daarbij steun toegezegd. Zie pagina 5.

FOTO GORGY LICOVSKI - EPA

Premier van Servië vermoord

Regering beschuldigt mafiabende

Reuters, AP, AFP
BELGRADO

In Servië, maar ook in het buitenland, is geschokt gereageerd op de moord op Zoran Djindjić. De hervormingsgezinde premier vond woensdagmiddag de dood bij een aanslag voor het regeeringsgebouw in Belgrado. De Servische regering schrijft de moord toe aan de Belgradose mafiabende Zemun.

Volgens de regering probeert de bende 'chaos, rechteloosheid en angst' te zaaien in Servië. In een verklaring noemt ze met name de leider van de bende, Milorad Luković (alias Legija), een gewezen commandant van een speciale eenheid van de politie.

Op verzoek van de regering heeft waarnemend president Nikola Mićić de noodtoestand afgekondigd in Servië. Dat betekent dat de taken van de politie worden overgenomen door het leger. Ook wordt de grensbewaking verscherpt.

Alle bus- en treinverkeer was direct na de moord al stilgelegd en vanaf het vliegveld van Belgrado mochten geen vliegtuigen meer vertrekken, in een kennelijke poging van de politie om een groot deel van de vluchten te spannen. In de hoofdstad hielden politiemensen in kogelvrije vesten auto's aan om ze te doorzoeken. Medahe-

rechten over de arrestatie van twee of drie verdachten werden niet officieel bevestigd.

De 50-jarige Djindjić zou zijn beschoten door sluipschutters, die de finale kogels afvuurdten vanuit een gebouw tegenover het hoofdkwartier van de regering. Mensen op straat riepten: 'Djindjić is dood', 'Djindjić is dood', 'Djindjić is dood'. Het was een gepensioneerde vrouw van 60 jaar die de moord meldde. Ze zei dat de moord met dit land? Kunnen we

Moord op Djindjić

13-3-2003

Commentaar

Terwijl de ogen van de wereld op Irak zijn gericht, laat op de Balkan de onrust weer op. De moord op de Servische premier Zoran Djindjić laat op dramatische wijze zien dat dit deel van Europa weliswaar is gepacificeerd, maar nog niet werkelijk gestabiliseerd. De internationale gemeenschap had er slechts de aandacht voor verloren.

De problemen zijn groot. Servië, om te beginnen, heeft weliswaar in oktober 2000 afrekend met Slobodan Milošević, maar worstelt nog altijd met diens erfenis. Met het opruimen daarvan was feitelijk nog maar net begonnen: onder leiding van de pro-Westerse Djindjić werden van oorlogsmisdaden verdachte politici, onder wie Milošević, uitgeleverd aan het tribunaal in Den Haag.

Het land is echter nog altijd verpauperd. Bovendien zijn de banden tussen het criminele milieu en politici sterk – mogelijk hebben ze een rol gespeeld bij de moord. En tenslotte zijn nationalistische gevoelens nog immer aanwezig.

De frustratie over de kwestie-Kosovo speelt daarbij een belangrijke rol. Tweehonderdduizend Serviërs zijn daar verdreven sinds de NAVO in 1999 het Servische leger weg-bombardeerde. Over de toekomstige status van dit protectoraat van de internationale gemeenschap – onderdeel van Servië of onafhankelijke staat – durft niemand een besluit te nemen. Intussen zijn de hulpverleners verder getrokken naar Afghanistan.

In Bosnië, tenslotte, is het conflict op zijn best bevroren. Bij de verkiezingen eind vorig jaar wonnen de etnisch-nationalistische partijen zozeer, dat de verhoudingen van vlak voor de oorlog waren hersteld. Ook in Bosnië is de bevolking armlastig, is een groot deel van de elite crimineel en zijn allerlei etnische en nationale vraagstukken onopgelost.

De internationale gemeenschap heeft deze problemen nooit ondubbelzinnig het hoofd geboden. Mooie voornemens over een Marshall-plan voor de Balkan zijn na 11 september van de agenda verdwenen, veel van het toegezegde hulpgeld is nog steeds niet overgemaakt.

Er is ook geen keuze gemaakt over de toekomst van de regio. De internationale gemeenschap weigert Kosovo onafhankelijk te maken of Bosnië op te delen langs etnische lijnen. Dat vloekt immers met het ideaal van een multi-etnische samenleving, die juist de inzet van de westerse interventie was. Tegelijkertijd wordt te weinig ondernomen om zo'n multi-etnische maatschappij te creëren, om zo de ultranationalistische leiders de wind uit de zeilen te nemen.

Het opbouwen van stabiele, democratische staten, het zogeheten *nation building*, is een uiterst complex proces dat de volle aandacht en inzet van de internationale gemeenschap vergt. Op de Balkan, en ook in Afghanistan, verloopt dat vooralsnog moeizaam. Dat stemt ook somber over de maakbaarheid van Irak na een eventuele oorlog.

Na de moord op Djindjić

13-3-2003

MET DE MOORD op de 50-jarige premier van Servië, Zoran Djindjić, zet de Balkan zichzelf even terug in een bloedig en uiterst onaangenaam verleden. Het vermoorden van politici is haast zo oud als de streek zelf, maar er was – mede dankzij de inzet van het slachtoffer – de hoop dat het nu de goede kant op ging. Hoewel, Djindjić zelf zei altijd dat hier politicus zijn betekent dat men zijn leven riskeert. Zijn gewelddadig einde toont aan dat de situatie in dit problematische deel van Europa nog niet stabiel is. Vergaande conclusies zijn daar niet aan te verbinden, maar Djindjić stond wel voor een vorm van modernisering die aansprak in de Europese Unie en de Verenigde Staten. Hij was de man die na de jaren van Slobodan Milošević, een periode van oorlog en verschrikking, in voormalig Joegoslavië de ramen openzette. Hij speelde een belangrijke rol in de val van Milošević en leverde hem min of meer eigenhandig uit aan het Joegoslavië-tribunaal in Den Haag. Zijn dood heeft een gevaarlijk vacuüm tot gevolg, waarin de net ontluikende hervormingen en democratisering de nek kan worden omgedraaid door nationalistische krachten, aangejaagd en geïnspireerd door de Servische maffia.

In die hoek moeten zijn moordenaars worden gezocht. Het gaat hier om een staatsontregelend netwerk van schurken, oud-politici en ex-leden van de diverse (para)-militaire onderdelen, die zich tijdens het bewind van Milošević en met diens goedkeuring door duistere praktijken wisten te verrijken. Hoewel Djindjić er de afgelopen jaren in slaagde bijna al zijn tegenstanders met politieke middelen onschadelijk te maken, faalde hij in de strijd tegen de maffia. Servië leek op weg een modern Europees land te worden, maar onder de oppervlakte woekerde een even hardnekkige als giftige zwam. Die krijgt in de nu ontstane situatie de gelegenheid zich bovengronds verder te ontwikkelen.

ZORAN DJINDJIĆ was een behendig machtspoliticus; een rasoportunist, filosoof van huis uit en anarchist in zijn studententijd. Hij kende de kwalen van zijn land, bestreed die op pragmatisch-integere wijze en was voor de buitenwereld met zijn westerse uitstraling de grote hervormer. Erg populair is hij in Servië nooit geweest, maar zijn werk is te belangrijk om in de kiem te worden gesmoord. Het verleden van de Balkan toont aan hoezeer regionale conflicten kunnen escaleren. De moord op de premier kan een kettingreactie met onbeheersbare gevolgen op gang brengen.

Het zou een ramp zijn als Djindjić toenadering tot de Europese Unie en zijn pogingen om Servië als beschaafd land op de kaart zetten teniet worden gedaan in de instabiele periode die onherroepelijk op zijn moord volgt. Bij alle problemen in de wereld mag de Balkan niet aan zijn lot worden overgelaten. De situatie is al ongestructureerd genoeg, ondanks de pogingen om lijn te brengen in deze lappendeken van staten en volkeren. De Europese Unie kan nu tonen wat ze waard is. EU-buitenlandcoördinator Solana reageerde alert door betrokkenheid te tonen, maar bij woorden en een rouwbezoek kan het niet blijven. De Unie heeft een verantwoordelijkheid in dezen die veel verder gaat dan uitwisseling van de gebruikelijke beleefheidsfrasen.

Een inwoner van Belgrado legt bloemen voor de gisteren vermoorde Servische premier Zoran Djindjić. De bloemen liggen bij de ingang van het regeringsgebouw, op de binnenplaats waarvan Djindjić gisteren door een of meer sluipschutters werd doodgeschoten. (Foto AP)

Zoran Djindjić is waarschijnlijk het slachtoffer geworden van de maffia die zijn land erfde uit het tijdperk-Milošević.

Premier Servië slachtoffer van geërfde maffia

Door onze redacteur
PETER MICHIELSEN

ROTTERDAM, 13 MAART. Op vrijdag 21 februari was de Servische premier Zoran Djindjić op weg naar het vliegveld Surčin, bij Belgrado, toen een vrachtwagen met een Oostenrijks nummerbord van zijn weghelft afweke en recht op de auto van de premier afreed. Slechts een snelle reactie van diens chauffeur voorkwam een botsing.

De chauffeur van de vrachtwagen werd gepakt. Het ging om Dejan Milenković, alias Bugsy, een crimineel met een fors strafblad, zo bleek al snel, deel had uitgemaakt van een bende onder leiding van Ljubiša Čumić, alias Buha, een maffialeider die de dienst uitmaakt in de voorstad Surčin. Bugsy was evenwel kort tevoren overgeplaat naar een rivaliserende bende, die de voorstad Zemun beheerst. De leider van die bende heet Milorad Luković, alias Legija – dezelfde 'Rode Baretten', de elite-een-

heid van de Servische geheime dienst, leidde, op 4 oktober 2000 Milošević na een gesprek met Djindjić verried en aldus bijdroeg tot de vreedzame revolutie die een eind maakte aan het bewind van Milošević. Een man bij wie Djindjić in het krijt stond.

Aankankelijk bestonden twijfels over de manoeuvre van Bugsy: was het wel een aanslag? Of was het gevaar een domme verkeersfout? De vrachtwagen was een krakkemikkig ding van 23 jaar oud – geen pantserde auto van Djindjić. Maar al gauw doemden zoveel vragen op dat de conclusie van een aanslag gewettigd leek. Bugsy bleek per mobiele telefoon te zijn gewaarschuwd dat Djindjić cran-

kwam. Hij had geen papieren, ook niet voor de illegaal ingevoerde vrachtwagen. Hij had een politiekrimineel verleden. De aanslag deed ook sterk denken aan die op Milošević' opposant Vuk Drašković, waarbij enkele jaren geleden vier van diens partijgenoten omkwamen. Ook die was met een vrachtwagen gepleegd, alleen was dat een kolos met acht wielen, geladen met zand, en geen oud beestje van 23 jaar oud.

Desondanks vond drie dagen na de aanslag van 21 februari een Belgradose rechtbank dat er geen reden was Bugsy langer vast te houden. Hij kwam vrij en is sindsdien spoorloos. Djindjić was woedend, net als zijn minister van Justitie, die prompt een grote zuivering on-

der de door Milošević benoemde rechters aankondigde.

De moord op Zoran Djindjić, nog geen maand na de aanslag van 21 februari, is vrijwel zeker het werk van de Servische maffia, die sinds het tijdperk-Milošević voor een belangrijk deel bestaat uit gangsters die tegelijkertijd ex-politiemannen, ex-leden van de geheime dienst, ex-militieleden met een verleden vol oorlogsmisdaden en/of ex-politici zijn.

Toen Joegoslavië tijdens de Bosnische oorlog werd geconfronteerd met zware internationale sancties, zette Milošević een uitgebreid smokkelsysteem op poten. Figuren uit de onderwereld kregen met medewerking van politici, de politie, de grensbewaking en de geheime dienst, de vrije hand bij het – slechts ten dele gecontroleerde – opzetten van een smokkel-systeem. Daarmee voorzorg Joegoslavië zich van olie en andere importzaken en het zorgde tegelijkertijd voor het wegschuiven, naar bankrekeningen in Griekenland, Cyprus, Luxemburg en Zwitserland, van de miljarden die met de smokkel werden verdiend en de miljarden die het regime met een kunstmatig opgevoerde inflatie de bevolking uit de zak klopte. [• Volv. MAFFIA: pagina 4]

Djindjić bezweken aan schotwonden Servië zoekt twintig verdachten moord

Wereldleiders reageren ontsteld op moord Servië

BELGRADO, 13 MAART. De Servische premier Zoran Djindjić is gisteren in Belgrado vermoord. Hij bezweek aan de schotwonden die hij even eerder bij een moordaanslag had opgelopen. De autoriteiten zoeken de daders bij een groep van twintig met name bekende maffiosi. Sommigen van hen zijn vannacht gearresteerd.

LONDEN, 13 MAART. Politieke leiders in de wereld hebben gisteren geschokt gereageerd op de moord op Zoran Djindjić. In hun reacties prezen ze de vermoorde Servische premier als de man die Servië democratie en hervormingen bracht, Slobodan Milošević uitleverde en zijn land op de weg naar de Europese integratie zette.

zich inspannt voor een betere toekomst voor Servië". NAVO-secretaris-generaal Robertson zag in de moord een „afgrijselijke” poging een autoritair regime te herstellen.

In Den Haag zei Carla del Ponte, hoofdanklager van het Joegoslavië-tribunaal, diep bedroefd te zijn over het verlies van haar belangrijkste bondgenoot in Belgrado – het was dankzij Djindjić dat Slobodan Milošević aan het tribunaal werd uitgeleverd. „Ik heb een vriend verloren”, zo zei ze. Ze voegde daaraan toe te hopen dat in Servië andere politici zullen opstaan met dezelfde moed die Djindjić opbracht toen hij Milošević uitleverde.

Ook in Servië's ex-Joegoslavië-sche buurlanden is geschokt gereageerd. In Zagreb bestempelde de Kroatische president, Stipe Mesić, de moord als „een terroristische daad” die de stabiliteit in de regio bedreigt. In Bosnië, Slovenië en Macedonië werd op soortgelijke wijze gereageerd. De premier van Kosovo, Bajram Rexhepi, sprak van „een laffe daad” die gevaarlijk is voor Servië, maar die ook gevolgen heeft voor „de hele omgeving”. In Bulgarije en Roemenië werd uiting gegeven aan de vrees voor politieke instabiliteit in Servië. (Reuters, AFP, AP)

Zoran Djindjić werd gisteren om kwart voor één beschoten toen hij op de binnenplaats van een regeringsbureau uit een auto stapte, op weg naar een gesprek met de Zweedse minister van Buitenlandse Zaken. Hij liep op krukken, wegens een blessure bij een voetbalwedstrijd, zondag. Hij werd getroffen door twee schoten, een in de rug en een in de onderbuik. Zijn lijfwachten wierpen zich op hem – een van hen werd ook getroffen en werd ernstig gewond – maar het was al te laat. De zwaargewonde premier werd naar een ziekenhuis gereden en geopereerd, maar hij overleed drie kwartier na de aanslag. De moord was de eerste moord op een regerende Europese premier sinds die op de Zweedse premier Olof Palme in 1986.

De politie arresteerde twee verdachten, wier identiteit niet is bekendgemaakt. Het is niet waarschijnlijk dat zij de daders zijn: ooggetuigen meldten dat ze die in een rode auto zagen vluchten. De

schoten werden afgevuurd vanuit het wegens een verbouwing leegstaande Instituut voor Statistiek, tweehonderd meter verderop. Er werd geschoten met een M76, een precisiegeweer van Servische makelij. Tegen kogels van dat geweer baat zelfs een kogelvrij vest niet.

Na het overlijden van Djindjić riep de interim-president van Servië, Nataša Mičić, de noodtoestand uit. De vliegelden gingen dicht, de grensbewaking werd verscherpt en de politie voerde in en rond Belgrado uitvoerige controles uit op het autoverkeer. Het leger verkeert in een verhoogde staat van paraatheid.

Gisteravond gaven de autoriteiten een lijst met twintig namen uit van verdachten van de moord. Het gaat om leden van de bende van Zemun, een voorstad van Belgrado. De lijst wordt aangevoerd door Milorad Luković, alias Legija, die ten tijde van het bewind van Slobodan Milošević een elite-eenheid van de Servische geheime dienst leidde,

en door zijn 'tweede man' Dušan Spasojević. Beiden zijn ondergedoken. Een onbekend aantal van de twintig verdachten is opgepakt.

In Servië is geschokt gereageerd op de moord op Djindjić. De Joegoslavische ex-president Vojislav Koštunica, een rivaal van Djindjić, vond de moord „verschrikkelijk”. „Dit laat zien hoe weinig we hebben gedaan om de samenleving te democratiseren. We moeten ons afvragen hoe diep de criminaliteit in de poriën van de samenleving is doorgedrongen.” De Servische opperrechter Slobodan Vučić prees Djindjić als „de meest getalenteerde, de meest intelligente en de dapperste politicus van de nieuwe generatie”.

Veel gewone Serviërs vroegen zich in hun eerste reactie af wat voor onheil de moord over hun land zal brengen. Sommigen verwachten een burgeroorlog, anderen politieke chaos en een verhevigde strijd om de macht. (Reuters, AFP, AP, VIP)

ZORAN DJINDJIĆ (1952-2003)

Filosoof, democraat en machtspoliticus

Door onze redacteur
PETER MICHIELSEN

ROTTERDAM, 13 MAART. Zoran Djindjić zal de geschiedenis ingaan als de man die – niet op zijn eentje – Slobodan Milošević ten val bracht, die – wél op zijn eentje – hem uitleverde aan het Joegoslavië-tribunaal, die Servië op een koers van hervormingen en democratie zette en die uiteindelijk de verwachtingen niet waarmaakte.

De in de Bosnische stad Bosanski Šamac geboren Djindjić kwam uit een nomenklatoera-gezin: zijn vader was een hoge officier in het Titoïstische Joegoslavië. Zoon Zoran studeerde filosofie aan de universiteit van Belgrado. Hij was toen al bekend bij de geheime politie: op zijn zeventiende, in 1970, kreeg hij een brief dat de naam

gooslavië-tribunaal uitgeleverd. Op bevel van Djindjić. En tot woede van Koštunica. Het was woordbreuk, want bij Milošević' arrestatie was hem in een namens Djindjić ondertekende schriftelijke verklaring beloofd dat hij niet zou worden uitgeleverd aan „enig gerechtelijk of andersoortig instituut in het buitenland”.

Sindsdien is duidelijk geworden dat Zoran Djindjić niet de hervormer was die hij aanvankelijk leek te zijn. De filosoof had een scherpe neus voor macht. De afgelopen twee jaar zijn gekenmerkt door een strijd om die macht, waarin Djindjić eerst afrekende met president Koštunica en vervolgens de echte hervormers van zich verreesde, de leiders van de voormalige economische denkrank G-17, nu een politieke partij. Her-

...later als anarchistisch student een protestbeweging oprichtte, was het uit met de studie: Djindjić kreeg een jaar gevangenisstraf en week na zijn vrijlating uit naar Duitsland. Daar studeerde hij verder aan diverse Duitse universiteiten. Hij promoveerde in Konstanz bij Jürgen Habermas met een proefschrift over Marx. Kort voor Tito's dood in 1980 keerde hij naar Joegoslavië terug om er te doceren aan de universiteiten van Novi Sad en Belgrado.

Onder Slobodan Milošević deed Djindjić ook weer snel van zich spreken. Hij was niet bekend in brede kring, maar een jaar na Milošević' aantreden in 1986 was hij wel al zo bekend dat deze krant hem in Belgrado opzocht, bekend genoeg ook om te worden afgeleuisterd door de geheime politie.

In 1989 richtte Djindjić een eigen politieke partij op, de Democratische Partij DS, waarvoor hij parlements lid werd. Zijn opvattingen bewogen zich tussen uitersten: hij heeft zowel aan de kant gestaan van de fascist Vojislav Šešelj als aan die van Radovan Karadžić, leider van de Bosnische Serviërs. In de kwestie-Kosovo eiste hij nu eens herstel van de door Milošević autonomie voor Kosovo, dan weer bepleitte hij maatregelen ter kunstmatige beperking van het geboortecijfer van de Kosovo-Albanen.

Midden jaren negentig werd Djindjić samen met de jurist Vojislav Koštunica en de nationalistische volksman Vuk Drašković leider van Zajedno (Samen), een bundeling van alle oppositiepartijen tegen Milošević. Bij de parlementsverkiezingen van 3 november 1996 boekte Zajedno een zeer bescheiden succes. Maar bij de gemeenteraadsverkiezingen van diezelfde herfst won Zajedno in veertien van de achttien grootste gemeenten. Milošević maakte de cruciale fout de resultaten van die verkiezingen te vervalsen. Dat leidde tot woedende reacties: maandenlang betoogden dag in, dag uit duizenden, tienduizenden en uiteindelijk honderdduizenden kwade Serviërs in Belgrado, stevast met de drie Zajedno-leiders voorop. Uiteindelijk moest Milošević inbinden. Djindjić werd burgemeester van Belgrado, in februari 1997.

De Servische premier Zoran Djindjić. (Foto AP)

Maar die rol speelde hij maar even. Zajedno bestond dankzij de gezamenlijk beleden oppositie tegen Milošević. Verder bond maar weinig de diverse componenten en met name de jaloerse Drašković liet geen gelegenheid voorbij gaan om het Djindjić moeilijk te maken. In september 1997 ging hij een bondgenootschap met de fascist Šešelj aan en verdween Djindjić als burgemeester weer naar de straat, domein van de oppositie.

Pas eind 2000 kwam hij met Vojislav Koštunica terug, in de oppositiecoalitie DOS (Democratische Oppositie van Servië). De presidentsverkiezingen waren gewonnen door Koštunica. Maar weer vervalste Milošević de resultaten. En weer kwam dat aan het licht. En dit maal moest de Joegoslavische leider wijken. Op 5 oktober 2000 was het uit: een op het oog spontane volksoptocht maakte een eind aan zijn regime.

Achteraf werd al snel duidelijk dat die opstand allerm minst spontaan was: Djindjić had op 4 oktober afspraken gemaakt met Milo-

rad Luković, alias Legija, de commandant van Milošević' pretoriaanse garde, de Eenheid voor Speciale Operaties (JSO), een elite-eenheid van de Servische geheime dienst, ook wel bekend als de Rode Baretten. De JSO-jongens – Milošević zette hen in Bosnië in, waar ze oorlogsmisdaden hebben gepleegd – hadden de beste wapens en een opleiding in beperkte stedelijke oorlogvoering. Als de voorgenomen demonstratie van 5 oktober zou worden neergeslagen, zou dat door de JSO gebeuren.

Legija – tegenwoordig leider van de Zemun-bende en hoofdverdachte van de moord op de premier – beloofde Djindjić echter de „extreme orders” die hij had gekregen om de demonstratie onschadelijk te maken, te zullen negeren. Hij hield woord, en de betogers die op 5 oktober het parlementsgebouw en het gebouw van de televisie bestormden, konden ondanks een overdosis traangas het verzet van de reguliere politie vrij gemakkelijk breken. Exit Milošević. Koštunica werd president,

en na de eerste ongemanipuleerde parlementsverkiezingen in decennia kon Djindjić premier worden.

Het aantreden van de voormalige anarchist met het Kennedy-appeal was meteen het begin van een nieuwe machtsstrijd, nu tegen Vojislav Koštunica. Want net als in 1997 bleek de coalitie DOS niet méér te binden dan het verzet tegen Milošević. Koštunica bleek een steile, ongemakkelijke, conservatief-nationalistische jurist, Djindjić was de hervormingsgezinde democraat met een open oog voor wat het Westen verwachtte. Dat was toen eerst en vooral de uitlevering van Milošević. Die werd op last van Djindjić en Koštunica op 31 maart 2001 gearresteerd en op 28 juni van datzelfde jaar – op Vidovdan, de in Joegoslavië zeer beladen feestdag van St. Vitus, dezelfde dag waarop in 1389 in de Slag op het Merelveld in Kosovo een historische nederlaag tegen de Turken was geleden en dezelfde dag waarop in 1914 in Sarajevo de Oostenrijkse troonopvolger was vermoord – aan het Joe-

sinds G-17 zich midden – tot de oppositie is gaan rekenen. Djindjić heeft de afgelopen maanden de politie en de geheime politie hervormd, het leger gereorganiseerd en zijn greep op de Nationale Bank versterkt – niet om te hervormen, maar om zijn politieke positie te versterken. Met hetzelfde doel – uitbreiding van zijn aanhang bij de achterban van nationalistische Koštunica en Šešelj – ontketende Djindjić begin deze maand een diplomatiek offensief in de kwestie-Kosovo, door te pleiten voor terugkeer van Servische troepen naar de regio en een verdeling van Kosovo in een Albanees en een Servisch deel.

Zijn macht breidde Djindjić gestaag uit. Maar dat gold ook voor het aantal vijanden dat hij maakte. Populair is de dynamische machtspoliticus Djindjić sowieso nooit geweest. Omdat hij zo duidelijk een machtspoliticus was. Hij kwam over als te glad, te afstandelijk, met zijn snelle pakken en zijn vlotte babbel. Hij was een pragmaticus, maar wel een met het imago van de handige opportunist die boog voor het Westen en desnoods met de duivel in zee zou gaan om zijn doel te bereiken.

De erfenis die Zoran Djindjić achterlaat is niet onverdeeld positief. Er zijn onder zijn leiding belangrijke prestaties geleverd: er is een basis gelegd voor democratie, er zijn cruciale hervormingen gerealiseerd, zoals een belastingwet, een wet op de privatisering en een wet op de arbeidsmarkt. De oliesmokkel is beëindigd. Het gemiddeld loon is bijna verdrievoudigd, de lonen en pensioenen worden daadwerkelijk uitgekeerd, de inflatie is bedwongen en er is een bankstelsel.

Maar de corruptie is gebleven, de armoede ook, want eenderde van de Serviërs leeft nog steeds onder de armoedegrens en achttien procent zelfs onder het bestaansminimum, en de industriële productie is niet op gang gekomen. De politiek werd en bleef een slangenkuil en de cronies van Milošević zijn niet weggezuiverd.

Bang voor een aanslag was Djindjić naar eigen zeggen niet: „Het is een risico dat bij de baan hoort: wie op de Balkan politicus is moet hier rekening mee houden”, zei hij in februari tegen de BBC.

MAFFIA

Onderwereld in het nauw

[• Vervolg van pagina 1] In die tijd vervaagde het verschil tussen mafiosi en politici, militieleden en geheime agenten: iemand kon alles tegelijk zijn.

Het democratische bewind dat na de val van Milošević aan de macht kwam, is er niet in geslaagd een eind te maken aan „het tegen-natuurlijke huwelijk” – de term is van het blad *Vreme* – tussen politie, geheime dienst en politiek en de onderwereld. Nog steeds kunnen bendes als die van Zemun en Surčin hun gang gaan – volgens sommigen hebben ze meer macht dan de regering – en is de Servische politie niet serieus hervormd. Het afgelopen jaar heeft de maffia haar

greep op de handel in drugs, wapens en vrouwen alleen maar versterkt. Bendeoorlogen leidden tot een aantal spectaculaire moorden, die geen van alle werden opgelost. Begin januari nog verwoestte een krachtige explosie in Zemun Polje een bedrijf dat eigendom was van Legija, de baas van de 200 leden tellende Zemun-bende en oud-medewerker, tevens oud-verrader, van Milošević. De autoriteiten hielden

het op een terroristische aanslag, maar waarschijnlijk ging het om een actie van de bende van Surčin.

Eind december ondernam Djindjić pogingen de maffia de baas te worden. Een nieuwe politiewet gaf de politie grotere bevoegdheden. Er kwam een programma dat getuigen tegen mafiosi bescherming bood. Bovendien reorganiseerde Djindjić de geheime dienst door de directeur en zijn plaatsvervanger

te ontslaan – twee lieden met banden met de maffia. De politie begon harder op te treden tegen de drugshandel. In februari werden in samenwerking met de Amerikaanse drugsbestrijdersorganisatie DEA drie drugsfabrieken – 35 gebouwen – bezet. Tegelijkertijd kondigde Djindjić aan harder te zullen optreden tegen verdachten van oorlogsmisdaden in Bosnië en Kroatië – en veel van die verdach-

ten zijn tegenwoordig lid van een maffiagroep en hebben redenen zich bedreigd te voelen.

Na de aanslag van 21 februari oordeelden sommigen in Servië dat de maffia kennelijk zodanig in het nauw was gedreven dat ze terugslong. De aanslag met de oude vrachtwagen van Bugsy was dan misschien erg amateuristisch – als waarschuwing kon hij er best mee door. Een laatste waarschuwing wellicht voor de moord van gisteren. Hoofdverdachte op dit moment: Milorad Luković, alias Legija, gangster en oud-chef van de Rode Baretten. Een van de negentien andere verdachten is Dejan Milenković, alias Bugsy.

Moord toont macht criminelen

Analyse | Djindjic was een van de schaarse machthebbers in Zuidoost-Europa die toezeggingen gestand doen

De moord op de Servische premier Zoran Djindjic berooft Zuidoost-Europa van een van haar schaarse politieke kopstukken wier rol overwegend positief is. Tien jaar lang voerde Djindjic een ogenschijnlijk hope-loze strijd tegen Milosevic.

Maar toen hij medio 2000 eindelijk in het centrum van de macht belandde, maakte hij goeddeels waar wat hij de VS en de EU had toegezegd. Nationalistische tegenstanders werden gemarginaliseerd.

Een lange reeks Servische verdachten werd uitgeleverd aan het Joegoslavië-Tribunaal in Den Haag, Slobodan Milosevic inclusief. Tevens werden pogingen ondernomen de onderwereld de duimenschroeven aan te draaien, al leek Djindjic' rol hierin steeds ambivalent vanwege zijn dialoog met verschillende mafiosi.

In Zoran Djindjic verliest het Westen een bondgenoot die meestal zijn woord hield en tegelijkertijd uiterst bekwaam was in het hanteren van de politieke technieken van de regio: blufpoker, *brinkmanship* en, waar nodig, het flirten met nationalisme (zoals onlangs in Kosovo).

De gewelddadige dood van Djindjic illustreert de hardnekkigheid waarmee de in de oorlog op permachtig geworden criminele circuits, al dan niet nationalistisch, prevaleren. De moord illustreert de enorme risico's voor wie pogingen tot ontmanteling onderneemt – of het nu de Servische mafia (uit woede over Djindjic' hervormingen), de Kosovo-Albanen (uit woede over Djindjic' opdelingsvoorstel voor Kosovo), of een ander gewapend circuit is dat voor de moord verantwoordelijk is. De Servische regering zei dat de moord is gepleegd door de Zemun, een mafiabende die zetelt in Belgrado.

Het is onwaarschijnlijk dat er door het wegvallen van Djindjic nieuwe gewapende conflicten op de Balkan zullen ontstaan. Het betekent slechts een verdere stagnatie van de moeizame vredesprocessen en van de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit. Djindjic was een van de weinige dynamische figuren op de Balkan die een trendbreuk konden bewerkstelligen. De internationale gemeenschap heeft zijn ogen goeddeels van de regio afgekeerd. Ook voor Servië zelf betekent het wegvallen van Djindjic weinig

Televisiebeeld van vlak na de aanslag op Djindjic. Veiligheidsbeambten duwen de Servische premier in een auto nadat hij is getroffen door kogels.

FOTO REUTERS

goeds. Het electoraat valt globaal uiteen in een ultranationalistisch, 'gematigd' nationalistisch en een pro-westers deel. Zowel het ultranationalistische als het pro-westerse segment zijn nu hun leiders kwijt.

De extremist Seselj werd twee weken geleden uitgeleverd aan het Joegoslavië-Tribunaal. De pro-westerse Djindjic werd gisteren vermoord. Aldus blijft de 'gematigde' nationalist Kostunica, tot voor kort president van Joegoslavië en buitenspel gezet door Djindjic, als enige kopstuk op het

Servische politieke toneel achter. Leidt de dood van Djindjic tot vroegere parlementsverkiezingen, dan is een grote overwinning van het Kostunica-kamp meer dan waarschijnlijk.

Dit temeer omdat Kostunica al twee jaar campagne tegen Djindjic voerde met het argument dat deze de wet aan zijn laars lapte en zich liet omringen door criminelen. Kostunica presenteert zich als *law and order*-man, de enige die in staat is de door Milosevic verwoeste rechtsstaat te herbouwen.

Die argumentatie is twijfelachtig: hordes oude knechten van Milosevic zijn overgelopen naar Kostunica. Gaan Kostunica en de zijnen in Servië de dienst uitmaken, dan betekent dat in ieder geval een grote terugval. Nationalistische retoriek wordt weer *salonfähig*. De samenwerking met het Joegoslavië-Tribunaal zal stagneren, evenals het economische hervormingsproces.

Het is evident dat diverse oude mafiosi daar garen bij zullen spinnen. Schot in de vredesprocessen in Kosovo en Bosnië (waarvan Kostunica een deel bij Servië wil

trekken) is dan helemaal uitgesloten.

Er is maar één man die Servië voor dit scenario kan behoeden: de charismatische, pro-westerse econoom Miroslav Labus. Hij is veel geliefder dan Djindjic was en behaalde bij de Servische presidentsverkiezingen afgelopen herfst bijna een miljoen stemmen. Alleen als Labus erin slaagt de leiding te nemen over het hervormingskamp en Djindjic op te volgen als premier, blijft de schade van de moord enigszins beperkt.

Olaf Tempelman

Djindjic was toonbeeld van grote politieke moed

Postuum | Premier was het type dat alles leek te overleven

De premier van Servië maakte van de onderwereld van Milosevic een 'bovenwereld'. Hij opereerde onder de gevaarlijkst denkbare omstandigheden. Hij wilde nationalisme en Milosevic' mafia-economie ontmantelen.

Aan politieke moed heeft het Zoran Djindjic nooit ontbroken. Zijn politieke geloofsbrieven – indamming van het nationalisme en ontmanteling van Milosevic' mafia-economie – stonden haaks op die van talloze kopstukken in de Servische samenleving. De lijst van personages die het premierschap van Djindjic liever vandaag dan morgen zagen eindigen, was lang.

Een voorname tak van de Djindjic niet welgezinde krachten vormde de Servische onderwereld, die onder Milosevic een de facto 'bovenwereld' was geworden. Het is niet overdreven te stellen dat Zoran Djindjic tijdens zijn premierschap onder de gevaarlijkst mogelijke omstandigheden opereerde.

Toch gedroeg hij zich daar niet naar. Djindjic schuwde nooit de confrontatie, ook niet in het openbaar. Hij ontsnapte daarbij vaak aan het zicht van zijn lijfwachten en weigerde een kogelvrij vest te dragen.

Zoran Djindjic werd vaak roekeloosheid en *brinkmanship* verweten. In zijn politieke carrière opteerde hij steeds voor de moeilijkste en meest riskante scenario's. Djindjic achtte zich de man om Servië na het Milosevic-drama terug te leiden naar Europa. Hij koesterde daarbij de – in interviews vaak openlijk beleden – overtuiging dat het lot hem gunstig gezind was. Tot gisteren rond het middaguur van lange afstand om hem gevraagd werd, leek dat ook zo te zijn.

In de Servische geschiedenis is de gewelddadige dood van Djindjic slechts de laatste in een lange reeks van moordaanslagen op politiek leiders. Het aantal onthoofde, neergeschoten en neergestoken premiers en koningen is groter dan het aantal dat een natuurlijke dood stierf. Maar vanuit het

Zoran Djindjic FOTO BRUNOPRESS

oogpunt van Djindjic' persoonlijke levensloop, past de moord slecht. Zoran Djindjic was het archetypische voorbeeld van iemand die alles overleefde en daarbij ook nog het onwaarschijnlijke tot stand leek te brengen.

Geboren in 1952, was Djindjic een product van de tamelijk vrije jaren zeventig in het toenmalige Titoïstische Joegoslavië. Een vrijwel unaniem als uitzonderlijk bestempeld student filosofie, completeerde hij zijn opleiding in de

Servië moest na Milosevic-drama terug naar Europa

Duitse Bondsrepubliek, waar hij in zijn overtuiging werd gesterkt dat alleen de democratie en de vrije markt de toekomst hadden. Milosevic' machtsgreep eind jaren tachtig, door middel van het opnieuw inblazen van negentiende-eeuwse nationalistische ideeën, werd door Djindjic beschouwd als een anachronisme.

In de jaren negentig ontloopte Djindjic zich als een van de kopstukken van de nieuwe Servische oppositie. Zijn Democratische Partij DS stond voor een rationeel, pro-westers moderniseringsbeleid. Voor het merendeel van de Servische kiezers gold Djindjic echter van het begin af aan als kil, afstandelijk, glad, arrogant, opportunistisch en berekenend. Hij was het onuitstaanbare 'slimste

jongetje van de klas', en bovendien erg 'on-Servisch'. Het feit dat Djindjic vrijwel meteen overhoop lag met de warmbloedige patriotische dichter Vuk Draskovic – het andere kopstuk van de Servische oppositie, door Djindjic eveneens beschouwd als een negentiende-eeuwse relikwie – stelde 'Macchiavelli' Milosevic in staat de Servische oppositie bijna tien jaar lang lam en verdeeld te houden.

Toch zou Djindjic uiteindelijk zowel Draskovic, Milosevic als het Servische electoraat te slim af zijn. Overtuigd van de eindoverwinning van het Westen, schoof Djindjic in 2000 met behulp van een uitgebreid Amerikaans team van adviseurs de tot dan toe weinig opvallende Vojislav Kostunica naar voren, een sobere, als onkreukbaar bekend staande nationalist – de natuurlijke tegenpool van Milosevic.

Het bleek een gouden greep. In september 2000 werd de overmoedig geworden Milosevic in de Joegoslavische presidentsverkiezingen door Kostunica verslagen. Tien dagen later was het einde van zijn regime een feit. In december 2000 werd Djindjic premier van Servië. Een vele malen behendiger politicus dan de langzame en onhandige Kostunica, accumuleerde Djindjic in een mum van tijd een grote hoeveelheid macht. Kostunica was niet meer dan een stroman. In de praktijk was Djindjic het die in Servië de dienst uitmaakte. Op 28 juni 2001 leverde hij tegen de wil van Kostunica Milosevic uit aan het Joegoslavië-Tribunaal in Den Haag. Het gevolg was een hevige politieke tweespalt tussen Kostunica en Djindjic die de Servische premier afgelopen herfst voorlopig in zijn voordeel wist te beslechten.

Bevrijd van het juk van Kostunica, wilde Djindjic zich in 2003 wijden aan de drastische inperking van de greep van de onderwereld op de Servische economie. Maar die tijd kreeg hij niet meer. Djindjic was iemand met een soms ondoordacht politiek lef, maar met een doordacht einddoel: Europa. Dat einddoel werd hem fataal, precies honderd jaar nadat het Servische koningspaar Obrenovic wegens 'flirten met Europa' uit het raam van hun paleis naar buiten werd gegooid.

Olaf Tempelman

Sagittarius

Van: "Ruza" <despot@www.dough.org>
 Aan: "Dolf Loth" <loh@hesasd.nl>; "Nico & Neeltje" <sagitar@hetnet.nl>
 Verzonden: zondag 9 maart 2003 23:49
 Onderwerp: Fw: [www.ANTIC.org] NYT: Nostalgia for Old Name Lingers in Uneasy

— Original Message —

From: Miroslav Antic

To: 'SNN'

Cc: 'SIN'; YUGO; Balkan News; NATO; news@siem.net; SerbianNewsNetwork; sorabia@yahoogroups.com; targets-news@yahoogroups.com; globalobserver@yahoogroups.com; HellenicForum@yahoogroups.com; spynews-owner@yahoogroups.com

Sent: Sunday, March 09, 2003 4:41 PM

Subject: [www.ANTIC.org] NYT: Nostalgia for Old Name Lingers in Uneasy Union

Nostalgia for Old Name Lingers in Uneasy Union

By DANIEL SIMPSON

 ELGRADE, Serbia, March 8 — Yugoslavia, a country that will forever be associated with war in the Balkans, was consigned to the history books last month when its leaders agreed to a rebranding exercise imposed by the European Union to stop it from subdividing further.

Its borders remain the same, but its new title, "the State Union of Serbia and Montenegro," is as awkward as relations between its constituent republics.

That said, both in Serbia, the dominant partner, and in Montenegro, a tiny coastal state that had been seeking a divorce, people generally agree on two things: the new name is awful, and it will not last long.

"It takes an eternity just to pronounce it," scoffed Maja Jovanovic, a 28-year-old hairdresser in Belgrade. "I can't exactly imagine anyone falling into a state of frenzy chanting it at a soccer match."

Over the mountains to the south, Montenegrins are just as dismissive. Furthermore, for every separatist there is an ardent Yugo-nostalgic, reminiscing fondly about a country that was for most of its history ruled by autocrats who suppressed ethnic rivalries and kept most people in gainful employment.

"All the newspapers say Yugoslavia has died," Bosko Sjekloca, a history professor from the Montenegrin capital, Podgorica, said with a sigh. "But the Yugoslav ideal will never die."

Others contend that it has been dead for more than a decade, after five wars that claimed close to a quarter of a million lives, while creating four new countries and two semipermanent international peacekeeping missions.

"For the past 15 years we only had this fictional Yugoslavia made up by Slobodan Milosevic," said Mirjana Jelovic, a 57-year-old doctor, referring to the former Serbian and Yugoslav leader. "I'll just keep calling myself a Serb. Russians say they're from Russia, not from the Commonwealth of Independent States."

As with many outside interventions in Balkan affairs, the demand from Western Europe that the illusion of a union between Serbia and Montenegro be maintained derives from the unplanned consequences of earlier interventions.

Having encouraged Montenegro to secede as a way of pressuring Mr. Milosevic in the late 1990's, Western policy makers changed direction when Mr. Milosevic lost power in 2000. He is now in The Hague being tried on charges of war crimes.

Since then, they have been preoccupied with the question of what to do about Kosovo, where the majority Albanian population fought to repel his repressive security forces until NATO intervened in 1999. Kosovo's Albanians also want independence, but United Nations resolutions still classify their province as part of Yugoslavia.

The collapse of the Yugoslav federation would make it impossible to contain Kosovo separatist demands, international officials contended. Hence Yugoslavia's new name and a new constitution that classifies Kosovo as part of their union, to which both republics have agreed to adhere for at least three years.

The solution has further incensed Kosovo Albanians. Their increasingly fraught relationship with the United Nations officials who govern the province has encouraged Serbian politicians to demand the partition of Kosovo into Serbian and Albanian territories. That is the outcome that international officials most want to avoid.

"I'm not sure what the European Union thinks it has achieved by sending Javier Solana down here to invent new countries that don't work," said Milan Stolic, a Belgrade lawyer, referring to the European Union's foreign policy chief. "Maybe we should just call the place 'Solania' and have done with it."

Almost everyone contends, though, that the constitutional sleight of hand was essential. "It buys us some time," one European diplomat said. "We're simply not ready to start talking about the future status of Kosovo at this stage."

But the inevitability of talks on this issue only makes it more likely that Serbia and Montenegro will part company as soon as the terms of their new relationship allow.

Senior politicians from both republics say the deal is unworkable in the long run because it has officially sanctioned the existence of separate economies, each with different currencies, and two conflicting legal systems.

"Even if the rest of the world is integrating, I think it would be much better if Serbia and Montenegro split up," said Neli Perovic, a 35-year-old Belgrade economist. "We're clearly too immature to make things work together."

The flags of both Serbia and Montenegro are virtually identical tricolors of red, blue and white, although the Montenegrin blue is a slightly lighter shade. But despite nine months of tortuous talks on the constitutional framework, there is still no agreement on how any of its official symbols should look. The union has no national anthem either, although one is to be composed by the end of this year.

Confused as to which country they inhabit, many people have paused to reflect on the passing of a name that once seemed to offer hope for unity in a troubled corner of Europe, where bitter rivalries between ethnic groups stretch back centuries.

Yugoslavia, which means "land of the southern Slavs," came into being in 1929 when the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes created after World War I adopted a name with greater resonance.

Nostalgia for the days of cold-war prosperity under the nonaligned leadership of Tito is perhaps the most striking consequence of the creation of Serbia and Montenegro.

"Farewell Yugoslavia," said a headline in a Belgrade paper the day the old federation was dissolved.
"You live on in history and the memories of generations that grew, lived and bled under your name."

<http://www.nytimes.com/2003/03/09/international/europe/09SERB.html?intemail=1>

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

Sagittarius

Van: "CDSM" <casm_b@btopenworld.com>
Aan: <Undisclosed-Recipient:;>
Verzonden: maandag 23 december 2002 16:03
Onderwerp: Fruits Of NATO's Humanitarian War: Highest Joblessness In
1) Kosovo Has The Highest Rate Of Unemployment In Europe
2) Serbia: 800,000 Live Beneath The Poverty Line

http://en.rian.ru/rian/index.cfm?prd_id=160&msg_id=2925239&startrow=51&date=2002-12-18&do_alert=0

Novosti News Agency

KOSOVO HAS THE HIGHEST UNEMPLOYMENT RATE IN EUROPE

BELGRADE, December 18, 2002. /from RIA Novosti correspondent Sergei Ryabikin/. - Yugoslavian territory Kosovo has the highest unemployment rate in Europe. According to data by the local ministry of labor and social affairs, of one million people able to work, over 57 percent are unemployed.

As Minister Muhamed Gocaj said, 50 percent of people living in the region barely make both ends meet with more 12 percent living below the poverty line. Out of 180,000 families in Kosovo who are in need of social help, only the third of them gets it. The budget lacks funds to help the others. Twenty-two percent of the Kosovo population live rather well and 12 percent are considered to be wealthy.

<http://www.seeurope.net/en/Story.php?StoryID=35717&LangID=1>

Seeurope.net
December 18, 2002

YUGOSLAVIA: 800,000 Below Poverty Line in Serbia

Of 7.5 million inhabitants of Serbia 10.6 pct or 800,000 are categorized as poor, showed a survey presented on Wednesday at a conference called Profiles of Poverty in Serbia held at the hotel Yugoslavia.

The survey was conducted from May 15 to June 15, 2002 and it covered 6,386 households or 19,725 persons in the territory of Serbia without Kosovo and Metohija, reported Tanjug agency.

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

Sagittarius

Van: "CDSM" <cdsm_b@btopenworld.com>
Aan: <Undisclosed-Recipient:;>
Verzonden: maandag 23 december 2002 16:01
Onderwerp: Belgrade: Quisling Regime Opens Airspace To
http://www.ptd.net/webnews/wed/cq/Qyugo-nato.R0ZH_CDK.html

Yugoslavia opens airspace to NATO in rapprochement hopes

BELGRADE, Dec 20 (AFP) - Yugoslavia Friday opened its airspace to NATO missions operating in the region, saying it hoped this would represent a step towards rapprochement between Belgrade and the western alliance.

Tanjug news agency quoted the foreign ministry as saying: "An exchange of letters between Foreign Minister Goran Svilanovic and NATO Secretary-General George Robertson today has opened up air routes over the territory of the Federal Republic of Yugoslavia."

This would serve the needs of NATO, the NATO-led SFOR peacekeeping force in the neighbouring former Yugoslav state of Bosnia and the international peace force in the UN-administered Yugoslav province of Kosovo, the statement said.

"The ministry expects this agreement with NATO to be a major further step towards rapprochement between the Federal Republic of Yugoslavia and the Euro-Atlantic structure," the statement added.

During the regime of former hardline president Slobodan Milosevic, NATO bombed Yugoslavia in 1999 after Yugoslav forces moved against the ethnic Albanian community in Kosovo.

Milosevic was later replaced by a moderate reformist regime led by President Vojislav Kostunica, seeking better relations with the West.

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

Hitlergroet wekt woede van Kroatische premier

ZAGREB - De Kroatische premier Ivica Racan heeft fel gereageerd op een incident maandag waarbij het nationale handbalteam massaal met de Hitlergroet werd begroet nadat het de wereldtitel had behaald. Volgens Racan is dergelijk gedrag onaanvaardbaar: 'Kroatië heeft jaren geleden gebroken met zijn naziverleden.' Vijftigduizend fans begroetten het team op een plein in Zagreb en luisterden naar de zanger Marko Petrovic Thompson die een leus van de Kroatische fascistten uit WO II brulde. Direct daarna brachten velen de nazigroet. (AP)

Sagittarius

Van: "CDSM" <casm_b@btopenworld.com>
 Aan: <Undisclosed-Recipient:;>
 Verzonden: vrijdag 7 maart 2003 19:54
 Onderwerp: ARTEL: BELGRADE FORUM round table: Intervention of dr Oskar Kovac on Constitutional Charter of Serbia and Montenegro

Geopolitika by ARTEL

www.artel.co.yu office@artel.co.yu
 Date: 05 March 2003

Warning: If you have received this message by error or you don't want to receive our e-mails anymore, please click on office@artel.co.yu and write "unsubscribe" in the subject column.

BELGRADE FORUM round table: Intervention of dr Oskar Kovac on Constitutional Charter of Serbia and Montenegro

BELGRADE FORUM FOR THE WORLD OF EQUALS round table
 Prof. dr **Oskar Kovac**
 Belgrade, 12 December 2002
MEDIA CENTER

Constitutional charter of Serbia and Montenegro
ONE STEP BACK - TWO FORWARDS

Yugoslavia is now facing the grave of her vanishment. She is frequently advised to take a step back and than two steps forward.

The project of the Constitutional (?) charter is certainly a step back. The whole world knows that it is only a temporary arrangement invented by the US and EU to delay the secession of Montenegro. Because they still did not make up their minds about how to finish off former Yugoslavia. Secession of Montenegro does not suit them since secession of Kosovo and Metohija would follow in order to create Great Albania. That would cause serious difficulties inside NATO, in Greece and the FYR of Macedonia. The presently NATO occupied southern part of the western Balkans would in that case definitely turn into the shithouse of Europe. Therefore they took a time out of three years both in case of Kosovo and Montenegro.

The Charter has since the very beginning been constructed so that it should not be able to function, but to legitimize the already high degree of unconstitutional separation of Montenegro. It is aimed in advance to legitimize the secession of Montenegro after three years.

The charter has many built-in misconceptions which will disable the functioning of the economies of the associated states.

The Charter envisages separate economic systems of the two states and only an undefined degree of their harmonization. The two economies have two different national currencies, two central banks, two customs tariffs and revenue authorities, separate fiscal systems.

The Charter envisages a common market but makes its functioning impossible. A common market can not exist if there is no customs union (a single customs area, a single tariff and common customs revenue). Having their own custom areas, Serbia and Montenegro are not in a common market but only in a free trade zone. Within such a zone there is free movement of goods only for the products made in Serbia and Montenegro. Such free trade zones already exist between Yugoslavia and: Bosnia- Herzegovina, Russia and Hungary although there is no association between the states. In order to prevent the smuggling of goods from third countries through Serbia and Montenegro, between them there will have to be a customs border where certificates of origin will be presented. Only goods produced in Serbia and Montenegro may cross the border customs free.

It is strange that intermediaries from the EU tolerate such a misuse of the concept of the common market. The EU countries defined it clearly some fifty years ago in the treaty of Rome. They achieved it ahead of time. After that they moved from common market to single market, economic and monetary union. For two years

11-3-03

they are preparing their Constitution, not an association charter!

The principles of the Serbia-Montenegro association agreement increase confusion by envisaging free movement of capital. Since there are two different non-convertible currencies (in respect of capital transactions) and separate financial markets (Montenegro already has its separate Securities Commission), it is clear that there can not be fully free movement of capital like in a single country. Securities denominated in foreign currency are foreign securities, their movement is flow of foreign capital. That is in any country regulated by the law on foreign exchange and convertibility does not apply to capital transactions. Anyway, it is inconceivable that the euro from Montenegro could be treated in Serbia differently than the euro from its countries of origin!

At the time countries of EU abandoned their own currencies and introduced the euro, one of the main justifications was: one market - one money! The fact that the EU now supports a meaningless construction involving one market with two currencies only proves that the EU acknowledges that Serbia and Montenegro are not a single market and even less a single state!

The association charter envisages a single membership of Serbia and Montenegro in international monetary and financial institutions but actually it prevents that. According to their Articles of Agreement, in the IMF and the IBRD each country is represented by the governor of the Central bank and the minister of finance, respectively. The association of Serbia and Montenegro does not have any of them. It is also unlikely that the IMF and the IBRD would be going to adjust their Articles of Agreement to this strange situation.

The fact that the association of Serbia and Montenegro does not have its own property (except for some buildings of the administration) nor foreign exchange reserves or state budget, will greatly hinder their access to international financial markets. That is because there is no collateral to be supplied. Without a state budget, a central bank and foreign exchange reserves, the association of Serbia and Montenegro cannot have credibility in servicing foreign debt.

Without the mentioned necessary conditions, potential foreign investors cannot know who is going to guarantee their rights. According to the Charter, that is not even envisaged!

Without a central bank and ministry of finance with a state budget with own revenues, there are no instruments of monetary and fiscal policy. Without them there cannot be a macroeconomic policy of Serbia and Montenegro.

Anyway, there will not be other necessary segments of macroeconomic policies either. It only seems as if two ministers of the Council of ministers had any relation to the economy. The Charter envisages that the minister of foreign economic relations is responsible for negotiating and coordinating the implementation of international agreements, including those with the EU. He may act only after consultations with the relevant ministers of the states of Serbia and Montenegro! There is no prerogative for him to propose laws regulating international economic activities of the economy.

The minister for domestic economic affairs also only coordinates the harmonization of the separate economic systems of the two states, but he does in no way carry out any economic policies or proposes legislation.

It is clear that there is not going to be any legislation concerning the economy of Serbia and Montenegro, like a company law, foreign exchange law, laws on taxation, banking, securities and financial markets.

After all it is a legitimate question to ask; what kind of a state is an entity which has no name of its own, no property, no single economic area, no national currency, no central bank, no state budget and no economic and development policies?

The answer is: it is no state!

ARTEL GEOPOLITIKA is a private, independent and non-profit web site provided by the volunteer work of a small group of enthusiasts. If you enjoy the information that ARTEL GEOPOLITIKA is publishing, we would be grateful for any financial contribution from your part or advertising on our web site. Your help would be used for the improving of the selection of the information, its faster publishing on the site and for, what we consider the most important, the translation of the prominent information on other languages.

For contributions in Dinars: Rade Drobac- Postanska stedionica- Account No. 908-20001-18-8888-47712653
For contributions in foreign currency: Rade Drobac- Nacionalna stedionica- Foreign Account No.: 00-305-0002922.2

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer

FABR. 2003

Wat staat de Irakezen te wachten?

Een oorlog voor democratie en vrede heet de agressie tegen Irak. Daarbij schuwen de VS en Groot-Brittannië Amerikaanse en Britse troepen het gebruik van verboden wapens met (verarmd) uranium niet. Als geheel Irak bezet is, willen de VS van het olierijke land een protectoraat maken. Betekent dat een einde aan alle leed voor de bevolking? De oorlog tegen Joegoslavië van maart - juni 1999 moest 'de slager van de Balkan', president Milosevic, verjagen en de Albanezen in Kosovo 'bevrijden'. Laten we - nu alle camera's de Balkan hebben verlaten - eens gaan kijken hoe het nu is. Vier jaar na de NAVO-bommen.

De moord op premier Djindjic (een van de kopstukken van de 'oppositie' tegen Milosevic) neergeschoten door een maffia-organisatie bracht het Joegoslavië van nu even in beeld. Nederlandse media probeerden nog aanhangers van de vorige regering te beschuldigen, maar de bewijzen spraken dat volledig tegen. Maffia-bazen hebben sinds oktober 2000 vrij spel op de Balkan, met name in de Servische provincie Kosovo-Metohija. Drugsbaronnen vormen een nieuwe elite, die banden heeft met westerse bedrijven. Mensensmokkel, wapen - en drugshandel, etnische zuiveringen van niet-Albanezen en Albanese tegenstanders van het UCK zijn schering en inslag. In totaal hebben 230.000 mensen het gebied moeten verlaten. En

KFOR staat er bij en kijkt er naar. De Amerikanen hebben in Kosovo met het oog op interventies in de Kaukassus en het Midden-Oosten (Irak) een grote militaire basis 'Camp Bondsteel' gebouwd door de firma Brown & Root Services, een filiaal van petroleumaatschappij Halliburton. Aan het hoofd staat... jawel, huidige vice-president Cheney!

In heel Joegoslavië zien we sinds de bezetting van de NAVO explosieve prijsstijgingen, ontslagen, stijging van zelfmoordpogingen en kankergevallen. Twee op de drie inwoners van Joegoslavië leeft op of onder de armoedegrens nu. 170.000 families in Belgrado kunnen de electriciteitsrekening al niet meer betalen na de verhogingen doorgevoerd door

het Internationaal Monetair Fonds (IMF). Levensmiddelen zijn gemiddeld met 50% omhoog gegaan; de lonen daarentegen niet. Brood kostte in de tijd van Milosevic 4 dinar (stond ongeveer gelijk aan de Belgische Frank), nu 30 dinar. Suiker is van 25 naar 50 dinar gestegen. Het aantal zelfmoorden is alarmerend, vooral onder jongeren. In Nis bijvoorbeeld (industriestad met 300.000 inwoners) krijgt de politie elke vijf dagen een melding binnen. De gevolgen van de NAVO-bombardementen zijn ook duidelijk zichtbaar in de volksgezondheid. In drie jaar tijd is het aantal kankergevallen met 30% gestegen. Volgens de krant Novosti hebben bijna 5.000 vrouwen in Belgrado kanker als gevolg van (verarmd) uranium. Door de privatisering van de zorg kunnen ze geen medicijnen betalen. 30 tabletten tegen kanker kosten 60 euro bij de particuliere farmaceutische ondernemingen: ongeveer het maandelijks pensioen van een arbeider. Opvallend is dat longkanker (inademing van radioactieve deeltjes) het vaakst voorkomt. Nog altijd durft de NAVO met haar zogeheten deskundigen te ontkennen dat verarmd uranium schadelijk is. Ga maar na wat dat betekent

voor Irak, waar in de eerste Golfoorlog al 300 ton afval uranium is neergegoot en waar nu weer hetzelfde gebeurt.

Maar we zien in het Joegoslavië van nu ook stakingen en verzet. Uit protest tegen een nieuwe belasting blokkeerden boeren wegen naar Bosnië en taxichauffeurs bezetten wegen rond Belgrado. Hun leuze: 'DOS-ta' (dosta betekent in het Joegoslavisch genoeg; DOS is de regerende partij). Arvo Cuddo, een vertegenwoordiger van de Wereldbank: "We moeten 800.000 Serven ontslaan van de publieke diensten en staatsbedrijven." In het kader van de markteconomie... Privatiseringen stuiten op flink verzet van werknemers bij de belangrijkste staatsbedrijven, Karnex (agrarische voeding), Zastava (auto's), Smederevo (metaal) en GOSA (bouw). Ze willen hun zelfbestuur niet uitleveren aan een prive-directie en organiseren zich binnen de Joegoslavische vakbeweging. Telecombedrijven zijn voor de helft al verkocht, bijvoorbeeld aan de maffia-vriendjes van Djindjic, de gebroeders Karic, maar ook aan Duitse bedrijven. Na het ontslag van 10.000 medewerkers hebben Raffaisen (een Duitse bank) en La Societe

Generale (een Franse bank) zich gretig gestort op de privatisering van de vier grootste Servische banken. Duitsland profiteert dus volop van de plundering van Joegoslavië. Dat vertaalt zich ook in de overname van veel pers door kranten als *Westdeutsche Allgemeine Zeitung* en *Grunner & Jahr*.

De stilte in onze media over deze wantoestanden in Kosovo en Joegoslavië is oorverdovend. Als de bommen stoppen en de bezetting van Irak door de VS en Groot-Brittannië een feit is, wacht dit land hetzelfde lot. Privatiseringen, chaos, etnische zuiveringen, ontslagen, toename van kankerpatienten enz. De kracht van de

vredesbeweging zou zijn deze oorlogen te koppelen in plaats van Joegoslavië geheel buiten beschouwing te laten. Irak, een land, waar de gezondheidszorg en het onderwijs (toegankelijk voor zowel man als vrouw) in de jaren tachtig op een zeer hoog peil stonden. Een land dat zich net als Joegoslavië schuldig heeft gemaakt aan een ernstige misdaad: opstand tegen de nieuwe wereldorde. Who's next? Na Irak zullen vast en zeker Noord-Korea, Cuba, Vietnam en alle andere 'schurkenstaten' volgen. Maart - juni 1999 (Joegoslavië), oktober-november 2001 (Afghanistan), maart 2003 - ? (Irak). We mogen niet vergeten...

Bron: 'Le pays dont on parle plus' - Michel Collon (auteur van *Blufpoker*)

Meer lezen over de Balkan?

Blufpoker. Joegoslavië, de grootmachten en de komende oorlogen - Michel Collon

Een handvat voor iedere vredesactivist, die desinformatie wil bestrijden met feiten.

25,00

Do it for Yugoslavia - Annabelle Schouten

Reisverslag van het internationaal jongerenkamp in Joegoslavië in de zomer van 2000. Met interviews, artikelen, dagboeken en foto's.

11, 50

Deze boeken zijn verkrijgbaar bij de NCPN.

Wie is wie?

Interview met Arlen Sabajo, voorzitter van de NCPN Jongeren Groningen

Leeftijd: 25

Studie/beroep: Sociaal-Pedagogisch Werk (SPW), Kort Administratief en

Juridische Dienstverlening momenteel werkzoekend

Actief bij: NCPN, NCPN Jongeren en redactie van Voorwaarts!

Lid worden van een communistische partij is een hele stap. Wat trok je aan?

Op de middelbare school hoorden we van een leraar voor geschiedenis een andere kant van het verhaal. Dat wat niet in de schoolboeken stond. In die tijd was de eerste Golfoorlog aan de gang. Saddam Hussein werd als een monster afgebeeld. De geschiedenisleraar zei dat dit het allemaal om olie draaide. Langzamerhand drong het tot me door dat het inderdaad daar om ging. Hij vertelde ook meer dan vermeld stond in de boeken over de Franse Revolutie en de Oktoberrevolutie. Dat sprak me aan: de mensen zelf namen de macht. Daar ben ik me meer in gaan verdiepen. Vier jaar geleden vroeg ik informatie aan via de website van de NCPN. Toen de bombardementen op Afghanistan begonnen

Voor de rechter

28-2-2003

DE TOPDIPLOMAAT van de Verenigde Staten voor oorlogsmisdaden, Pierre-Richard Prosper, heeft in januari Servië zonder omwegen een deal voorgesteld. Als Belgrado de drie belangrijkste voortvluchtigen, onder wie generaal Mladić, overlevert aan het VN-tribunaal in Den Haag, dan zullen de VS niet op méér blijven aandringen. In totaal worden op de Balkan nog 23 aangeklaagden gezocht. Nog belangrijker is dat de VS volgens Prosper financiële hulp verder niet meer afhankelijk zullen stellen van een jaarlijks rapport over de medewerking van Belgrado aan het dossier van de oorlogsmisdaden.

De Servische ultranationalist Vojislav Šešelj heeft niet op de afloop van dit voorstel gewacht en zichzelf gemeld in Den Haag. Het lijkt in zijn geval eerder een kwestie van grootheidswaan dan van (financiële) berekening. Hij stelt zijn gang naar Den Haag voor als een verdediging van Mladić. Bovendien heeft hij zich voorgenomen persoonlijk het Joegoslavië-tribunaal, dat in zijn ogen het werktuig is van een internationale samenzwering tegen zijn land, „op te blazen”. Deze boodschap is al eerder vernomen van de Joegoslavische oud-leider Milošević. Hij heeft zijn verdediging zelf ter hand genomen, zonder overigens het tribunaal te erkennen, en volgens waarnemers de nodige politieke punten gescoord. Maar dat zegt niet alles over de juridische voortgang van de zaak tegen het voormalige staatshoofd. Een compromitterende video-opname die onlangs in de rechtszaal werd vertoond, herinnerde eraan dat de aanklager niet met lege handen staat. Interessant zal vooral zijn om te zien of het proces-Šešelj nog iets zal bijdragen aan de grote zaak tegen Milošević. De relatie tussen hen lijkt niet altijd even eenvoudig te zijn geweest.

ALLE TIRADES nemen niet weg dat het tribunaal gestaag voortgang boekt. De jongste stand is dat achttien Serviërs, negen Kroaten en twee Bosnische moslims zijn veroordeeld, terwijl vijf vrijspraken zijn gevallen – deze uitslag is ook een vorm van recht doen. Op dit moment zijn acht processen aan de gang. De werkvoorraad bedraagt tegen de dertig zaken. En dan zijn er die drieëntwintig voortvluchtigen. De ruil die Prosper heeft voorgesteld, hoeft niet te betekenen dat de overblijvende twintig geheel de dans ontspringen. Berechting in eigen land is altijd een optie. Maar erg overtuigend is een dergelijke overdracht niet. Wellicht zit achter het voorstel van Prosper zijn uitgesproken wens het tribunaal over vijf jaar te sluiten, maar dat lijkt toch een overschatting van het tempo op de Balkan, en van het recht.

Šešelj heeft met zijn tirade in zoverre gelijk dat deze er nog eens aan herinnert dat het een schandaal is dat generaal Mladić, en zijn politieke voorman Karadžić, nog steeds niet aan het tribunaal zijn uitgeleverd. De risico's verbonden aan hun arrestatie zijn duidelijk. Maar de nog weer in januari gehoorde stelling dat de autoriteiten in Belgrado werkelijk niet weten waar het tweetal uithangt, is ongeloofwaardig.

'Kosovo is voor mij wat Irak is voor Bush'

28-2-2003

Terwijl de spanningen in Kosovo en omgeving weer oplopen, ijvert de Servische premier Djindjić voor de opdeling van de provincie in een Albanees en een Servisch deel.

Van onze correspondent
Olaf Tempelman
BOEKAREST

De Servische premier Zoran Djindjić zou ongetwijfeld meer internationale waardering oogsten als hij zijn mond zou houden. Aan de vooravond van een oorlog in Irak, en te midden van een toenemend aantal incidenten in Kosovo en omgeving, is een discussie over de status van de provincie meer dan ongewenst. Djindjić wees de kritiek gisteren echter resoluut van de hand: 'Kosovo is voor mij wat Irak is voor Bush: een ingewikkeld nationaal én veiligheidsprobleem dat we moeten oplossen.'

De oplossingen die Djindjić in zijn Kosovo-campagne aandraagt, zijn evenwel niet eenduidig. In principe ijvert hij voor het respecteren van VN-resolutie 1244. Op grond daarvan blijft Kosovo deel van Servië, kunnen de Servische

vluchtelingen terugkeren en is het Servië toegestaan een troepenmacht van duizend man naar de provincie te sturen. Van dat laatste wil het VN-bestuur in Kosovo echter voorlopig niet weten.

Djindjić zegt meer dan verontwaardigd te zijn over de 'dubbele standaard' die de VN zijns inziens hanteren. Zijn regering levert steeds verdachten uit aan het VN-Tribunaal in Den Haag, maar VN-resoluties worden niet gerespecteerd. Integendeel: het VN-bestuur hevelt volgens hem steeds meer bevoegdheden over naar het in overgrote meerderheid door Albanezen bevolkte Kosovaarse parlement. 'Waarom is het nooit tijd voor de terugkeer van Serviërs naar Kosovo en altijd tijd voor het uitvoeren van beslissingen van het Tribunaal?' Als de VN toch niet van plan is '1244' uit te voeren, ziet Djindjić liever dat Kosovo zo snel mogelijk wordt opgedeeld in een Servisch en Albanees deel.

Michael Steiner, hoofd van de VN-missie in Kosovo, Unmik, heeft verholpen op de campagne van de Servische premier gereageerd. Vooral het propagenderen van 'mono-etnische oplossingen' door Djindjić, acht Steiner uit den boze. Volgens hem tracht Djindjić op cynische wijze alles te verwoesten wat de internationale gemeenschap in Kosovo bereikt heeft ten behoeve van zijn eigen

politieke carrière. Door zichzelf te afficheren als beschermheer van de Kosovo-Serviërs, tracht Djindjić zijn nationalistische aartsrivaal president Kostunica de wind uit de zeilen te nemen.

Dat electorale argumenten in zijn campagne een belangrijke rol spelen, wordt door Djindjić zelf allerm minst bestreden. Als hij geen hard standpunt inneemt inzake de Servische rechten in Kosovo, zullen 'nationalistische krachten' de

Premier Djindjić wil aandacht VN voor crisis in provincie

provincie gebruiken om de eerstvolgende verkiezingen te winnen, vertelde hij op 22 februari aan *The Times*. De Servische premier suggereert echter dat het hem om meer gaat dan alleen de gunst van de Servische kiezers. 'Mijn doel is aandacht te vestigen op Kosovo als een politieke crisissituatie, omdat de internationale gemeenschap alleen op crisissituaties reageert', zei hij gisteren.

Feit is dat de spanningen in en rondom Kosovo de afgelopen weken sterk zijn toegenomen. Het meest problematisch is de situatie

in de aan Kosovo grenzende Presevo-vallei in Zuid-Servië. Direct na de Kosovo-oorlog begonnen Albanese guerrillastrijders hier een offensief om de vallei aansluiting te laten vinden bij Kosovo. Voorjaar 2001 maakte een EU-compromis aan de vijandelijkheden een voorlopig einde. Sinds enkele weken is er in de vallei echter spraken van nieuwe Albanese gewapende activiteiten. Zondag stierf een lid van de Servische inspectiepatrouille toen hij op een mijn stapte. Eerder deze maand arresteerde de Servische politie (twaalf Albanezen in het Presevo-gebied die in het bezit waren van grote hoeveelheden wapens).

Vermoed wordt dat de Albanezen deel uitmaken van het Albanese Nationale Leger (ANA), een radicale afsplitsing van het oude UCK, die weigert de gewapende strijd op te geven. Terwijl vorige week voor het eerst vier oud-UCK-strijders in Kosovo op bevel van het Joegoslavië-Tribunaal werden gearresteerd, kondigt het ANA op zijn website een groot voorjaarsoffensief aan. Hierin zouden zowel de Presevo-vallei als het westen van Macedonië – waar in 2001 een gewapende strijd woedde – worden betrokken. Een NAVO-diplomaat beschreef de ANA-leden evenwel als 'dorpsscriminelen die een uniform aantrekken en die zichzelf ANA

noemen'. Volgens hem gaat van de groep geen reële dreiging uit. De website zou het werk zijn van 'cyber-militanten'.

Terwijl Albanezen in Zuid-Servië opnieuw ijveren voor aansluiting bij Kosovo, vormden Serviërs in Kosovo afgelopen dinsdag een unie met als doel een Kosovo-Servische entiteit te creëren die een integraal onderdeel blijft van Servië. In mei 2002 nam de Albanese meerderheid in het Kosovaarse parlement een resolutie aan waarin onafhankelijkheid wordt geëist. Het VN-bestuur verklaarde die toen strijdig met VN-resolutie 1244.

De vorming van een aparte Kosovo-Servische entiteit zou als proloog kunnen fungeren van het opdelingsvoorstel van Djindjić. 'Plannen over opdeling dragen alleen maar bij tot een vergroting van de spanningen', reageerde het VN-bestuur deze week, daarmee impliciet aangevend dat multi-etnische initiatieven in Kosovo tot nu toe niet succesvol zijn geweest.

Mogelijk redeneert Djindjić ook dat het huidige gespannen internationale klimaat de juiste conjunctuur vormt voor concessies aan de Serviërs inzake Kosovo. 'Als de wereld verwacht dat wij de mondiale prioriteiten begrijpen, geeft dat ons het recht te verwachten dat de wereld onze prioriteiten begrijpt', aldus Djindjić.

Twee etnische Albanezen
gedood bij plaatsing bom
NIS - Servische agenten hebben
gisteren twee etnische Albanezen
doodgeschoten die in het zuiden
van Servië-Montenegro bij een
belangrijke doorgangsweg een
bom probeerden te plaatsen. De
weg loopt vlak langs de grens met
Kosovo, en de bom kon via een
draadje net vanuit Kosovaars ge-
bied tot ontploffing worden ge-
bracht. (AP)

Djindjić wil 'federalisering' van Kosovo

BELGRADO, 28 FEBR. De Servische premier Zoran Djindjić heeft gisteren een 'federalisering' van Kosovo voorgesteld. 'Het Servische volk moet worden behandeld als een constituerend volk in de provincie, gelijk aan de Albanese meerderheidsbevolking', aldus Djindjić. Eerder deze week hebben vier Servische gemeenten in Noord-Kosovo zich 'soverein' verklaard, een stap die door de Kosovo-Albanezen wordt gezien als een eerste stap op weg naar afscheiding. Djindjić dreigde vorig week-einde dat hij een Servische 'mini-staat' zal steunen als Kosovo zich onafhankelijk zou verklaren. Een Servisch verzoek om troepen naar Kosovo te mogen sturen om er de rechten van de Serviërs te garanderen, is deze week door het bestuur van de Verenigde Naties in Kosovo van de hand gewezen met het argument dat dat de regio zou destabiliseren. (AFP)

22-2-2003

Documentairemaker Vuk Janić vluchtte in 1994, ten tijde van de oorlog in Bosnië, uit Sarajevo naar Nederland. Hier werd hij bekend door *Het laatste Joegoslavische elftal*, waarin het uiteenvallen van het nationale voetbalteam ook het einde van Joegoslavië inluidt. Ook het onlangs uitgezonden *Belgrado - Bar* en zijn nieuwe film *Eindspel*, zondag te zien in *Dokwerk*, spelen zich af in voormalig Joegoslavië. Janić: 'De negende mei 1994 was mijn bevrijdingsdag.'

door MAARTEN VAN BRACHT

Films van Vuk Janić

The Human Factor (1985),
Village In The Fog (1986),
When The Milk Is Boiling Over (1987), *Live Transport* (1988), *Man And Time* (1989), *Concert* (1989), *Halda* (1991), *Waiting for Parcels* (1993)
Psalm (1997), *Thuis* (1998)
Het laatste Joegoslavische elftal (2000)
Brieven aan God (In de Ikonreeks *De 10 Geboden*) 2000,
Belgrado - Bar (In de Humanreeks *Reisverhalen*) 2002
Eindspel (2003)

Vuk Janić: Ik blijf Joegoslaaf

WANNEER we Vuk Janić preken is juist bekend geworden dat de rompstaat Klein-Joegoslavië is omgevormd tot een losse 'staatsunie Servië en Montenegro', die naar verwachting over enkele jaren definitief in twee staten uiteen zal vallen. Niemand die er heil van verwacht, maar het gebeurt toch. Zo is het onlangs door Janić in *Belgrado - Bar* vastgelegde gebakkelei van de conducteurs over een onafhankelijk Montenegro alweer door de feiten achterhaald. De burgeroorlog ijlt na, het nationalisme woekt voort tot het oude Joegoslavië geheel uiteen is gevallen, en gewezen landgenoten elkaar als Kroaten, Bosniërs, Serviërs en overigen definitief vreemd zijn geworden.

Janić maakte eerder de documentaire *Het laatste Joegoslavische elftal*, waarin het opdoken van het nationale voetbalteam een metafoor vormt voor de desintegratie van het oude Joegoslavië. Diverse spelers die in 1987 nog samen wereldkampioen bij de junioren werden (ten koste van zelfs Brazilië), stonden drie jaar later in een vijandige sfeer tegenover elkaar bij de wedstrijd Dinamo Zagreb (Kroatië) tegen Rode Ster Belgrado (nu Servië). Sterspelers als Boban, Boksić, Mihajlović, Mijatović, Prosinecki en Savisević zwermden uit naar Europese topclubs, en coach Ivica Osim nam ontslag toen zijn geboortestad Sarajevo door de Serviërs werd gebombardeerd. Ook in 1999 kon hij voor de camera maar niet bevatten dat zijn nationaal team destijds werd opgeheven, door de UEFA uitgesloten van deelname aan het EK in Zweden, waarvoor het favoriet was. (Nu won Denemarken, eerder al uitgeschakeld door nota bene Joegoslavië).

Ook Vuk Janić (1953) komt uit Sarajevo, waar tot het uitbreken van de burgeroorlog uiteenlopende bevolkingsgroepen naast en met

elkaar leefden. 'Ik ben er geboren, maar heb theaterregie gestudeerd in Belgrado. Daar waren toen de beste opleidingen, daar gebeurde het. Peter Brooke, Robert Wilson, Peter Stein, Peter Zadek kwamen in de jaren '70 graag naar Belgrado. Maar omdat een eigen theatergezelschap er niet in zat en bovendien mijn vader ernstig ziek werd, ben ik teruggekeerd naar Sarajevo. Daar was het culturele klimaat toen overigens ook erg interessant. Kusturica was er bijvoorbeeld, en fin het was *the place to be*.'

Janić werkte er voor Sarajevo TV als regisseur en scenarioschrijver, totdat het klimaat hem te benauwend en nationalistisch werd en hij ontslag nam. Toen de oorlog uitbrak bleef hij in de belegerde stad omwille van zijn oude moeder en zijn relatie met een moslimvrouw. De vraag naar zijn vlucht naar Nederland, in 1994, ontlokt hem een diepe zucht. Een lang verhaal. Om kort te gaan: Johan van der Keuken had hem in Sarajevo een voedselpakket gebracht, afkomstig van een oude bekende in Amsterdam die hem uitnodigde om te komen, en filmer Frank Vellenga bezorgde hem met veel moeite een perskaart voor Nederland. Met een flauwe glimlach: 'Ja, in zekere zin *my life card*. 9 mei 1994 was mijn bevrijdingsdag.' Maar een paar maanden daarvoor was zijn moeder overleden, als balling in Belgrado. En juist vandaag is het haar negende sterfdag, Janić komt net terug uit de kerk.

Het duurde even voor hij voldoende tot rust was gekomen om weer aan filmen te kunnen denken. Amsterdam kende hij alleen van een korte vakantie. Volgens zijn paspoort is Janić inmiddels een Nederlander, volgens de bloeden-bodemdefinitie een Serviër. 'Ik ben een Joegoslaaf,' zegt hij met nadruk, 'ook al bestaat het niet meer als land. Bijna al mijn